Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor
Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret
Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links
Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

AASUM HERREDS TINGBOG
1643-1645

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

ÆLDRE DANSKE TINGBØGER

AASUM HERREDS TINGBOG

1643-1645

Udgivet af

UDVALGET FOR UDGIVELSE AF KILDER TIL LANDBEFOLKNINGENS HISTORIE

Ved

AKSEL E. CHRISTENSEN

og

TROELS DAHLERUP

Under tilsyn af

CHR. LISSE

I KOMMISSION HOS

ROSENKILDE OG BAGGERS FORLAG

KØBENHAVN 1957

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

BEKOSTET AF CARLSBERGFONDET

FR. BAGGES KGL. HOFBOGTRYKKERI
KØBENHAVN

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

INDHOLDSFORTEGNELSE

Side

Indledning VII

Tingbogen 1643 (fortsat) 1

1644 123

1645 210

Noter 275

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

INDLEDNING

Det andet bind i rækken af bevarede tingbøger fra Aasum herred omfatter tiden 16. febr. 1643—31. juli 1645. Det er et oktavbind (ca. $15^1/_2 \times 19$ cm) af ganske samme udseende som dets forgænger. Midt på bindets forside står den formodentligt originale titel: »Aasum herridtz thingbogh for 1643, 44 och 1645«. Af andre gamle, men dog nok senere påskrifter skimtes et »Nr. 2« øverst på forsiden og næsten udvisket øverst på ryggen »Aasum«, mens ryggen iøvrigt har moderne arkivsignatur som første binds. Ifølge autorisationen skulle det bestå af 341 blade (det sidste er dog ubeskrevet), men fol. 197 er fejlagtigt gentaget, og medregnes første og sidste blad, der er klistret fast til bindet, indeholder den ialt 344 blade, fordelt på 43 16sidede ark. Også indbindingen er ganske som 1. binds, her er dog kun en ubetydelig rest af seglsnoren bevaret uden spor af segl, og af de oprindelige fire snore til lukning af bindet er kun de to øverste tilbage.

Herredets område, tingdag og embedsmænd var de samme som nævnt i indledningen til første bind; tingskriveren Søren Rasmussen har ført tingbogen med undtagelse af ganske få møder, 2. nov. 1643, der er refereret af Rasmus Rasmussen (jfr. 30. juli 1646), 14. dec. 1643 og de ufuldstændige referater 2. maj 1644 og 22. maj 1645, hvor ingen sager meddeles. Udenfor de ordinære retsferier ved jul og påske er 24. juli 1645 den eneste dag, hvor der ikke holdtes ting. Udgiverne har fordelt arbejdet således imellem sig, at Aksel E. Christensen har stået for 1644, for hvilket år en afskrift af cand. mag. H. Benneke Madsen har været lagt til grund, mens Troels Dahlerup har taget sig af 1643 og 1645. Udgiverne har dog arbejdet i nært samarbejde og altid læst hinandens korrektur, ligesom den tilsynsførende Chr. Lisse

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

ikke blot har læst en korrektur efter originalen, men også været udgiverne til stor hjælp med hensyn til de mange filologiske problemer. Udgivelsesprincipperne er de samme som for første bind. Dr. jur. Poul Meyer har bistået udgiverne ved udarbejdelsen af de retshistoriske noter.

Mens noteapparatet bagest i bindet kun bringer den nødtørftigste kommentar til konkrete problemer, vil der ved rækkens afslutning med 3. bind fremkomme udførlige navne-, ord- og sagregistre.

A. E. C. T. D.

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

1643

|1r| IHM

Dette er Aasumheridtz nomererit thingbog, huor wdj findiß threj hundred førgetiuge och it blad, huor paa thingschriffueren skal skriffue (och iche paa nogit løest paapier), huiß for dom och rett passerer, och saa thett op til huer andet, at ey nogen rom giffuis, jtem sig och ellers epter recessen och i andre maader at forholde, som forsuarlig kand were. Actum Ottensegaard den 16. february anno 1643.

Henningh Valckendorff
mppia.[1]

[*Fol. 1v ubeskrevet*].

|2r| IHM

Thorsdagen den 16. february 1643.

Sidendis retten paa Aasumheridtzting: Madtz Anderßen i Høyby, heridtzfougit, Madtz Andersen i Thorup och Seuerin Rasmusen, skriffuer.

Thingswindismend er: Jep Rasmußen i Thuing, Hans Perßen ibid., Pouel Knudßen i Bierkom, Lauridtz Claußen, Rasmus Rasmußen ibid., Hans Jenßen i Nere och Jens Madtzen ibid., Jesper Madtzen i Thorup.

Thingsteffner for Rasmus Anderßen i Elinge paa sin egne saa och paa Lars Sørenßen Skoemager ibid. wegne er Jørgen Olßen i Allerup och Anders Pederßen ibid., de hiemblit epter recessen, at de i gaar otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Knud Rasmußen i Allerup for 5 rigs march, hand paa sin egne

[1] *Underskriften er egenhændig, mens autorisationen iøvrigt er skrevet med tingskriveren Søren Lund Rasmussens hånd.*

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

och broder Jørgen Knudßens wegne schyldig er, Jens Knudßen i Allerup for 2 mk. 1 schilling, hand paa sin egne och broder Jørgen Knudsens wegne schyldig er, Søren Schreder i Allerup for 1 rdlr., hand gaff hannem for nogen eble och nogen malurtte, hand hannem affkiøbt haffuer, dog hand dem ey bekom; derforuden hannem thiltallit for, at eptersom hand begierit, at Lars Sørenßen Skoemager schulle frastaa och oplade sit huß til hannem, |2v| som hand och giorde, huorfore Søren Schreder loffuit, at hand wille lere hans søn schreder handuerch, det hand iche haffuer giort, huorfore hand formeentte, at Søren Skreder bør at giffue hannem saa mange penge, som hand paa it andet sted schal giffue for sin søn at lere schrederhanduerch; dißligeste hannem thiltallit for en dyne saa goed som en rigs daller, jtem it nyt blaargarns lagen for 3 mk., en pude for 2 mk., jt sengklede for 1 dlr., it schind techen for 3 mk., en hal schep homle for $1^1/_2$ mk. och en anden senge dyne for 3 dlr., foruden 3 mk. och it ege skrin for 5 mk. Formeentte, de for:ne [i]rettekalled burde betalle med diß anuentte, saa och staa thil rette som wedbør, och dom begierit. Søren Skreder erbød sig sit løffte drengen at lere at wille epterkomme, naar hand wil komme thil hannem, sengeklederne er hannem leffuerit, at drengen skulle lige paa. Formentte sig der fore for denne thiltalle quit at were. Den sag er til i dag 14 dage optagen. Nød fembten dags wurderings dom epter gieldsagers forordning offuer de andre jrettekallede epter irettesettelsen. [67

|3r| Domsmend med heridtzfougitden er Ebbe Perßen i Allerup, Niels Perßen ibid., Lars Jffuerßen i Høyby, Thommis Anderßen ibid., Knud Rasmußen i Seden, Per Perßen ibid., Hans Juel och Madtz Hanßen i Høybye.

Thingsteffner for Thommis Broderßen, rigens skriffuer och raadmand i Ottense, forualtter offuer Proustegaars godtz, hans thienner Knud Rasmußen er Hans Jørgenßen i Allerup och Jep Hanßen ibid., de hiemblit epter recessen, at de i dag threj wger epter øffrighedtz befalling wor i Ottense och mundtlig talde med Mette Anderses aff Fraude och hinde fra fengsellit, som hun wor anholden, til byefougdens och derfra med 14 dage, threj wger, maanindtz, fem och sex wgers warsel kalled for:ne Mette Andersis med hindiß lauguerge hid til thingit mod huiß winder, ther

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

kunde forhuerffuis om hindiß gierninger och bedriffter, som hun er sagit och beschylt fore aff henretted Rasmus Madtzen och flere, och huiß dom och andre lougmaall, som hindiß herschab eller lensmand paa kong. may:s wegne agter offuer hinde at føre och wdbringe for hindiß wtilbørlig gierning. Jligemaade hiemblit Per Anderßen och Hans Rasmußen i Stege wed lige soren æd, at de i dag 8 dage wor i Fraude och der kaldet Anders Knudsen ibid. fra hans boepell och hid til i dag, om hand will eller kand haffue nogit |3v| at suare til, huad dom som der agtes at forhuerffue, om huiß straff hans huustrue Mette Andersis hindiß døde legeme bør at lide, formedelst hun haffuer hengt och thagit sig selff aff dage; saa nu epter henretted Karen Larsdaatter saa och Rasmus Madtzen deris bekiendelser, saauelsom Hening Hansens winde i Langaa och andere fremlagde documenter bleff lest och paaschreffuen, satte Knud Rasmußen i rette, om Mette Andersis, som sig selff haffuer hengt och ombragt, om hun jche derfore bør som it wdedisch mennische at wdføris och begraffuis i høy och heden iord och hindiß hoffuidlod at were forfalden thil øffrigheden, och der paa dom begierit. Anders Knudßen i Fraude møtte och wiste sig her til jndted at kunde suare. Da bleff for retten affsagt, at epterdi Mette Andersis aff Rasmus Madtzen er wdlagt, hun sigh selffuer och haffuer i fengselit ombragt och thagit liffued aff sig selff, da bør hun at wdføris och nedgraffuis i høy och heden jord, och hindiß hoffuidloed ⟨til⟩ hindiß øffrighed at were forfalden. [68

|4r| Jacob Perßen i Røninge paa Niels Pedersen Wogenberigs wegne nød epter første anden høring offuer Jøren Knudßen ibid. [69

Thingsteffner for Frerich Hanßen i Nere er Anders Olsen och Claus Frerichsen ibid., de hiemblit epter recessen, at de i dag 8 dage nestforleden til i dag haffde hidkaldet Anders Larsen i Nere for 11 mk., hand ham schyldig er. Formente, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dags dom epter gieldsagers forordning. ⟨*I margin*: 1 mk.⟩. [70

Thingsteffner for Anders Hanßen i Thorup pa[a] sin egne saa och Jep Knudßen i Allerup, Per Hanßen, Hans Larßen ibid. deris wegne er Hans Hansen i Allerup och Lars Anderßen ibd., de hiemblit wed ed epter recessen, at de i dag 14 dage nestfor-

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

gangen til i dag haffuer hidkaldet Jens Knudsen i Allerup jmod dom, hannem thiltallit for restandtz nemblig fra Fillipi 1641 til 1642 it pund ar:e, thønden 1 rdlr., er 5 rdlr., huor paa er betald 4 sdlr. $^1/_2$ ørte ar:e 1 rdlr. 1 ort, arbedtzpeng 3 rdlr., fra 42 til 43 2 ørte ar:e 5 rdlr., 1 fiering smør 4 rdlr., for 1 boelgalt 4 rdlr., it lam $^1/_2$ rdlr., 2 gies for 2 mk., 2 scheper ar:e 1 ort, 2 mk. eridtzpeng, for 1 foer oxse 2 rdlr., 1 rdlr. gesteri, for en hal ørte ar:e gesteri 1 rdlr. 1 ort, arbedtzpeng 6 rdlr., 1 schep skriffuerbiug, hand thil Fraudegaard med resterer, som de for hannem haffuer god sagt. |4v| Formeentte, hand burde betalle med diß anuentte och dem skadißløß holde eller were nam och wurdering wndergiffuen, och dom begieritt. Nød 15 dags wurderings dom epter irettesettelsen och gieldsagers forordning. [71

Den sag med Hans Sørenßen i Hødme och Anders Perßen i Fraude endnu til i dag threj wger optagen. [72

Thingsteffner for Rasmus Pouelßen i Aarsleff er Lars Hanßen och Anders Madtzen ibid., de hiemblit epter recessen, at de i dag 8 dage nestforleden til i dag haffde hidkaldet Niels Perßen i Freltofft jmod dom, hannem thiltallit for, huis hand resterer aff sin arffue epter sin s. fader Pouel Sørenßen Mulle epter skifftebreffs bemelding. Sagen er i 8 dage optagen. ⟨*I margin*: 2 mk.⟩. [73

Thingsteffner for Hans Madtzen i Allerup er Madtz Perßen och Hans Hansen ibid., de hiemblit epter recessen, at de i dag 8 dage nestforleden til i dag haffde hidkaldet Søren Skreder i Allerup for 6 mk., hand schyldig er. Formentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Søren Skreder møtte och gielden stendig wor, wndtagen 4 sch., hand for hannem haffuer giort arbed. Nød 15 dags wurderings dom epter gieldsagers forordning. ⟨*I margin*: 10 sch.⟩. [74

|5r| Thingsteffner for Jørgen Rasmußen, landtzting hører, zidtzhafftig paa Stoberupgaard, wed sin fuldmegtig Frerich Hanßen i Nere er Anders Olsen och Claus Frerichßen ibid., som hiemblit epter recessen, at de i dag 8 dage nestforleden thil i dag haffde hidkaldet Madtz Perßen i Nere jmod dom, hannem thiltallit for fembten march och tholff schilling for rug, hand bekommit haffuer epter s. Jens Erichsens regenschabsbogs bemelding, som med thoe resterende gieß nestforleden s. Michels dag skulle haffue werit betald, huilchet iche sched er. Formeentte, hand burde

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

betalle med diß anuentte eller were nam och wurdering wndergiffuen i hans boe och godtz, huor det findiß. Nød fembten dag wurderings dom epter irettesettelsen och gieldsagers forordning. [75

Thorsdagen den 23. february 1643 paa Aasumherids thing.

Sidendiß retten: Madtz Anderßen i Høyby, heridtzfougit, Madtz Anderßen i Thorup och Søren Rasmußen, skriffuer.

Thingswindismend er: Rasmus Larsen i Bierkom, Hans Nielsen, Per Pouelsen, Hans Pouelsen, Morten Madtzen och Rasmus Andersen ibid., Niels Persen i Freltofft och Per Larsen i Lundbyegaard. |5v| Thingsteffner for Hans Anderßen i Nere paa Palle Roedstens wegne til Lundtzgaard er Olle Hansen i Kierttеminde och Rasmus Hansen i Nere, de hiemblit wed æd epter recessen, at de i mandags otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Jens Jbsen i Nere jmod dom, hannem thiltallit for, at eptersom hand jche nogen ⟨aars⟩ thid haffuer yt sin landgilde och rettighed, thilmed haffuer ladet sin hus forfalde. Formeentte, hand burde sit feste at haffue forbrut och bør sin gaard at rømme och derforuden pligtig at betalle, huis hand schyldig er, saa och om hand jche bør at betalle, huiß bøgfeldighed paa husene findiß, eller der fore at lide jnduisning i hans boe epter kongl. may:s naadig:tte forordning, och dom begierit. Da epterdj Jens Jbsen ey heller nogen paa hans wegne med nogen erklering møtte, wiste jeg hannem iche at kunde befri, saa hand io pligtig er at betalle, huis hand aff sin landgild epter jordbogen resterer och det jnden fembten dage, eller epter diß forløb lide nam och derforuden sit gaarsfeste at haffue forbrut. ⟨*I margin*: 1 mk.⟩. [76 |6r| Thingsteffner for Eyller Sørensen paa Brangstrup hans fuldmegtig Ebbe Perßen i Allerup er Jørgen Michelsen och Niels Jensen i Løndese, de hiemblit epter recessen, at de i dag otte dage nest forleden thil i dag haffde hidkaldet Per Hansen i Lyndese for stedtzmaalspeng 2 rdlr., thoreschiør 1 dlr., restandtz for Peder Skoemager $2^1/_2$ dlr., it lam $2^1/_2$ mk., Søren Ster landgild 2 rdlr. 1 ort, thoreschiør 1 dlr., de skyldig er. Formeentte, de burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød fembten dags wurderings dom epter gieldsagers forordning. ⟨*I margin*: 14 sch.⟩. [77

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Thingsteffner for Per Larsen i Lundbyegaard paa Knud Larßen, lafougit paa Weilegard, hans wegne er Jens Madtzen och Jep Pouelßen i Lundbye, de hiemblit epter recessen, at de i dag 14 dage nest forleden thil i dag haffde hidkaldet Knud Hansen i Lundbye for en rdlr., hand sende hannem til at betalle Hinrich Hansen for nogen tid, som da tient i Freltofft. Formeentte, hand den burde betalle, epterdj hand den ey til Hinrich Hansen leffuerit haffuer, och dom begierit. Knud Hansen møtte och wed sin æd benegted aldrig for:ne rdlr. at haffue bekommit, som paatallis, mens sin suend Rasmus Madtzen den bekom. [78

|6v| Thingsteffner for Niels Larsen i Freltofft er Niels Clemmidßen och Rasmus Larsen ibid., de hiemblit epter recessen, at de i dag 8 dage nest forleden thil i dag haffde hidkaldet Per Larsen i Lundbygaard for 9 dlr., hand hannem schyldig er for forløffte for soldatteri med Jesper Rasmußen i Freltofft, Knud Hansen i Lundbye, Knud Andersen, thie[n] i Lundbyegaard, Jacob Christensen i Freltofft, forfalden i fior Woldmes, samptlig jmod dom. Formeentte, de burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Per Larßen i Lundbygaard wed sin æd benegted, jche for nogen at haffue loffuit, ey heller er hannem en schilling schyldig. Bleff for thiltallen frikient, jndtil anderlediß beuiß fremblegis. [79

Thingsteffner for Anders Larsen i Nere er Hans Larsen och Per Andersen ibid., de hiemblit epter recessen, at de i dag 8 dag nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Frerich Hansen i Nere for $1^1/_2$ fieringkar bogedgryen, hand resterer aff en thønde gryn til Jørgen Rasmußen paa Stoberupgaard, och for:ne Anders Larsen haffuer maatt betalle. Formeentte, hand burde betalle. Derforuden thiltallit for en agekore for 8 schilling. Formentte, |7r| hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Frerich Hansen negted, aldrig nogen gryn at haffue wdloffuit, mens wogenkoren wor hand offuerbødig att betalle. Formeentte, hand for widere tiltalle burde fri were. Bleff hiemuist dem sig at rette epter deris byeloug, och nød 15 dags wurderings dom for de 8 sch. [80

Frerich Hansen i Nere, Anders Larsen ibid., Ebbe Perßen i Allerup och Lars Hansen i Thuing for retten frembstod och wed deris æd bekreffted, at den gaard i Bierkom, Hans Bertelsen ibode, haffuer staad øde siden i fior Woldermis och staar endnu

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

øde, huor epter Rasmus Anderßen i Bierkom vidis bleff wdsted. [81

Niels Perßen i Freltofft jmod Rasmus Pouelßen i Aarsleff bød sig i rette, och jche hand møtte. [82

Welby. Hening Paauischs sager med Holle och Fraudemend er til i dag 8 dage optagen. [83

Welby. Hening Paauisch thienner Hans Madtzen liuste epter en graa foelle, om den nogen gotfolch forekomer, de den gode mand den wille jgien forschaffe. [84

Eptersom den sag jmellem Anders Hanßen i Ottense och Hans Jbßen i Høyby epter forige rettergangs bemelding thil i dag |7v| er optagen, saa bleff bem:tte Hans Jbsen thilfunden aff for:ne fordring thoe march och de threj scheper koren eller diß werd at betalle jnden 15 dage eller epter diß forløb derfore med diß billig anuentte lide nam epter gieldsagers forordning. [85

Thorsdagen den 2. marty 1643.

Sidendis retten paa Aasumheridtzting: Madtz Anderßen i Høyby, heridtzfougit, Madtz Anderßen i Thorup och Søren Rasmußen, skriffuer.

Thingswindismend er: Hans Andersen i Nere, Jens Madtzen, Hans Michelßen, Madtz Persen den eldere, alle ibid., Jens Knudsen i Allerup, Niels Anderßen i Høyby, Anders Perßen i Fraude, Lars Pouelßen i Bierkom, Anders Perßen i Oure, Hans Jbsen i Nere.

Thingsteffner for welby. jomfrue Anne och Edel Munchis saa och Jacob From wed deris fuldmegtig Niels Therchelßen paa Harildtzkier i Judland er Per Rasmußen och Jørgen Hansen i Ottense, de hiemblit wed æd med opragt fingere epter resesen, at de i dag 8 dage nestforleden thil i dag fra Røninge Søegaard hidkaldet |8r| s. Hans Marchdanners arffuinger nemblig Casper, Hinrich Marchdanner, jomfrue Bertte, Anne och Sophie Marchdanner thil Søegaard med deris lauguerge, eptersom de sammestedtz mundelig Knud Nielsen wedtalde, jmod dom och rettergang, dennem thiltallit paa Ane Munchs wegne for threj kiør, tuende kalffue, paa Edel Munchis thienner Christen Madtzen i Rues wegne for en sort graa marføl och paa Jacob Froms wegne for fir par øxsen, som s. Hans Marchdanner for nogen thid siden haffuer ladet børtføre fra Raffnsbøel ladegaard och dem thil-

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

hørde epter fremblagde documenters widere bemelding. Formeentte, s. Hans Marchdanners arffuinger bør strax at forschaffe dem deris queg skadißløs thilstede eller och for de threj kiør och des nøtte 69 rdlr., for kaluene 6 rdlr., for marføllit thi rdlr. och for parit aff øxsenen 30 rdlr., er for de 4 par 120 rdlr. med aarlig rentte at pligtig were at betalle eller nyde jnduisning i deris jordegodtz eller løsøre, huor det |8v| findiß kand, och domb begierit epter forordningen. Sagen er med fuldmegtigens beuilling thil i dag fir wger optagen. ⟨*I margin*: R⟩. [86

Thingsteffner for Jørgen Rasmußen i Sølling er Søren Hanßen och Rasmus Hanßen i Høybye, de hiemblit epter recessen, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Niels Anderßen i Høybye, hannem thiltallit for threj daller och 12 aars rentte, hand hannem schyldig er paa en hest. Formeentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Sagen bleff woldgiffuen, saaledis at Niels Anderßen wdkorit Lars Jffuerßen i Høyby och Jørgen Rasmußen wdkorit Thommis Andersen ibid., och huiß de i sagen giør och lader, skal were aff partterne wpa[a]tald i alle maader. [87

Thingsteffner for Lauridtz Jørgenßen, lafougit paa Ringstegaard, er Rasmus Hansen och Jesper Larsen i Nere, de hiemblit wed æd epter recessen, at de i dag 8 dage nestforleden til i dag haffde hidkaldet Hans Andersen i Nere, Søren Anderßen och Anders Larsen ibid. en huer for sin sandhed at winde, sampt i dag fiortten dage nestforleden |9r| wor de i More och derfra til Hans Larsens, huor Maren Madtzdaatter haffde sin werelse, och hinde derfra med hindiß lauguerge til i dag hidkaldet jmod winde. Da epter at æden windißbyrde bleff forholt, frembstod Hans Andersen i Nere, want wed æd med opragt fingere, at for wngefer fiortten aar siden ⟨drog⟩ Maren Madtzdaatter, som da boede i Hauendrup, bort fra hindiß mand, for:ne Lars Jørgenßen, och siden den thid haffuer hand huerchen seet eller fornemmit hinde endten leffuendiß eller død. Søren Andersen och Anders Larßen i Nere end epter anden want, lige som Hans Andersen før wundet haffuer, huor paa en huer for:ne winder bad dem saa sant Gud thilhielpe. Lauridtz Jespersen, for:ne Maren Madtzdaatters broder i Nere, for retten bleff thilspurt, om hand jmod for:ne winder haffde nogit at suare. Der til hand suarit ney. [88

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Thingsteffner for Lars Olsen i Bierkom er Jens Jbsen och Hans Olsen ibid., de hiemblit wed lige soren æd, at |9v| de i dag 8 dage til i dag haffde hidkaldet Johanne Hansis i Bierkom med hindiß lauguerge jmod dom for nitten march och fir schilling, hindiß hoßbund hannem er schyldig bleffuen. Formentte, hun burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød fembten dags wurderings dom epter gieldsagers forordning. ⟨*I margin*: 20 sch.⟩. [89

Thingsteffner for Hans Jbßen i Nere er Madtz Perßen och Knud Jbsen ibid., de hiemblit epter recessen, at de i dag 14 dage til i dag haffde hidkaldet Per Nielsen i Høybye for $7^1/_2$ dlr., 10 all wadmell, 12 al blaargaren och it par schoe, hand hannem for løn och lontpeng schyldig er. Formeentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning. ⟨*I margin*: 1 mk.⟩. [90

Søren Nielsen Skreder, thilforne bode i Allerup och nu i Hollese [*for udstreget*: Nere], bød sig i rette jmod Rasmus Nielsen i Elinge, och jche hand møtte. [91

|10r| Thorsdagen den 9. marty 1643 paa Aasumheridtz ting.

Sidendis retten: Madtz Andersen i Thorup i heridtzfougdens forfald, Jep Perßen i Thorup och Søren Rasmußen, skriffuer.

Thingwindismend er: Hans Jensen i Nere, Hans Sørenßen, Madtz Pederßen den wnge, Jørgen Larsen, Knud Pederßen, Rasmus Persen, Themme Ottesen och Anders Jensen ibid.

Welby. Johan Brochenhuß thil Leerbech wed sin thienner Søren Sørensen lod fremblege en kongl. may:s woris allernaadigste heris steffning [*over?*] for:ne Johan Brochenhuß, Steen Bilde och medarffuingers schiffte epter s. Erich Bilde daterit Kiøbenhaffuens slot den 18. february, som bleff lest och paaschreffuen. [92

Thingsteffner for Pouel Jensen paa Mollerup wed hans fuldmegtig Hans Madtzen i Ellerup er Lars Sørenßen och Mogens Boresen i samme Ellerup, de hiemblit epter recessen, at de i thiersdags otte dage nestforleden thil i dag haffde hidkaldet Pouel Reff i Aasum for 10 daller, Hans Persen i Thuing och Rasmus Andersen, thien |10v| [i] Dauinde, och Per Christenßen i Thorup samptlig jmod dom, saa nu thiltallit hand for:ne Pouel

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Reff i Aasum for 10 dlr. for en koe, Rasmus Andersen i Dauinde for $10^1/_2$ dlr., ⟨som de⟩ effter Per Skonnings regenschabs bog schal skyldig were. Formeentte, de burde betalle, eptersom for:ne Pouel Jensen samme gild i betalling schal were berettigit, med diß anuentte, och dom begierit. Rasmus Andersen i Dauinde wed sin æd benegted jche at were Per Skoning nogit schyldig. Hans Madtzen frastoed den thiltalle. I lige maade thiltallit Per Christenßen i Thorup for 7 mk. for en fiering kiød och it herteslag, hand och epter for:ne Per Skonnings bog schyldig er. Formeentte, hand och burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Per Christen[sen] møtte och stendig wor for:ne kiød och hierteslag at haffue bekommit, dog wed sin høyeste æd berette bem:tte Per Schoning selff at haffue betald, och det med thi suin, |11r| som hand wogted for bem:tt Per Skoning i Dauinde schouff i Ellende, huilchet hand wil giøre beuislig, om behouff giøris. Sagen er i fiortten dage optagen. [93

Thingsteffner for Knud Jørgenßen i Thorup paa sin moder Anne Jørgens och egne wegne er Per Christenßen och Per Hansen ibid., de hiemblit epter recessen, at de i thiersdags 8 dage nestforleden til i dag haffde hidkaldet Hans Jørgensen i Thornbere, Claus Jørgensen i Fraude, Hans Larsen i Thuing, Jep Hanßen ibid., Madtz Andersen i Thorup, Karen Persdaatter i Allerup med sin lauguerge, Jørgen Hanßen ibid., samptlig at skulle haffue møt nestforleden thiersdag i Thorup i Niels Larsens gaard och anname betalling for, huis s. Jørgen Knudsen, som bode i for:ne gaard, ⟨dem schyldig wor⟩, saauit boen kunde thilstreche, och her i dag at møde jmod thingswindiß beschriffuelse och dom. Sagen er i otte dage optagen. [94

Den sag med Hans Sørenßen i Hødme och Anders Perßen i Fraude er endnu med beuilling til i dag 8 dag optagen. [95

|11v| Thingsteffner for Hans Pouelßen i Freltofft er Lars Andersen och Thommis Persen i Høyrup, de hiemblit epter recessen, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Per Hansen, thien Christen Hanßen i Oure, for $4^1/_2$ mk., hand schyldig er. Formeentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dags wurderings dom epter gieldsagers forordning. [96

Thingsteffner for Anders Perßen i Røgerup er Jens Nielsen och

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Olle Knudßen i Kierby, de hiemblit wed soren æd, at de i thiersdags 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Michel Nielsen, thien Lars Schreder i Kierbygaard, for 6 mk. lont peng. Formente, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dags wurderings dom epter gieldsagers forordning. [97

Welby. Hening Paauisch[s] sag med endeel hans thiennere er endnu med beuilling thil i dag 8 dage optagen. [98

Epter Lars Pouelsen, fougit paa Fraudegaard, hans begiering bleff Hans Rasmußen och Hans Lunde i Fraude, |12r| Hans Pedersen i Thuing sampt epter Jørgen Christensen, schriffuer paa Dallum closter, hans begiering bleff Christen Hansen i Fraude, Lars Jbsen i Fraude och Jep Rasmußen i Tuing wdmelt thil at skiffte nogen jord jmellem for:ne Lars Pouelsens hosbondtz thienner och en Dallum closters thienner, och det paa thiersdag førstkommende at forrette, som de siden her til thinge forsuarlig fra dem wil giffue beschreffuen, epter Lars Pouelsens zedels bemelding. [99

Hans Rasmußen i Sønderse och Hans Larsen ibid. for retten frembstod och samptlig i haand thog Rasmus Hansen i Aasum, giorde och gaff hannem en fuld, fast, thrøg, euig och wrogelig affkalding for alt, huis de epter deris s. søster Maren Pedersdaatter, for:ne Rasmus Hansens forige huustrue, arffueligen er thilfalden, rørendis och wrørendis, aldellis jndted wndertagendis i nogen maader, saa de thaket hannem for rigtig schiffte, fylleste och betalling, wille derfore for dennem och deris arffuinger, for føde och wføde, haffue bem:tt Rasmus Hansen |12v| och hans arffuinger for for:ne arffue quitterit och for widere kraff skadißløß holden i alle maader. [100

Thorsdagen den 16. marty 1643 paa Aasumherids thing.

Sidendiß retten: Madtz Anderßen i Høyby, herisfougit, Madtz Anderßen i Thorup och Søren Rasmußen, skriffuer.

Thingswindismend er: Anders Larsen i Nere, Frerich Hanßen ibid., Per Knudßen i Offuerholle, Jens Knudßen i Allerup, Hans Sørenßen i Nere, Hans Madtzen i Høyby, Madtz Persen den eldere i Nere, Hans Hansen i Høybye.

Anders Hansen i Ottense och Lars Jensen i Wollersleff for retten frembstod, sagde dem med huer andre at were forligt om

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

alt, huiß dem her thil dags er jmellem werit, och offuer ald regenschab kiendiß for:ne Lars Jensen sig til bem:tte Anders Hansen skyldig at were femb slette daller, som hand sig thilforpligted for:ne Anders Hanßen nestkommende Michelsdag skadißløß att betalle med rede penge. [101

|13r| Eptersom Hans Sørensen i Hødme thiltaller Anders Perßen i Fraude epter hans breffs bemelding, saa bleff for retten affsagt, at for:ne Anders Persen bør betalle jnden fembten dage at betalle [!] eller lide nam, wndtagen Anders Persen sig anderledißkand erklere. [102

Den sag jmellem welby. Hening Paauisch och de andre udj rette kallede er endnu med beuilling thil i dag otte dage optagen. [103

Knud Jørgensen i Thorup i dag første thing opbød ald s. Jørgen Knudsens epterlatte formue, som findiß i hans werelse, hand i Thorup affdøde, som er en dyne, jt sengkled, en gryde, en le, en ørte biug, it pund haffre med andet mere. [104

Peder Lauridtzen i Grønnegaard paa sin egne, Hans Larsen i Kapedrup, Rasmus Larsen och den anden Per Larsen i Feridtzløff paa deris egne, Lars Anderßen Smed i Bierkende paa sin huustrue Maren Larsdaatters wegne, Peder Pederßen i Feridtzleff paa sin huustrue Ellen Larsdaatters wegne, Rasmus |13v| Hansen i Kapedrup paa sin huustrue Anne Larsdaatters wegne, samptlig for retten frembstod och i haand thog Simmen Hansen i Langkild wdj haand [!], giorde och gaff hannem en fuld, fast, thrøg, æuig och wrøgelig affkalding for alt, huis en huer epter Karen s. Lars Langkilds arffueligen er thilfalden, rørendiß och wrørendiß, aldellis jndted wnder tagendiß i nogen maade, det were sig wed huad naffn det helst er eller neffnis kand, saa de tachet for:ne Simmen Hansen for rigtig skifft, fylleste och wdleg i alle maader, wille der fore haffue bem:tte Simmen Hansen for ald ydermere kraff, threttе eller eptermaaning for føde och wføde quitterit och kraffuisløßholden i alle maader. [105

I lige maade for retten fremstod for:ne Lars Andersen i Bierkende och udj Peder Larsen thiennendiß i Feridtzleff hans egen neruerelse thog bem:tt Simmen Hansen i Langkild udj |14r| haand, giorde ⟨och gaff⟩ hannem en fuld, fast, thrøg, æuig och wrøgelig affkalding for alt, huiß bem:tt Peder Larsen epter hans

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

s. fader Lars Pedersen Langkild arffueligen er thilfalden, som bem:tte Per Larsen nu for retten stendig wor at haffue annammit och opeborit, dett were sig wed huad naffuen det helst er eller neffnis kand, och det epter seduanlig affkald stild. [106

Lars Pouelsen paa Fraudegaard bød sig i rette jmod welby. Henrich Podebusch, och jngen møtte, som hannem nogit wille beschylde eller haffue at thiltalle. Belff for retten affsagt, at Lars Pouelsen bør, for saauit thil i dag kaldet er, fri were. [107

Thingsteffner for Jørgen Karel, ridefougit thil Nyeborig slot, wed sin thienner Niels Rasmußen aff Nyborig er Madtz Persen den eldere i Nere och Knud Madtzen ibid., de hiemblit wed æd epter recessen, at de i dag 8 dage nestforleden thil i dag haffde hidkaldet Jens Sørensen och Rasmus Persen i Nere, Knud Persen, Hans Sørensen ibid., Hans Møller |14v| wdj Nere mølle och Jep Møller i Holluff mølle, saa nu thiltallit hand for:ne Jens Sørenßen i Nere for de thoe heste och en hope, Rasmus Persen for en hest, Hans Sørensen for it par høsthaffuer, som de epter deris egen bekiende aff Morten Bertelsens godtz i Nere bekommit haffuer. Formeentte, de burde dennem der til hiemel at forschaffe, och dom begierit. Hans Sørensen i Nere møtte och suarit, at hand fich haffuerne, før Morten døde, i betalling for korn schat; Jens Sørensen och Rasmus Perßen møtte och berette, at de med windißbyrd wille beuise, at de samme heste och øg bekom i deris betalling aff Morten Bertelßen selff, før hand døde. Sagen er i threj wger optagen. Jep Møller i Holle mølle skiød sig thil sit were thing. Sagen med hannem bleff thil Ottense heridtzting hedenuist. [108

Thingsteffner for Mogens Perßen i Bollerup er Hans Nielsen och Niels Perßen i Aasum, de hiemblit wed æd epter recessen, at de i dag 8 dage nest-|15r|-forleden thil i dag haffde hidkaldet Niels Knudßen i Aasum for 11 sldlr., hand hannem skyldig er. Formeentte, hand burde betalle med diß anuentte eller lide nam. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning. ⟨*I margin*: [1 ?] mk.⟩. [109

Thingsteffner for Hans Andersen i Bierkom er Hans Olsen och Anders Larsen ibid., de hiemblit wed lige soren æd, at de i dag 8 dag nestforleden thil i dag haffde hidkaldet Rasmus Persen i Nere for 7 mk. den eldere i Nere [!], hand schyldig er. Formeen-

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

tte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Sagen er i 8 dage med beuilling optagen. [110

Thorsdagen den 23. marty 1643.

Sidendis retten paa Aasumheridtz ting: Madtz Andersen i Høyby, heridtzfougit, [*herefter en tom linie*].[1]

Thingswindismend er: Christen Hansen i Oure, Rasmus Jensen, Erich Sørensen, Lars Jensen, Anders Pedersen, Niels Rasmußen, Pouel Madtzen, alle ibid.

Eptersom den sag jmellem Pouel Jensen paa Mollerupgaard hans fuldmegtig Hans Madtzen i Ellerup och Pouel |15v| Reff i Aasum, Per Christenßen i Thorup thil i dag er optagen, saa nu møtte Pouel Reff i rette och wed sin høyeste æd benegted jche at were Peder Skoning nogit skyldig. Sagen er thil neste thing epter paasche optagen. [111

Knud Jørgensen i Thorup i dag andet thing opbød hans s. faders godtz thil hans creditorer. [112

Eptersom den sag jmellem welby. Hening Paauisch och hans thiennere epter forige rettergangs bemelding til i dag er optagen, saa bleff for retten affsagt, at for:ne Thommis Sørenßen, Lars Hansen och Lauris Jbsen bør welbem:tt deris hoßbund, for huiß de billigen med resterer, jnden 15 dage at contentere och betalle eller och were i den gode mandtz arbed, jndtil hand worder betald, dog saa at deris liuff och lemmer worder wforkrenchet. [113

Thorsdagen den 6. aprilis paa Aasumheridtzting.

Sidendis retten: Madtz Andersen i Høyby, herisfougit i Aasumherit, Jep Pederßen i Thorup och Søren Rasmusen, skriffuer.

|16r| Thingswindismend er: Anders Hansen i Perstrup, Rasmus Hanßen, Christopher Perßen, Rasmus Dinesen, Rasmus Hanßen, alle ibid., Christen Larsen i Offuerholle, Rasmus Knudßen i Røninge, Jens Madtzen i Nere.

Eptersom den sag jmellem Pouel Jensen paa Mollerupgaard

---

[1] *I det følgende udelades ofte skriverens navn; men hvor ikke andet er bemærket, er texten altid skrevet med Søren Lund Rasmussens hånd.*

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

hans fuldmegtig Hans Madtzen i Ellerup paa den enne och Pouel Reff i Aasum och Per Christensen i Thorup paa den anden side thil i dag er optagen, saa wor for:ne Hans Madtzen endelig dom begierendiß. Pouel Reff och Per Christensen formeentte jngen dom dem burde offuerstediß, epterdj Peder Skonnings bog, som fremblegis, ey til [*rettet fra:* sin] fulde nomere[r]ing findiß, eptersom det sidste ⟨*over linien*: bladtz⟩ nomer er 106 blad, thil med gielden ey wed dag och thid er antegnit, som det sig burde, aff deß aarsag formentte der fore bogen iche rigtig att were, mens dom begierit, om de ey for thiltallen burde fri were. Hans Madtzen suarit och formeentte regenschabs-|16v|-bogen nochsom rigtig at were, saa de burde betalle, emeden den wed magt staar. Bleff for retten affsagt, at epterdi Pouel Reff gelden benegter, Per Christensen och wed høyeste æd bekreffter, at hand Per Skoning selff betald haffuer, thil med bogen och beschyldiß iche at were rigtig, wed jeg mig i denne sag iche dommer at were, men sagen for welby. her landtzdommer ydmygligen wil haffue jndfunden. [114

Eptersom den sag jmellem Niels Therkildßen paa Haridtzkier paa sinne prinsipallers wegne sampt welby. Hans Marchdanners arffuinger thil i dag er optagen, saa møtte for:ne fulmegtig och nu som thilforne dom begierit. Huor jmod at suare møtte Melcher Oldelandtz fuldmegtig Niels Pedersen i rette och formentte iche louglig kald och warsell at were giffuen, i det den s. mandtz |17r| arffuinger med deris werge jchon er kaldet fra Røninge Søegaard med 8 dags warsell, huor huerken welby. Melcher Oldeland eller s. Hans Marchdanners arffuinger eller deris fuldmegtig iche holder dug och disch, mens Røninge Søegaard at were bortforpagted. Meentte derfore, de burde fra Wgersleffgaard och ellers, som det sig bør, louglig warsel giffuis. Niels Therkelsen formeentte kaldet rigtig were, helst epterdj arffuingerne er kaldet fra deris rette arffue hoffuedgaard. Niels Pedersen som thilforne formeentte ey louglig kaldet at were. Bleff for retten affsagt, at epterdj s. Hans Marchdanners arffuinger ey heller deris lauguerge eller nogen deris fuldmegtig holder dug och disch paa Røninge Søegaar, westes ⟨iche⟩ kaldet louglig at were, mens bør denn s. mandtz arffuinger at giffuis kald fra Wgersløffgaard, huor fra deris fuldmegtig och kald sig erbiuder at lide. [115

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

|17v| Lauridtz Jffuerßen i Høyby i denne sag sidendiß i dommersted.

Thingsteffner [for] welby. Hening Valchendorffs ridefougis fuldmegtig Hans Christensen hans thienner Christen Hansen er Hans Jørgenßen i Allerup och Jep Hansen, de hiemblit wed æd med opragt finger epter recessen, at de i dag 14 dage nest forleden thil i dag haffde hidkaldet Madtz Andersen i Høyby jmod siunsmens wdmeldelse och paa onsdag at møde paa aasted, de i Høybyschouff kand paauises, och her i dag otte dag at møde jmod siuns frasigelse. Da bleff dertil nu wdmelt Niels Persen i Allerup, Jens Hansen ibid., Anders Hansen i Thorup och Hans Larsen i Fraude at møde paa aasteden och der at siune, huiß de kand paauises, som de her i dag 8 dage forsuarlig wil giffue beschreffuen. [116

Knud Jørgensen i Thorup i dag threde thing op-|18r|-bød hans s. fader Jørgen Knudsens godtz thil hans creditorer. [117

Jep Madtzen i Kierbymølle bød sig i rette jmod Fraude sogen degen, och jche møtte. Christen Larsen i Offuerholle bød sig och i rette jmod for:ne degenen, och iche hand møtte. [118

Jens Sørensen i Nere, Hans Sørenßen ibid. bød dem i rette jmod Jørgen Karel paa Nyborig slot, och jche hand møtte. [119

For retten fremstoed Hans Lauridtzen Lunde i Fraude, Christen Hansen, Hans Rasmußen och Lauridtz Jbsen, alle ibid., och samptlig berette, at de nestforleden den 16. marty wor offueruerendiß paa jt magelaug jord jmellem en Dallum closters thienner wed naffuen Michel Hansen i Fraude och en ødegaard wnderligende Fraudegaard kaldes Plogsgaard, de hin anden thil mags wille bytte och deelle, saa haffuer de udj erlig och welagt Lauridtz Pouelsen, fougit paa for:ne Fraudegaard, saauelsom udj erlig och welagt Jørgen Christensen, skriffuer udj Dallum |18v| closter, deris neruerelse saalediß maallit thil for:ne Dallum closters thienner jt støche thoffte jord moxsen baeg hans lade, som strecher sig udj øster och wester med enderne, befindiß wdj lengden thiuffue och femb faffne en allene, och udj breden i den westere ende halff elluffte fauffne, mit offuer ageren ni fauffne jt quartter, offuer den østere ende siuff faffne thoe alle, samme gaard welbeleyligt, huor jmod er wdlagt thil Fraudegaardtz bundegaard Plougsgaard westen fra Michel Hansens ladehuß

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

och bag Fraudegaardtz bundegaard och stuehuß epter skiel och stager, som nu er satt, jt støche aff en hauge och it lidet støche aff en anden hauge nest hoß thuert jgiennem fra bem:tte Michel Hansens gaard fra pellene sat er thil den gyde, som løber fra weyen och op til Plougsgaard, som strecher sig lige werd udj lengden, breden och alle kantter jmod det andet epter |19r| rebningen och pellene, som dem siunis kunde paa bege sider thil mags were, och huiß thrær och piller som findiß paa Dallum closters grund, skal nu paa di aasteder, magelaugit skeed er, thil Plougsgaard følge, huilche alle partterne paa bege sider med nøyest, och huiß mellemgierdene sig belanger, skal huer holde wed lige, som det sig bør, huilchet magelaug welby. Arnt van der Kule wed Jens Hanßen i Allerup sambtøchte, och Lars Pouelßen paa sin gunstig hoßbuns gode behaug i lige maade ⟨nu⟩ sambtøchte. For:ne Hans Larsen Lunde i Fraude och hans medfølgere berette och, at de den 16. marty nestforleden haffuer beseet och siunit de thoe støcher jord och det gadeland paa threj skeper koren och en toffte wden Rasmus Jbsens gaard i Fraude ⟨paa en schepe land⟩, huilchet Rasmus skal giffue thil wederlag for den hauge, thilforne haffuer ligit thil Plougsgaard och nu liger neden for Rasmusis hauge, huilchet Lars Pouelsen paa sin hosbundtz wegne saalediß beuilgit thill |19v| magelaug, dog med slig condi[ti]on, om hans hoßbund dermed wille nøyes och det sambtøche. [120

Thorsdagen den 13. aprilis 1643.

Sidendis retten paa Aasumheridtz ting: i Madtz Andersen i Høyby herisfougits forfald Madtz Anderßen i Thorup, Jep Pederßen ibid.

Thingswindismend er: Anders Simmenßen i Freltofft, Niels Jørgenßen, Niels Clemmidßen ibid., Anders Hansen sammestedtz, Madtz Anderßen i Nere, Hans Sørenßen ibid., Madtz Christenßen i Søbye, Anders Hansen Skreder i Freltofft.

Thingsteffner for Lars Larsen i Heden paa Madtz Hansens wegne i Allested er Hans Jørgenßen och Niels Hansen i Heden, de hiemlit epter recessen, at de i dag 8 dage nestforleden thil i dag haffde hidkaldet Maren Rasmus och hindiß festemand Madtz Christenßen i Søby jmod dom, hinde thiltallit for rigtig registe-

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

ring och wurdering paa, huiß godtz och formue hindiß s. mand Rasmus Hansen haffuer sig epterlat, at fremlege, eptersom erfarist, at hun med hindiß wskifft godtz skal haffue giffuit sig i fellig med for:ne Madtz Christenßen. |20r| Formentte, at hun nu bør endten at fremlege rigtig registering och wurdering paa, huor goed boen wor, der hindiß s. hoßbund wed døden affgich, och siden der epter at giøre skiffte och deelling eller och at giøre boen saa goed med en tholffmandtz æd, som hun wor, der hindiß s. hoßbund døde, och der paa dom begierer. Madtz Christenßen i Søby møtte och begierit, sagen maatte opstaa en 8 dags thid, saa wille hand sig erklere. Sagen er i otte dage optagen. [121

Thingsteffner for Peder Madtzen i Offuerholle er Rasmus Nielsen i Offuerholle och Hans Larsen i Nederholle, dj hiemblit epter recessen, at dj i dag 8 dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Anders Michelsen i Nederholle for 2 dlr. 14 sch., Rasmus Madtzen ibid. for 3 dlr. $3^1/_2$ mk., Lars Hansen sammestedtz for 20 dlr., de hannem schyldlig er. Formeentte, de burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Sagen er med beuilling i otte dage optagen. [122

Thingsteffner for Knud Jørgensen, i [!] thien i Allerup, paa sin moder Anne Jørgens i Thorup hindiß wegne saauelsom paa sin egne och medarffuingers wegne er Peder Christensen i Thorup och Jep Jørgenßen i Allerup, de hiemlit |20v| wed ed epter recessen, at de i dag 8 dage nest forleden thil i dag haffde hidkaldet Claus Jørgenßen i Fraude jmod dom. Sagen er i otte dage optagen. [123

Jep Pedersen i Thorup paa Hans Christenßen, ridefougit paa s. Hans closter i Ottense, [hans wegne] i rette fordrit siunsmend, som her i dag otte dage bleff wdmelt, som och frembstoed, nemblig Anders Hansen i Thorupe och Hans Larsen i Fraude [*rettet fra:* ibid.], Niels Pederßen och Jens Hansen i Allerup, och samptlig berette, at de epter paauisning i gaar wor i Høyby schouff och der i Madtz Hansens maall i Høyby thuende smaa bøge staber siunit, som haffuer kundet werit thilsammen en tholff laß wed, som berettis at were hugne thil at brende galne Rasmus med. I lige maade haffuer de siunit paa Niels Andersens maal i Høybyschouff, da befindiß en boel aff en bøg westen for byen at were affhugen, dog

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

iche kunde siunis, huor mange laß derudj haffuer werit, som de berette. Niels Anderßen møtte och stendig wor samme boel at haffue hugen, dog thopen thilforne at were affblest [*rettet fra:* affhugen], och bekom ey mere i samme boel |21r| en thoe laß, som hand brugte thil hiuuel, huor epter thingswinde bleff wdsted. [124

Thorsdagen den 20. aprilis 1643.

Sidendis retten paa Aasumheridtzting: Madtz Andersen i Høyby, heridtzfougit, Madtz Anderßen i Thorup.

Thingswindismend er: Søren Michelsen i Søby, Peder Christenßen Skreder, Hans Christenßen, Hans Sørenßen ibid., Anders Andersen i Rogelund, Knud Pederßen i Nere, Niels Andersen i Høyby.

Thingsteffner for Anders Anderßen i Rogelund er Steffen Jørgensen och Niels Anderßen ibid., de hiemblit epter recessen, at de i dag fiortten dage til i dag haffuer hidkaldet erlig och welby. mand Hinrich Valchendorp thil Glorup, k. ma. befallings mand paa s. Hans closter i Ottense, och hans fuldmegtig, eptersom de sammestedtz Olle Olsen, skriffuer sammestedtz, wedtalde, jmod winde, sampt Jens Jørgenßen i Rogelund, Hans Andersen, Jens Hansen, Per Sørenßen ibid., en huer for sin sandhed at stendig were, sampt i dag 8 dage nestforleden til i dag hidkaldet Jens Jørgenßen i Rogelund jmod dom, hannem thiltallit for 36 dlr., hand |21v| epter sit breff daterit Ottense den 14. novembris 1640 schyldig er, som til paasche nestepterkom-[mendes] skadißløß skulle werit betald. Formeente, hand burde betalle med diß rentte och anuentte eller lide nam, och dom begierit. Nød 15 dags wurderings dom epter gieldsagers forordningh. [125

Eptersom den sag med Lars Larsen i Heden och Maren Rasmusdaatter i Søby thil i dag er optagen, saa møtte Madtz Christenßen i Søby i rette och berette, at Maren Rasmusdaatter iche til forne er werit boesidendis, før nu hun er kommen i hans were, dog wor offuerbødig paa Maren Rasmusdaatters wegne at holde rigtig skiffte, naar hand paa hindiß daatter Maren Rasmusdaatters wegne will møde i boen. Bleff for retten affsagt, at Maren Rasmusdaatter bør at holde rigtig skiffte och deelling

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

med hindiß børen, som det sig bør epter lougen. ⟨*I margin:* 2 mk., *hvorunder:* 1 mk.⟩ [126

|22r| Thingsteffner for Hans Christenßen, ridefougit paa s. Hans closter, hans wdschichede bud Madtz Anderßen i Thorup er Hans Jørgenßen i Allerup och Jep Hanßen ibid., de hiemblit epter recessen, at de i dag 8 dage nestforleden til i dag haffde hidkaldet Niels Anderßen i Høybye jmod dom, hannem thiltallit for, ⟨at eptersom; *skrevet over udstreget:* halff andet hundred daller for⟩ hans gaard er sagt i feld for 150 sdlr., saa och for en bøge stabe epter thingswinders bemelding haffuer hugen. Formeentte, hand epter recessen burde sin gaardtzfeste at haffue forbrut och gaarden strax at rømme, och dom begierit. Bleff for retten affsagt, at for:ne Niels Andersen bør sin feste att haffue forbrut, saa och gaarden strax att rømme epter irettesettelsen. [127

Madtz Andersen i Thorup i dommersted. Thingsteffner for Hans Christenßen, ridefougit paa Ottensegaard, paa welby. Hinrich Valchendorffs wegne er Hans Jørgenßen och Jep Hansen i Allerup, de hiemblit |22v| epter recessen, at de i dag 14 dage nestforleden til i dag haffuer hidkaldet Madtz Anderßen i Høyby, heridtzfougit, jmod dom; och jmod hannem thil beschyldig fremblagde it thingswinde her aff thingit nestforleden 13. aprilis anlangde thuende threr, som er hugen paa Madtz Hansens maall i Høybyeschouff. Formeentte, Madtz Anderßen sig der til burde hiemmel at forschaffe eller lide, som for andet whiemmelt. Sagen er til i dag 14 dage optagen. [128

Lars Pouelsen, fougit paa Fraudegaard, opliuste paa sin gunstig hoßbundtz wegne jt huit galt suin, er stiuffuit paa det wenster øre och thoe rist udj stiffningen, som haffuer gangen denne windter hoß hans hoßbundtz thienner i Bierkom, som de hannem nu paa hoßbundens wegne haffuer frembragt, huem det thilhør, kand de det hoß hannem bekomme, naar de betaller, huis der paa kostet er, huor epter thingswinde bleff wdsted. [129

Thorsdagen den 27. aprilis 1643.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heridtzfougit, Madtz Anderßen i Thorup och Jep Perßen ibid.

|23r| Thingswindismend er: Hans Jbsen i Søby, Niels Sørenßen

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

ibid., Madtz Hanßen i Løndeße, Hans Anderßen, Anders Rasmußen ibid., Hinrich Hansen Hiuelmand i Nere, Hans Larsen i Thornbere, Pouel Hansen i Aasum.

Thingsteffner for welby. Henrich Valchendorp til Glorup hans welby. wdschichede bud Madtz Andersen i Thorup er Hans Jørgenßen och Jep Hansen i Allerup, de hiemblit wed æd epter recessen, at de i dag 8 dage nestforleden thil i dag haffde hidkaldet Niels Madtzen, som sidst thiente i Seden, til [*åben plads*] jmod dom, hannem thiltallit for, at eptersom hand er jndschreffuen for at were søldat och til diß ey haffuer werit nogen tid werit [!] paa mønster pladtzen wndtagen tuende gange och sidste gang nu ey er møt, mens wnduigt. Formeentte, hand burde at henschichis thil Bremmerhollom och der at arbede i jeren epter hans kongl. may:s naadigste forordning, och dom begierit. Pouel Hansen Reff i Aasum møtte och suarit, at for:ne person haffuer sted och fest paa s. Knudtz closters godtz i Lunde |23r|. Begierit, sagen maatte opstaa en otte dags tid, saa skulle derpaa beuiß fremkome. Sagen er thil i dag 8 dage optagen. [130

Madtz Andersen i Thorup i dommersted. Thingsteffner for Madtz Andersen i Høyby er Hans Jørgenßen och Jep Hansen i Allerup, de hiemblit epter recessen, at de i dag 8 dage nest forleden til i dag haffuer hidkaldet Lars Andersen i Aasum, Anders Perßen, Niels Nielsen och Rasmus Clemmidßen ibid., en huer for sin sandhed at stendig were. I lige maade i dag 14 dage nestforleden thil i dag hidkaldet Michel Pederßen i Ottense jmod winde och spørsmal.

Da for retten thilspurde Madtz Anderßen for:ne Michel Pedersen, om hand iche wor til Madsis, der hand wilde haffue wdleg thil Niels Knudsens i Aasum, och om Madtz da wor hiemme eller ey, huor til Michel suarit, at hand wor i Høyby til Madtzis, mens Madtz ey wor hiemme, mens hans huustrue berette, at Madtz wor i Aasum at thage fra Niels Knudsen i Aasum. Madtz Andersen nu for retten sagde, at for:ne sin huustrue |24r| suarit iche Michel anderledis, end at Madtz ey wor hiemme, mens loffuit Michel, at Madtz anden dagen skulle møde hannem i Aasum, om hand och da wille møde, och Madtz Andersen da epter hindiß ord møtte til Niels Knudsens samme anden dag, huor Michel er werit, och der hand fornam, jngen wdleg wor at

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

bekomme, wille hand ey thøffue, til Madtz kom, huilchet Madtz nu for retten wille beuislig giøre.

Michel Pedersen wed sin æd benegted, jche at haffue werit i Aasum anden dagen epter, at hand thalde med Madsis huustrue. Da for retten frembstoed Lars Andersen i Aasum, want wed æd med opragt fingere, at den dag Madtz Andersen giorde wdleg fra Niels Knudßen i Aasum med hallem och for [*rettet fra:* fier ?] thil s. Hans closter i Ottense, for huis hand skyldig wor for resterende landgild, da wor Michel Pedersen i Aasum samme dag, før Madtz kom, som wor om formidagen, och der Madtz kom, wor Michel bor[t]reist, och iche Madtz Andersen haffuer paa it hal aars thid giort nogen wdleg widere end thil closterit, |24v| det hand aff wed. Anders Pedersen i Aasum, Niels Nielsen och Rasmus Clemmidßen ibid. en epter anden want i alle maader, som Lars Andersen før wundet haffuer. De otte mend want, at Michel Pedersen sagde, at den samme dag, at han wor i Aasum, wor hand och til Madtz Andersens i Høybye. Thil med sagde Michel, at hand samme dag thalde med Niels Knudsen wed Marsleff. Michel Pedersen wed sin æd benegted iche affuiste [!], at Madtz Andersen wor i Aasum, som windißbyrden om wundet haffuer, och iche heller haffde bestilt hannem til den dag att møde. [131

Heridtzfougden selff i dommersted. Thingsteffner for Hans Jbsen i Dauinde, oldermand sammestedtz, paa meennige mandtz wegne er Knud Larßen, Hinrich Rasmußen i Dauinde, de hiemblit wed æd epter recessen, at de i dag otte dage nestforleden til i dag haffde hidkaldet Hans Olßen i Dauinde jmod dom, hannem thiltallit for |25r| en thønd erøll, hand paa Madtz Hellesens quindiß wegne er schyldig, eptersom hand hindiß godtz hoß sig haffuer. Formeentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Hans Olsen sig thilforpligted at thilfredtzstille for:ne mend for forschr:ne thønd øll for halfftiende march och det jnden i dag 8 dage, eptersom de beretter, at for:ne Madtz Hellesens quinde Giertrud wor deris gild søster, och bye loffuen thilholder, at huem som der døede i deris by, skulle de haffue til erøll en thønde øll, huor epter thingswinde bleff wdsted. [132

Thingsteffner for Jens Sørensen i Nere paa sin egne och Rasmus Pedersens wegne ibid. er Jens Hansen och Rasmus Hansen

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

ibid., de hiemblit epter recessen, at de i gaar fiortten dage wor i Nyborig och der fra til i dag hidkaldet Jørgen Karel jmod winde, eptersom de hans huustrue wedtalde. I lige maade i dag 8 dage til i dag hidkaldet Hans Jensen i Nere och Michel Perßen i Nere, Anne Rasmusis ibid., Karen Jens sammestes, en huer de wmyndige med sin lauguerge, samptlig for |25v| deris sandhed at stendig were. Da for retten frembstod Hans Jensen i Nere, want wed æd med opragt fingere, at wngefer thoe aar siden wor hand jnde thil Morten Bertelsens, som boede och døde i Nere, da wndte Morten for:ne Jens Søren[sen] en gra[a] hest och en huid hest saauelsom it brunt øg for thiuge och threj daller och halff anden march, Morten ham skyldig wor. Samme thid wndte Morten Rasmus Pedersen i Nere en røed hest och i sin gieldtz-betalling, huor paa hand bad sig saa sant Gud thilhielpe. Michel Pedersen i Nere, Anne Rasmusis och Karen Jensis, alle i Nere, en epter anden want, at de samme thid hoß wor, hørde och saa i alle maader, lige som Hans Jensen før wundett haffuer, huor epter thingswinde bleff wdsted. ⟨*I margin:* 10 sch.⟩. [132

Thingsteffner for Hans Krag, ridefougit thil Hellerup, hans wdschichede bud Mathis Nielsen i Hauendrup er Hans Hansen och Madtz Perßen i Aarsleff, de hiemblit epter recessen, at de i dag 8 dage nest forleden thil i dag |26r| haffde hidkaldet Hans Mortenßen i Roldsted for rug 1 f:ring, biug it pund, ar:e 22 schepper, smør en f:ring, Frerich Hanßen i Nere for smør 21 mk. och Hans Michelsen for biug 5 scheper, 1 f:ring, de epter re-stantzis bemelding med resterer. Formeentte, de burde betalle med diß anuente eller were nam och wurdering wndergiffuen, och dom begierit. Bleff thilfunden jnden 15 dage att betalle eller epter diß forløb for diß werd med diß billig anuentte lide nam epter gieldsagers' forordningh. ⟨*I margin:* 1 dlr.⟩. [134

Jørgen Christenßen i Eyebye lod liuße epter en mørch [*rettet fra:* sortte] graa gielding fir aar gammell, haffuer en huid bagfod, hannem i thiersdags frakom, om den nogen gottfolch forekommer, de hannem da til sit egit wille forhielpe. [135

Thorsdagen den 4. may 1643.

Sidendis retten paa Aasumheridtzting: Madtz Anderßen i Høybye, heridtzfougit, Mas Anderßen i Thorup.

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Thingswindismend er: Erich Hansen i Løndeße, Hans Hiort, Hans Madtzen, Hans Thommeßen, Knud Madtzen, Simmen Anderßen, Per Rasmußen, alle ibid.

|26v| Morten Rasmußen i Nere epter Jørgen Karels zedel, som her i dag saauelsom i dag 8 dage er lest och paaschreffuen, aduarit Aasumherits och Biereheridtz sandmend, at sidste lansting bleff de anden gang opkreffuit at thy och suerge om Niels Pouelsen, som thientte Rasmus Rasmußen i Bierkende, som er funden død hengendis i Selleberig skouff, epter samme zedels wider bemelding. [136

Thingsteffner for welby. Hening Valchendorps ridefougit Hans Christenßen hans wdschichede bud Madtz Andersen i Thorup, dellefougit, er Hans Jørenßen och Jep Hansen i Allerup, de hiemblit epter recessen, at de i dag 8 dage nest forleden thil i dag haffde hidkaldet Niels Andersen i Høyby jmod dom och forbud. Samme tid hidkaldet Christen Andersen i Kapedrup jmod dom och spørsmaall. Saa nu thil beschylding fremblagdes jt thingswinde her aff thingit 28. aprilis 1642, huormed beuistis, Niels Andersens gaar er sagt i feld for 150 sdlr. Formeentte, bem:tte |27r| Niels Andersen for:ne gaardfelding burde betalle med des anuentte och det jnden 15 dage eller lide nam och wurdering i hans boe och godtz epter gildsagers forordning, och dom begierit. Sagen er i fiortten dage optagen. Saa bleff Niels Andersen forbuuden epter Madtz Andersen i Thorup hans begering, at for:ne Niels Andersen ey maatte fløtte eller bortføre nogit aff sit godtz, jhuor som helst det were kand, før hand stiller woris welby. her lensmand eller Hans Christenßen thilfres wnder straff och thiltalle, som wedbør, dog Niels Andersen ey møtte, mens Lars Jffuerßen i Høybye, bem:tte Niels Andersens suoger, loffuit for:ne Niels Andersen sligt at thilkiende giffue. [137

Thingsteffner for for:ne Hans Christensens wdschichede deellefougit Madz Andersen i Thorup er for:ne thingsteffner, de hiemblit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage nest forleden til i dag haffuer hidkaldet Christen Andersen i Capedrup jmod spørsmaal och dom, hannem thiltallit for threj rigs daller nii schilling, hand epter Hans Christensens zedels bemelding pligtig |27v| er. Formeentte, hand burde betalle jnden 15 dage eller lide nam, och dom begierit, med diß anuente epter gieldsagers forordning. Nød

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

15 dags wurderings dom epter gieldsagers forordning och irettesettelsen, epterdj jngen gienmeld møtte. [138

Thingsteffner for Anders Ottesen i Rogelund er Steffen Jørgensen och Niels Andersen ibid., de hiemlit epter recessen, at de med fire wgers warsel thil i dag haffuer hidkaldet Jens Jørgenßen i Rogelund, Hans Andersen, Jens Hansen, alle ibid., en huer for sin sandhed at stendig were, dißligeste welby. Hening Valchendorp paa s. Hans closter, eptersom de Olle Olsen mundtlig wedtalde, jmod winde. Da epter at winderne æden bleff forholt, frembstod Jens Jørgenßen i Rogelund, want wed æd med opragt finger, at Anders Andersen ey haffuer en fuld gaars brug, mens haffuer jckun halffgaardtz brug, huor paa hand bad sig saa sant Gud thilhielpe. Jens Hansen ibid. want i alle maader, |28r| lige som Jens Jørgensen før wundet haffuer. Hans Andersen i Rogelund want wed lige soren æd, at Anders Andersen iche haffuer wden en hal gaars brug, huor paa de och i lige maade bad dem saa sant Gud thil[hiel]pe. [139

Lars Jffuersen i Høyby i dommersted. Madtz Anderßen i Thorup epter Hans Christensen ridefougis irette[sette]lse angaaende Madtz Andersen i Høyby begierit dom, huor jmod Madtz Andersen fremlagde sit forset, er lest och paa schreffuen. Sagen er til i dag 4 wger optagen. [140

Heridtzfougden selff i dommersted. Jørgen Sørensen i Ringe sogen i Søende for retten frembstod och i haand thog Christen Nielsen i Heden och udj Kiersten Pedersdaatter aff Nagschouff i Lolland hindiß egen neruerelse giorde och gaff bem:tt Christen Nielsen paa Jnger Jørgensdaatters wegne wdj Rue huset wed Søegaard en fuld, fast, thrøg, euig och wrogelig affkalding for a[l]t, huis for:ne Kiersten Pedersdaatter epter hindiß broder Rasmus Pedersen arffueligen er thilfalden, som hun selff opeborit haffuer, det were sig wed huad naffuen |28v| det helst [er] eller neffnis kand, aldellis jndted wndertagen i nogen maader, saa for:ne Jørgen Sørenßen paa for:ne Kiersten Pedersdaatters wegne thachet bem:tt Christen Nielsen paa forschr:ne Jnger Jørgensdaatters wegne for rigtig skiffte, fylleste och wdleg i alle maader, der fore Jørgen Sørensen paa merbem:tt Kiersten Pedersdaatters wegne for føde och wføde for:ne Christen Nielsen paa Jnger Jørgensdaatters wegne for for:ne arffue wil haffue quitterit och

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

for widere kraff, threttе eller eptermaanning skadißløß holden i alle maader. [141

Fredagen den 12. may 1643.

Sidendis retten: Madtz Andersen i Høyby, heridtzfougit, Madtz Andersen i Thorup.

Thingswindismend er: Peder Hansen i Høyby, Hans Madtzen, Hans Rasmußen, Madtz Hansen, Hans Jffuerßen Lunde, Lars Nielsen, Lars Jffuersen, Rasmus Hanßen, alle ibid.

|29r| Thingsteffner for Morten Rasmußen i Nere paa her Mogens Kaasis wegne er Michel Larsen i Nere och Knud Madtzen ibid., de hiemblit epter recessen, at de i gaar fiorten dage nestforleden thil i dag haffde hidkaldet Jens Sørenßen och Rasmus Perßen i Nere jmod dom, dennem thiltallit nemblig først Jens Sørenßen i Nere for tho heste och en hope, som hand epter hans egen bekiendelse her jnden thinge nest forleden 22. decembris haffuer aff s. Morten Bertelsens, som døde i Nere, och thil Rasmus Perßen for en røestiernit hest, hand i lige maader haffuer aff s. Morten Bertelsens, meennendiß di der til bør sig hiemmel at føre eller derfore at lide som for andet whiemmelt, och der paa dom begierit, epter Jørgen Kal zedel [*vel* = Karels kald zedel] wnder hans naffuen bleff lest och paaschreffuen, huilchet for:ne Morten Rasmusens angiffuende paa hosbundens wegne med things winde beuiste, |29v| at de haffuer stendig werit for:ne heste och hopper at haffue bekommit.

Huor jmod at suare er aff Jens Sørenßen i Nere fremlagt jt thingsvinde her aff thingit nu nestforleden 27. aprilis, huor med beuistis epter affhiemlit kald och warsel Hans Jensen i Nere at haffuer werit frembstanden, haffuer wundet med opragt fingere, at wngefer thoe aar siden da wor hand jnde til Morten Bertelsens, som bode och døde i Nere, da wndte Morten for:ne Jens Sørensen en gra[a] hest och en huid hest, saauelsom it brunt øg for thiuge og threj daller och halff anden march, Morten hannem skyldig wor. Samme thid wndte Morten Rasmus Perßen i Nere en rød hest och i sin gieldtzbetalling. Michel Perßen i Nere, Anne Rasmusis och Karen Jensis, alle i Nere, haffuer for:ne Hans Jensens winde ⟨stendig werit⟩, epter thingswindeß wider bemelding; bleff lest och paaschreffuen. |30r| Derfore Jens Sørensen paa sin egne

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

och Rasmus Persens ⟨wegne⟩ formeentte dennem for thiltallehn fri were, och i lige maade dom begierit. Sagen er til i dag 14 dage optagen. [142

Thingsteffner for Jacob Perßen i Røninge paa sin hoßbundtz wegne nemblig Melcher Oldeland er Niels Hansen och Lars Andersen i Røninge, de hiemblit epter recessen, at de i gaar fiortten dage nestforleden thil i dag haffde hidkaldet Jffuer Bøcher i Røninge sampt Mergrette Hansdaatter ibid. med hindiß lauguerge, Pouel Christenßen, Per Mogenßen, Lars Perßen samptlig jmod dom. I lige maade hiemblit de, at de i gaar otte dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Maren Sørensdaatter, som thientte i Røninge och sidst werendiß til Per Nielsen ibid., hindiß arffuinger nemblig Karen Thommesis i Lauindtzgaarde, som er hindiß moder, eptersom hun hindiß epterlatte godtz skal haffue hoß sig behollet, samptlig jmod dom. For:ne Jacob |30v| Pedersens beuilling epter Madtz Hansens i Røninge paa Mergrette Hansdaatters wegne och begiering, Pouel Christenßen och Peder Mogensens søns Lars Persen i Røninge samptlig deris begiering er sagen med thiltallen thil i dag 14 dage optagen. Møtte i rette Thommis Madtzen i Lauindtzgaarde och paa sin hustrue Karen Sørens wegne sagde sig iche huerken at wilde arffue eller gielde epter Maren Sørensdaatter, som forgangen hellig thre konger affte nest forleden bleff begraffuen i Røninge kierchegaard. Den sag och med beuilig er thil i dag 14 dage optagen. ⟨*I margin:* R⟩. [143

Thorsdagen den 18. may.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heridtzfougit, Madtz Andersen i Thorup.

Thingswindimend er: Thommis Andersen, Hans Juel och Hans Jbsen, alle i Høyby [*afbrudt*].

[1]Dellefougdens sag med Niels Andersen i Høyby er endnu til i dag 8 dage optagen.[1] [144

|31r| Thorsdagen den 25. may 1643.

Sidendis retten: Madtz Andersen i Høyby, heridtzfougit, Madtz Anderßen i Thorup.

Thingswindismend er: Ebbe Pederßen i Allerup, Hans Larsen,

[1-1] *Med andet blæk.*

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Jep Knudßen, Niels Pedersen, alle ibid., Jørgen Christenßen udj Nederholluff, Peder Jørgensen i Røgerup, Rasmus Larsen i Bierkom.

Thingsteffner for Madtz Andersen i Thorup paa kongl. may:s wegne er Hans Jørgenßen och Jep Hansen i Allerup, de hiemblit epter recessen, at de louglig thil i dag haffuer hidkaldet alle s. Hans closters thienner i Aasumherit, skattebønder och andere thienner, jmod dom for kongschat saauelsom jmod forbud, och huiß widere kand foregiffuis, saa nu formeentte bem:tte Madtz Andersen en huer sin skat burde betalle eller derfore lide nam epter gieldsagers bemelding. De irettekallede bleff forlagt |31v| en huer sin skat jnden 15 dage at betalle eller epter diß forløb der fore med diß anuentte at ske fylleste aff deris boe och godtz epter gieldsagers forordning. [145

Madtz Andersen i Thorup aduarit och forbød alle s. Hans closters thiennere, at jngen maatte selge eller affhende deris øxsen, før end de welby. Hening Valchendorff paa kong. may:s wegne haffuer thilbøden. [146

I lige maade forbød, at jngen skulle dennem thilfordriste at høste eller affføre nogen seed, som wlouglig kand were saad. [147

Thingsteffner for Madtz Andersen i Thorup paa Hans Jespersens wegne er for:ne thingsteffner, de hiemblit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Anders Hansen i Thorup jmod dom, hannem thiltallit for thoe rigsdaller londt penge. Formeentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom |32r| begierit. Nød 15 dags wurderings dom epter gieldsagers forordning. [148

Eptersom den sag jmellem Madtz Andersen i Thorup, dellefougit, och Niels Andersen wdj Høyby til i dag er optagen, saa bleff paakiendt, at Niels Andersen bør for:ne 150 sdlr. gaardfelding jnden 15 dage at betalle eller epter diß forløb der fore med diß billig anuentte at ske fyllest aff hans boe och godtz epter gieldsagers forordning, wndtagen hans gunstig hoßbund hannem will hannem [!] benaade och det epterlade. [149

Den sag jmellem Jørgen Karls wdschichede bud och Jens Sørenßen och Rasmus Perßen i Nere er med partternis beuilling thil i dag 14 dage optagen. [150

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Thorsdagen den 1. juny anno 1643.

Sidendis retten paa Aasumheridtzting: Madtz Andersen i Høyby, heridtzfougit, Jep Pederßen i Thorup.

Thingswindismend er: Jens Hansen i Allerup, Hans Larsen, Knud Jørgenßen, Jep Knudßen, Peder Hanßen, alle ibid., Olle Jensen i Lundbye, (*udstreget:* Jørgen Hanßen), Jens Mortenßen ibid.

|32v| Lars Pouelßen paa Fraudegaard paa sin hoßbundtz wegne første thing loed affliuße ald wlouglig sed och thore schiør, saad och schoren er. [151

Thorsdagen den 8. juny anno 1643 paa Aasum heridtzting.

Madtz Andersen i Høyby, heridtzfougit, Jep Pedersen i Thorup.

Thingswindismend er: Morten Hanßen Smed, Niels Larsen, Jesper Madtzen, Madtz Andersen, alle i Thorup, Christen Mortenßen i Roldsted, Hans Jenßen i Nere, Søren Anderßen i Røninge, Rasmus Clemmidßen i Aasum.

Thingsteffner for Lars Hansen, fougit paa Thygstrup, paa welby. Erich Kaaßis wegne er Anders Larsen i Søende och Rasmus Knudßen ibid., de hiemblit epter recessen, at de i dag 8 dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Anders Larsen i Nere och Jens Madtzen ibid. samptlig jmod dom. Saa thiltallit for:ne Lars Hanßen for:ne Anders Larsen for 1 fiering smør aff hans landgild for anno 1642, Jens Madtzen for |33r| biug it pund, smør 1 fiering for anno 1642, for 1640 smør 1 fiering, penge 1 rdlr., for 31, 34, 36 gamell restandtz 20 sdlr., de samptlig med resterer. Formeentte, de burde betalle med diß anuentte eller lide nam och wurdering i deris boe och godtz epter gieldsagers forordning, och dom begierit, och derforuden at haffue deris feste forbrut epter recessen, huor paa hand och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom epter irettesettelsen for diß werd. Belangende gaardtzfestet den sag er til i dag 3 wger optagen. [152

Thingsteffner for Rasmus Clemmidßen i Aasum er Søren Frandsen och Søren Knudßen ibid., de hiemblit epter recessen, at de i dag 8 dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Ras-

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

mus Hansen i Aasum for 2 dlr. 12 sch., hand hannem skyldig er. Formeentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning. [153

Eptersom den sag jmellem Morten Rasmußen i Nere paa her Mogens Kaaßis wegne och Jens Sørenßen och Rasmus Pederßen i Nere epter forige rettergangs |33v| bemelding thil i dag er optagen, da bleff for retten affsagt, at Jens Sørenßen och Rasmus Pederßen bør for thiltallen fri were, emeden deris forhuerffuede winder wed magt staar. [154

Lars Pouelßen paa Fraudegaard i dag andet thing loed affliuße ald wlouglig sed och thoreschiør. [155

Thorsdagen den 15. juny anno 1643 paa Aasumheridtzting.

Sidendis retten: Madtz Andersen i Høyby, heridtzfougit.

Thingswindismend er: Hans Rasmußen i Fraude, Jens Madtzen, Lars Nielßen, Rasmus Jbßen, Hans Jbsen, Anders Jenßen, Michel Hansen, alle ibid.

Thingsteffner for Hans Nielßen i Marsleff er Lars Nielßen och Jørgen Nielßen ibid., de hiemblit epter recessen med opragt fingere, at de i dag 8 dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Hans Larsen i Aasum jmod dom, hannem thiltallet for $9^1/_2$ daller, hand hannem for koren och penge skyldig er, som hand hannem forstragt haffuer, |34r| sampt rentte aff hans federne arffue fra den 14. decembris 1627, for:ne federne arffue er 20 dlr., som Hans Nielsen kiendis at haffue annammit wngefer wed paasche thide sidst forleden. Formente, hand burde rentten sampt for:ne $9^1/_2$ dlr. jnden 15 dage at betalle med diß anuentte eller lide nam, och dom begierit. Her til at suare møtte i rette Hans Larsen i Aasum i rette [!] och sagde sig iche at were Hans Nielsen wden threj daller schyldig. Sagen er med bege partters beuilling i 8 dage optagen. [156

Thingsteffner for Hans Hansen, fougit paa Søegaard, paa sin gunstig hoßbundtz wegne er Hans Madtzen och Hans Olsen i Dauinde, de hiemblit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i gaar fiortten dage nestforleden fra s. Hans closter thil i dag haffde hidkaldet erlig och welby. mand Hening Valchendorff thil Glorup, kongl. may:s befallingsmand paa for:ne s. Hans closter i Ottense, jmod dom, eptersom de Peder Jensen, wnder-

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

schriffuer, da mundtlig wedtalde. Da nu fremlagde |34v| for:ne Hans Hansen it thingswinde her aff thingit den 8. decembris 1642 wdsted, huormed beuistis, at Markur Rasmußen i Dauinde haffuer wundet, at den største deels jord, som haffuer ligit thil Nonneboe, er lagt thil Sanderumgaard och brugis nu der til, saa Nonneboe nu liger i hoßbundens enmerche, som baade er jnd- [*udstreget:* -hegnit digit] gierdet och jndgroffted. Lars Pederßen, Peder Hanßen, Olle Andersen, Jens Pederßen, Jøren Pederßen, Pouel Hansen, Jep Hansen, alle ibid., en epter anden haffuer wundet, lige som Marchur Rasmußen wundet haffuer epter same thingswindiß wider bemelding. Hans Hanßen satte i rette, at epterdj med windißbyr beuisis, at epterdj den jord, som thilforne haffuer liget thil Nonneboe, som Jffuer Andersen paaboer, er jndgierdet och jndgroffted i Sanderumgaars ennemerche, om Jffuer Andersen da ey for ald kongelig thønge, baade skat och egter, saauit andre adelens wgedags thienner er forschaanit fore, bør fri were, och dom begierit. Sagen er i 8 dage optagen. [157

|35r| Thingsteffner for Jacob Pederßen i Røninge paa sin hoßbund welby. Mellcher Oldelands wegne er Niels Jensen och Niels Hanßen i Røninge, de hiemlit epter recessen, at de wdi dag otte dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Karen Thommis Madtzens i Lauindtzgaarde med hindiß lauguerge, Mergrette Hansdaatter werendis i Røninge med sin lauguerge, Jffuer Bødkier i Røninge samptlig jmod dom; saa nu thiltallit hand for:ne Karen Thommeses for sex rdlr. leyermaals bøder, som hindiß daatter Maren Sørensdaatter pligtig wor, eptersom hun sig haffuer ladet besouffue. Formeentte, hun burde betalle, eptersom hun for:ne hindiß daatters epterlatte godtz hoß sig skal haffue beholden, och dom begierit. Thommis Madtzen i Lauindtzgaarde paa sin huustrues wegne møtte i rette och begierit, sagen en 14 dages thid maatte optages, saa wille hand her thilsuare. Sagen er til for:ne thid nemblig til i dag 14 dage forfløtt. [158

|35v| I lige maade thiltallit Mergrette Hansdaatter och Jffuer Bødkier, bege i Røninge, for de holder ølsall. Formeentte, de burde staa thil rette, och dom begierit. Sagen er til i dag 14 dage optagen. [159

Jacob Pederßen i Røninge paa for:ne sin hosbuns wegne affliuste i dag første thing ald wlouglig seed. [160

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Lars Pouelsen paa Fraudegaard i dag threde thing loed affliuße ald wlouglig seed och thoreschiør. [161

Thorsdagen den 22. juny 1643 paa Aasum heridtzting.

Sidendis retten: Madtz Andersen i Høyby, heridtzfougit, Madtz Anderßen i Thorup, Søren Rasmußen, skriffuer.

Thingswindismend er: Clemmid Madtzen i Offuerholle, Rasmus Jørgenßen, Christen Larsen, alle ibid., Anders Rasmußen i Fraude, Rasmus Larsen i Bierkom, Rasmus Anderßen ibid., Knud Pedersen i Nere, Anders Rasmußen ibid., Hans Larsen Lunde i Fraude, Christen Hanßen ibid.

Thingsteffner for Hans Møller i Nere mølle er Rasmus Christenßen i Nere och Søren Madtzen i for:ne Nere |36r| mølle, de hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag 8 dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Rasmus Nielsen Smed i Høyby jmod dom, hannem thiltallit for en koffuerkiedel, en spand wand stoer, en benchedyne, jt hiunde, nogen fier, for:ne Rasmus Nielsen skall haffue aff bem:tte Hans Møllers quinde Johan Nielsdaatter, er forærit aff hindiß s. moder Johane Smeds, och for:ne Rasmus Nielsen det hoß sig nogen aar wngefer otte aar haffuer hafft beholden. Formeentte, hand hannem derfore burde staa thil rette och hannem for:ne godtz at leffuere, och der paa dom begierit. Sagen er i otte dage optagen. [162

Thingsteffner for Hans Jensen i Nere paa sin egne och Morten Rasmusen i Nere er Hans Rasmußen och Jens Hansen ibid., de hiemblit epter recessen, at de i dag fiortten dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet welby. Hening Valchendorff thil Glorup, kongl. may:s befallingsmand paa s. Hans closter i Ottense, och den gode mandtz fuldmegtig, eptersom de sammestedtz Clemmid Porttener wedtald, |36v| jmod windißbiurs paahør. I lige maade hiemlet for:ne Hans Rasmußen och Jens Hanßen, at de i dag 8 dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Lars Jespersen i Nere, Steffen Larsen, Anders Rasmußen, Jens Madtzen, alle ibid., samptlig for deris sandhed at stendig were. Och nu for retten thilspurde for:ne Hans Jensen for:ne Lars Jespersen, om det hannem iche beuist er, at Jens Madtzen anno 1640 haffde jngen suend om winteren, dißligeste om Knud Pedersen haffde anden suend end jen, som thientte Knud threj

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

dage och for:ne Lars Jespersen threj dage om wgen. Dommeren wiste ey nogen winder at stede thil forhør, før Hans Christensen, ridefougit, som for:ne tid wor skriffuer sammetid, worder kaldet fra sin boepell. [163

Madtz Hansen i Maarsleff, oldermand sammestedtz, paa sin egne och meennige byemendtz wegne claget offuer Kierbye byemend for, at de |37r| haffuer opreist jt gierde, de widere end seduanligt haffuer werit, jmellem Marsleff och Kierbye marcher, och dermed haffuer forkortted deris fellidtzbed, som de widere agtes at beuisis. [164

Frerich Hansen i Nere, Hans Jensen, Jens Madtzen och Madtz Persen den wnge, alle ibid., och samptlig berette, at den gaard, Jens Jbsen i Nere ibode, saauel som den gaard, Jep Larsen ibode, dißlige den gaard, Jørgen Larsen iboede, staar nu alle øde, och der senneste schat bleff skreffuen, stoed de och saa øde, huor epter Lars Jespersen i Nere vidis bleff wdsted. [165

Thingsteffner for Lars Pouelsen, fougit paa Fraudegaard, er Jørgen Jensen och Niels Jensen i Fraude, de hiemblit epter recessen, at de i dag fiortten dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Per Christensen i Aasum, Claus Jørgensen i Fraude jmod wlouglig seds affliusning, eptersom det i dag er fierde thing, saa och Anders |37v| Pedersen i Fraude, om hand haffuer her til at suare, dißligeste Koruald Nielsen i Fraude hidkaldet til i dag jmod dom, hannem thiltallet for hand ey haffuer thindet aff hans koren seed nest forgangen aar, mens det wden forloff eller minde haffuer affført och jndagit. Formentte, hand der thil burde sig hiemmel at forschaffe eller lide saa som for andet whiemmelt, och dom begierit. Den sag optagen i 14 dage. [166

Thingsteffner for Anders Andersen i Rogelund, oldermand sammestedtz, paa meennige byemendtz wegne er Lars Pedersen och Rasmus Pedersen ibid., de hiemblit epter recessen, at de i dag 8 dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Jens Jørgensen i Rogelund, Hans Andersen, Jens Hansen, Peder Sørenßen, alle ibid., jmod deris byelougs samtøchning och den at beseigle. Bleff lest och paaschreffuen. [167

|38r| Jacob Persen i Røninge paa sin hosbundtz wegne andet thing affliuste ald wlouglig sed. [168

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Rasmus Andersen i Bierkom, Jørgen Knudßen i Rønninge bød dem i rette, om nogen wor, dem haffde at beschylde. [169

For:ne Rasmus Andersen i Bierkom och Jørgen Knudsen i Røninge for retten frembstoed, gaff last och clage offuer fire kulmend, for de i mandag wor fiortten dage fra Fraudegaars hulwey, dem haffuer jagit jndtil Fraudegaardtz portt och dem med forche, steen offuerfalt och jagit dem jnd i Fraudegaars poerthusis stue, da quinder wor jnde med en barsel quinde udj hindiß barnfødsel. Aff for:ne fire mend wor thuende, den enne Anders Hellesen i Sandager i Gisløffsogen, den anden Knud Nielsen i Gisleffhollom, och de andre wor Niels Boesen och Thommis Larsen i Giesløffhollom, huor fore for:ne Rasmus Andersen och Jørgen Knudsen liuste for alle, huiß lougmaal med rette kand eptermellis. [170

|38v| Christen Christensen i Fraudegaars poerthuß for retten frembstod och claget offuer Anders Hellesen i Sandager och Knud Nielsen i Giesløffhollom, for at de i mandags fiortten dage jagit Rasmus Andersen i Bierkom och Jørgen Knudßen i Røninge jnd i hans huß, der hans huustrue Boedel Andersdaatter wor i hindiß barne fødsel, huor wdoffuer hun da bleff megit suag och forschrechet, saa hand iche throer hinde til liffuit, der fore dem sag gaff, at dersom for:ne hans huustrue døer aff denne siuge, wiste hand jngen anden end for:ne Anders Hellesen och Knud Nielsen derfore at beschylle, liuste der for for alle, huis lougmaall med rette eptermeldiß kand. [171

Den sag angaaende Jffuer Anders[en] i Nonneboe hans gaars grund epter forig wdirettesettelse i 14 dag optagen. [172

Lars Hansens sag paa Thøgstrup med de 2 Nere mend til same tid optagen. [173

|39r| Thorsdagen den 29. juny anno 1643.

Sidendis retten paa Aasumheridtz ting: Madtz Anderßen i Høyby, heridtzfougit, Madtz Anderßen i Thorup och Søren Raß-[musen], skriffuer.

Thingswindismend er: Lars Hansen i Nereholluff, Rasmus Madtzen, Anders Michelsen ibid, Lars Jespersen i Nere, Steffen Larßen, Lars Sørenßen ibid., Thommis Madtzen i Lauindtz-gaard och Per Rasmusen i Kapedrup.

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Thingsteffner for Rasmus Hanßen i Perstrup er Jens Hansen och Per Hansen ibid., de hiemblit epter recessen, at de i gaar otte dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Thommis Christensen i Freltofft jmod dom, hannem thiltallit for 6 dlr. och $2^1/_2$ mk. for jt par skoe, hand hans søn Niels Rasmußen for løn, for i wintter wor, skyldig er. Formeentte, hand burde betalle med diß anuentte eller were nam och wurdering wndergiffuen, och dom begierit. Nød 15 dags wurderings dom epter gieldsagers fororning. [174

|39v| Welby. Melcher Oldelandtz fuldmegtig lod i dag thredie thing affliuße ald wlouglig seed. [175

Och sagerne epter rettergangs bemelding, som i dag 14 dage til i dag bleff forfløt, er wider opsat thil i dag 14 dage med beuilling optagen. [176

Madtz Persen den wnge i Nere och Jørgen Knudßen i Røninge for retten frembstoed, berette, at de epter thilfordring haffuer siunit Anne Jensdaatter, Jens Madtzens daatter i Nere, da befindiß hindiß wenstere arm offuen for handledet sønder, som de berette, huor epter for:ne Jens Madtzen frembstod for retten och for samme skade saggaff Kattrinne Frerichsdaatter i Nere, Johanne Hansdaatter, Karen Hansdaatter och Wsle Andersdaatter, alle i Nere, eptersom for:ne Wsle Andersdaatter och de andre thrinde piger der til wor aarsag hinde nu nest forleden s. Hans dag same skade at haffue thilføyet, der fore liuste for alle, huiß lougmaal med rette eptermeldiß kand. [177

|40r| Thingsteffner for Peder Hansen paa Rønninge kierche och de fattig sammestedtz saauelsom paa her Søren Jffuersen i Røninge hans wegne och egene wegne, som Madtz Andersen, heridtzfougit, epter welby. landtzdommer dom haffuer ladet wdgaa, er Niels Jensen och Niels Hansen i Røninge, som hiemblit epter recessen, at de i dag 14 dage nest forleden fra Rønninge Søegaard thil i dag haffuer hidkaldet erlig och welby. Casper och Hinrich Marchdanner, erlig och welby. jomfrue Bertte, jomfrue Anne, jomfrue Sophie Marchdanner med deris lauguerge erlig och welby. mand Melcher Oldeland thill Wgersleffgaard jmod dom. Jørgen Knudsen i Røninge møtte i rette och begierit sagen pa[a] nogen thid at maatte optagis. Sagen med thiltallen er til i dag 14 dage optagen. [178

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Lars Nielsen Smed i Wollersleff paa sin egne, Rasmus Nielsen i Aasum paa sin huustrue Barbra Nielsdaatters wegne samptlig for retten frem-|40v|-stoed och i hand thog Rasmus Nielßen udj Høyby, giorde och gaff hannem en fuld, fast, thrøg, æuig och wrøgelig affkalding for alt, huiß deris s. fader Niels Larsen, som død[e] i Malle, och deris s. moder Johanne Rasmusdaatter, som boede och døde i Høyby, arffueligen er thilfalden, det were sig wed huad naffuen det helst er eller neffnis kand, aldellis jndted wndertagendiß. Saa Lars Nielsen och Rasmus Nielsen thacket hannem for rigtig skiffte, fylleste och wdleg i alle maader, wille derfore for dennem och deris arffuinger for føde och wføde haffue bem:tte Rasmus Nielsen Smed och hans arffuinger for ald widere kraff, threttе eller eptermaaning quitterit och skadißløsholden i alle maader. Her epter for:ne Rasmus Nielsen Smed i Høybye thingswinde bleff wdsted. [179

|41r| Thingsteffner for Morten Rasmußen i Nere paa Jens Madtzen, skriffuer paa Nyborig slott, hans wegne er Madtz Persen den eldere i Nere och Knud Madtzen ibid., de hiemblit epter recessen, at de i dag 14 dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Hans Jensen i Nere, Hans Sørenßen, Knud Pedersen, Rasmus Persen, Lars Sørenßen, Madtz Persen den wnge, Hans Jbsen, Per Rasmußen, Jens Madtzen, Anders Rasmußen, Hans Andersen, Steffen Larsen, Hans Michelsen, Lars Jespersen, Anders Larsen, Anders Jensen, Frerich Hansen, alle ibid., samptlig jmod dom, dennem thiltallit, for [de] haffuer thøyret wlouglig paa de ødegaardes leyder i Nere legendiß thil Nyborig slot. Formeentte, de burde derfore staa thil rette eller haffue det i hoßbundens minde, och dom begierit. Huor jmod at suare møtte i rette Frerich Hansen, Lars Sørensen, Hans Michelsen, Knud Pedersen, Rasmus Pedersen, samptlig wed deris æd benegted, at de iche haffuer thøyrit eller ladet thøyre paa nogen de ødegaars |41v| leyder, som de fore beschyldiß. Hans Jbßen och wed sin æd benegted, at hand iche heller haffuer thøyrit paa for:ne leyder, jche heller nogen hans bud, det hand aff ued. Sagen er thil i dag 14 dage optagen. Anders Rasmußen wed sin æd benegted iche at haffue thøyrit paa, widere end hand haffuer leyet aff Morten Rasmußen. Sagen er til i dag 14 dage optagen. [180

Thingsteffner for Hans Jensen i Maedøye paa Hans Krag,

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

ridefougit aff Hellerup godtz, [hans wegne] er Hans Knudsen och Rasmus Rasmußen i Røgerup, de hiemblit epter recessen, at de med fulde fiortten dagis warsel thil i dag haffde hidkaldet Christen Hansen i Fraude, Mett Peders i Bullerup med hindiß medarffuinger och lauguerge, Christen Andersen i Bullerup, Lars Hansen ibid., Niels Hansen i Dregby, Hans Rasmußen i Reffning, Lars Clausen ibid., Rasmus Magaard i Fløstrup, samptlig Anders Hansen, som bode och døde i Røgerup, |42r| hans arffuinger, jmod fire mendtz opkreffuelse och wdmellelse, som kand estimere och wurdere alt, huiß godtz och formue som dend s. mand sig epterloed, och til i dag 14 dage at møde i Røgerup samme estimation at hoes och offuer were, och til i dag threj wger jmod samme wurderings beschriffuelse och dom. Lars Pouelßen paa Fraudegaard paa sin gunstig hoßbuns thienner Hans Pedersen i Thuing hans wegne møtte och formeentte, boen haffde wel ⟨burt⟩ werit skifft och wurderit rette threduffte dag epter lougen, och iche saa lang tid haffde burt at henstaaed, som formeenis at were paa thredie aars thid, wngefer siden Anders Hansen døde, huilchet hand paa hosbondens wegne i fremtiden wil haffue ⟨sig⟩ forbeholden at paa talle. Skal och ey befindiß for:ne Hans Pedersen jmod w[d]mellelse at were kaldet, som med ald rette haffde burt, epterdj hand er en |42v| med arffuing, eptersom hans fader er død wngefer en maannis thid siden. Da epter Hans Jensens begiering bleff wdmelt Otte Hansen i Røninge, Marchur Rasmußen i Dauinde, Olle Anderßen ibid. och Peder Rasmußen i Kapedrup dette forsuarligen at forrette. [181

Thorsdagen den 6. july anno 1643 paa Aasumheridtzting.

Sidendis retten: Madtz Andersen i Høyby, heridtzfougit, Madtz Anderßen i Thorup och Søren Rasmußen, skriffuer.

Thingswindismend er: Clemmid Rasmußen i Aasum, Steffen Larsen, Niels Nielßen Reff ibid., Hans Larßen i Thornbere, Niels Pedersen i Allerup, Rasmus Nielßen Smed i Høybye, Anders Hansen i Freltofft, Per Madtzen i Perstrup.

Thingsteffner for Jørgen Karel, ridefougit thill Nyborig slot, paa kongl. may:s wegne |43r| er Madtz Pederßen den eldere i Nere och Knud Madtzen ibid., de hiemblit epter recessen, at de i dag 8 dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Morten

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Rasmußen i Nere, Hans Jensen, Hans Sørenßen, Knud Pederßen, Rasmus Pederßen, Peder Rasmußen Galteberig, Themme Ottesen, Lars Sørenßen, Madtz Pedersen den wnge, Hans Jbßen, Jens Madtzen, Anders Rasmußen, Hans Anderßen, Hans Michelßen, Steffen Larsen, Lars Jespersen, Anders Larsen, Anders Jensen, Frerich Hansen, Jens Sørenßen och Rasmus Pederßen, alle ibid., samptlig thil och jmod winde och dom, sampt Karen [*udstreget:* Pouelsdaatter och] Jensis med hindiß lauguerge sampt hindiß s. hoßbundtz arffuinger och jmod winde och dom, saa nu thiltallit Jørgen Karel Hans Jbsen for anno 1639 1 otting smør, 2 gieß, $1^1/_2$ scheper gaaßehaffre, 1 schep skriffuerbiug, 1 føenød; for anno 1640 1 pund biug, $^1/_2$ pund ar:e, $2^1/_2$ otting smør, 2 scheper gaaße haffre, |43v| 1 føenød, hand schal med restere aff hans landgild aff den gaard i Freltofft, hand da ibode. Formeentte, hand burde betalle med diß anuentte eller lide nam epter gieldsagers forordning.

Her jmod at suare møtte i rette Hans Jbsen i Nere och wed sin æd berette, at Jørgen Rasmußen, forige ladtzfougit i Nere, thog wdleg for for:ne restandtz wdj Jesper Rasmußen, Hans Pouelßen och Anders Simmenßen, Niels Jørgenßen, alle i Freltofft, sampt Hans Sørensen i Nere deris neruerelse. Anders Jensen i Nere møtte, sagde sig jnted att wide i den sag at suare, formedelst hand ey wiste aff sagen at sige, mens sagde sig her paa i dag 8 dage paa sin moders wegne at wille erklere. Den sag er thil i dag otte dage optagen. I lige maade thiltallit de andre Neremend for, om de ey haffuer thøyrit eller ladet thøyre och bede |44r| paa den ødegaars grund, Morten [*udstreget:* Bertelßen paa boede] Clemmidßen i Nere paabode, huor til at suare møtte først Morten Rasmußen i rette och sagde sig iche selff der paa att haffue thøyrit, mens dersom hans thienner der paa haffde thøyrit, er ⟨det⟩ hannem wbeuist, mens dersom det er sched, er hand offuerbødig det at haffue i minde. Steffen Larsen suarit, at hand iche kunde fragaa io at haffue thøyrit paa samme ødegaardtz grund, eptersom gaardens agere liger thil rens med hannem. Begierit det at wille haffue i minde. Hans Jenßen suarit, at hand ey haffuer thøyrit paa for:ne gaars grund, mens om hans thienner haffde thøyrit der paa, weste hand iche. Søren Hansen paa sin faders Hans Sørensens wegne suarit, at hand ey fragaa

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

kunde io at haffue thøyrit paa for:ne gaardtz grund, erbød sig paa sin faders wegne det at wille haffue i minde. Knud Persen wed sin æd benegted, at hand ey haffuer thøyrit eller befallit nogen sin thienner paa for:ne |44v| gaars grund at thøyre, det hand affwed. Rasmus Pedersen møtte iche, Themme Ottesßen møtte och iche. Lars Sørenßen wed sin æd benegted iche at haffue thøyrit eller befallit sin thienner paa for:ne gaars grund at thøyre. Madtz Persen den wnge møtte iche. Hans Jbsen i Hans Perßens gaard møtte iche. Jens Madtzen ey kunde fragaa io at haffue ladet thøyre paa for:ne gaars grund, begierit det at wille haffue i minde. Anders Rasmußen suarit, at huis hand haffuer thøyrit, haffuer hand hafft i minde hoß Morten Rasmußen, det Morten och her for retten stendig wor. Hans Andersen suarit at wille haffue i minde, huiß hans folch haffde thøyrit paa for:ne gaars grund. Hans Michelßen møtte iche. Lars Jesperßen och Anders Larsen iche kunde fragaa io at haffue ladet thøyre paa for:ne gaars grund, sagde dem det at wille haffue |45r| i minde. Anders Jensen suarit, at det hannem wuitterligt er, at hans heste [*udstreget:* iche] er thøyret paa for:ne gaars grund, mens dersom beuisis kand, at hand haffuer thøyret eller ladet thøyre, er hand offuerbødig det at wille haffue i minde. Frerich Hanßen wed sin æd benegted, at huerchen hand eller hans folch haffuer thøyrit paa for:ne gaars grund, Jens Sørensen wed sin æd benegted jche at haffue thøyrit paa for:ne gaars grund, wden den tid hand ey maatte thøyre paa de andre mendtz grund, och det wor ekon en klod, som hand haffde ladet gielde, thilmed sagde, at Per Galteberig wor en goed thilhielper, at Jørgen fich at wide, at hesten stod der. Huor epter thingswinde bleff wdsted. [182

Jørgen Karel thiltallit for:ne Morten Rasmußen for førgetiuge rdlr. och en oxse, hand aff hans stedtzmaall med resterer. Formentte, hand burde betalle |45v| jnden fembten dage eller epter diß forløb med diß billig anuentte lide nam epter gieldsagers forordning, saa och derforuden haffue sit gaarsfeste forbrut, och dom begierit. Nød 15 dags wurderings dom epter gieldsagers forordning. Belangende gaarsfestet den sag er til i dag [*udstreget:* 8 d] sex wger optagen. [183

Lars Pouelsen paa Fraudegaard hans sag med Koruald Nielsen

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

i Fraude er til i dag 14 dage optagen med Lars Pouelsens beuilling. [184

Thingsteffner for her Jffuer i Nere wed hans fuldmegtig Knud Perßen ibid. er Niels Larßen och Hans Pouelßen i Nere, de hiemblit epter recessen, at de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffde hidkaldet Lars Andersen, thien Per Galteberig |46r| [i] Nere, for $5^1/_2$ mk. for en hal tønd øl, hand hannem affkiøbt haffuer, som for rom thid siden skulle weret betald. Formente, hand burde betalle med diß anuentte eller lide nam, och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning. [185

Eptersom den sag jmellem welby. Erich Kaaß hans fuldmegtig Lars Hansen och Jens Madtzen och Anders Larsen i Nere thil i dag er optagen, bleff paakiendt, at de bør deris gaarsfeste at haffue forbrut epter irettesettelsen, med mindere de det anderledis kand haffue i minde. [186

Thingsteffner for Hans Jørgensen i Staffuerlund i Sallingherit paa sin gunstig hoßbund welby. Zidtzel Høgs thienneris Anders Hellesen i Sandager hans wegne er Hans Gregersen i Hudeuad och Rasmus Anderßen i Sandager, |46v| de hiemblit epter recessen, at de i dag threj wger thil i dag haffuer hidkaldet Jørgen Knudßen i Rønninge, Jens Jbsen paa Fraudegaard, Christen Christenßen i Fraudegaars huß, Rasmus Anderßen i Bierkom, Maren Rasmusis i Bierkom, Maren Michels ibid., Anne Rasmusis, Berette Larsdatter ibid., Anne Ollis och Anne Skreders i Fraude, en huer med sin lauguerge, jmod clage, dom och beschylding. For:ne Hans Jørgenßen epter jt skrifftlig jndleg epter fremblagde siunswinde och clage aff Gudme heridtzting nest forleden 15. juny satte i rette, om for:ne jndkallede iche strax bør at wdrette deris bøder epter lougen eller och epter diß forløb nam och wurdering i deris boe och godtz at nyde epter recessen och forordning, |47r| huor det kand findiß, huor paa dom begierts. Epter samme forsettis wider bemelding bleff med clage och siunswinde paaschreffuen.

Møtte Lars Pouelsen i rette paa lafougdens wegne wed naffuen Jens Jbsen och wor begierendis epter slig irettesettelses bemelding sex wuillige dannemend bem:tte Anders Hellesen at maatte wdmellis hannem at siune, om hand haffuer nogen dødelig saar, huor epter nogen burde staa for hans baanne mand jnden

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

aar och dag epter clagens wider bemelding, da er wdmelt Hans Jensen i Nere, Lars Jespersen, Frerich Hansen, Knud Pedersen ibid., Hans Hanßen Bendtzen i Høybye och Jens Madtzen i Nere bem:tt Anders Hellesen at siune. Hans Jørgensen suarit, at hand er louglig siunit thil sit werne ting, formeentte, for:ne Anders Hellesen iche widere burde siunis, mens epter thingswindet och forsettis bemelding |47v| dom begieris [*rettet til eller fra:* begieritt]. Lars Pouelsen som thil forne endelig formeentte, for:ne wdmelte mend burde for:ne Anders Hellesen wden modsiggelse siune, epter som clagen paa liff och ære henstrecher, huor paa hand endelig dom begieritt.

Anders Hellesen bleff thilspurt, om hand wille staa wed den clage, hand til Gudme heridtzting wdgiffuen haffuer, huor til hand suarit jo den at wille [*udstreget:* fragaa] we[d]staa i alle maader. Lars Pouelsen formeentte, at epterdj Hans Jørgensen iche heller Anders Hellesen wille sambtøche, bem:tte mend forschr:ne Anders Hellesen maatte siune, eptersom de louglig wdmelt er, om Jens Jbsen ey da for tilltallen burde fri were, och der paa dom begieritt. De for:ne sex wdmelte siunsmend nemblig Hans Jensen i Nere, Frerich Hansen, Lars Jesperßen, |48r| Knud Pedersen, Jens Madtzen, alle ibid., och Hans Hansen Bendsen i Høybye for retten frembstod och samptlig berette, at Anders Helleßen jche haffuer nogen skade eller saar, huor aff hand kand døe jnden aar och dag, det de kunde siunis. Epter forberørtte leylighed formeentte Lars Pouelsen, Jens Jbsen for thiltallen burde fri were, och endelig dom begierit. Sagen er i fire wger optagen. [187

Thingsteffner for Lars Pouelsen, fougit paa Fraudegaard, paa sin gunstig hoßbund welby. Olle Daa thil Holmegaars wegne er Peder Nielsen i Røninge och Anders Pedersen i Bierkom, de hiemblit epter recessen, at de i gaar fiortten dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Anders Helleßen i Sandager jmod siunsmendtz wdmellelse och i morgen at møde wed Fraudegaars poert och her i dag 8 dage her til thingit at møde |48v| jmod siunsmendtz frasigelse, windißbyrd och dom. Da er wdmelt Madtz Andersen i Thorup, Anders Hanßen ibid., Clemmid Madtzen i Offuerholle, Christen Hansen i Fraude, Olle Larßen ibid., Anders Madtzen i Fraude Kierby dette forsuarlig at forrette, som de her i dag otte dage fra dem wil giffue beschreffuit, an-

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

langende huiß slag och stich i Fraudegaars poert aff Anders Hellesen at were beganget. [188

[*Mellem linierne:* Jep Hansen i Høyrup paa sin egne wegne,] Hans Hansen den wnge i Høybye paa sin egne och broder Peder Hansens wegne, Jesper Madtzen i Thorup paa sin huustrue Boedel Hansdaatters wegne, Jørgen Larsen i Nere paa sin huustrue Karen Hansdaatters wegne, Hans Hansen Bendtzen i Høybye paa den anden Peder Hansens wegne, Christopher Hansen och |49r| Else Hansdaatters wegne, samptlig for retten frembstod och i haand thog Lars Rasmußen i Bieskorup paa Apelonne Pedersdaatter s. Hans Hansens epterleffuersche i Høybye hindis wegne, giorde och gaff hinde en fuld, fast thrøg, æuig och wrogelig affkalding for alt, huis en huer epter bem:tt deris s. fader arffueligen er thilfalden wndtagen deris part i kornit, i bierne och husleye, som endnu wbytt er, aldellis jndted wndertagendiß i nogen maade, det were sig wed huad naffuen det helst er eller neffnis kand, saa de thacket bem:tte Lars Rasmußen paa Apelone Pedersdaatters wegne for rigtig schiffte, fylleste och wdleg, wille derfore haffue bem:tt Apelonne Pedersdaatter och hindiß arffuinger for dennem och deris arffuinger for føde och wføde quitterit och for widere threttе eller eptermaaning, epter-|49v|-som bem:tt er, skadißløß holden i alle maader. [189

Jens Hansen i Allerup, Ebbe Persen, Niels Pedersen, Jep Knudßen i Allerup, Lars Nielsen i Høyby, Madtz Hansen, Peder Hanßen och Hans Madtzen bleff wdmelt at møde paa løffuerdag nestkommer paa aastederne i den eyendoms gaars skouffue, som Hans Hansen paabode, och der at siune, huiß paa threduffue aars thid och der wnder kand were hugen, som de her i dag 8 dage fra dem wil giffue beschreffuen. [190

Thingsteffner for Jacob Pedersen i Røninge paa welby. Melcher Oldelans thienner Jørgen Knudsen i Røninge och Rasmus Andersen i Bierkom deris wegne er Peder Nielsen i Bierkom och Anders Perßen i Røninge, |50r| de hiemblit epter recessen, at de i gaar fiortten dage nestforleden thil i dag haffuer hidkalled Christen Christenßen i Fraudegaars poerthuß, Christen Jørgensen ibid., Maren Michels i Bierkom, Maren Pedersdaatter i Bierkom, Anne Rasmusis ibid., Berette Larsdaatter ibid., en huer for sin sandhed at stendig were, och de wmyndig med deris laug-

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

uerge, sampt Anders Hellesen i Sandager och Knud [*udstreget:* Pedersen] Nielsen i Holme jmod clages besegling och windißbyrs beschriffuelse.

Da epter at æden windißbyrddene bleff forholt, frembstod Christen Christensen i Fraudepoerthuß, want wed æd med opragt fingere, at i mandags sidst forleden fir wger, da skichet hand bud thil Rasmus Andersen [*for udstreget:* Rasmußen] i Bierkom, at hand wilde komme och hendte sin huustrue hiem, eptersom hun wor hoß for:ne Christen Christensens huustrue, |50v| then stund hun giorde barsel. Da kom for:ne Rasmus Andersen [*for udstreget:* Rasmusen] løbendis jnd i stuen thil hannem och quinderne, som da jnde wor, robte och sagde thil Christen: kom wd och se, om du kiender di mend, som jaget mig fra min wogen. Der hand och de andre, som i huset wor, wdkom, da møtte Anders Hellesen i Sandager och Knud Nielsen i Holme huer med en høeforch ⟨dennem⟩ och wille bege haffue slaget Rasmus Andersen, da kom Jørgen Knudsen Rasmus Andersen thilhielp, dog huerchen Rasmus Andersen eller Jørgen Knudsen haffde andet i deris hender en deris suøbe, och iche de saa, at Rasmus Andersen eller Jørgen slog Anders Hellesen eller [*udstreget:* Jørgen] Knud Niel[*for udstreget:* Jørgen]sen med andet end deris neffuer, huor paa hand bad sig saa sant Gud thilhielpe.

Christen Jørgenßen Skreder, |51r| Maren Michels i Bierkom, Maren Pedersdaatter, Anne Rasmusis, Berette Larsdaatter end epter anden want i alle maader lige som Christen Christenßen før wundet haffuer. Ydermere want for:ne winder samptlig, at for:ne Anders Hellesen och Knud Nielsen jaegit bem:tt Jørgen Knudsen och Rasmus Andersen fra hulweyen och jnd jgiennem Fraudegaars poerthußis poert, och Anders Hellesen och Knud Nielsens wogne bleff staaendiß wed hulweyen. Anders Helleßen wed sin æd benegted alt, huis for:ne winder haffuer om wundet, at iche saaledis at were thilgangen. Knud Nielsen berette, at hand gich fra hulweyen med sin forch och ned til Fraudegaars poerthuß, dog iche i anden meening, end at hand wille hielpe Anders Hellesen thil rette; da thog Jøren Knudsen |51v| forchen fra hannem och slog hannem nogen slag dermed; huor epter thingswinde bleff wdsted. [191

Thingsteffner for Jacob Pederßen i Røninge paa welby. Mel-

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

cher Oldelans wegne er Niels Jensen i Røninge och Niels Hanßen ibid., de hiemblit epter recessen, at de i dag otte dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet alle Rønninge Søegaars thienner i Aasumherit jmod wlouglig seds affliusning, eptersom det threj thing thil forne er affliust. [192

Thingsteffner for Jens Madtzen i Nere er Jørgen Persen och Knud Madtzen ibid., de hiemblit epter recessen, at de i dag otte dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Wsle Andersdaater i Nere, Kattrinne Frerichsdaatter, Johanne Hansdaatter och Karen Hans-|52r|-daatter, alle ibid., en huer med sin lauguerge, samptlig jmod clages beseigling och things windiß beschriffuelse och domb. Anders Larsen i Nere woldgaff sin sag til Niels Pedersen i Allerup, Frerich Hansen och Hans Andersen woldgaff sin sag til Hans Jensen i Nere, Jens Madtzen woldgaff sin sag til Christen Andersen i Kapedrup, Anders Jensen i Nere, och huiß partterne her om slutter, skal were wpaatald i alle maader. [193

Thingsteffner for Peder Rasmußen Galtebere i Nere er Hans Persen och Pouel Andersen ibid., de hiemblit epter recessen, at de i dag 8 dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Rasmus Dinnesen i Perstrup for 40 rdlr. lontpenge, hand hannem thil sin stedtzmaall forstragt haffuer, Jens Madtzen i Nere for 30 sldlr. ringer |52v| otte schilling, hand epter sit breffs bemelding schyldig er, Anders Larsen och Michel Larsen i Nere for 9 sdlr. 3 mk. 8 sch., Peder Galteberig thil s. Peder Nielsens arffuinger i Nyborig ⟨erlagt haffuer⟩ for jt pund Lønborig salt, de anno 1637 er skyldig bleffuen epter Hans Hiorts wnderschreffne zedels widere bemelding. Formeentte, de burde betalle med diß anuentte eller lide nam epter gieldsagers forordning. Nød 15 dags wurderings dom epter gieldsagers forordning. [194

Peder Madtzen i Perstrup paa welby. fru Jytte Bild thil Ringstedgaard hindiß wegne claget offuer Niels Rasmußen, thiennendis wdj Perstrup, for hand i dag otte dage paa Nere march slog Niels Nielsen i Brylle |53r| och jaegit hannem fra sin wogen, der fore for:ne Niels Rasmußen saggaff och liuste for alle, huiß lougmaall med rette eptermeldiß kand. [195

I lige maade clagit bem:tt Peder Madtzen offuer for:ne Niels Rasmußen, for hand i dag otte dage nestforleden slog hans søn

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Hans Pederßen, som hand sad i sin wogen, som hand med siun agter at beuise, derfore hannem sag gaff, liuste derfore for alle, huis lougmaall med rette eptermeldis kand. [196

Thingsteffner for Lars Jespersen i Nere, Lars Hansen och Jesper Larsen ibid., de hiemblit epter recessen, at de i dag 8 dage nestforleden til i dag haffuer hidkaldet Maren Hans i Oure med hindiß lauguerge jmod dom, hinde thiltallit først for 18 mk. for rug, hand paa hindiß hosbons wegne thil Thommis Brodersen i Ottense |53v| betalt haffuer, i lige maade hinde thiltallit for 10 mk., hindiß hosbond hans søn Anders Larsen skyldig wor. Formentte, hun burde betalle med diß anuentte eller lide nam. Maren Hans møtte i rette och wed hindiß æd benegted, iche at were beuist hindiß hoßbond at were for:ne gield schyldig. Sagen er i fiortten dage optagen. [197

Thingsteffner for Hans Anderßen i Nere er for:ne thingsteffner, de hiemblit wed lige soren æd, at de samme tid hidkallet for:ne Maren Hans med hindiß lauguerge for 2 dlr., hindiß hoßbund hannem paa jt øg skyldig wor. Formeentte, hun burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Maren Hans wed sin æd benegted iche at wide, at hindis |54r| hoßbund wor hannem nogit skyldig. Sagen er til i [dag] 14 dage optagen. [198

For retten frembstod Jep Hanßen i Høyrup paa sin egne och broder Peder Hanßens wegne, nu thiennendiß i Høyby, Jørgen Larsen udj Nere paa sin huustrue Karen Hansdaatters wegne och Jesper Madtzen i Thorup paa sin huustrue Boedel Hansdaatters wegne och samptlig ragte deris broder och suoger den wnge Hans Hansen i Høybye deris hender, skiøtte fra dennem och deris arffuinger ald, huiß arffuepartter de paa deris egne och huustruers wegne epter deris s. fader Hans Hansen och moder Anne Auffuesdaatter, som bode och døde udi den eyendoms gaard, for:ne deris s. forældere ibode, arffueligen er thilfalden och derudj berettigit er, och thil for:ne deris broder och suoger wnge Hans Hanßen. Dernest fremstod Hans Hansen Bendtzen i Høybye, werge for Peder Hansen, Christopher Hansen och Else Hansdaatter, s. Hans Hansens børen, och |54v| i lige maade i haand thog forschr:ne wnge Hans Hanßen, skiøtte och affhende fra for:ne børen ald, huis arffue partter de epter deris s. fader Hans Hansen arffueligen er thilfalden och berettiget er, dett

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

were sig agger, eng, skouff, march, fesche wand och fægang, waat och thiurt, med huse och bøgning, som nu thilliger och aff arils thid thilliget och werit haffuer, aldellis jndted wndertagendiß i nogen maader, saa for:ne Jep Hansen paa sin egne och broders wegne, Jørgen Larsen paa sin huustrues wegne, Jesper Madtzen paa sin huustrues wegne, Hans Hansen Bendtzen paa Peder Hansen, Christopher Hansen och Else Hansdaatters wegne kiendiß dennem jngen ydermere lod, deell, ret eller rettighed at haffue thil eller udj for:ne eyendoms gaard eller diß thilligelse, eptersom bem:tt er i nogen maader, mens derfore aff for:ne wnge |55r| Hans Hansen at haffue annammit och opeborit fylleste, fuld werd och betalling for for:ne parter udj for:ne eyendoms gaard.

Derfore forbem:tt Jep Hansen paa sin egne och broders wegne, Jørgen Larsen paa sin huustrues wegne, Jesper Madtzen paa sin huustrues wegne, Hans Hansen Bendtzen paa Peder Hansen, Christopher Hansen och Else Hansdaatters wegne dennem thilforpligted at fri, frelse, hiemble og thilstaa bem:tt deris broder och suoger wnge Hans Hanßen for:ne partter i forschr:ne eyendombs gaard, eptersom bem:tt er, for huer mandtz thiltalle, som der paa kunde eller wille thalle i nogen maader, saa dett skal were och bliffue merbem:tt deris broder [och] suoger wnge Hans Hansen och hans arffuinger aff dennem och deris arffuinger for føde og wføde aldellis skadißløß holden i alle maader, huor epter wnge Hans Hansen things winde bleff wdsted. [199

Epterskreffne contract bleff for retten fremlagt, formeltte, som følger: eptersom der haffuer |55v| giffuet sig nogen tuistighed jmellem affgangne Hans Hansen i Høyby hans børen paa den enne och Apelone Pedersdaatter, dend affgangne mans huustrue, och hindiß børen paa den anden side dend jord egne gaard ibid., som for:ne Hans Hansen ibode och affdøde, belangende, da pa[a] det at di paa bege sider kunde dermed komme thil endelig ende wed god jmellemhandling och forliggelse, haffuer bem:tt Apelonne Pedersdaatter paa sin egne och sin børns wegne giffuit samme sag wdj woris epter:ne thuinde mens hender, nemblig Lars Rasmußen i Biskorup, som er hindiß egen lauguerge, och Hans Hansen Bendtzen i Høyby, som er hindiß børns werge, paa den enne side, och Hans Hansen, som er den affgang[ne] mans Hans Hansens søn, paa sin egne och sinne medsødskindeß

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

wegne woldgiffuen samme sag thil oß Rasmus Andersen i Bierkom och Hans Juel i Høyby paa den anden side, och dermed huad wi fire mend derudj och der wed giorde |56r| och dennem jmellem forhandlet, skulle det bliffue aff dennem och alle deris arffuinger saa och for alle och en huer mandtz paatalle wrøgit och wigienkaldet i alle maader, huilchet wi for:ne fire mend haffuer paa bege sider flitteligst eragted det meste och beste, som mueligt haffuer kundet werit, och det saalediß som følger:

Først haffuer wi dennem wenlig forligt, saalediß at forbem:tte Hans Hansen skal giffue sin stiffmoder Apelonne Pedersdaatter for det skiøde, som hans fader hende giffuet haffuer sampt end och hendiß børen, epter derom jmellem forhandlingens jndhold, och derfore skal for:ne Apelonne eller hindiß børn eller endoch nogen deris arffuinger jngen ydermere loed, deell, ret eller rettighed at haffue thil eller udj samme jord egen gaard eller nogit aff dens rette thilleggelse i nogen maader, och huiß breffue der udj denne sag er wdgiffuet och ganget, skal thilhøre och och thil komme Hans Hansen allenne. Dernest haffuer bem:tt Hans Hansen wdloffuit, at for:ne hans stiffmoder med hindiß børn, som ere |56v| hans halffsødschende, maa och skal haffue, nyde, bruge och beholde eet aff de beste huse her udi byen thil samme gaars grund ligendis, och der til aarlig udj huer march en ørtte rugland thil at saa udj och threj leß eng, thil dette bleff hinde wdlagt 1. march den største ager paa Leromsagerne och dend største nest op til Lars Jffuersens paa Bundetofften, 2. march Raffneger ager nest Lars Jffuersen, en kaldeß Legtehettens ager nest Hans Bendtzen, Kniffuekils støche, udj den threde march en Wibech ager, en udj Suaris hos Hans Bendtzen, jt støche paa denne side op til Hornappe och Smørmadtz eng, aarlig thil for:ne eng och høe, huilche agere och eng hun skal och maa nyde, bruge och beholde, jmeden och ald den stund hun i samme huß bliffuer besiddindis, och om hun der fra affløtter, da skall samme jord och eng bliffue och komme |57r| thil samme eyendoms gaards grund jgien, ligesom det thilforne werit haffuer, medens saalenge hun leffuer at beholde det, jndtil hun wed døden affgaar, siden der epter skall det igien komme thil samme gaars grund, som det aff arils thid werit haffuer, och ey hendis arffuinger der udj at haffue nogen rettighed i nogen maader, och

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

skal hun nu jgien were forpligt førstkommendis Michels dag at jnddrage i samme huß med hindiß godtz, och jnd til Woldermiß maa hende beuilges den liden stue at were udj, jndtil kornit bliffuer afftorschen och foerit paa stedet forterit, och di skal bege paa huer side i sommer och winter holde en før karell och en pige, och naar behouff giøris dend enne at leye it bud jmod den anden, och bleff for:ne Hans Hansen sambtøgt, at huiß hand thil børnene skal wdgiffue, som er hans halffsødschinde, det skal hand beholde der jmod hoß sig foruden rentte jndtil en huer for sig |57v| bliffuer deris egne werge, som deris werge Hans Bendtzen bleff aff oß andre forelagt at haffue med thilseende.

Och begiertte de thuinde Apelonne hindiß sønner, at deris søster maatte gaa lige i arff och skiffte med dennem och thage for en fuld broderloed, at wi for:ne mend dette forschr:ne saaledis at haffue handlit bege partterne jmellem, huilchet di och en huer for sig gierne med nøyedeß, ragte huer andre deris hender, bekiender dermed at were wenligen och welforligt, och at dette paa alle sider skulle were och bliffue aff dennem och deris sande arffuinger wrøgit och wigienkaldet i alle maader, diß thil witterlighed haffuer wi samtlig dette med woris egne woris seduanlige karmercher her neden fore paaschreffuet aff Høyby s. Johannj dag anno 1643,

som den formeltte, huor epter |58r| Lars Rasmusen i Biskorup, Hans Hansen Bendsen och den anden Hans Hansen i Høybye for retten fremstod och samme contract fuldbiurdet och stadfeste, huor epter things winde bleff wdsted. [200

Thorsdagen den 13. july 1643 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz Andersen i Høybye, heridtzfougit, Madtz Anderßen i Thorup och Søren Rasmußen, skriffuer.

Thingswindismend er: Hans Hansen i Seden, Jacob Pedersen i Røninge, Thommis Madtzen i Lauindtzgaarde, Hans Larsen Lunde i Fraude, Hans Jensen i Kapedrup, Christen Anderßen ibid., Niels Pedersen i Roldsted, Jens Madtzen i Nere.

Thingsteffner for Boe Boesen aff Kolding er Jep Hanßen och Pouel Madtzen i Ottense, de hiemblit epter recessen med opragt

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

fingere, at de i løffuerdags otte dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Jffuer Hansen, bøgmester paa [*udstreget:* Rønninge] Søegaard, jmod beschylding och dom, och huis foregiffuis kand, hannem thiltallit epter hans s. broders breff Hans Hansen, som thientte jomfru |58v| Lisbet Bilde thil Norgamle Kiøgegaard, thil Throels Andersen, borger i Kiøge, lydendis paa 128 enchende rigsdaller jn specie, som thil s. Hans dag anno 1627 skadißløß skulle werit betald, epter samme breffs wider bemelding daterit Kiøge den 6. aprilis 1627, dernest fremlagde sit skrifftlig forseet wittløfftig befatted, diß jndhold Boe Boesen satte i rette och wor dom begierendis, om Jffuer Hanßen for:ne hoffuidstoel med rentte och ald omkostning, som der paa allerede giort er, jnden 15 dage iche burde betalle med gode enchende rigs daller, som hans broders handschrifft om formelder, wndtagendis thj rdlr., s. Hans Marchursen, forige slodtz schriffuer paa Nyborig slot, Boe Boesen paa samme gield haffuer betald, epter samme forsettis widere jndhold. Widere fremlagde Throels Andersens aff Kiøge hans fuld-|59r|-fuldmagt [!] och opdragelse paa samme handschrifft daterit Kiøge 12. juny 1639.

Ydermere fremblagdis Thye Olsen, byefougit i Faabore, [hans zedel?] huormed beuistis, Boe Boesen sammestedtz en giesteretts dom offuer Jffuer Hansen er werit begierendis, da formedelst Jffuer Hansen med huustrue och folch fra byen wor foreist, heden wiste hand sagen thil sit werne thing epter samme zedels wider jndhold daterit Faaborig 22. february 1640. Thil det sidste fremlagde en zedel, s. Hans Marchursen skal haffue wdgiffuen, huor wdinden hand erbyder sig, naar hand med for:ne Jffuer Hansen kom thil ende, wil hand strax, saauit hand kand were berettigit, contentere epter samme zedels wider bemelding daterit Nyborig slot den 20. novembris 1639. Boe Boesen formeentte, Jffuer [*udstreget:* Anders.] Hansen burde for:ne sin broders wdgiffne handschrifft at betalle, epterdj hand |59v| hannem saauelsom Hans Markursen arffuit haffuer.

Her jmod at suare møtte i rette Jffuer Hansen och fremlagde her Mogens Kaasis zedel dat. Nyborig slot den 10. juny 1641, huor wdinden den gode here siger och loffuer at holde Jffuer Hansen fri for kongl. may:s regenschaber och andet s. Hans Markursens bortschyldig gield, som er loufflig och thilbørlig

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

kand fordris, thilmed ey er allene arffuing effter s. Hans Hansen, formentte, hans medarffuinger burde och her jmod louglig kaldiß, for [= før?] hand burde thilkiendiß at betalle, dog naffngaff at haffue thuende søster nemblig Berette Hansdatter i Lolland i Nebelund, den anden Anne Hansdatter, som døde i Suenborig, som bege haffuer thagit arff epter s. Hans Hansen. Formeentte, de burde deris andel burde [!] betalle, dog begierit, at |60r| sagen nogen thid maatte opestaa, saa wil hand sig her paa erklere. Sagen er med beuilling thil i dag otte dage optagen. [201

Thingsteffner for Simmen Hansen i Hiadstrup paa Thommis Brodersens wegne i Ottense er Anders Olsen i Bullerup och Knud Olsen ibid., de hiemblit epter recessen, at de i dag otte dage nest forleden til i dag haffuer [hidkaldet] Christen Andersen och Hans Rasmußen i Bullerup jmod thingswindiß beschriffuelse, saa nu forbød Simmen Hansen for:ne Christen Andersen och Hans Rasmusen, at de iche skulle høste eller affføre eller lade affføre, huiß wlouglig sed som wlouglig kand were saad paa deris gaarders grund, før de dett haffuer i Thommis Brodersens minde, huor epter thingswinde bleff wdsted. [202

Jacob Pedersen i Røninge paa hoßbundens wegne med Thommis Madtzen i Lauindtzgaarde och Margrette Hansdotter och Jffuer Bøcher i Røninge ⟨deri[s] sag⟩ er |60v| med Jacobs beuilling thil i dag fiortten dage wider optagen. [203

Christen Mortensen i Roldsted gaff last och clage offuer Madtz Hansen i Ferisloff, for hand i gaar fiortten dage jmellem Fraude och Holle paa Ottense weyen hannem wden ald aarsag offuerfalt, slog hannem i sin pande med en stoer heselkiep, saa hand falt aff sin wogen, saa hand laa donnit i lang tid paa jorden, och der hand jgien opstoed, slog hand hannem jgien i sit hoffuid, som hand med windesbyrd agter at beuiße. Begierit thuinde dannemend maatte wdmellis sig at siune, da er wdmelt Anders Rasmußen i Nere och Lars Rasmußen i Offuerholle, som och fremstod, berette bem:tt Christen Morttensen at haffue siunit, da bag i hans hoffuid haffuer hand en brun knude, och huden er spruchen, thilmed haffuer en anden knude i hans høyre |61r| thinding, som de berette, huor epter bem:tt Christen Mortensen for retten frembstoed och derfore Madtz Hansen saggaff, derhoß liuste for alle, huiß lougmaall med rette eptermeldis kand, derhoß

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

gaff sin gunstig hoßbund sagen. Møtte i rette forbem:tt Mas Hansen och sagde sig jcke for:ne Christen Mortensen endten med kiep eller andet at haffue slagit, jche heller gaff hannem it ont ord. [204

Anders Pedersen och Niels Nielsen i Aasum, Jep Pedersen och Niels Larsen i Thorup epter Madtz Andersens begiering i Thorup bleff wdmelt at siune Aasum broeis brøstfeldighed. [204

Thorsdagen den 20. july 1643 paa Aasumheridtz ting.

Sidendis retten: Madtz Andersen i Høybye, heridtzfougit, Madtz Anderßen i Thorup och Søren Rasmußen, skriffuer.

|61v| Thingswindismend er: Peder Pedersen i Seden, Bertel Hanßen, Anders Pedersen, Jørgen Pedersen, Lars Nielßen ibid., Jens Madtzen i Nere, Christen Andersen i Kapedrup, Lars Jespersen i Nere.

Eptersom den sag jmellem Boe Boeßen aff Kolding och Jffuer Hansen paa Søegaard thil i dag er optagen, saa wor Boe Boesen endelig dom begierit [!]. Møtte Jffuer Anderßen paa Nonneboe i rette paa Jffuer Hansens wegne med welby. frue Lisbet Soffi Ransaus wnderschr:ne zedel daterit Jffuersnes den 14. july nest forgangen, och formeentte, at epter[som] breffuit lyder jckon paa Hans Boesen och hans arffuinger och jcke Jffuer Hansen allenne thilforpligter at betalle ald gielden, eptersom [hand] och haffuer medarffuinger, thilmed den gode here her Mogens Kaaßis zedel |62r| fremblegis, huor wdinden den gode mand loffuer at suare thil, huis gield s. Hans Markursen med rette kunde skyldig were, meentte derfore, Jffuer Hansens medarffuinger och den gode her her Mogens Kaaß burde her jmod at were kaldet, før nogen dom i den sag wdstedis.

Boe Boesen suarit endnu som thil forne i dag 8 dage, der Jffuer Hansen thilkiende gaff, at hand haffde widere medarffuinger baade epter hans s. broder saauelsom epter Hans Marchursen, som med thingbogen kand beuisis, saa wor hand jchon dom begierendiß offuer Jffuer Hansen for hans andell baade epter hans s. broder Hans Hansen och s. Hans Marchursen och det med hoffuidstoell, rentte och anuentte bekostning. Jffuer Andersen [*for udstreget:* Hansen] formeentte, Jffuer Hansen ey burde at suare til s. Hans Marchursens gield, epterdi welby. her

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Mogens Kaaß loffuer den at will betalle, mentte derfor her |62v| Mogens Kaaß endelig her til burde at wer[e] kaldet. Boe Boesen suarit, at dersom hand worder tilkient at søge her Mogens Kaaß for s. Hans Markursens andeell, saa wil hand søge den gode mand epter louglig kald och warsel. Jffuer Andersen formente, at epterdj med gielden er huillit wngefer 16 aars thid, paatuillis handschrifften at were rigtig, formedelst handschrifften jcke er paaschreffuen, agter derfore den til landtztingit thil paakiendelse att jndsteffne, derfore begierit delation i sagen, jndtil lougligen jndsteffnt kand bliffue. Sagen er thil i dag fire wger optagen. [205

Thingsteffner for Lars Pouelsen, fougit paa Fraudegaard, och Hans Hansen, fougit paa Søegaard, paa deris welby. hoßbunders thienner nemblig [*udstreget:* Christen Andersen i Bollerup] Hans Pedersen i Thuing och Niels |63r| Hansen i Dregbye och Christen Hansen i Fraude och samptlig medarffuingers wegne er Christen Andersen i Bullerup och Jens Pederßen ibid., at de hiemblit epter recessen, at de i dag otte dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Anders Pedersen i Røgerup sampt hans huustrue Anne Andersis med hindiß lauguerge jmod eskning och dom. Lars Pouelsen paa Hans Pedersen i Thuing hans wegne, Hans Hanßen paa Niels Hansen i Dregby hans wegne, Christen Hansen i Fraude paa sin egne [och] medarffuingers wegne samptlig thiltallit for:ne Anders Pedersen och Anne Andersis for arffueloed, di epter deris s. broder och farbroder Anders Hansen, som bode och død[e] i Røgerup, och Christen Hansen i Fraude wed en mundtlig antegnelse angiffuit, huis effterlatte godtz och formue den s. mand sig haffuer epterlat, ⟨epter⟩som for:ne s. Anders Hansen døde den neste mandag for skiertorsdag anno 1641, och |63v| de nu frembeschit, som arffuingerne, som nu thilstede er, angiffuen haffuer, som er først 6 kiør, 2 quier nu med deris affødning, 3 stude i threde aar, femb kalffue, fire heste, 6 hoper nu med deris afffødning, 12 faar nu med deris øngling, atten suin end deell med deris affødning, siuff gies och søtten wnger, roug saaed i jorden femb ørtter, miell i faarraad 2 tønder, 4 ørte biug, 20 schepper biug i støb, en thønd blandkorens malt, en haltønd haffre, en hald tønd blandkoren, fir scheper homble, thoe scheper boghued, fettallie, saauelsom den s. mand och quindens kleder, huor det kand were, en brøgekiel paa 2 thønder, 7 kober

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

gryder, 2 thin kander, 2 thin fade, sex wnderdynner, en dun dyne, lagen, dechen och diß thilbe[hø]rig sengkleder, thoe wogne, en hare och en ploug och diß |64r| thilbehørige, en jerenstang, en jeren wege, threj øxser och 2 naffre, en thingsel, 2 ølkar, en rist, en jldsche, for dett siste rede penge, huor mange de kunde nu were paa rentte paa threde aars tid.

Der for wden wille de haffue dennem forbeholden, om widere samme thid i boen haffuer werit, det da at opspørge. Aff for:ne fremeschit Lars Pouelsen, huis Hans Pedersen i Thuing, Hans Hansen paa Niels Hansens wegne i Dregby och Christen Hansen i Fraude paa sin egne och de andre medarffuingers wegne kund[e] arffueligen were berettigit och thilkomme, eptersom for:ne Christen Hansen i Fraude, Hans Pedersen i Thuing nu for retten frembstod och stendig wor for:ne godtz och formue att haffue werit i boen, der den s. mand Anders Hansen wor døde. Anders Pedersen i Røgerup frembstod for retten och stendig wor nogen aff for:ne godtz at were thilstede, |64v| dog sagde sig her til ⟨ey⟩ at wille suare, før Hans Krag worder louglig kaldet. Lars Pouelsen formeentte, at Hans Krag iche her til burde kaldes, eptersom formede[l]st Hans Krag jngen arff i boen haffuer, mens satte i rette, om bem:tte Anders Pedersen och Anne Andersis ey io burde strax pligtig were at holde rigtig skiffte och dellning med den s. mans arffuinger, och huis skade deraff siden den rette threduffte dag epter lougen, boen burde haffue werit schifft, arffuingerne skadiß[løs] med diß anuentte at erstatte, och dom begierit. Sagen er [til i dag] i otte dage optagen. [206

Boe Boesen thilspurde Jffuer Hansen eller Jffuer Andersen, om nogen aff dennem wille sige s. Hans Hansens breff, i retten er jndlagt, wrigtig att were. Jffuer Andersen suarit, at hand handschrifften |65r| jche nu paa denne thid [wiste?] at sigte eller beschylde widere, end i thingbogen jndført er. [207

Lars Pouelsen paa Fraudegaard beuilgit sin sag med Kordual Nielsen i Fraude widere til i dag 14 dage at maatte opstaa. [208

Thingsteffner for Madtz Andersen i Thorup paa welby. Hening Valchenkendorff [!] [hans wegne] er Hans Jørgenßen i Allerup och Jep Hansen ibid., de hiemblit epter recessen, at de i gaar otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Jørgen Mortensen i Aarsleff jmod dom, hannem thiltallit for hans houff wed, hand

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

med resterer paa sex aars thid. Formeentte, hand sit gaars feste bør haffue forbrut, och dom begierit. Sagen er i 14 dage optagen. [209

Knud Rasmußen i Seden, Peder Pedersen, Anders Persen och Jørgen Pedersen ibid., Thommis Anderßen, Hans Bendtzen, Lars Jffuersen, Hans Madtzen i Høyby bleff wdmelt at siune alle s. Hans closters thienneris gaarde, huße, i Aasum herit beligendis er, med poder och piller och homle. [210

|65v| Niels Pedersen i Allerup, Hans Jensen i Nere, Christen Andersen i Kapedrup for retten frembstod och samptlig berette, at epter som de er wdmelt woldgiffts mend at were i den sag jmellem Jens Madtzen paa sin daatters wegne i Ner[e] och Aasle Andersdaatter, Katrin Frerichsdaatter, Johanne Hansdaatter och Karen Hansdaater, formedelst for:ne Jens Madtzens daatter Anne hindiß arm er sønderstørt, da haffuer di samptlig slutted, at huer aff for:ne fire piger bør at giffue Anne Jensdaatter thil badscherløn en rigs daller. [211

Thingsteffner for Madtz Andersen i Thorup paa Augustinus Ebel i Nesbyhoffuis mølle hans wegne er Hans Jørgensen och Jep Hanßen i Allerup, de hiemblit epter recessen, at de i dag otte dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet alle Seden mend sampt |66r| Anders Pedersen i Aasum, Niels Nielsen och Rasmus Clemmidsen jmod dom, dennem thiltallit, for at de ey haffuer søgt Nesbyhoffuidtz mølle, med huiß de lader maalle, wngefer en thol aars thid. Formeentte, de burde haffue det i minde, och dom begierit. Sagen er i 14 dage optagen. [212

Thingsteffner for Madtz Hansen, tholder i Ottense, hans fuldmegtig Lars Jespersen i Nere er Simmen Pederßen och Jesper Larsen ibid., de hiemblit epter recessen, at de i dag 8 dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Morten Rasmusen i Nere jmod dom, hannem thiltallit for 9 dlr., hand for en thønd sild schyldig er, som nestforleden s. Knudtz dag skulle haffue werit betald. Formeentte, hand burde betalle med diß anuentte eller were nam och wurdering wndergiffuen, och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordningh. [213

|66v| Eptersom den sag jmellem Peder Hansen i Saaderup paa sin egne och principalers wegne och s. Hans Marchdanners arffuinger til i dag er optagen, saa nu satte Peder Hansen i rette, om Røninge kierche iche io de 200 rdlr. och de fattig folch i Rø-

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

ninge sogen det 100 rdlr. at settis pa[a] aarlig rentte, jtem her Søren den store sølkand, Peder Hansen och hans huustrue de 100 rdlr., 4 kiør, it got slagtenød, 1 hope, 10 faar och lam, 1 god opred seng med ny grøne thafftis sperlagen, 1 threseng, 1 thre schiffue, 1 pund rug, 1 pund biug, 6 thin fade, 12 thin thallerken, ⟨toe⟩ dreiels duge, 1 dreffuen mesing bechen burde at nyde, och den s. mans hand at bliffue med magt, och de paatallende at contenteris och betallis, och endelig dom begierit. Bleff paakient, at epterdj s. Hans Marchdanners breff paa for:ne bortforærit penge, godtz och kre fremblegis, wiste dommeren det iche at kunde forbigaa, sa[a] arffuingerne io bør den s. mans breff thil de nu paatallende at epterkomme epter jrettesettelsen[s] bemeldingh. [214

|67r| Thorsdagen den 27. july anno 1643 paa Aasumheridtzting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høybye, heridtzfougit, Anders Hansen i Thorup.

Thingswindismend er: Knud Rasmußen i Seden, Peder Pederßen, Anders Pedersen, Jens Nielßen och Niels Andersen, Jørgen Pedersen, alle ibid., Jep Rasmusen i Thuing.

Thingsteffner for Lars Jbsen i Nybølle er Hans Jørgensen och Jep Hansen i Allerup, de hiemblit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag otte dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Anders Hansen i Thorup jmod dom, hannem thiltallit for femb slette daller, hand hannem for forløffte for sin broder Hans Hansen skyldig er. Formeentte, hand burde betalle med diß anuentte eller lide nam, och dom begieritt. Anders Hansen møtte och wed sin æd benegted aldrig for:ne femb daller at haffue thil sin broder lont eller annamit, ey heller skulle beuises, |67v| hand for sin broder Hans Hansen at schal haffue derfore loffuid eller goed sagt. Formeentte sig for thiltallen burde fri were, med mindere hans breff och zegel fremblegis, eller med windißbyrd beuises, hand for gielden loffuit och goed sagt haffuer. Sagen er i fiortten dage optagen. [215

Thingsteffner for Christen Mortensen i Roldsted er Rasmus Clausen och Thommis Rasmusen ibid., de hiemblit epter recessen, at de i dag fiortten dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Madtz Hansen den wnge i Feridtzløff jmod clages beschriffuelse

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

jmod wold och thingfred. Madtz Pedersen i Nere sagde for retten, at Madtz Hansen den wnge i Feridtzløff haffuer med sin clage løyet hannem paa som en skiellem, jndtil Madtz Hanßen kunde beuise, bem:tte Madtz Pederßen |68r| forschr:ne Madtz Hansen at haffue slaget, huor epter thingswinde bleff wdsted. [216

Thingsteffner for Jens Madtzen i Nere er Madtz Pedersen den eldere i Nere och Knud Madtzen ibid., de hiemblit epter recessen, at de i dag 8 dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Kattrin Frerichsdaatter, Johanne Hansdotter, Karen Hansdaatter, alle i Nere, en huer med sin lauguerge jmod woldgiffts beschriffuelse och dom. Da nu for retten frembstod Anders Jensen i Nere och berette, at hand med Hans Jensen i Nere, Niels Pedersen i Allerup och Christen Andersen i Kapedrup er werit woldgiffts mend angaaende, huad for:ne fire [!] piger huer burde giffue for Anne Jensdaatters arm til badscherløn, som bleff sønderstørt, da haffuer hand med de andre dannemend slutted, at en huer for:ne piger bør at wdgiffue en rigs daller thil badscherløn och kost. Jens Madtzen satte i rette, |68v| om for:ne Katrine Frerichsdaatter, Johanne Hansdaatter och Karen Hansdaatter ey huer en rigs daller burde betalle med diß anuentte eller lide nam, och dom begieritt. Dommeren wiste ey woldgifftsmendens affsigt at forbigaa, saa for:ne jrettekallede io bør huer en en rigs daller at betalle jnden 15 dage eller epter diß forløb derfor med diß billig anuentte at lide nam och wurdering i deris boe och godtz epter gieldsagers forordning. [217

Eptersom den sag jmellem welby. Melcher Oldelans thienner Jacob Pedersen i Røninge och Jffuer Bødkier och Margrett Hansdaatter thil i dag er optagen, anlangende at eptersom de skal holde ølsal. Bleff paakiendt, at dommeren ey wiste de wdj rette kallede at befri, |69r| saa de io epter kongl. may:s naadigste forordning bør at staa thil rette, som wed bør. [218

Eptersom den sag jmellem welby. Melcher Oldelandtz thienner Jacob Pedersen i Røninge och Karen Sørens i Lauindtzgaard thil i dag er optagen anlangende Maren Sørensdaatters leyermaals bøder, saa møtte Thommis Madtzen i Lauindtzgaarde paa sin huustrues wegne i rette och wed sin [æd] benegted, jche at haffue Maren Sørensdaatters godtz, thil med formeentte, ey skulle beuisis for:ne Maren Sørensdaatter at were forløst, før hun døde,

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

mens hun med foesterit wed døden at were bortkaldet; meentte der fore, for:ne sin huustrue jngen bøder i saa maade burde thilkiendiß at w[d]giffue, thil med ey sin huustrue allene at were Maren Sørensdaatter arffuinger, derfore mentte, hun burde for thiltallen fri were, och i lige maade dom begieritt. Bleff |69v| paakiendt, at dommeren ey wiste Karen Sørens for:ne Maren Sørensdaatters bøder at thilkiende at w[d]rette [!], før anden beuiß frem kommer. [219

Thingsteffner for Jøren Karel, ridefougit thil Nyborig slot, paa kongl. may:s wegne er Madtz Pedersen den eldere i Nere och Knud Madtzen ibid., de hiemblit epter recessen, at de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Anders Larsen i Nere, hans søn Pouel Andersen, Anders Jensen, hans dreng Per Andersen, Frerich Hansen, hans drenge Claus Frerichsen, Morten Rasmusen, hans [*udstreget:* suend] dreng Rasmus Rasmusen, Hans Jensen, hans søn Peder Hansen, Hans Sørensen, hans søn Søren Hansen, Knud Persen, hans dreng Jens Christenßen, Lars Sørensen, hans søn Søren Larsen, wnge Madtz Pedersen, hans suend Jens Jbsen, Hans Jbsen, hans dreng |70r| Knud Jbsen, Peder Rasmußen Galteberig, hans dreng Olle Andersen, Jens Madtzen, hans søn Rasmus Jensen, Anders Rasmußen, hans dreng Rasmus Andersen, Hans Andersen, hans dreng Lars Andersen, Steffen Larsen, hans dreng Simmen Pedersen, Lars Jespersen, hans søn Jesper Larsen, alle i Nere, samptlig thil och jmod winde, dißligeste Karen Jensis i Nere med hindiß lauguerge jmod dom, sampt Jens Sørensen Pebersuend jmod winde eller lide høring.

Jøren Karell nød første høring offuer irettekallede wndtagen Karen Jensis, hinde thiltallit Jørgen Karel for en restandtz, hindiß s. hosbond Jøren Rasmußen fra Hans Jbsen, som nu boer i Nere, thilforne bode i Freltofft, skal haffue thagen wdleg fore epter widere rettergangs bemelding nestforleden 6. july, her jnden thinge padtzerit er. Formeentte, hand burde betalling at nyde aff s. Jøren Rasmusens |70v| epterlatte boe och godtz at nyde [!] jnden fembten dage eller derfore med diß billig anuentte at nyde wdleg epter gieldsagers forordning, och dom begierit. Hanß Jensen i Nere møtte och paa sin moder Karen Jensis wegne berette, at hun for hannem berett haffuer hinde iche at were witterligt

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

nogen wdleg thil hindiß gaard fra for:ne Hans Jbßens gaard, huor fore hun nu thiltallis, att were kommen, dermed skal beuisis, at hun haffuer hafft boed hoß s. Hans Marchursen, før hand døde, der skiffte stoed epter s. Jøren Rasmußen, om hand nogit haffde at fordre, hand da wille thil stede møde och det at angiffue. Sagde sig det med Jens Madtzen och Anders Jensen i Nere at wille beuiße thil i dag threj wger.

Jøren Karel thilspurde Hans Jensen i Ner, om nogen rigtig skiffte |71r| epter s. Jøren Rasmusen at were skeed, huor til Hans Jensen suarit ia, och her Jffuer i Nere skreff paa skiffted, och den s. mandtz arffuinger wor henwed en sneß meennischer, huor jblant wor s. Peder Rasmusens børen i Hunsleff, s. Maren Knudtz børen i Egeby, Peder Jbsens børen i Thornbere paa deris moders wegne Karen Knudtz i Allerup, Jøren Hansen Skoemager i Allested, Otte Hansen i Røninge, Jens Pederßen i Kapedrup, och arffuingerne thilfredtz stillit Peder Pedersen i Nyborig for forløff. Jøren Karel formeentte, Karen Jensis endelig burde forschr:ne restandtz betalle, och dom begieritt. Sagen er til i dag threj wger optagen. [220

Eptersom den sag jmellem s. Anders Hansens arffuinger och den s. mandtz epterleffuersche i Røgerup, anlangende om hun ey burde at holde skiffte med arffuingerne epter i dag otte dagis jrettesettelses widere |71v| bemelding, saa wor Lars Pouelsen endelig dom begierendis. Anders Pedersen i Røgerup sagde for retten, at nogit aff alle slags godtz, som arffuingerne i dag otte dage berett haffuer, endnu findiß i boen, thilmed berette, at Hans Krag sig ey med nogit af s. Anders Hansens epterlatte godtz och formue haffuer med befatted. Lars Pouelsen thilspurde Anders Pedersen, om arffuingerne ey epter Hans Krags thilfordring i dagh fiortten dage nest forleden wor udj Røgerup for s. Anders Hansens poertt, och der epter Hans Krags thilfordring wille haffue skifft epter s. Anders Hansen, och om enden Hans Krag eller nogen anden thilbød den s. mandtz arffuinger skiffte at wille holde samme thid.

Dertil Anders Pedersen suarit, att arffuingerne wor for portten same |72r| thid, mens Hans Krag ey da møtte, ey heller endten hand eller nogen da nogen skiffte frembød. Bleff paakient, at epterdj Anders Persen til Anne Andersis i en wschifft boe er

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

jndkommen, och hand nu aff arffuingerne thiltallis for, huis de epter s. Anders Hansen kand were thilfalden, da wistes Anders Pedersen och hans huustrue Anne Andersis ⟨ey⟩ at kunde befri, saa de io strax, naar paafordris, bør at holde rigtig skiffte med den s. mand Anders Hansens arffuinger, som det sig bør. [221

Thorsdagen den 3. augusty 1643 paa Aasum heridtzting.

Madtz Andersen i Høyby, heridtzfougit, Madtz Andersen i Thorup och Søren Rasmußen, skriffuer.

Thingswindismend er: Anders Madtzen i Fraudekierby, Niels Nielsen, Anders Hansen ibid., Hans Andersen i Rogelund, Jens Jørgensen, Jens Hansen ibid., Hans Pedersen i Kierbye och Knud Sørensen i Fraude.

|72v| Thingsteffner for Jffuer Andersen i Nonneboe er Hans Larsen och Rasmus Hanßen i Ottense, de hiemblit epter recessen wed æd med opragt fingere, at de i dag fiortten dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet erlig och welby. mand Hening Valchendorff fra s. Hans closter i Ottense sampt hans welby. fuldmegtig jmod dom, eptersom de same stedtz Erich Jacobsen skriffuerdreng och Clemmid Porttener wedtalde, saa nu fremblagde Jffuer Andersen jt thingswinde her aff thingit nest forgangen 8. decembris wdsted, som thil jndhold formelte, Marchur Rasmußen i Dauinde da haffuer wundet, at den største deels jord, som haffuer ligit thil Nonneboe, er lagt thil Sanderumgaard och brugis nu der til, saa Nonneboe nu liger i hosbundens ennemerche, som bode er jndgierdet och jndgrøffted. Lars |73r| Pederßen, Peder Hanßen, Olle Andersen, Jens Pederßen, Jøren Pederßen, Pouel Hanßen, Jep Hanßen, alle ibid., en epter anden want, lige som Markur Rasmußen før wundet haffuer, epter same things windiß widere bemelding. Jffuer Andersen satte i rette, at epterdj med windißbyrd beuisis, at den største dels jord er lagt thil Sanderumgaard, och Nonneboe findiß jnden udj Sanderumgaars ennemerche jngierdet och jndgrøffted, formeentte der fore, hand burde were fri for kongskat och ald anden kongelig thønge, epterdj hand jngen landgild giffuer til sin hosbond, och dom begierit. Sagen er i fiortten dage optagen. [222

Thingsteffner for her Christen Olsen i Fraude er Hans Christensen i Fraude och Niels Andersen i Allerup, de hiemblit wed

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

æd med opragt fingerere [!] epter recessen, at de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Niels |73v| Andersen i Freltofft jmod dom, hannem thiltallit for fir sdlr. lont penge, hand hannem skyldig er. Formeentte, hand burde betalle. I lige maade samme dag hidkaldet Hans Jbsen i Høyby for 1 dlr. 4 sch., de skyldig er. Formeentte, de burde betalle med diß anuentte eller were nam och wurdering wndergiffuen, och dom begierit. Nød 15 dags wurderings dom epter gieldsagers forordning. [223

Thingsteffner for Lars Hansen paa Hospitals wegne i Ottense er Jøren Hansen och Knud Hanßen ibid., de hiemblit epter recessen, at de i dag 8 dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Simmen Hansen i Langkeld, Per Jbsen i Thornbere och Hans Larsen ibid., samptlig jmod dom, dennem thiltallit, for deris hunde i thiersdags otte dage jhielbed aff Closters faar it och thoe lam. Formentte, de burde for:ne faar och lamb betalle och |74r| derforuden at staa thil rette, for de ey haffuer lemmit deris hunde epter kongl. may:s naadigste forordning, och dom begierit. Sagen er til i dag 8 dage optagen. [224

Thingsteffner for Hans Christensen, ridefougit paa s. Hans closter, er Hans Jørgenßen i Allerup och Jep Hansen ibid., de hiemblit epter recessen, at de i onsdags fiortten dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Aasum, Seden och Røninge sognemend, saa mange som haffuer loed och deell i Aasumbroe och stenkar ⟨at⟩ wedlige [*udstreget:* at] holde. I lige maade hiemblit Olle Hansen i Moncheboe och Peder Larsen ibid., at de med fulde fiortten dagis warsel til i dag haffuer hidkaldet Mesinge, Dalbye, Stopdrup, Wiby sognemend, som i lige maade haffuer lod och deel i Aasumbroe och sten kar wed lige at holde. Dißligeste hiemblit Christen Jørgenßen i Kierby och Per Jensen ibid., at och med fulde fiortten dagis warsel til i dag haffuer hidkal[dit] |74v| Moncheboe, Drestrup, Reffninge, Røncheby, Kiølstrup, Bierkende, Marsleff, Agdrup sognemend, som haffuer lod och deell i Aasumbroe och stenkar ⟨at⟩ wed lige [*udstreget:* at] holde. Widere hiemblit Knud Anderßen i Ladby och Hans Michelsen i Honsløff, at de och med fulde fiortten dages warsel til i dag haffuer hidkaldet Flødstrup, Wllesleff, Affuindtzløff, Bogense sognemend, som och haffuer lod och deel i Aasumbroe och sten kar ⟨at⟩ wed lige

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

[*udstreget:* at] holde, alle oc huer samptlig jmod siunsmendtz frasiggelse, clage och dom.

Da nu for retten frembstod Anders Pedersen i Aasum, Niels Nielsen ibid., Jep Pedersen i Thorup, Niels Larsen ibid., och samptlig berette, at de i løffuerdags otte dage nestforleden haffuer siunit Aasum broe och deß brøstfeldighed. Da findiß |75r| den gandsche och aldellis brøstfeldig baade thillebroen, recher och pelle, saauelsom stenbroerne wed bege enderne, saa den gandsche aff ny wil opbøgis, och skal forlengiß wed den wester ende med en ny thellebroe, saa wandet kand haffue sin lob, naar wand flod kommer, med thilbehørige sten kar ⟨och⟩ med ris eger paa demningerne och pelle paa bege sider, och huor som fornøden giøris, paa det de reisende personner udj isbrod och wand flod kand offuerkomme, huor epter thingswinde bleff wdsted. [225

Thingsteffner for ⟨for:ne⟩ Hans Christenßen er Hans Jørgenßen och Jep Hansen i Allerup, de hiemblit epter recessen, at de med fulde fiortten dagis warsel til i dag haffuer hidkaldet meeninge s. Hans closters thiennere i Aasum herit, samptlig jmod siunsmens frasigelse och dom, i lige maade |75v| med fulde fiortten dagis warsel at haffue hidkaldet Jørgen Mortenßen i Aarsleff jmod siunsmens frasigelse och dom. Da for retten frembstod Knud Rasmußen i Seden, Peder Pedersen, Anders Pederßen, Jøren Pedersen, alle ibid., Hans Hansen Bendsen i Høybye, Thommis Andersen, Madtz Hanßen, Lars Jffuersen, alle ibid., och samptlig berette, at Jørgen Mortensens gaard i Aarsleff er brøstfeldig, saa den ey kand forbederis wnder thredsins tiuge slette daller, hannem thiltallet for, at hand atten aars thid ey haffuer willet frembagit hans houffue och presteued, jtem jngen egt eller arbed haffuer willet giøre, naar hand er thilsagt. Formeentte, hand burde sin gaars feste haffue forbrut och gaarden epter recessen at rømme, och dom begierit. Dommeren |76r| wiste ey Jørgen Mortensen at befri, saa hand io bør sit feste at haffue forbrut och gaarden at rømme epter jrettesettelsen, epterdi hand for retten møtte och jngen erklering giorde.

Widere berette for:ne siunsmend, at Knud Pedersens gaar i Nere er brøstfeldig for otte slette daller, Høybymens gaarde er wed magt, wndtagen Hans Hansen paa Biere hans gaard er bøg-

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

feldig, huorfore de berette, Hans Hansen Hans Christensen derfore haffuer skaffet wisen och loffuen, haffuer alle poder, piller och homble. Jesper Madtzens bollig i Thorup er bøgfeldig for 6 mk., Niels Larsens gaard er bøgfeldig for threj dlr., Jep Pedersens gaard kand forbederis med thoe slette daller, alle ibid., Hans Hansens gaard i Seden er brøstfeldig for thj dlr., Olle Eillersens gaard thoe daller, Anders Pedersens gaard sex march, Per |76v| Pedersens gaard thoe march, Jens Holstis 5 dlr., de andre er wed god heffd och lige. Rasmus Clemmidsen i Aasum hans gaard er brøstfeldig for ni daller, de andre gaarde er wed magt. Anders Andersens gaard i Rogelund er brøstfeldig for threj dlr., de andre gaarde er wed magt, haffuer alle poder, piller, homlekuller, som det sig bør, huor epter thingswinde bleff wdsted. [226

Eptersom den sag jmellem welby. frue Zidtzel Høgs thienner Anders Hellesen och Jørgen Knudsen i Røninge och Rasmus Andersen i Bierkom, Jens Jbsen paa Fraudegaard och de andre irettekalled til i dag er optagen epter forige irettesettelsis bemelding, saa wor Ditleff Jensen dom begierendis. Derhos begierit, at om nogen wille fremkome och sig jmod thiltallen erklere eller sig wed loug at louguerge, wndtagen Christen |77r| Christen[sen] i Fraude poerthuß och Jens Jbsen paa Fraudegaard, den thiltalle fra stoed Ditleff Jenßen paa sin gunstig hosbons gode behaug och hos deris egen hosbond at rette.

Niels Pedersen Wogenberig møtte och formeentte, hans hosbondtz thienner burde til i dag were kaldet, om widere rettergang i thingbogen skulle jndføris dem angaaende, derhoß begierit, sagen til i dag 14 dage maatte optages, wille hand der til widere suare. Ditleff Jensen wor endelig dom begierit [!]. Sagen er til i dag 14 dage optagen. [227

Thingsteffner for Lars Pouelsen paa Fraudegaard er Jep Rasmußen i Thuing och Pouel Jespersen ibid., de hiemlit epter recessen, at de i dag 8 dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Anne Anderses i Røgerup med hindiß lauguerge Anders Pedersen jmod beschichelsemens affsigt och dom och første høring och til i dag 8 dage jmod anden høring och til i dag |77v| fiortten dage jmod threde høring och til i dag threj wger jmod fierde høring, delles beschriffuelse for skiffte at holde epter s. Anders Hansen, som boede i Røgerup, epter forhuerffued dombs bemelding. Lars

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Pouelsen for retten thilspurde Anders Pedersen, om hand wille holde skiffte med arffuingerne epter fremlagde doms bemelding, bleff lest och paaschreffuen ⟨*i margin:* NB⟩. Anders Pedersen suarit, at hand jngen magt haffuer med arffuingerne at holde skiffte. Lars Pouelsen nød første høring offuer Anders Pederßen i Røgerup for skiffte epter hans formand at holde. [228

Thingsteffner for Lars Pouelsen paa sin hosbundtz wegne er Claus Pederßen och Rasmus Larsen i Fraude, de hiemblit epter recessen, at de i dag 14 dage nestforleden thil i dag haffde hidkaldet alle Fraudegaard och welby. jomfrue Dorette Daas thiennere i Aasumherit, som resterer med |78r| deris landgildsmør nest forleden s. Hans dag forfalden epter restandtzis bemelding, satte i rette, om de ey burde betalle eller epter 15 dags forløb derfore med diß billig anuentte lide nam, och dom begierit. Nød 15 dags wurderings dom epter gieldsagers forordning. [229

Lars Pouelsens sag med Cordual Nielsen i Fraude med beuilling er til i dag 8 dage optagen. [230

Thingsteffner for Lars Jbsen i Nybølle er Christopher Andersen och Lars Rasmußen i Allerup, de hiemblit epter recessen, at de i dag otte dage nest forleden til i dag haffuer hidkaldet Anders Hansen i Thurup jmod winde ⟨och dom⟩, Jep Hansen i Allerup, Hans Jørgenßen ibid., Madtz Andersen i Thorup, en huer for sin sandhed at stendig were. Lars Pouelßen paa Fraudegaard paa Anders Hansens wegne i Thorup formeentte, jngen winder burde stedis paa en død mans gield, som Lars Jbsen fordrer, och hand selff Hans Hansen i Pederstrup lont |78v| och leffuerit ⟨haffuer⟩, mens formeentte, hand sin betalling burde søge hos Hans Hansens rette arffuinger, epterdj arff och gield ey epter den s. mand er fragoen, ⟨jche⟩ heller [*rettet fra:* eller och] med breff och zegel beuißes, Anders Hansen for fordringen at haffue loffuit. Mentte derfore, jngen winder burde stedis. Dommeren wiste ey Anders Hansen ⟨at thilfinde⟩ Lars Jbsen at betalle, epterdj fordringen ey med breff och zegel beuisis, mens Lars Jbsen at søge s. Hans Hansens (arff:r), som hand pengen lont haffuer, epterdj arff och gield ey epter lougen er fragaaen. [231

Hans Jensen i Nere, Hans Sørensen, Knud Perßen och Lars Sørenßen i Nere for retten fremstod och samptlig berette, at huiß høe som findiß thil den gaard, Morten Clemmidßen i Nere

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

jboede, er jckon threj las høe bode i rug och bygmarchen, |79r| huor epter Morten Rasmusen i Nere paa Jøren Karels wegne thingswinde bleff wdsted. [232

Thingsteffner for her Jffuer Andersen i Nere hans fuldmegtig Knud Pedersen i Nere er Niels Larsen och Hans Pouelßen ibid., de hiemblit epter recessen, at de i dag 8 dage nestforleden til i dag haffuer hidkaldet Madtz Larsen i Nere jmod dom, hannem thiltallet for halfftrede sdlr., hand schyldig er. Formeentte, hand burde betalle med diß anuentte eller lide [*rettet fra:* were] nam och wurdering, och dom begierit. Nød 15 dags wurdering[s]dom epter gielsagers forordning. ⟨*I margin:* 1 mk. [?]⟩. [233

Thingsteffner for Hans Rasmußen Skreder i Høyby er Rasmus Pedersen och Peder Madtzen ibid., de hiemblit epter recessen, at de i dag 8 dage nestforleden thil i dag haffde hidkaldet Apelonne Persdaatter i Høybye jmod things windiß beschriffuelse och dom med sin lauguerge, hinde beschyldte och thiltallit for en slett daller eller it las høe i steden |79v| for en kal, och 1 daller for 2 scheper ruemell, hun ham skyldig er. Formentte, hun burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dags wurderings dom epter gieldsagers forordning. [234

Thingsteffner for s. Peder Sambsings arffuinger i Ottense deris fuldmegtig Søren Rasmusen i Ottense er Olle Nielsen och Anders Jensen ibid., de hiem[blit] epter recessen, at de i dag 8 dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Anne s. Clemmid Hiortis i Eraude med hindiß lauguerge for 8 dlr. 1 mk. 12 sch. och deraff 4 aars rentte, Anders Pedersen ibid. for 2 dlr., hand paa en thønd salt schyldig er, och Knud Sørenßen Ploug sammestedtz for 12 scheper biug, hand for en thønd øl schyldig er, som s. Michels dag 1626 skulle werit betald. Formeentte, |80r| de burde betalle med diß anuentte jnden fembten dage eller epter diß forløb der fore were nam och wurdering wndergiffuen, och dom begierit. Huor jmod at suare Knud Sørensen allenne i rette møtte och sagde sig for:ne 12 scheper biug til Peder Christenßen i Aasum at haffue betald. Søren Rasmußen formeentte, at epterdj Knud Sørensen selff gielden skyldig er och stendig er øllit at haffue bekommit, mentte derfor, hand endelig burde at betalle. Nød offuer irettekalled 15 dags wurderings dom epter gieldsagers

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

forordning, wndtagen Knud Ploug sig lougligen kand erklere. [235

Hans Hansen den wnge i Høyby for retten frembstod och jhand thog sin thilkommende wifader erlig och welagt mand Hans Juel, zidtzhafftig paa Margaard, paa sin daatter erlig och gudfrøgtig pige Dorette Hansdaatter, for:ne Hans |80v| Hansens thilkommende festemøe, hindiß wegne i haand, skiøtte och aldellis affhende fra sig och sinne arffuinger och thil for:ne Dorette Hansdaatter och hindiß arffuinger halffpartten aff hans federne eyendombsgaar, i Høyby ligendiß er, som hand sine medarffuinger affhandlit haffuer och ellers selff deraff arffueligen er thilfalden med ager, eng, skouff och march, fesche wand och fegang, waat och thiurt, med huse och bøgning, som nu thilliger och aff arils thid thilleget haffuer, aldellis jndted wndertagendis i nogen maader, och kendiß for:ne Hans Hansen sig thil for:ne halffue gaard och diß thilliggelse jngen ydermere loed, deell, ret eller rettighed at haffue, mens hinde den aff christelig kierlighed fri, frelser, hiemler och thilstaar for huer mans thiltalle, som der paa kunde eller wille |81r| thalle i alle maader, for føde och wføde, epter skiødiß widere bemelding, hannem nest forleden 6. july giffuen er, och stoed for:ne Hans Hansen med Hans Juel thil wedermaals thing. Her epter Hans Juel paa sin daatters for:ne Hans Hansens festemøes wegne things winde bleff wdsted. [236

Hans Rasmußen Skreder i Høyby for retten frembstod, claget offuer Apellonne Pedersdaatter i Høybye, først for hun haffuer ladet hannem thuinde laß høe och thu laß thøre paaføre hannem fattig mand thil stor skade, formedelst hand iche haffuer anden huß werelse thil hans eget høe och thøre. For det andet haffuer hun hannem ladet wduiße wed thuende mend, wanseet hand haffuer yt sin landgield i rette thide saauelsom ald anden rettighed, hand hinde med rette thil denne dag haffuer werit pligtig. |81v| Desligeste haffuer hand aff ny satt alle de di [!] huß, hand haffuer, wden fire wegerum paa stuehusit, som hand med alle Høybymend will beuiße, siden hand det raadet och gamle forfalden huß stede och feste. Formeentte saadant at were jmod ald louff och rette, liuste der for for wold och ald anden lougmaall, eptermeldiß kand, derhoß hinde aduarit, at hun det strax bort thager och

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

hannem iche widere thaad paaføre, saafrembt hun iche will lide skade, huor epter thingswinde bleff wdsted. [237

Thorsdagen den 10. augusty 1643 paa Aasumheridtzting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høybye, heridtz fougit, Mas Andersen och Jep Perßen i Thorup och Søren Rasmußen, skriffuer.

Thingswindismend er: Peder Rasmußen i Fraude Kierby, Knud Rasmußen, Madtz Rasmußen, Rasmus Larßen, Michel Hanßen ibid., Hanß Jensen i Nere, Peder Olsen i Kierby, Jep Hanßen ibid.

|82r| Simmen Hansen i Langkild och Hans Larsen i Thornbere bleff thilfunden at betalle til Lars Hanßen det faar och de thoe lam, som deris hunde jhielbett haffuer, huer sin andeell, saauit med rette ske bør, och det jnden 15 dage eller epter diß forløb for des werd med diß billig anuentte at ske fylleste aff deris boe och godtz epter gieldsagers forordning, och der foruden at staa thil rette, for de ey haffuer lemmit deris hunde epter kongl. may:s naadigste forordning. [238

Thingsteffner for Lauridtz Hansen paa Thøgstrup paa sin hosbondtz wegne er Rasmus Knudßen i Søende och Anders Larsen ibid., de hiemlit epter recessen, at de i gaar fiortten dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Peder Rasmußen Galteberig i Nere jmod beschylding och dom, Jørgen Larsen i Nere och jmod dom, saa nu thiltallit Lars Hansen for:ne Peder Galteberig først for 60 sldlr. 1 mk. 7 schilling, hand paa sit regenschab nestforleden Phillipi Jacobi dag er schyldig bleffuen. Formente, |82v| hand burde betalle. I lige maade hannem thiltallit for 10 dlr., som hand er forloffuer for Rasmus [*åben plads*] i Høyrup. Formeente, hand burde betalle med diß anuentte eller lide nam. Derforuden hannem thiltallit for adschellig ege och bøge threer, hand haffuer ladet huge, saa och wduist och forundt andre epter Lars Hansens forsettis widere bemelding for:ne sin hoßbund wbeuist eller [uden ?] hans jaa och minde. Formeentte, Peder Rasmußen bør at føre sig hiemmel thill sligt wtilbørlig och begangene skouffhug eller lide derfor som for andet whiemmelt epter lougen och recessen, och der paa dom begieritt. Nød 15 dags wurderings

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

dom for gielden epter gieldsagers forordning. Den anden sag med skouffhugen er til i dag 4 wger optagen. [239

I lige maade thiltallit Jøren Larsen for 4 ege, Peder Galteberig hannem wduist |83r| haffuer thil bøgnings themmer thil at opbøge och forbedere den gaard, hand jboede, huilche threr hand haffuer solt, affhendt och forbrent och det ringeste samme gaard ⟨ey⟩ dermed forbederit haffuer, och nogle fag huß nederbrut och meste deellen aff deß themmer forkommit och gaarden saaledis rudenerit och ødelagt baade paa wduending døre, belcher, slydestenger saa och gierderne om samme gaard affbrut och forbrent. I lige maade hannem thiltallit for en hest, hand thil samme gaars opbøggelse och forbedring annammit haffuer, huilchen hand haffuer affhendt thil Madtz Pedersen i Nere for 7 sdlr. och iche pengen thil gaardens nøtte och forbedering anuentt haffuer. Formeentte, hand samme threr och hest bør att betalle, huiß de billigen kand fore eragtis, [*udstreget:* och] eller for diß werd lide nam epter gieldsagers forordning, och dom begierit. Sagen er til i dag 14 dage optagen. [240

|83v| Epter Hans Christenßen [*udstreget:* skriffuer], ridefougit paa s. Hans closter, hans begiering bleff Anders Madtzen i Fraude Kierby, Peder Rasmußen, Knud Rasmußen, Michel Hansen ibid., Peder Christenßen i Aasum, Pouel Hansen ibid., Lars Jørgenßen i Røninge och Otte Hansen ibid. wdmelt epter kongl. may:s befalling thil welby. her Jørgen Brahe och Hening Valchendorff wdgiffuen at siune och besigte Langeskouff, som er den ennemerche, thil Nyeborig slot beligendiß er, huor mange fedtzhoffders greß det kand were, saauel som huor mange suins olden den kand fore eragtis, och ⟨de⟩ nestkommende thorsdag at møde paa aasteden och det forsuarligen at forette, som de da strax her thil thingit fra dem will giffue beschreffuen. [241

Thingsteffner for Hans Madtzen i Røgerup er Rasmus Pedersen och Hans Andersen ibid., de hiemlit wed æd epter recessen, at de i dag 14 dage nest-|84r|-nestforleden [!] thil i dag haffuer hidkaldet Anders Persen i Røgerup jmod clage, hiemmel, winde och dom, saauel som Hinrich Nielsen i Lauindtzgaarde, Thommis Madtzen ibid., Hans Hiuuelmand i Langeskouff och Anders Madtzen i Hundtzløff, Frandtz Hansen i Rønninge samptlig for deris sandhed at stendig were. I lige maade hiemblit for:ne thing-

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

steffner, at de i dag fiortten dage wor for Groboe [!] closters poert och derfra til i dag hidkaldet Lauridtz Hansen, hospitalsmester sammestedtz, om hand hertil wil suare. Hans Madtzen i Røgerup claget offuer Anders Pedersen i Røgerup for nogit høe, hand aff hans grund affført haffuer, som for:ne Hans Madtzen selff affslagen haffuer, som hand i threduffue aar wpaakierit brugt haffuer. I lige maade gaff last och clage offuer for:ne Anders Pedersen for en stage, som er nedslaget i hans eng udj Ellelonnen paa den norder ende. Liuste der fore for alle, huiß lougmaall med rette eptermeldiß kand, huor epter Hans Madtzen och Lars Hansen hospitalsmester things winde begieritt. [242

|84v| Madtz Andersen i Thorup paa kongl. may:s wegne jrettefordrit siunsmend, som frembstod, nemblig Knud Rasmußen i Seden, Peder Pederßen, Anders Perßen, Jørgen Pedersen ibid., Jens Jørgensen i Rogelund, Jens Hansen ibid., Thomis Andersen i Høyby och Hans Bendtzen ibid., och samptlig berette, at i thiersdags nest forleden wor ⟨de⟩ wed Aasum broe och den siunnit och besigted, da skal den opbøgis gandsche aff ny baade med broe och broekar lengere och widere, end den gammel nu er, sampt en nye broe wed den westere ende skal were sexsten allen lang, och bege broerne sampt broekarene med ny recher, broerne med thyche egeboel offuerlagt och siden skal med sand och stenbroe offuerlegis, dißligeste broekarne och broerne skal med riseger ompelles och neder buchis for jsbrod och wand flod, huilchet alt sammen iche kand |85r| aff ny opbøgis eller ferdig giøris ringere end ni hundred rigsdaller, huilchet de for it fuld siun affsagde, huor epter things winde bleff wdsted. [243

Thingsteffner for Madtz Andersen i Thorup paa kongl. may:s wegne er Hans Jørgensen och Jep Hansen i Allerup, de hiemblit epter recessen, at de i dag 8 dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Knud Pederßen i Nere jmod dom, hannem thiltallit, for hand ey wille giere sit gierde, der hand derom bleff aduarit, ey heller dit haffuer wed lige holde[n], huor offuer suin och kre jgiennem hans gierder i Closters march er jndkommen och der giort skade. Formente, hand derfore epter recessen burde sit gaars feste haffue forbrut, och dom begierit. Sagen er i fiortten dage optagen. [244

Thingsteffner for Hans Madtzen paa welby. Hening Paauischis

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

wegne er Rasmus Nielsen och Niels Olsen i Offuerholluff, de hiemblit epter recessen, at |85v| de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Jep Larsen Lunde fra hans sidste werelse i Offuerholle jmod dom, hannem thiltallit, for hand er rømbt bort aff det huß, hand i Offuerholle ibode, wden hans hosbunds minde, eptersom hand det ey louglig opsagt haffuer. Formeentte, hand der fore burde lide som en rømningsmand, och der paa dom begierit. Sagen er i fiorten dage optagen. [245

Ebbe Pedersen i Allerup, Thomis Anderßen i Høyby, Lars Jespersen i Nere, Madtz Perßen den wnge ibid. bleff wdmelt at siune Aasumheridtz thinghußis brøstfeldighed. Da er nu for:ne mend jgien for retten frembkommen, och samptlig berette, at det med kalch, steen, wogen egter och arbes løn jcke kand ferdig giøris ringer en siuff slette daller. [246

Lars Pouelßen paa Fraudegaard nød anden høring offuer Anders Perßen i Røgerup. [247

|86r| Lauridtz Pouelsen paa Fraudegaard liuste epter en sort hielmit stud, hannem er fra kommen, er brent paa det wenstere horen med dette hans merche[1], huem den fore kommer, de hannem til sit egit wille forhielpe. [248

Lars Pouelsens sag med Korduald Nielsen i Fraude endnu med beuilling til i dag 14 dage optagen. [249

Thorsdagen den 17. augusty 1643 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heridtz fougit, Madtz Anderßen i Thorup.

Thingswindismend er: Hans Madtzen i Røgerup, Hans Jørenßen, Lars Anderßen, Per Jørenßen ibid., Thommis Madtzen i Lauindtzgaare, Anders Pedersen i Røgerup och den ⟨anden⟩ Anders Perßen och Hans Anderßen i Nere.

Thingsteffner for Niels Pedersen Wogenberig paa sin hosbundtz thienner Hans Madtzen i Røgerup er Rasmus Persen och Hans Andersen ibid., de hiemblit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag otte dage nest forleden thil i dag haffuer hid-|86v|-kaldet Anders Pedersen i Røgerup, Hospitals thienner, jmod hiemmel och dom for deelle, hannem thiltallit

[1] *Et bomærke bestående af sammenslynget* L P S.

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

for nogit høe, hand haffuer affført aff Hans Madtzens grund i Røgerup, som bem:tte Hans Madtzen selff affslog, epter clages bemelding heraff thingit nestforleden 10. augusty wdsted. Formeentte, hand burde sig der til hiemmell at forschaffe eller lide deelle, och dom begierit. Anders Pederßen møtte och kiendes sig fuld och fast wed for:ne grund, som hand høett affførtte. Formente sig for thiltallen burde fri were. Niels Pedersen formeentte, Anders Pedersen burde louglig beuise, at grunden hans gaard thilhører, eller lide deelle. Anders Pederßen sagde sig hiemel til grunden at wille forschaffe jnden [i] dag fiortten dage. Sagen er til i dag 14 dage optagen. [250

Hans Andersen paa Lars Pouelsens wegne paa Fraudegaard epter første och anden |87r| høring nød threde høring offuer Anders Pedersen den eldere i Røgerup for skiffte epter s. Anders Hansen at holde, eptersom bem:tte Anders Pedersen er thil wedermelle och jngen erklering giorde. [251

Eptersom den sag jmellem Hans Jørenßen i Staffuerlund paa hans hosbundtz thienner Anders Hellesen i Sandager och Rasmus Andersen i Bierkom sampt Jøren Knudßen i Rønninge thil i dag er optagen, saa uor Hans Jørenßen epter forige irettesettelsis bemelding endelig dom begierendis. Bleff for retten affsagt, at dommeren wiste Jørgen Knudsen och Rasmuß Andersen iche at thilkiende nogen bøder att wdrette, eptersom Anders Hellesen paa mange flere end Jøren Knudßen och Rasmuß clage haffuer wdgiffuen, huor fore hand dem samptlig och sigted haffuer, och jcke forklarer eller beuiser, huilche saar och skade hand serlig aff Jørgen Knudßen och Rasmus Andersen eller nogen de andre at were giort, |87v| huor fore de nogen bøder burde wdgiffue, westes dennem iche at thilkiende nogen bøder at wdrette, mens de for denne thiltalle frikender, jndtil anden beuiß fremkomer. [252

Eptersom welby. her Mogens Kaaß paa Nyborig slot kongl. may:s woris allernaadigste heris befalling anlangende Langeschouffs ennemerche, thil for:ne Nyborig slot beligendis er, thil welby. her Jørgen Brahe och welby. Hening Valchendorff for:ne skouff at skulle taxsere haffuer erlangit, da nu wor skicket Madtz Andersen i Thorup, dellefougit i Aasumherit, och i rette fordrit siunsmend, som her i dag otte dage nest forleden wdmelt

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

bleff, da nu for retten frembstod Anders Madtzen i Fraudekierby, Peder Rasmußen, Knud Rasmußen, Michel Hansen ibid., Pouel Hanßen i Aasum, Lars Jørgenßen i Røninge och |88r| Otte Hansen ibid., och samptlig berette, at de i dag haffuer werit paa for:ne aasted och den siunit och besigted, da dersom den jord, thil Johan Hiulmans i Thyrneschouffs huß er jndgierdet, wor wdlagt, wor der threduffue feshoffders gres och olden til thi suin, Stoels huß er atten scheper land och threj laß eng, huilchet de for it fuld siun affsagde, huor epter thingswinde bleff wdsted. [253

Jffuer Andersens sag, angaaende om hand ey for skat och anden thønge bør fri were, er endnu til i dag 14 dage optagen. [254

Peder Pederßen i Ottense lod liuße epter sex hans regenschabs bøger, bleff thafft aff en kare [?] jmellem fredag och løffuerdag om natten jmellem Ottense och Nyborig, om de nogen got folch forekom, hand dem jgien maatte bekom. [255

|88v| Thorsdagen den 24. augusty 1643 paa Aasumheridtzting.

Sidendis retten Madtz Andersen i Høyby, heridtzfougit [*afbrudt*].

Thingswindismend er: Otte Hansen i Røninge, Lars Jørenßen, Peder Moensen, Olle Christenßen, Knud Hanßen, Rasmus Jensen och Anders Pederßen ibid.

Welby. Hening Paauischis sag med Jep Larßen Lunde i Offuerholle er ennd til i dag 14 dage optagen. [256

Thorsdagen den 31. augusty anno 1643 paa Aasumheridtzting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heridtzfougit, Jep Perßen i Thorup och Søren Rasmußen, skriffuer.

Thingswindismend er: Jens Clemmidßen i Røninge, Hans Hanßen, Niels Rasmußen, Anders Pederßen, Jacob Perßen, Throels Broderßen, Rasmus Jørenßen ibid. och Anders Pedersen i Røgerup den wnge.

|89r| Thingsteffner for Lauridtz Pouelßen paa Fraudegaard paa sin hosbund thienner Hans Persen i Thuing hans wegne er Claus Jørenßen och Rasmus Larßen i Fraude, de hiemblit epter recessen, at de i dag 8 dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Anders Perßen den eldere i Røgerup jmod første høring och til i

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

dag 8 dage nestkommer jmod anden høring, til i dag fiortten dage jmod threde høring och til i dag threj wger jmod fierde høring och hørings deelles beschriffuelse, eptersom dom for deelle offuer hannem thilforne er wdsted, och sagen er fortøuid, for en arffuepart, han for hans hosbunds thienner haffuer forholt, epter som dom thilforne i sagen gangen er, at hand burde arff nyde, saa wor Lars Pouelßen i dag første høring offuer bem:tte Anders Perßen begierendiß, huilchet hannem ey wistes at fornegte, epterdj jngen gienmelle eller erklering er frembkommen. [257

|89v| Hans Christenßen, ridefougit thil Ottensegaard, i rette fordrit windißbyrd, som thil i dag med welby. landtzdommers steffning daterit Norschouff den 22. augusty jnduerende aar wor hidsteffnit, da fremstoed Jens Pouelsen thiennendis i Kapedrup och want wed æd med opragt fingere epter recessen och wdførligen forklaret sit forige winde, hand her jnden thinge thilforne giort haffuer, nemblig at den moren efftersom Niels Pouelsen sidst laa hoß hannem om natten, da wor Per Sørenßen i sin stue, der hand jndkom, och haffde werit wde at fløtte Per Sørensens heste, wider weste hand ey at winde. Kiersten Hansdaatter, thien och i Kapedrup, want och wed lige soren æd, at epter hun haffde werit wde at malche sin hosbond Per Sørensens kiør om morgenen |90r| epter den nat, Niels Pouelsen laa thil hindiß for:ne hosbond, och hun kom jnd i stuen, da la[a] Per Sørensen i sin seng i stuen och stoed op, der de fich daure, wider weste hun iche. Anne Peder Sørensens for rette sagde, at de, som haffuer thald och fuld denne sag, haffuer fuld den løgenagtigen, huor epter Hans Christensen her epter serlig thingswinde begierit. [258

Thingsteffner for Anders Sørenßen i Bierkom er Hans Olsen och Jens Larsen ibid., de hiemblit epter recessen, at de i dag 8 dage nestforleden thil i dag haffde hidkaldet Jens Madtzen i Bierkom och hans quinde Maren Jensis med hindiß lauguerge jmod windißbyrd och dom, i lige maade hidkaldet Hans Rasmußen, Pouel Knudßen, Rasmus Rasmußen, Hans Markursen, Lars Claußen, Hans Andersen, Jøren Madtzen, Hans Nielsen, Hans Pouelßen, Per Andersen, Per Pouelßen, Niels Rasmußen, Rasmus Larßen, Rasmus Andersen, Morten Madtzen, alle i Bierkom, |90v| Hans Persen i Thuing, Jep Rasmußen, Lars Hanßen ibid., Anne Nielsdaatter i Bierkom och Maren Lauridtzis ibid.,

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

en huer med sin lauguerge samptlig [*udstreget:* jmod winde] for deris sandhed at stendig were, for huiß de kand bliffue thilspurt, eller lide hørings deelle. Anders Sørensen nød første høring offuer jrettekallede windißbyrd, for de ey møtte. [259

Thingsteffner for Jacob Perßen i Røninge paa welby. Melcher Oldelandtz wegne er Rasmus Jørenßen och Jens Clemmidßen i Røninge, de hiemblit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag 8 dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Karen Sørens i Lauensgaarde med hindiß lauguerge, Karen Sørensdaatter i Hols mølle, Mette Rasmusdaatter i Lauindtzgaarde, en huer med sin lauguerge samptlig jmod dom for deelle, dennem thiltallit, for de skal haffue bortagit [!] en deell s. Maren Sørensdaatters gos |91r| och hindiß leyermaals bøder, ey heller forloff haffuer wdlagt, eptersom hun tientte for:ne den gode mand Melcher Oldelandtz thienner Per Nielsen i Røninge. Formente, de burde pligtig were dertil at føre deris hiemmel eller derfore at lide. Thommis Madtzen i Lauindtzgaarde møtte och begierit, sagen nogen thid maatte optagis. Sagen er i fiortten dage optagen. [260

Eptersom den sag jmellem Niels Persen Wogenberig paa Hans Madtzens wegne i Røgerup och Anders Pederßen den wnge i Røgerup til i dag er optagen, och Jacob Persen i Røninge nu endelig dom begierit. Bleff paakient, at ⟨eptersom⟩ Anders Persen sig thilforpligted ⟨haffuer⟩ hiemel til grunden, som gresit affført er, wille forschaffe, huilchet ey sked er, wistes hannem iche at kunde befri, saa hand io bør at lide deelle. [261

Rasmus Anderßen i Bierkom meltt for kald. [262

Jffuer Andersens sag epter hans zedel med beuilling endnu thil i dag 14 dage optagen. [263

|91v| For:ne Hans Christenßen paa Peder Sørensens wegne beuistes och med samme steffning at were hidkaldet erlig och welby. mand her Mogens Kaaß thil Støffring gaard, rider, Danmarchis rigis raad och ko. ma:s befallingsmand paa Nyborg slot, sampt erlig och welby. mand Tønne Bille thill Billisschouff, sampt de gode mend deris fuldmegtiger, om de wille haffue nogit jmod for:ne winder at suare epter steffningens widere bemelding med sin opschrifft, som bleff lest och paaskreffuen. [264

Lars Jesperßen i Nere bød sig i rette jmod Jøren Karell i Nyborig. [265

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Thorsdagen den 7. septembris anno 1643 paa Aasumheridtzting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høybye, heridtzfougit [*afbrudt*].

Thingswindismend er: Jens Erichsen i Kapedrup, Olle Hanßen, Jens Sørenßen, Peder Rasmußen, Rasmus Hanßen, Hans Jenßen och Niels Hieresen, alle ibid.

|92r| Thingsteffner for her Christen i Fraude er Niels Hanßen och Niels Larsen ibid., de hiemblit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag otte dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Claus Jørenßen i Fraude jmod dom, hannem thiltallit, at eptersom recessen och ordinantzen thilholder, den, som pløyer och saar, skall giffue thinde aff huer slags koren och dett yde i kierffuen, besønderlig pebersuene, suene och andre, som bruger koren sæd, skal aff sognepresten lade dem skriffue for, huis de jndafflit haffuer, huilchet aff Claus Jørenßen ey skeed er, eptersom hand baade pløyet och saad haffuer. Formentte, hand der udj wret at haffue giort, saa hand derfor nu for retten ⟨bør⟩ sit jndafflit koren at angiffue, disligeste paa huiß grund hand det afflit haffuer, och her Christen sin anpart epter recessen och ordinandtzen i kierffuen at yde och lide epter recessen for wlydighed, som hand i saa maade jmod recessen och ordinantzen jmod forseet haffuer, och for wnødig omkostning at staa |92v| thil rette, och derpaa dom begierit. Claus Jørensen møtte i rette och berette, at hand jckon paa Hans Lundes grund haffuer afflit en thraff och fembten kiere haffre och hos Christen Hansen i Fraude nogit aff huer slags koren, dog iche wiste huor megit, nogit hos Anders Bore, hos ⟨*i margin:* Ane Clemid nogit,⟩ Anders Perßen nogen haffre, Hans Jbsen nogit, nogit hos Rasmus Jbsen, nogit hos Lars Nielsen, och jndted widere her i sognit, thil huilchet hand haffuer hafft det i for:ne mens minde, eptersom hand sin thinde paa ageren affsat haffuer. Sagen er i 7 dage optagen. [266

Thingsteffner for Throels Broderßen i Røninge er Rasmus Jørenßen och Jens Clemmidßen ibid., de hiemblit epter recessen, at de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffde hidkaldet Steffen Nielßen i Rønninge jmod windißbyrd och dom; i lige maade samme dag hidkaldet Pouel Christenßen och Lars Jørensen i Røninge, en huer for sin sandhed att stendig were; da nu

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

for retten frembstod Lars Jørenßen, want wed æd med opragt fingere, at hand wor i gaarde thil her Sørens i Røninge och epter Throls Brorsens begiering |93r| thilspurde Steffen Nielsen, som thien for:ne her Søren i Rønninge, om hand wille stendig were, at Throels skulle haffue skild her Søren wed sin suin, som hand for her Søren skal haffue berett, huor til bem:tte Steffen Nielsen suarit dennem, at hand ey kunde negte io for:ne ord at haffue sagt thil her Søren, huor paa hand bad sig saa sant Gud thilhielpe. Pouel Christenßen want i alle maader, lige som Lars Jørenßen før wundet haffuer, i lige maade epter Throels Brodersens begiering er werit med Lars Jørensen hoß Steffen Nielsen och bekom thil suar aff hannem, som bem:tt er. Steffen Nielsen møtte i rette och berette, at Jøren Kudsch paa Røninge Søegaard for hannem haffuer sagt for:ne ord, at Throels Brodersen skulle haffue skild her Søren wed sin suin. Throels Brodersen formeentte, Steffen Nielsen burde for:ne ord beuise eller staa thil rette. Sagen er i threj wger optagen. [267

Thingsteffner for Jacob Persen i Røninge paa sin hosbuns welby. Melcher Oldelans wegne er |93v| Rasmus Jørenßen och Jens Clemmidßen i Røninge, de hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag otte dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Anders Pedersen den wnge i Røgerup jmod første høring och til i dag 8 dage jmod anden høring, til i dag 14 dage jmod thredie høring och til i dag 3 wger jmod fierde høring, deelle och des beschriffuelse for en dom her aff thingit nest forleden 31. augusty wdsted at epterkomme. Jacob Persen nød første høring offuer for:ne Anders Pedersen. [268

Madtz Andersen i Thorup i denne sag sidendis retten i dommersted. Thingsteffner for Lars Pouelsen paa Fraudegaard er Rasmus Larsen och Claus Jørensen i Fraude, de hiemblit epter recessen, at de i dag 14 dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Madtz Anderßen i Høybye jmod dom och Ebbe Perßen i Allerup, om hand her til wil suare, hannem |94r| thiltallit for en dom, som hand for hannem her for retten offuerleffuerit haffuer och den ey haffuer jgien bekommit, som offuer Ebbe Perßen er forhuerffuit anlangende en wlouglig sed, hand haffuer ført aff Anders Pedersens grund i Fraude. Formeentte, Madtz Andersen hannem den burde jgien forschaffe eller betalle thoe rigs daller,

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

som paa sagen er anuentt. Ebbe Pedersen thilfridtz stillit Lars Pouelßen for thiltallen, der med er den sag bilagt, eptersom Lars Pouelßen quitterit en daller for en kalff, hand aff ham skal haffue bekommit. [269

Lars Pouelßen paa Fraudegaard nød anden høring offuer Anders Pederßen den eldere i Røgerup. [270

Thingsteffner for Lars Hanßen paa Thøgstrup paa sin hosbons wegne er Anders Larsen och Rasmus Knudßen i Seden, de hiemblit epter recessen, at de i dag 8 dage nest forleden til i dag haffuer hidkaldet Christopher Perßen i Perstrup jmod dom, hannem thiltallit for en roed hugen bøg, hand haffuer |94v| hugen paa det første maall i Pilhaugen, saa och en roedhugen eg och en roedhugen bøg, hand haffuer hugen paa enghaugen, som kaldis Siun. Formentte, hand der fore burde sig hiemmel at forschaffe eller epter recessens 42. capit. haffue sit gaars feste forbrut, och dom begierit. Christoffer Perßen møtte och berette, at den bøg i Pillehaugen haffuer hand kiøbt aff welby. Ernst Hach paa Ringstedgaar. Formentte, hand hannem den wel skal hiemle. Belangende de andre thuinde nemblig en eg och en bøg benegted hand wed høyeste æd iche at haffue hugen. Formentte sig for thiltallen fri were. Lars Hansen thilspurde Christopher Perßen, om der iche befindiß roedhugen ege och bøge paa for:ne hans gaars maall i Siun. Christopher Persen stendig wor, at der io er hugen en bøgestab, mens jche wed, huem den hugen haffuer, ey heller huem den bekom, thilmed berette at were hugen sex eller |95r| siuff ege, som bønderne hugen haffuer, aff huilche endel er kommen thil hosbundens fornødenhed i Ottense och en deel til Thøgstrup gaars brug. Lars Hansen formentte, Christopher Perßen burde sig Ernst Hachs hiemmel til den bøg i Pillehaugen at burde [!] forschaffe. Sagen er i threj wger optagen. [271

Lars Hansen bleff epterschr:ne siunsmend nemblig Hans Jensen i Nere, Knud Perßen, Frerich Hansen, Lars Jespersen i Nere, Per Madtzen i Perstrup, Knud Hansen, Rasmus Dinneßen och Rasmus Hanßen ibid. wdmelt at siune Perstrup skoushugelse. [272

Anders Sørensen i Bierkom nød anden høring offuer irettekallede windißbyrd. [272a

Thingsteffner for Christen Knudßen i Allerup er Niels Madtzen och Knud Christenßen ibid., de hiemblit epter recessen, at de

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

i dag 8 dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Per Hanßen i Allerup, Niels Perßen, Jens Knudßen, Per Biørnsen, Hans Larsen, Knud Jørenßen, Jens Hanßen, Hans Ibßen, samptlig for deris sandhed at stendig were, och Ebbe Perßen ibid. |95v| jmod winde. Christen Knudßen nød første høring offuer i rette kallede winder. [273

Thingsteffner for Jøren Karl, ridefougit thil Nyborig slot, paa her Moens Kaasis wegne er Mas Jensen i Aarsleff och Knud Madtzen i Nere, de hiemblit epter recessen, at de i dag 14 dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet alle Neremend och suene och drenge, samptlig thil och jmod winde, och Hans Møller i Neremølle jmod dom, dißligeste alle Nere mend, suene och drenge jmod dom. Hans Møller i Nere mølle berette, at den thid Morten Bertelsen i Nere wor død, da haffde hand en sech rue i møllen, som hand førtte, en maanis thid før hand døde, i møllen, som bleff maalt i meell, och Anne Rasmus i Nere hentte mellet bort, epter at hand wor død, och tog sechen med. Olle Andersen, thien Per Galteberig i Nere, want wed æd med opragt fingere, at nu nest forleden nu i sommer en morgen da stod Lars Sørensens heste i Nere thøyrit |96r| paa Morten Clemmidsens gaars grund sammestedtz, och Michel Perßen, som thien Lars Sørenßen, thog de thoe heste samme tid hiem, och den threde hest lod hand staa. Michel Persen stendig wor the heste at haffue hiemtagen, och den threde hest fløtte hand paa for:ne gaars grund, mens hand ey førde hesten paa grunden, och hans hosbondtz dreng Søren Larsen sagde, at hesten stod paa bolten paa deris egen grund. Jøren Karel nød første høring offuer de andre irettekallede, som ey møtte. Jøren Karel formentte, at de, som iche haffuer hafft i minde, huis de haffuer thøyrit, som de selff her for retten haffuer stendig werit, om de ey bør dem thil for:ne thøyrit hiemmel at fore[schaffe ?] eller staa thil rette for whiemmelt. Sagen er i fir wger optagen. Belangende den thiltalle med Karen Jensis fuldmegtig Hans Jenßen i Nere er til idag 14 dage optagen. [274

Eptersom den sag jmellem welby. Hening Paauisch och Jep Larsen Lunde i Offuerholle thil i dag er optagen, saa |96v| epterdi sagen thil i dag er forfløt, och Jep Larßen jmod thiltallen jngen erklering haffuer giort, wiste jeg hannem iche at kunde beefri, saa hand io bør at lide, som wedbør. [275

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Thorsdagen den 14. septembris 1643 paa Aasum heridtzting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heridtz fougit, Madtz Andersen i Thorup och Seuerin Rasmußen, skriffuer.

Thingswindismend er: Jens Perßen i Dauinde, Jep Hanßen ibid., Morten Hansen i Thorup, Rasmus Jørenßen och Jens Clemmidßen i Røninge, Hans Jensen i Kapedrup och Hans Perßen i Tuing.

Eptersom her Christen Olsen i Fraude med welby. landtzdommers steffning haffuer hidsteffnit Claus Jørenßen i Fraude for at stendig were, huor megit koren hand dette aar jndafflit haffuer, huor mange thraffuer aff huer slags och hos huem och paa huiß grund det afflit er epter steffningens wider |97r| bemelding daterit Norschouff 9. septembris nestforleden, som samme dag wed Per Nielßen och Niels Hansen i Fraude forkiønt er, saa møtte i rette for:ne Claus Jørensen och fremblagde sit skrifftlig suar och det wed sin æd med opragt fingere bekreffted jche widere at haffue jndafflit paa Fraude sogne grund, end hans suar och forset omformelder, som bleff lest och paaschreffuen. Her Christen epter forige irettesettelse endelig dom begierit. Sagen er endnu til i dag threj wger optagen. [276

Thingsteffner for Jøren Pedersen i [*for udstreget:* paa] Ammager er Jøren Jenßen i Sønderse och Rasmus Anderßen ibid., de hiemblit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i mandags nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet welby. Casper Marchdanner, Hinrich Marchdanner, jomfrue Bertte, jomfru Anne, jomfru Soffi Marchdanner fra Røninge Søegaard med deris lauguerge welby. Melcher Oldeland thil Wgersleffgaard, samptlig jmod |97v| dom, dennem thiltallit for 130 rdlr. epter s. Hans Marchdanners breff daterit Ottense den 22. decembris 1632, bleff lest och paaschreffuen, och der epter paafølgende opdragelser, bleff lest och paaschreffuen. For:ne Jøren Pedersen satte i rette, om welbem:tt sallig Hans Marchdanners arffuinger en for alle och alle for en ⟨io iche⟩ pligtig er samme handschrifft med betalling at epterkomme med sin rentte skadißløs, med mindere kand rigtig affbeuisis nogit paa same handschrifft at were affbetald, eller och at were dom for jnduisning wndergiffuen, och dom begierit epter hans forsettis wider bemelding. For:ne irettekallede bleff thilfunden s. Hans Marchdanners breff med betal-

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

ling at fyllest giøre eller lide jnduisning i deris boe och godtz. [277

Thingsteffner for Hans Krag, ridefougit thill Wering, paa sin welby. hosbond Knud |98r| Wlfeld thil Hellerup er Peder Nielsen i Maaløe och Hans Hansen i Huerings mølle, de hiemblit epter recessen, at de i dag threj wger nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Markur Rasmußen i Dauinde, Olle Andersen ibid., Hans Madtzen och Las Anderßen i Rorupe, Niels Persen sammestedtz, Hans Hansen och Frandtz Hanßen i Røninge, en huer for sin sandhed at stendig were, om huiß skouffhug dem beuist er, s. Anders Hanßen i Rørup schal haffue begaaett, som dem for retten kand bliffue thilspurt; jmod samme winder haffuer och hidkaldet alle s. Anders Hansens epterlatte, huustrue och slegt, de wmøndige med deris forsuar, nemblig Maren Nielsdaatter, Karen Nielsdaatter i Reffninge, Christen Hansen i Fraude, s. Per Hansens epterlatte huustrue Mette i Bollerup med hindiß børen och medarffuinger, Maren Christen Andersens och Lars Hansen ibid., saa och Niels Hanßen i Dregby, med huiß dj hertil, och ellers huis wider forfalde |98v| kand, suare will. Lars Pouelßen paa Fraudegaard paa sin gunstig hosbons thienner Hans Persen i Thuing hans wegne formentte, att epterdj Madtz Andersen haffuer thildømbt affgangene Anders Hansens arffuinger deris arff, som ennd schal findiß i en wschifft bo i Røgerup, och samme dom nestkommende den 20. septembris thil landtztingit thil confirmatz er indsteffnt, formeentte jngen winder i dag burde stedis, før dom i hoffuidsagen falden er; thilmed er Hans Persen i Thuing, som er en medarffuing, ey her imod kaldet, som med rette sche burde; formeentte, ey heller nogen winder burde stedis paa en død mand, som kand kome den s. mans arffuinger paa deris arffue thil forhindring.

Huor til Hans Krag suarit til det første, at Lars Pouelsen burde med lans dommers steffning beuiße, sagen thil landtztingit er jndsteffnit, epterdj Hans Krag er wederpart och ey steffnit er. |99r| Thil det andet da haffuer Hans Krag steffnit alle s. Anders Hansens arffuinger, saa mange hannem beuist er; thilmed formentte, burde beuises, at Mette s. Per Hansens i Bollerup med hindiß medarffuinger haffuer holt skiffte, før Hans Krags kald er wdgangen; mentte derfore med billighed, hans win-

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

der burde stedis thil forhør. Lars Pouelsen suarit, at hoffuid sagen til lans tingit er jndsteffnit, och det er sette wgis dag nestkommende 20. septembris, och breffuene der i retten er jndlagt. Dommeren wiste ey windißbyrdene at forhindere, saa de io bør thil forhør stedis.

Epterdj Hans Persen her for retten thilstede er, da nu for retten fremstod Marchur Rasmußen i Dauinde, want wed æd med opragt fingere, at den tid hand wor wdmelt siunsmand at were, och hand wor paa Anders Hansens skouffmaal i Røgerup, da laa hugen sammestes en eg och en bøg, och bøgen laa med sin grønneblaede, och |99v| smaagrennen aff egen wor affhugen och bortte, och kunde were i bøgen fiortten laß och i egen threj laß, huilchen eg och bøg endnu liger paa steden; dog iche wiste, naar for:ne threr bleff hugen, mens der Anders Hansen wor død, laa threrne hugen. Olle Andersen i Dauinde, Hans Madtzen i Røgerup, Las Anderßen ibid. want en epter anden, lige som Marchur Rasmußen før wundet haffuer. Wider want Hans Madtzen, at s. Anders Hansen lod huge for:ne bøg, mens om den hannem wor wduist eller iche, wiste han iche. Niels Pederßen i Røgerup want wed lige soren æd, at Anders Hansen lod for:ne bøg huge, och Hans Hanßen, som da thientte Anders Hansen, som nu liger siug, hueg bøgen omkring, mens hand iche wed, huem som wiste Anders Hansen bøgen. Frans Hansen i Røninge want i lige maade, som Niels Persen før wundit haffuer, |100r| huor paa en huer for:ne winder bad dem saa sant Gud thilhielpe.

Lars Pouelsen formentte, slig sanche winder ey burde hans hosbons thienner paa hans arff thil schade at komme, som føris bag paa en død mand. Hans Krag suarit, at Lars Pouelßen aldrig skulle beuise, att samme windißbyrd anderledis, end louglig er, erwerffuit er och sandhed at haffue wundett epter louglig forgaaende kald och warsel, huor epter things winde bleff wdsted. [278

Lars Pouelßen paa Fraudegaard nød threde høring offuer Anders Pedersen den eldere i Røgerup. [279

Thingsteffner for welby. Sten Bilde paa Rugaard hans deellefougit Gorom Jbsen i Asenbøll er Anders Nielsen i Gasbøll och Hans Jbsen ibid., de hiemblit epter recessen, at de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Hans Jensen i

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Kapedrup jmod dom, hannem thiltallit for thiuge och fire scheper haffre, schepen |100v| fiortten skilling, och hoffnings peng femb rigs daller, hand skyldig er epter welbem:tt gode mandtz wnderschreffne zedels bemelding. Formentte, hand burde betalle med diß anuentte jnden 15 dage eller lide nam och wurdering i hans boe och godtz, och dom begieritt. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning. ⟨*I margin:* 1 mk.⟩. [280

Thingsteffner for Knud Rasmußen i Kierby, lexmand, er Anders Hansen och Rasmus Anderßen ibid., de hiemblit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag otte dage nest forleden til i dag haffuer hidkaldet Rasmus Jensen i Biernemølle, Rasmus Nielßen i Mellemølle, samptlig jmod dom. Saa nu thiltallit hand for:ne Rasmus Jensen for hans suens schat, Rasmus Nielsen for hans drengs skatt, de med resterer. Formeentte, de burde betalle med diß anuentte eller lide nam, och dom begieritt. Rasmus Jenßen |101r| møtte i rette och berette, at hand ickon haffuer jt grønt hus, haffuer huerchen at pløye eller saa, huor aff hand nogen suend kand lønnis. Rasmus Nielsen suarit, at hand och haffuer jkon it grønt hus och huerchen pløyer eller saar, huor aff nogen drenge lønnis kand. Formentte dennem for thiltallen fri were och i lige maade dom begieritt. Dommeren wiste for:ne jrettekallede iche at kunde befri, saa de io bør for:ne deris thienneris skatter jnden 15 dage at betalle eller epter diß forløb med diß billig anuentte at lide nam och wurdering i deris boe och godtz epter gieldsagers forordning. [281

Thingsteffner for Anders Pedersen den wnge i Røgerup paa sin hosbons och egne wegne er Per Bendtzen i Langeschouff och Niels Dinnesen i Røgerup, de hiemlit epter recessen, at de i dag otte dage nest forleden til i dag haffuer hidkaldet Hans Madtzen i Røgerup jmod beschylding och dom sampt jmod windesbyrs paahør. Disligeste Hinrich Nielsen i Lauensgaarde, Thommis Madtzen ibid., Lars Anderßen i |101v| Røgerup, Per Jørenßen, Hans Jørenßen, Anders Perßen den eldere ibid., en huer for sin sandhed att stendig were. Da for retten fremstod Hinrich Nielsen i Lauindtzgaarde, want wed æd med opragt fingere, at for nogen thid siden da wor hand och sinne naaboer wde paa deris fellis grund der at epterse de omtuistende skiell i Dals agers march och neden Dals ager, som Hans Madtzen och Anders

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Pedersen omtuister, da beklaget Anders sig, at Hans Madtzen neden Dals ager haffuer slagit hannem forner, saa thog bem:tte Hans Madtzen nogit høe och lagde jgien thilbage, dog iche der fanttis nogen wise schiell. Thommis Madtzen, Lars Anderßen, Hans Jørenßen, Per Jørenßen och den anden Anders Perßen want en epter anden, ligesom Hinrich Nielsen før wundet haffuer, huor paa de bad dem saa sant Gud |102r| thilhielpe, huor epter partterne thingswinde bleff wdsted. ⟨*I margin:* 8 sch., *hvorunder:* 1 mk.⟩. [282

Lars Simmenßen i Kierbyegaard melt for kald. [283

Jøren Karel wed hans wdschichede bud Morten Rasmußen i Nere nød anden høring offuer irettekallede winder. [284

Jacob Pedersen i Røninge paa Niels Persens wegne epter første nød anden høring offuer den wnge Anders Perßen i Røgerup. [285

Thingsteffner for Hans Madtzen i Røgerup paa sin hosbons och egne wegne er Hans Knudßen och Rasmus Rasmußen ibid., de hiemblit epter recessen, at at [!] de i dag otte dage nestforleden til i dagh haffuer hidkaldet Hinrich Nielsen i Lauindtzgaare, Thommis Madtzen ibid., Lars Anderßen i Røgerup, Per Jørenßen, Hans Jørenßen och Anders Perßen den eldere ⟨ibid.⟩, en huer for sin sandhed at stendig were, och Anders Pedersen den wnge i Røgerup jmod winde, beschylding och dom. Da for retten fremstod Hinrich Nielsen, want wed æd med opragt |102v| fingere epter recessen, at hand nu nest forgangen fredag med sin naaboer wor paa Seg eng och Almindtz engen, som Anders Perßen och Hans Madßen omtuister, der wor nogit gres affslagen, huem det affslog eller bort førtte, wiste hand iche. Thommis Madtzen, Lars Andersen, Per Jørenßen, Hans Jørenßen och Anders Persen en epter anden want i alle maader, lige som Hinrich Nielsen før wundit haffuer, huor paa alle for:ne winder en epter anden bad dem sa[a] sant Gud thilhielpe. ⟨*I margin:* a 10 sch., *hvorunder:* 10 sch.⟩. [286

Anders Sørenßen i Bierkom nød threde høring offuer irettekallede windesbyrd. [287

Den sag jmellem Niels Wogenbere och Thomis Madtzen i Lauindtzgaarde er endnu i 14 dage optagen. [288

For retten frembstod Rasmus Perßen i Eyby paa sin egne

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

wegne, Hans Perßen i Thuing paa sin egne, Lars Perßen i Ladby paa sin egne, Morten Clemmidßen i Bollerup mølle paa sin huustru |103r| Maren Persdaatters wegne, Jens Perßen, thiennendis i Bollerup, paa sin egne wegne, samptlig for retten frembstod och i haand thog Hans Hansen i Bollerup, giorde och gaff hannem en fuld, fast, thrøg, euig, wrogelig affkalding for alt, huis de epter deris s. fader Peder Hansen och moder Maren Peders [*udstreget:* daatter], som bode och døde i Bollerup, arffueligen er thilfalden, det were sig wed huad naffn det helst er eller neffnis kand, aldellis jndted wndertagendis i nogen maader, saa och eptersom for:ne s. Per Hansens epterleffuersche [*åben plads til navnet*] wed hannem er frogtsommelig och iche endnu er kommen i barsel seng, dog er fosterits anpart paa skiffte affdeelt, derfore for:ne Rasmus Perßen och paa for:ne [*åben plads*] foesters wegne, hun medgaar, i lige maade gaff for:ne Hans Hansen en fuld, fast, thrøg, euigh och wrøgelig affkalding for alt, huis det och epter sin fader bem:tte Per Hanßen arffueligen thilfalden er, det were sig wed huad naffuen det helst er |103v| eller neffnis kand, jndted wndertagendis i nogen maader, saa bem:tt Rasmus Pederßen paa for:ne fosters och egne wegne, Hans Perßen i Thuing, Lars Persen i Ladby paa deris egne, Morten Clemidßen i Bollerup mølle paa sin huustrue Maren Pedersdaatters wegne och Jens Perßen paa sin egne wegne thacket forschr:ne Hans Hanßen paa sin thilkommende huustrue [*åben plads*] wegne for rigtig skiffte, fylleste och wdleg i alle maader, wille der fore haffue bem:tte Hans Hansen och [*åben plads*] och deris arffuinger for føde och wføde for for:ne arffuepartter, eptersom bem:tt er, quitterit och for widere kraff skadißløß holden i alle maader, huor epter things winde bleff wdsted. [*Resten af siden ubeskrevet*]. [289

|104r| Thorsdagen den 21. septembris 1643 paa Aasumheridtz ting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, Madtz Andersen i Thorup.

Thingswindismend er: Markur Rasmußen i Dauinde, Pouel Hansen, Claus [*rettet fra:* Lars] Christensen, Hans Jbsen, Lars Knudßen, Jøren Perßen, alle ibid., och Anders Hanßen i Roldsted.

Jacob Perßen i Røninge paa Niels Wogenberigs wegne nød

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

threde høring offuer Anders Perßen den wnge i Røgerup. [290

Thingsteffner for Hans Rasmusen i Wollerssleff er Niels Persen och Jøren Andersen ibid., de hiemblit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag otte dage nest forleden thil i dag haffde hidkaldet Hans Perßen i Lunde [*eller:* Lønde] jmod dom, hannem thiltallit for, at eptersom hand haffuer loffuit for hannem at wille were soldat, huor fore for:ne Hans Rasmußen gaff hannem thi daller, formedelst hand hannem skulle for soldatteri fri holde, huilchet ey er skeed, |104v| mens bem:tte Hans Rasmußen sig selff haffuer maatt ladet i rolden jndschriffue och selffuer sin munstring fuldgiort. Formentte, for:ne Hans Persen for:ne thi daller hannem burde jgien betalle eller lide nam for des werd med diß anuentte, och dom begierit. Hans Persen møtte och loffuit Hans Rasmußen for:ne thi daller at wille jgien forschaffe, om hannem delation maatte beuilgis, huilchet Hans Rasmußen ey wille sambtøche, mens endelig dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning. ⟨*I margin:* 2 mk.⟩. [291

Thingsteffner [for] Morten Rasmußen i Nere paa her Mons Kaasis wegne er Madtz Hansen i Aarsleff och Knud Madtzen i Nere, de hiemblit epter recessen, at de i dag fiortten dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Jens Sørenßen i Nere jmod dom, hannem thiltallit epter Jøren Karels wnderschreffne forset daterit Nyeborig slot, som i dag er; bleff lest och paaschreffuen. Sagen er i fiortten dage optagen. ⟨*I margin:* R⟩. [292

|105r| Morten Rasmußen i Nere paa Jøren Kare[l]s wegne nød threde høring offuer irettekallede windißbyrd. ⟨*I margin:* R⟩. [293

Anders Sørenßen i Bierkom wed hørings delle frembfordrit windißbyrd, som frembstod, nemblig Jep Rasmußen i Thuing want wed æd med opragt fingere, at nu [i] søndags nest forgangen threj wger, da wor hand och hans naaboer paa Bierkom steffne, da kom nogen ord jmellem Anders Sørenßen och Jens Madtzen i Bierkom, da ragte Anders Sørensen hannem sin haand hannem paa byes wegne for en thønd øls werd at wille thilfredtz stille, dersom nogen hannem werligt kunde offuerbeuisis, huor fore hand och hentte sit pant, och for:ne Jep Rasmusen leffuerit; widere wiste hand ey at winde, huor paa hand bad sig saa sant

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Gud thilhielpe. Anne Nielsdaatter, thiennendis i Bierkom, want wed lige soren æd, at wngefer femb wger siden da sagde Jens Madtzens huustrue Maren Jensis i Bierkom thil hinde paa Fraudegaars he, at der wor jngen anden, som thog hindes mandtz |105v| haffre, end Anders Sørensen i Bierkom, wider wiste hun iche. Lauridtz Pouelsen i Bierkom paa sin huustrue Maren Larsis wegne want wed lige soren æd, at hun for hannem berett haffuer, lige som Anne Nielsdaatter før wundet haffuer. Pouel Knudsen i Bierkom want wed æd med opragt fingere, lige som Jep Rasmußen før wundet haffuer; want widere, at samme thid paa steffne sagde Anders Sørensen thil Jens Madtzen, at hand skulle were den samme, som hand wille haffue hannem thil, jndtil hand nogit werligt kunde offuer beuiße, da suarit Jens Madtzen: kand sche, at haffren er thorschen thil griße, i huor knobit J giør eder och giffuer nu onde ord thil. Widere wiste hand iche. Rasmus Rasmußen i Bierkom want i alle maader, lige som Pouel Knudsen før wundet haffuer. Hans Markursen i Bierkom want, lige som Pouel Knudßen før wundet haffuer. Lars Clausen, Jøren Madtzen, Hans Pouelsen, |106r| Peder Pouelsen, Niels Rasmußen, Rasmus Larsen, Rasmus Andersen, alle i Bierkom, end epter anden want i alle maader, lige som Pouel Knudsen før wundet haffuer, huor paa for:ne winder bad dem saa sant Gud thilhielpe. Jens Madtzen paa sin egne och huustrues Maren Jensis wegne wed æd benegted, aldrig for:ne ord at haffue sagt, som windißbyrdene om wundet haffuer, sagde sig jndted heller at wide med Anders Sørensen, end huis erligt er i alle maader, huor epter things winde bleff wdsted. [294

Thorsdagen den 28. septembris anno 1643 paa Aasum heridtz ting.

Sidendis retten: Madtz Andersen i Thorup i dommersted i heris fougdens forfald, Jep Pedersen ibid.

Thingswindismend er: Jep Rasmußen i Thuing, Lars Hansen ibid., Rasmus Rasmusen i Bierkom, Hans Marchursen, Jens Madtzen ibid., Jens Madtzen i Nere, Hans Madtzen i Røgerup och Rasmus Andersen i Bierkom.

|106v| Thingsteffner for Jøren Knudßen i Røninge er Niels Pedersen och Jøren Madtzen ibid., de hiemblit wed æd med opragt

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

fingere epter recessen, at de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Hans Madtzen i Røninge, Anne Peders ibid. med sin lauguerge, Peder Nielßen, Madtz Hansen ibid., en huer for sin sandhed at stendig were, sampt Rasmus Knudßen i Røninge jmod winde. Da epter at æden windeßbyrdene bleff forholt, frembstod Hans Madtzen i Røninge, want wed æd med opragt fingere, at hand kand mindis i thredsindtztiuge aar, at det mellemgierde, som kaldis Aahauge, jmellem Jøren Knudsen och Rasmus Knudsen i Rønninge deris gaarde er werit gierdit thill den gaard, for:ne Rasmus Knudsen iboer. Anne Peders want i lige maade, at hun haffuer boed i for:ne gaard, som Jøren Knudsen nu iboer, paa en fembten aars thid, da jmellertid gierdet Rasmus Knudsens formend for:ne mellemgierde. |107r| Peder Nielsen want wed lige soren æd, at hand haffuer thient Hans Madtzen i Røninge paa [*udstreget:* fembten aars thid] elluffue aars thid, da jmedlertid loed Hans Madtzen gierde for:ne mellemgierde. Madtz Hansen want, at hand paa en threduffue aars thid haffuer med werit at gierde for:ne mellemgierde paa sin fader Hans Madsens wegne, huor paa en huer for:ne windißbyrd bad dem saa sant Gud thilhi[e]lpe, huor epter things winde bleff wdsted. ⟨*I margin:* a 1 mk.⟩. [295

Thingsteffner for Morten Rasmußen i Nere paa Lars Hansens wegne, fougit paa Thøgstrup, er Niels Jørensen i Røsling och Rasmus Knudsen i Søende, de hiemblit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i gaar fiorten dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Jens Madtzen och Anders Larsen i Nere jmod dom, dennem thiltallit huer for en fiering smør, de aff deris landgielde med resterer. Formeentte, de burde betalle med diß anuentte jnden 15 dage eller were nam och wurdering wndergiffuen, och dom begierit. Nød fembten dags wurderings dom epter gieldsagers forordning. [296

|107v| Otte Hansen i Røninge, Lars Rasmußen, Søren Pedersen och Niels Perßen ibid., samptlig for retten frembstod och berette, at der huerken i aar eller fior er werit olden thil paa Røninge Søegaars skouffue, huor paa de giorde deris æd med opragt fingere, huor epter Jacob Pedersen i Røninge paa Niels Pedersen Wogenberigs wegne thingswinde bleff wdsted. [297

Thingsteffner for Rasmus Knudsen i Røninge er Jøren Gre-

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

gersen och Hans Pedersen ibid., de hiemblit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Otte Hansen i Røninge, Hans Hansen, Throels Brodersen ibid., en huer for sin sandhed at stendig were, och Jøren Knudßen i Røninge jmod winde. Da epter æden windißbyrdene bleff forholt, frembstod Otte Hansen, want wed æd med opragt fingere, at deris oldermand Pouel Christenßen |108r| haffuer pantted fra Jøren Knudsen i Røninge en marchs werd, for Jøren haffuer pløyet fire fure jord fra Rasmus Knudsens ageriord. Hans Hansen, Throels Brodersen en epter anden want i alle maader, lige som Otte Hansen før wundet haffuer, huor paa for:ne winder en epter anden bad dem saa sant Gud thilhielpe. Jøren Knudsen suarit, at hand jndted widere haffuer pløyet eller saad widere, end hans formand for hannem giort haffuer, och som haffuer ligit thil hans gaard, huilchen grund hand sig thilholder, jndtil ded anderledißs kand beuisis. Her epter thingswinde bleff wdsted. ⟨*I margin:* R 8⟩. [298

Throels Brodersen i Røninge, Jøren Hansen paa Røninge Søegaard och [*udstreget:* Rasmus Nielsen] Steffen Nielsen i Røninge for retten fremstod och hinanden i hand thog, sagde dennem jndted at wide med huer andre, end huis erligt och christeligt er i alle maader, saa att huiß thuistighed dennem her thil dags er jmellem werit, schal were død och magtisløß i alle maader och jngen aff partterne thil hinder eller skade i nogen maader, huor epter thingswinde bleff wdsted. ⟨*Under linien:* 20⟩. [299

|108v| Thingsteffner for Knud Sørensen i Fraude er Niels Madtzen och Jep Larsen ibid., de hiemblit epter recessen, at de i dag otte dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Peder Christenßen i Aasum jmod dom, hannem thiltallit for en ortte biug, som hand for hannem thil s. Peder Sambsing skulle haffue betald, huilcket ey er sked, mens den s. mandtz arffuinger hannem for kortt siden om betalling haffuer anmodet och dom offuer hannem forhuerffuit. Formentte, Peder Christenßen burde hannem derfore skadißløß holde och betalle jnden 15 dage eller were nam och wurdering wndergiffuen, och dom begierit.

Der for wden hannem thiltallit for sit breff, hand thil Per Christenßen paa 13 dlr. 1 mk. wdgiffuen haffuer, huilcket breff hand saaner som $4^1/_2$ mk. haffuer betald, huilche hand erbød sig

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

at wille betalle. Formentte, hand hannem sit breff burde jgien leffuere, epter som hand for:ne $4^1/_2$ mk. i retten deponerit, och dom begierit. Sagen er i fiortten dage optagen. [299

|109r| Thingsteffner for Lars Jffuersen i Høybye er Christen Andersen och Peder Madtzen ibid., de hiemblit wed æd med opragt fingere, at de i dag otte dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Lars Jespersen i Nere jmod dom, hannem thiltallit for sex march, som hand for hannem haffuer goed sagt thil Lars Madsen i Høybye. Formeentte, hand burde betalle och hannem der fore skadißløß holde och det jnden 15 dage eller lide nam, och dom begierit. Lars Jespersen møtte och erbød sig jnden i dag 14 dage at wille betalle. Sagen er med beuilling til den dag optagen. [300

Thingsteffner for for:ne Lars Jffuerßen er forschr:ne thingsteffner, de hiemblit wed lige soren æd, at de i dag otte dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Per Nielsen i Høybye for 11 mk. 4 sch., Niels Andersen i Freltofft for $5^1/_2$ dlr., 17 skeper rug, 5 scheper meell, hand hannem schyldig er, derforuden hannem thiltallit for 2 dlr., hand ⟨for⟩ hannem til Jøren Thommesen god sagt haffuer. Formentte, hand burde betalle |109v| eller epter fembten dags forløb derfore med diß anuentte at lide nam och wurdering, och dom begieritt. Nød 15 dags wurderings dom epter giellsagers forordning. [301

Thingsteffner for Anders Sørensen i Bierkom er Hans Olsen och Jens Larsen ibid., de hiemblit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag otte dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Jens Madtzen i Bierkom, i lige maade Maren Jens ibid. med hindiß lauguerge, samptlig jmod dom, dennem thiltallit effter thingswinde her aff thingit nest forgangen 21. septembris wdsted. Formentte, de burde deris ord beuiße eller lide derfore, och dom begieritt. Sagen er i fire wger optagen. [302

Welby. Melcher Oldeland thil Wgersleffgaard hans fuldmegtig Niels Pedersen, ridefougit thil Røninge Søegaard, hans wdschichede bud Jacob Pedersen i Røninge i dag epter thilforne første, andet och trede ⟨och⟩ i dag fierde thing wed hørings delle fordeeltte wnge Anders Pedersen i Røgerup for en dom her aff thingit nest forleden 31. augusty |110r| wdsted at epterkomme; thi bleff bem:tt Anders Pedersen derfore, eptersom forschreffuit

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

staar, louglig fordelt, och stod Anders Pederßen med Jacob Pedersen thil wedermaals thing, huor epter things winde bleff wdsted. [303

Welby. Erich Kaaß hans fuldmegtig Lars Hansen, fougit paa Thøgstrup, hans sag med Christopher Pedersen i Perstrup er endnu til i dag threj wger optagen. [304

Thorsdagen den 5. octobris 1643 paa Aasumheristing.

Sidendis retten: Madtz Andersen i Høybye, heridtz fougit, Madtz Andersen i Thorup och Seuerin Rasmußen, skriffuer.

Thingswindismend er: Peder Andersen i Bierkom, Rasmus Larsen, Niels Rasmußen, Hans Nielßen, Lars Claußen, Lars Pouelßen, alle ibid., Hans Clemidßen i Kierby, Anders Hanßen i Freltofft.

Thingsteffner for Jffuer Andersen i Noneboe er Christen Salman och Rasmus Christenßen i Søeby, de hiemblit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Jøren Hansen i Søeby jmod dom, hannem thiltallit for threduffue och otte daller sex schilling, hand |110v| epter hans breff daterit Søeby den 18. novembris 1642, som thil nestforleden paasche skadißløs skulle weret betald. Formentte, hand burde betalle med diß rentte och anuentte bekostning eller were nam och wurdering wndergiffuen, och dom begierit. Nød 15 dags wurderings dom epter gieldsagers forordning. [305

Thingsteffner for Christen Nielsen i Heden paa Inger Jørensdaatter i Ruehus wed Søegaard er for:ne thingsteffner, de hiemblit wed lige soren æd, at de i dag fiortten dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet [*udstreget:* Lars] Jesper Rasmußen i Freltofft for $21^1/_2$ dlr., Niels Clemmidßen for 12 dlr., Anders Hansen for 7 dlr., Lars Spellemand 2 dlr., alle ibid., Hans Michelßen i Søby 14 dlr., Knud Perßen 7 dlr., Jøren Hansen 2 dlr., Hans Jbßen 10 dlr., Hans Christenßen 6 dlr., Per Krag 4 dlr. $1^1/_2$ mk., Lars Weffuer 7 mk., Hans Degen 2 dlr., alle ibid., Per Perßen i Lundby 5 dlr., Knud Hanßen 8 dlr., Jens Mortenßen ibid. 2 dlr. och Søren Ster i Løndese for 15 mk., de hinde schyldig er. Formentte, de burde betalle med diß anuentte eller |111r| were nam och wurdering wndergiffuen, och dom be-

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

gieritt. Nød fembten dag wurderings dom epter gieldsagers forordning. [306

Thingsteffner for Rasmus Thagesen i Roldsted er Jens Christenßen i Kapedrup och Madtz Olsen i Roldsted, de hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag otte dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Christen Mortenßen i Roldsted jmod dom, hannem thiltallit for thiuge och threj sdlr., hand hannem skyldig er. Formentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Christen Mortenßen møtte i rette och berette, at for:ne Rasmus Thagesen haffuer sold hannem it huß, huor fore hand pengene skyldig er; naar hand giffuer hannem nøyagtig skiøde, erbød hand sig at wille betalle, huis hand billig schyldig bliffuer. Rasmus Thagesen erbød sig at wille giffue Christen Mortenßen fuldkommen schiøde, naar hand det wil haffue. Nød 15 dags wurderings dom epter gieldsagers forordning, dog Rasmus Thagenßen forpligt were der jmod at giffue bem:tte Christen Mortenßen fuldkommen skiøde paa for:ne huß, som dett sig bør. [307

|111v| Thingsteffner for Lars Larsen i Heden paa welby. frue Ellen Marsuins wegne er Jens Madtzen i Lundby och Jøren Persen i Steffnings huß, de hiemblit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i gaar fiortten dage nest forleden til i dag haffuer hidkaldet Jesper Rasmußen i Freltofft for $17^1/_2$ dlr. $12^1/_2$ sch., 13 scheper haffre, 5 rdlr. for smør; Niels Andersen ibid. for 3 sdlr., som rester paa hans stesmaall, 5 rdlr. for smør landgild och threj pund roug, de med resterer. Formentte, de burde betalle med diß anuentte eller were nam och wurdering wndergiffuen, och dom begierit. Nød 15 dags wurderings dom epter gieldsagers forordning. [308

Thingsteffner for for:ne Lars Larsen paa Peder Nielßen i Lundby hans wegne er for:ne thingsteffner, de hiemlit wed lige soren æd med opragt finger, at de i gaar fiortten dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Knud Hansen i Lundbye jmod dom, hannem thiltallit, for hans hun[d] |112r| haffuer jhielbit it lam, wor werd threj march, saauelsom for it wngsuin, wor werd en daller, for:ne Knud Hansens hund och jhielbit haffuer. Formentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Sagen er til i dag fiortten dage optagen. [309

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Thingsteffner for Hans Jensen i Nere paa sin moder Karen Jensis wegne er Peder Hansen och Peder Andersen ibid., de hiemblit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Anders Larsen, thien Knud Pedersen i Nere, jmod winde, sampt Anders Simmenßen i Freltofft, Jesper Rasmußen ibid., Hans Sørenßen i Nere, Hans Jbsen ibid., en huer for sin sandhed at stendig were. Da epter at eden windißbyrdene bleff forholt, fremstod Anders Simmenßen, want wed æd med opragt finger, at hand wngefer threj aar siden wurderit fra Hans Jbsen i Freltofft en sort och en rød hest for thretten daller, en wogen for thi march, fem scheper rug for sex march, thol scheper haffre, schepen tholff schilling, for resterende landgild Hans Jbsen skyldig wor, som Anders Larsen |112v| thil sig annammit och loffuit der fore penge thil Nyborig slot at wille betalle. Jesper Rasmusen, Hans Sørenßen en epter anden ⟨want⟩, lige som Anders Simmenßen før wundet haffuer, huor paa en huer for:ne winder bad dem saa sant Gud thilhielpe, huor epter thingswinde bleff wdsted. [310

Thingsteffner for Jep Hansen i Thuing er Per Christenßen i Skouenbore och Hans Andersen i Bierkom, de hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag otte dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Lars Pouelßen i Bierkom for fir daller, hand skyldig er. Formeentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Lars Pouelßen møtte och gielden stendig wor, erbød sig at wille betalle. Nød 15 dags wurderings dom epter gieldsagers forordning. [311

Eptersom den sag jmellem her Christen Olßen i Fraude och Claus Jørgensen ibid. thil i dag er optagen, anlangende at eptersom hand thiltallis, for hand haffuer pløyet och saad och aa-|113r|-aawegsten [!] jnd afflit och iche epter ordinantzen sig haffuer ladit schriffue, och her Christen i bekostning wdj saa maade thilforaarsaged, huor jmod Claus Jørgensen stendig er paa adschellig steder hos got folch baade rug, biug, bland koren och haffre haffuer jndafflit, som hand dog ey hoß presten haffuer angiffuen, som med rette ske burde, och sig i saa maade jmod ordinandsen och recessen forseet haffuer, da wiste dommeren iche Claus Jørgensen at kunde befri, saa hand for saadan sin forseelse io pligtig er thilbørligen thil rette stande. [312

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Thorsdagen den 12. octobris paa Aasumheridtzting.

Sidendis retten: Madtz Andersen i Høyby, heridtz fougit, Madtz Andersen i Thorup.

Thingswindismend er: ⟨*over linien:* 8⟩ Anders Pederßen i Rogerup, Morten Hansen i Thorup, Jens Mortensen i Lundby, Christen Mortenßen i Roldsted, Knud Sørenßen i Fraude, Jesper Madtzen i Thorup, Hans Jbßen i Nere och Knud Andersen i Thorup.

|113v| Thingsteffner for Lars Andersen i Bregnemoße paa her Peder Banner, frihere i Suerig, er Hans Anderßen och Simmen Jørenßen i Thommerup, de hiemblit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag 14 dage nestforleden til i dag haffuer hidkaldet Simmen Hansen i Langkild och Hans Larsen i Thornbere jmod dom, dennem thiltallit for, at eptersom de er werit thilsagt at demme och forferdige Køng mølle demening, som wor wdbrut, saauelsom de andre den gode heris thienner, och Simmen Hansen med thoe karlle och en wogen paa otte dags thid wor aduarit, och Hans Larsen med en wogen och thoe karlle i fire thage i lige maade wor thilsagt, och for:ne Simen Hansen och Hans Larsen bege ickon med en wogen och threj karle i fire dage ⟨er møt⟩, och de [*eller:* da] wden forloff er dragen fra samme arbed, huor wdoffuer demningen ey er forferdigt. Satte derfore i rette, om de ey for saadan deris motuillighed bør deris gaars feste [at have] |114r| forbrut epter recessen, och dom begieritt. Sagen er i fiortten dage optagen. [313

Thingsteffner for Christen Mortensen i Roldsted er Rasmus Clausen och Thommis Rasmußen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag otte dage nestforleden til i dag haffuer hidkaldet Madtz Pedersen den wnge i Nere jmod dom, hannem thiltallit epter hans forsett och Madtz Pedersens breffs bemelding, bleff lest och paaschreffuen, och dom begierit. Sagen er i fiorten dage optagen. [314

Thingsteffner for Anders Hanßen i Skousboe paa Hospitals forstander i Ottense [hans wegne] er Jøren Hansen i Ottense och Niels Dinnesen i Røgerup, de hiemblit wed æd med otte dagis warsel til i dag haffuer hidkaldet Caspar och Hinrich Marchdanner, jomfrue Bertte, jomfru Anne och jomfrue Soffi Marchdanner thil Røninge Søegaard, alle med deris lauguerge, sampt Niels Per-

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

ßen, ridefougit til for:ne Søegaard, och Hans Madtzen i Røgerup til i dag jmod otte wuillig siunsmens |114v| wdmellelse at siune och forfare om, huis jord som for:ne Hans Madtzen och Anders Pedersen i Røgerup om thuister, och thil nestkommende onsdag at møde paa aastederne och til i dag otte dage førstkommendis her at møde jmod siunsmendtz frasigelse och des beschriffuelse. Da nu bleff wdmelt Erich Jensen i Roldstedgaard, Niels Pedersen ibid., Otte Hansen och Søren Andersen i Røninge, Lars Rasmußen ibid., Christen Andersen, Rasmus Hanßen i Kapedrup, Anders Pedersen, Lars Pederßen och Markur Rasmußen i Dauinde, dette forsuarligen at forrette, eptersom bem:tt er. [315

Knud Sørensen i Fraude och Per Christensen i Aasum deris sag endnu til i dag 14 dage optagen. [316

Thingsteffner for Jens Sørenßen i Nere er Søren Larßen, Knud Madtzen ibid., de hiemblit wed lige soren æd, at de i dag otte dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Michel Larsen i Nere for 13 mk., Jens Jbßen ibid. for 5 dlr. $3^1/_2$ mk. lont peng och fem scheper rug, |115r| de hannem schyldig er. Formeentte, de burde betalle med diß anuentte eller lide nam, och dom begierit. Nød 15 dags wurderings dom epter gieldsagers forordning. [317

For retten fremstod Niels Knudßen i Aasum, berette och gaff thilkiende, huorledis hand fattig mand udj stor fattigdom er geraaden, formedelst hans heste och kræ hannem paa nogen aars thid er frafalden. Der fore begierit, wi hannem woris skriffuelse gotfolch med at besøge wille meddeelle, huilchet wi hannem iche wiste at fornegte, formedelst wi, saauelsom meeninge mand i dag thingit søgte, hans armelig wilkord beuist er, huor fore er thil alle och huer, som for:ne Niels Knudsen hender at forekomme, en huer epter standens gebiur, woris wenlig begiering, at J bem:tt Niels Knudsens nød och thrang eder wille lade gaa thil hierted, och hannem nogit aff, Gud eder med forlent haffuer, meddelle, thagendiß løn der fore aff |115v| Gud den allerhøyeste, som alle baremhiertighedtz gierninger jgien betaller, wi epter woris ringe midel wil forpligt were at thienne en huer gierne jgien. Her epter Niels Knudsen wor thingswinde begierendis, som och bleff wdsted. [318

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Thorsdagen den 19. octobris 1643.

Sidendis retten: Madtz Andersen i Høyby, heridtz fougit, Madtz Andersen i Thorup [*senere tilføjet:* och Jep Perßen ibid.].

Thingswindismend er: Hans Jensen i Nere, Madtz Anderßen, Hans Sørenßen, Themme Ottesen, Anders Jensen, Lars Jesperßen, Anders Larsen, Steffen Larsen, alle ibid.

Eptersom siunsmend wdmelt er at siune Anders Persen och Hans Madtzen i Røgerup deris omtuistede aasteder, saa møtte Otte Hanßen i Rønninge och Niels Persen i Roldsted paa deris egne och medbrødere siunsmens wegne med for:ne Anders Persen och Hans Madtzen, sampt |116r| samptlig thog wed gienmelle, at siunsmenden deris siun i dag threj wger her fra dem wil giffue beschreffuen, eptersom Hans Madtzen skiuder sig thil winde. [319

For retten frembstod Pouel Knudßen i Bierkom, Hans Pouelßen, Peder Pouelßen och Lars Claußen, och samptlig wed deris æd med opragt fingere bekreffted, at den gaard, Hans Marchorsen ibid. ⟨iboer⟩, er jckon halgaars brug, huor paa de bad dem en epter anden, saa sant Gud thilhielpe, huor epter Hans Marchurßen [*afbrudt*]. [320

Thingsteffner for Ebe Perßen i Allerup paa Eyller Sørenßen, fougit paa Brangstrup, hans wegne er Hans Nielßen och Per Hanßen i Løndese, de hiemblit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag otte dage nest forleden til i dag haffuer hidkaldet Hans Olsen i Høyby for 32 rdlr., 1 orte haffre, Rasmus Perßen i Nere 10 scheper rug, peng 4 dlr. 4 sch., Niels Mortenßen i Thorup rester paa 10 scheper rug 3 dlr., Rasmus Anderßen forloffuer och Niels Andersen i Allerup for 2 rdlr., de aff deris landgild med resterer. |116v| Formeentte, de burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dags wurderings dom epter gieldsagers forordning. [321

Thingsteffner for Anders Hanßen i Thorup er Jep Anderßen och Jep Rasmußen ibid., de hiemblit wed lige soren æd, at de i dag fiortten dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Rasmus Nielßen i Thorup for 7 sdlr., hand schyldig er. Formentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dags wurderings dom epter gieldsagers forordning. [322

Thingsteffner for Christen Hansen i Oure paa Maren Hansis

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

wegne ibid. er Thyge Jensen i Søllinge och Christen Christenßen i Oure, de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag fiortten dage nest forleden til i dag haffuer hidkaldet Hans Jbsen i Nere jmod winde och dom, sampt Jens Hansen i Allerup och hans suend Hans Nielsen, en huer for sin sandhed at stendig were, och Giertrud Pedersdaatter i Allerup |117r| med hindiß lauguerge jmod dom. Saa nu thiltallit hand Giertrud Pedersdaatter for en gryde, hinde er leffuerit, aff kober, som wor wngefer thoe span scheper [!] wand stoer, och Maren Hansis thilhørde. Formeentte, hun hinde gryden jgien burde forschaffe, och dom begierit. Giertrud Pedersdaatter møtte och stendig wor gryden at haffue bekommit, derhos berette, at gryden hindiß s. fader thilhørde, och hun sin lod der udj berettigit, och for:ne Maren Hansis hosbond hinde der foruden er 9 mk. 4 sch. skyldig. Formeentte, hun burde ⟨sin lod⟩ och betalling at nyde, och dom begieritt. Sagen er i threj wger optagen.

I lige maade thiltallit Hans Jbsen for 3 ørtter rug, 7 dlr. for it øg, hand hinde skyldig er, for huis hun wor berettigit aff hinde och hindiß hosbons boe, der hand for hans gierninger bleff henretted. Formeentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Hans Jbsen møtte och berette, hand Maren Hansis en ørtte rug paa fordringen at haffue betald, resten wor hand offuerbødig at betalle. Nød 15 dags |117v| wurderings dom for de to [*rettet fra:* dette?] ørte rug och de siuff daller epter gieldsagers forordningh. ⟨*I margin:* betald dennem⟩. [323

Thingsteffner for Rasmus Madtzen i Aarsleff paa sin huustrues wegne er Erich Jørenßen och Hans Sørenßen ibid., de hiemblit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de med otte dagis warsel thil i dag haffde hidkaldet Rasmus Andersen i Thorup, Anne Madtz Knudsens i Lundby, i lige maade med fiortten dagis warsel til i dag haffuer hidkaldet Jøren Larsen i Aarsleff, Karen Jørens ibid., en huer de wmyndige med deris lauguerge, samptlig for deris sandhed at stendig were, och Hans Madtzen i Rønchebygyde jmod winde. Da epter at æden windißbyrdene bleff forholt, fremstod Rasmus Andersen, want wed æd med opragt fingere, at for fembten aar siden da bekom Hans Madsen den gaard, som for:ne Rasmus Madtzens huustrue Maren Pedersdaatter i Søende |118r| wdj boede; widere weste hand ey

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

i den sag at winde. Anne Madtzis want, ligesom Rasmus Andersen om gaarden før wundet haffuer; want widere, at der Hans Madtzen kom thil gaarden, wor saad i jorden aff Jens Pedersens rug wngefer fire ørtter, thilmed sad i gaarden en andel koren wtorschen, huormegit det wor, weste hun iche; huem det lod tersche, eller och huor det henkom, wiste hun iche heller. Maren Pedersdatter want wed æd med opragt fingere, at Hans Madtzen thrøgte hinde fra hindiß gaard och thog hindiß rugsed, och huis der wor i gaarden, wden dom och rett. Jøren Larsen want, at Hans Madtzen bekom Maren Peders[daatters] gaard, hun ibode, och beholte rugseden, som da wor saad i iorden, huor paa en huer for:ne winder bad dem saa sant Gud thilhielpe, huor epter thingswinde bleff wdsted. [324

Eptersom den sag jmellem welby. Erich Kaaß och Christopher Pedersen i Perstrup thil i dag er optagen, saa wor Lars Hansen wed hans wdschichede |118v| bud wed naffuen Jens Madtzen i Nere nu epter forige irette[sette]lse bemelding. Bleff paakient, at Christopher Pedersen epter irettesettelsen bør sit feste at haffue forbrut. [325

For retten frembstod Peder Hanßen i Allerup, Rasmus Hansen i Høyby och Hans Hansen ibid., och samptlig i hand thog deris stiffader Madtz Andersen i Høybye, giorde och gaff hannem en fuld, fast, thrøg, æuig och wrogelig affkalding for alt, huis de epter deris fader s. Hans Pedersen, som bode och døde i Høyby, det were sig wed huad naffuen det helst er eller neffnis kand, aldellis jndted wndertagendis i nogen maader; saa bem:tte Peder Hanßen, Rasmus Hansen och Hans Hansen thackit forschr:ne Madtz Andersen for rigtig fylleste och god betalling for for:ne arffuepartter, wille derfore haffue bem:tt Madtz Andersen, hans huustrue [*åben plads til navnet*] och deris arffuinger for dennem och deris arffuinger, for føde och wføde, for wider |119r| kraff, threttе eller eptermaaning quitterit och skadißløß holden i alle maader; her epter Madtz Anderßen thingswinde bleff wdsted. Mads Andersen i Thorup i for:ne sag i dommersted. [326

Thorsdagen den 26. octobris 1643 paa Aasumherids thing.

Sidendis retten: Jep Persen i Thorup i heridtzfougdens [for]fald i dommersted [*åben plads*].

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Thingswindismend er: Morten Rasmußen i Nere, Hans Jensen, Lars Sørenßen, Madtz Pedersen den wnge, Anders Rasmußen, Rasmus Pederßen, Niels Anderßen och Frerich Hanßen, alle ibid.

Den sag jmellem Lars Andersen i Bregnemoße paa sin heris wegne och Simmen Langkild och Hans Larßen i Thornbere er endnu til i dag 14 dage optagen med beuilling. [327

Thingsteffner for Niels Christenßen paa Thorpegaard paa sin hosbondtz wegne er Simmen Perßen och Simmen Thønneßen i Thorup, de hiemblit wed æd med opragt fingere, at de i dag 14 dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Madtz Perßen den wnge i Nere, hannem thiltallit for threj ørtte saabiug och threj thønder blandkoren, som hand skyldig er, som i hans gaars jord |119v| saad wor. Formentte, hand burde betalle saauel som jt pund landgild biug, hand for i fior med resterer, eller for diß werd lide nam, och dom begierit. Nød 15 dags wurderings dom epter gieldsagers forordning. I lige maade hannem thiltallit for it pund haffre och for i fior, saauelsom en thønd biug och en thønd haffre, hand hannem lont haffuer. Nød och i lige maade 15 dags wurderings dom, eptersom Madtz møtte och gielden stendig wor. [328

Thingsteffner for Per Hanßen paa Casper Dues wegne er Jens Clemmidßen och Lars Anderßen i Røninge, de hiemblit wed lige soren æd, at de i dag otte dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Christen Nielsen Kudsch i Røninge, hannem thiltallit for 5 dlr. 1 mk. 6 sch., hand for 11 scheper biug och 2 scheper rug, hand welbem:tt gode mand skyldig er. Formente, hand burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. Nød 15 dags wurderings dom epter gieldsagers forordning. [329

Thingsteffner for Hans Hiort i Løndese er Niels |120r| Hansen och Hans Hansen i Løndese, de hiemblit wed lige soren æd, at de i dag otte dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Niels Andersen i Freltofft for 10 dlr., Jens Mortenßen i Lundby otte daller, Jøren Hansen ibid. for fem daller [*for udstreget:* otte da..], Hans Anderßen sammestedtz for fire scheper rugsed, hand hos hannem saad haffuer och hannem samme aauegst forholden. Formeentte, hand saauel som de andre burde betalle, och dom begierit. Hans Andersen møtte och berette, at hand sin hosbondtz fougit for samme rugsaad haffuer thilfris stillit. Formeentte sig for

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

denne thiltalle fri were. Nød 15 dags wurderings dom for for:ne penge epter gieldsagers forordning. Den anden sag er i fiortten dage optagen. [330

Christen Mortenßen i Roldsted och Madtz Persen den wnge i Nere deris sag endnu til i dag 14 dage optagen. [331

Knud Sørenßen i Fraude och Per Christensen i Aasum deris sag er med beuilling thil i dag otte dage optagen. [332

Thingsteffner for Anders Larßen i Høyrup er Michel Larßen i Nere och Pouel Anderßen ibid., de hiemblit wed lige soren æd, at de i dag 14 dage nestforleden |120v| thil i dag haffuer hidkaldet Anders Larsen i Nere, Olle Michelßen ibid., Jøren Knudßen i Aarsleff, en huer for sin sandhed at stendig were, och Karen Jensis i Nere med sin lauguerge jmod winde, Anders Jenßen och Hans Jenßen ibid., och jmod winde [*afbrudt*]. [333

Søren Sørensen i [*udstreget:* Nere] Fraude bød sig i rette jmod Lars Persen i [*udstreget:* Nere] Thorup, och jche hand møtte, ey heller nogen paa hans wegne. [334

Thingsteffner for Hans Perßen i Ottense paa Per Persens wegne ibid., kiercheuerge thil Nyborigs kierche, er Mas Persen den elder och Knud Madtzen i Nere, som hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 14 dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Anders Jensen i Nere och Biergette Hanßdaatter i Nere med hindiß lauguerge, samptlig jmod dom, dennemb thiltallit for deris leyermaals bøder, hannem for tholff rigs daller, for hand for:ne Biertte Hansdaatter paa for:ne kierches grund och eyendom besoffuit haffuer, och hinde for sex rigs daller, for hun sig aff bem:tte |121r| Anders Jensen haffuer ladet belige. Formeentte, de burde betalle med billig fougit penge, heller och derfore at giøris fylleste och wdleg aff deris beste godtz, huor det findis, epter recessen och kongl. may:s forordning, och der paa dom begierit. Huor jmod at suare Anders Jensen møtte i rette och begierit sagen en 14 dags thid at maatte opestaa, jndtil hand kunde talle med Peder Perßen. Sagen er til i dag 14 dage optagen. [335

Thingsteffner for Jens Krag, zidtzhafftig paa Hellerup, er Hans Bul och Rasmus Jørgenßen Skreder i Hauendrup, de hiembl[i]t wed lige soren æd, at de med fulde otte dagis warsel thil i dag haffuer hidkaldet Anders Hansen och Madtz Jenßen i Per-

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

strup for 11 dlr. 3 mk., Niels Andersen i Freltofft for 7 dlr. $2^1/_2$ mk., Niels Clemmidßen och Anders Hanßen ibid. for 7 dlr. 3 mk., Jørgen Hanßen i Søby for $6^1/_2$ dlr., Peder Mortenßen i Ore for 5 mk., Lars Jenßen ibid. for 10 dlr. 18 sch., Hans Mortenßen i Roldsted for 7 mk., Rasmus Thygesen for 3 dlr., Niels Perßen for 7 mk., Niels Møller $7^1/_2$ dlr., Rasmus Skreder for $4^1/_2$ dlr., Anders Sørenßen for 19 mk., alle ibid., Jens Jbsen i Ner[e] for 3 mk., Knud Perßen for 2 mk., Frerich Hanßen for 20 daller 2 sch., Hans Michelßen 11 mk., Madtz Perßen den wnge for |121v| 20 dlr., Anders Larsen for 18 mk., Jens Madtzen for $13^1/_2$ dlr., Lars Sørenßen och Lars Jesperßen for 8 dlr., alle ibid., som de hannem skyldig er. Formeentte, de burde betalle med diß anuentte eller were nam och wurdering wndergiffuen, och dom begierit. Nød 15 dags wurderings dom epter gieldsagers forordning. [*Med anden hånd:* Lest paa Fyenboe landtztingh den 17. aprilis 1644]. [336

Thorsdagen dend 2. nouembris 1643[1].

Madz Andersen i Høybye, heredsfoegot, Madz Andersen i Torup och Jep Pedersen ibid.

De 8 mend: Hans Jensen i Næruff, Anders Hansen i Perstrup, Peder Madzen, Hans Andersen, Knud Hansen, Raßmus Dinßen, Raßmus Hansen, alle i Perstrup, och Knud Søffrensen i Frauffde.

Tingsteffner for Jørgen Dinßen i Wester Egenße paa sin hoßbundz welb. frue Ellen Giøes wegne ehre Poffuell Hansen i Dauinde och Peder Jensen ibid., som hiemlede effter recessen, at de i dag 8 dage forleden |122r| till i dag haffuer hidkaldet Madz Raßmusen i Kabedrup jmod dom paa welbe:tt frue Ellen Giødes søster welb. Biatte Giøs wegne, hannem tiltallet for 12 rixdaler for trej fieringer landgilde smør, hand welbe:tt dend goede frue Biate Giøe schyldig ehr. Formendte, at hand samme gield med des anwendte inden 15 dage bør at betalle eller der fore lide nam och wurdering wndergiffuen i hans boe och goedz och dom.

Huortill at suare møtte i rette for:ne Madz Rasmusen och forschr. smør ey benegted, mens berete, at der hun solde welb.

[1] *Denne tingdag er ikke ført med Søren Lund Rasmussens hånd, men skrevet af Rasmus Rasmussen, jfr. 1646 30. juli.*

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Hans Markdanner det huus, hand iboer, haffuer dend goede mandz schriffuer Jens N. samme smør oppeboeret aff hannem, huilchet hand sig beloffuet at beuiiße jnden fembten dage; for:ne Jørgen Dinsen wden ophold dom begieret. Nød der fore dom effter iretteßettelßen. [337

Hans Madzen i Boltinge i Rei[n]ge soegen lyeste effter tuinde heste, hannem ehr fra-|122v|-bleffuen, nemlig en brun och en graableset, och dend graa ehr styffuet paa det wenstre øre och riist i styffningen, och ehr begge gield. [338

T[ing] st[effner] for Laurs Poffuelßen paa sin welb. hoßbundz tienner Hans Pedersen i Tuing hans wegne ehre Jørgen Rasmusen i Birckum och Nieles Hansen ibid., som hiemlede wed æd med opragte fingre effter recessen, att de i dag sexs wger forleeden till i dag haffuer hidkaldet Anders Pedersen i Rørup och hans hustrue Anne Anderses med sin lauguerge jmod eschning och dom for en arffuepart, dj for:ne Hans Persen forholder effter s. Anders Hanßen, som boede och døede i Rørup.

Dißligeste hiemlet, at de med lige warßell, som forschr:tt staar, at de haffuer werret for Huerings och Helderups porte och der fra till i dag haffuer hidkaldet welb. Knud Wlfffeld, om hand haffuer noget der emod at suare. Endnu hiemlet, at de till for:ne tiid och sted haffuer hidkaldet |123r| welb:tt Knud Wlfeldz fuldmegtig foeget Hans Krag i Mesing fra sin boepell, om hand i lige maade will haffue noget dertill at suare.

Och for:ne Laurs Poffuelßen til beschylling i rette lagde en dom, her aff tinget dend 27. julj nestforleden læst och paaschr:tt, til besluttning, at for:ne Anders Pedersen och hans hustrue Anne Anderßes ehr till funden, at de strax (naar paa fordres[)] bør at holde rigtig schiffte med dend s. mandz Anders Hanßens arffuinger, som det sig bør. Huilchen forschr. dom for:ne Laurs Poffuelßen till Fønbøelandzting haffuer ladet ind steffne till confirmadz och ey dend haffuer kundet bekommet confirmerit, formedelst welb:tt Knud [*for udstreget:* Laurs] Wlfeld iche der emod haffde bekommet warßell; effter der om affwißnings doms indhold dat. dend 20. septembris nest forleden, lest och paaschr:tt, saa setter for:ne Laurs Pouelßen i rette, om bem:tt |123v| Anders Pedersen och hans hustrue och iche endnu bør at holde schiffte med [*udstreget:* Anders] Hans Pedersen i Tuing och hans medarff-

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

uinger och Hans Pedersen at niude saa uiit arffuepart, hannem och hans medarffuinger effter dend sal. mand kunde tilfalde, der paa dom begieret, och huis schade der aff siden dend 30. dag epter lougen, boen burde haffue weret schifft, arffuingerne schadesløes med des anwendte at erstatte. Bleff fremraabt første, anden och 3. gang, om nogen waar, som paa for:ne kald wille spilling giøre i nogen maade, da ehr ingen der om fremkommen. Sagen opsatt i 14 dage. [339

Thingsteffner for Tommes Andersen i Høybye ehre Peder Hansen och Hans Pedersen, tiennendis for:ne Tommes Andersen, dj hiemlede wed deeris æd med opragte fingre effter recessen, at de i dag 8 dage forleden till i dag haffuer hidkaldet Niels Andersen |124r| i Freltoffte jmod dom for $13^1/_2$ dlr. laandte penge, och der paa 15 dags dom begierede om nam och wurdering med des anwendte i hans boe och goedz, huortill war ingen gienmælle. Nød dom effter iretteßettelßen. [340

Dend sag jmellum Knud Sørensen Ploug i Fraude och Peder Christensen i Aasum opßat endnu i 8 dage. [341

Anders Laurßen i Høyrup hans widnesbyrd toeg med hannem wed gienmelle till i dag 14 dage och da at møde her till tinget deeris sandhed at widne. [342

Dend sag jmellum Anders Sørensen i Birkum och Jens Madzen ibid. opßett i 8 dage, ehr saa 6. wges dag. [343

Efftersom dend sag jmellum Jørgen Karll paa Nyeborg sloett och Jens Sørensen i Næruff till i dag ehr opsett, da ehr der om saaleedis paa kiendt, att effterdj Jens Sørensen wed sin høyeste |124v| æd, siell och sallighed bekreffter de omtuistende beester at were døede, som hand ydermeere will beuiiße, om behouff giøres, dißligeste wed lige søren æd beretter saame bester at wehre wurderet, de 2 for 8 daler och det tredie aldrig at haffue hafft i hende, och for retten fremlagde 8 daler, som de ehr fore wurderet, som hand deponeret wdj retten, wiste dommeren hannem ey at tilfinde nogen loug at giøre, huis hans wlouglig bedrifft sig belanger, som Jørgen Karll angiffuer. Da effterdj dend post ey med klare och bare ord naffngiffuis, huorledis de schall hentydes och forstaaes, wed jeg jndted der paa att kiende, før det anderleedis worder forklarett. [344

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

|125r| Thorsdagen den 9. novembris 1643 paa Aasumheridtzting.

Sidendis retten Madtz Anderßen i Høyby, heridtzfougit, Madtz Anderßen i Thorup [*åben plads til skriveren Søren Lund Rasmussens navn*].

Thingswindismend er: Christen Hanßen i Oure, Peder Mortenßen, Anders Perßen och Rasmus Jenßen ibid., Hans Pouelßen i Freltofft, Niels Perßen, Niels Clemmidßen, Knud Jørgenßen, alle ibid.

Christen Mortenßen i Roldsted och Madtz Perßen den wnge i Nere deris sag er endnu til i dag [*åben plads til to cifre*] optagen. [345

Knud Sørenßen i Fraude och Peder Christenßen i Aasum med huer andre beuilgit deris sag at maatte opstaa thil i dag otte dage, och partterne nestkommende løffuerdag at møde i Ottense rigtig affreigning at giøre. [346

Thingsteffner for Jacob Perßen i Røninge paa welby. Melcher Oldland och Hans Madtzens wegne i Røgerup er Rasmus Pederßen och Hans Anderßen ibid., de hiemblit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag 14 dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Frans Hansen i Røninge, Hans Larsen i Langeschouff, Hinrich |125v| Nielsen i Lauindtzgaarde, Thommes Madtzen ibid., Hans Jørgenßen i Røgerup, Lars Anderßen ibid., Maren Jbsdaatter sammestedtz med hindiß lauguerge, samptlig for deris sandhed at stendig wer[e], Anders Pedersen den wnge i Røgerup jmod winde, sampt Lars Hansen, Hospitals forstander i Ottense, Hans Nielsen, borgemester i Ottense, och Hans Dyr ibid., om der [= de?] her til wil suare. Frandtz Hansen i Røninge want wed æd med opragt fingere, at Hans Madtzen i Røgerup haffuer slaget och brugt den eng jndtil den liden bech sig udj thiuge aar wpaakierit, och her til dags haffuer ligit thill for:ne Hans Madtzens gaard. Hans Larsen i Langeschouff want i alle maader, lige som Frandtz Hanßen før wundet haffuer. Hinrich Nielsen i Launsgaare want wed lige soren æd, at Hans Madtzen i thiuge aars thid haffuer brugt for:ne eng, som om wundet er, wpaakierit, mens om det hannem med rette thilhør, wiste hand iche. Thommis Madtzen i Lauindtzgaare, Hans Jørgenßen i |126r| Røgerup want i alle maader, ligesom Hinrich Nielsen før wundet haffuer. Maren Jbsdoter i Røgerup want wed

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

lige soren æd, att de, som har boed i den gaard, Hans Madtzen i Røgerup nu jboer, haffuer brugt och jndafflit høet aff for:ne gaars grund fra stien wed stenten och thil bech sigit wpaakierit i alle maader, huilchet hun kand mindis i halfftredesindtztiuge och fem aars thid, huor paa en huer for:ne winder en epter anden bad dem saa sant Gud thilhielpe, huor epter thingswinde bleff wdsted. [347

Thingsteffner for Lars Hansen, Hospitals forstander i Ottense, paa Anders Pederßen den wnge i Røgerup hans wegne er Jørgen Hansen i Ottense och Niels Dinneßen i Røgerup, de hiemblit wed lige sor[e]n æd epter recessen, at de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet erlig och welby. Casper Marchdanner, Hinrich Marchdanner, jomfrue Bertte, jomfrue Anne och jomfrue Sophie Marchdanner thil Røninge Søegaard, en huer med |126v| deris lauguerge, sampt Niels Pederßen, ridefougit thil for:ne Søegaard, och Hans Madtzen i Røgerup jmod otte wuillige siunsmens frasigelse och deß beschriffuelse, anlangende huiß jord for:ne Hans Madtzen och Anders Pedersen omtuister.

Erich Jensen i Roldstedgaard, Niels Perßen ibid., Otte Hansen i Røninge, Søren Anderßen, Lars Rasmusen ibid., Christen Anderßen och Rasmus Hanßen i Kapedrup, Anders Pederßen, Lars Perßen och Markur Rasmußen i Dauinde samptlig for retten thilspurde Hans Madtzen i Røgerup, om hand haffde nogen magelaugs breffue eller anden adkomst sig for:ne omtuistende grund at thilholde. Hans Madtzen suarit, at hand det saauel som den anden hans gaars grund haffuer sted och fest for stedtzmaall och iche haffuer widere hiemmelsbreff paa det enne mere end det andet. Da berette for:ne Erich Jensen i Roldsted gaard, att hand i |127r| gaar threj wger wor paa for:ne omtuistende grund och den siunit, da siuntis hand, att Anders Pedersen bør at haffue sin engbond lige wed hans rensbrøder, eptersom der findis skiel och stager jmellem de andre hans rensbrøder baade i lengde och breden, eptersom jngen schiell findis jmellem Hans Madtzen och Anders Pedersens omtuistende aasted. Niels Pedersen i Roldsted, Otte Hansen i Røninge, Søren Anderßen, Lars Rasmusen ibid., Christen Anderßen, Rasmus Hanßen i Kapedrup, Anders Perßen, Lars Perßen och Marchur Rasmusen i Dauinde samptlig och for ⟨retten⟩ frembstod och berette i alle

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

maade at haffue siunit, lige som Erich Jensen berett haffuer, huilchet de for it fuld siun affsagde. For:ne mend samptlig och berette at haffue siunit Anders Pedersens wd och jndkiøring och fedrifft; der findiß jt gierde affkast, saa Anders Perßen ey kand faa wddrifft [*rettet fra:* wdrifft] med sit kræ, med mindere det giør hans naaboer skade. Her epter thingswinde bleff wdsted. [348

|127v| Thingsteffner for Lars Jesperßen i Nere er Lars Hansen och Jesper Larßen ibid., de hiemblit wed lige soren æd, at de i dag otte dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Maren Hans med hindiß lauguerge i Oure sampt hindis børen Peder Hansen och Maren Hansdaatter, en huer med deris lauguerge, jmod dom.

Da nu thiltallit Lars Jespersen dennem for 18 mk.÷8 sch., hand for hindiß mand Hans Perßen god sagt haffuer thil Thommis Broderßen i Ottense. Formente, de hannem burde betalle jnden 15 dage med dis anuentte, och dom begierit. Sagen er i otte dage optagen. [349

Thorsdagen den 16. novembris 1643 paa Aasumheridtz thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heridtz[fougit], Madtz Anderßen i Thorup.

Thingswindismend er: Niels Jørenßen i Freltofft, Thommis Anderßen i Høyby, Hans Jenßen i Nere, Per Christenßen i Skouenbore, Anders Jenßen i Nere, Anders Jenßen i Fraude, Lars Jesperßen i Nere, Per Knudßen i Offuerholle.

|128r| Thingsteffner for Lars Pouelßen paa Fraudegaard er Niels Smed i Kierby och Claus Jørenßen i Fraude, de hiemblit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag 14 dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Per Christenßen i Aasum jmod dom sampt Anders Pederßen i Fraude, om hand her til wil suare. Saa nu thiltallet Lars Pouelßen for:ne Per Christenßen for wlou[g]lig haffre sed, hand paa for:ne Anders Pedersens grund saad och jndafflit haffuer. Formeentte, hand der thil burde sig hiemmel at forschaffe eller lide som for andet whiemmelt, och dom begierit. Sagen er i 14 dage optagen. [350

Lars Pouelsens sag angaaende Røgerup skiffte endnu til i dag 14 dage optagen. [351

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Thingsteffner for Lars Larßen i Heden paa frue Ellen Marsuins wegne er [*udstreget:* Per] Hans Rasmußen i Freltofft och Jep Pouelßen Skoemager i Lundbye, de hiemblit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Jens Mortenßen i Lundby, Rasmus Jensen, Jep Olsen, alle ibid., Jens Madtzen sammestedtz, Niels Jørenßen i Freltofft, Niels Anderßen, Jesper Rasmußen, Hans Pouelßen, alle ibid., samptlig jmod dom, dennem thiltalled for resterende landgild, de schyldig er, |128v| epter restandtzis bemelding. Sagen er med beuilling til i dag threj wger optagen. [352

Thingsteffner for Hans Jørenßen i Røgerup er Rasmus Madtzen i Offuerholle och Jep Jørenßen i Thornbere, de hiemblit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Hans Christenßen i Offuerholle for 7 dlr. och 5 scheper biug, hand ham skyldig er. Formentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dags wurderings dom epter gieldsagers forordning. [353

Thingsteffner for Anders Jenßen i Fraude er Niels Larßen och Lars Perßen ibid., de hiemblit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Hans Perßen i Kierby for 7 dlr., hand hannem schyldig er. Formeentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dags wurderings dom epter gieldsagers forordning. [354

Thingsteffner for Claus Frerichßen i Ottense hans fuldmegtig Søren Rasmußen er Hans Mortenßen och Rasmus Hansen ibid., som hiemlit wed lige soren æd, at de i gaar otte dage nest forleden thil i |129r| dag haffuer hidkaldet Hans Jbsen i Fraude for $6^1/_2$ dlr., Anders Perßen for 2 dlr., Niels Clemmidßen for 3 dlr. 5 sch., Rasmus Jbßen for 10 dlr. 3 mk., alle ibid., Anders Rasmußen i Nere for $10^1/_2$ mk., Søren Anderßen $18^1/_2$ mk., Berette s. Hans Andersens med hindis lauguerge for 17 mk., Jens Madtzen for for [!] 10 mk. 10 sch., alle ibid., Rasmus Rasmußen i Bierkom for 10 mk., de hannem epter regenschabs bog skyldig er. Formeentte, de burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dags wurderings dom epter gieldsagers forordning. [355

Thingsteffner for Lars Pouelßen paa Fraudegaard er Hans Larßen och Hans Anderßen i Allerup, som hiemblit epter reces-

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

sen, at de i dag 14 dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Jens Knudßen i Allerup jmod dom, hanem thiltallit for 1 ørtte rug, 4 ørtte biug, 2 ørtter ar:e, 1 fiering smør, 1 boelgalt, 1 lam, 2 gieß, 2 scheper ar:e, 4 høns, 21 schilling 1 alb. eridtzpeng, 1 foeroxse, 1 dlr. giesteri, $^1/_2$ ørtte giesteri ar:e, 6 rdlr. arbedtzpeng, 1 schep skriffuer biug, hand fra Phillippi 1643 och thil Phillippi 1644 med resterer. Formeentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dags wurderingsdom. [356

|129v| Eptersom den sag jmellem Lars Jesperßen i Nere och Maren Hans i Oure och hindis børen er optagen, da bleff paakient, at epterdj Thommis Brodersens zedel fremlegis, at Lars Jesperßen for gielden haffuer god sagt, och for:ne Hans Pedersens boeslod thil hans herschab forfalden er, da bør Maren Hansis for:ne Lars Jesperßen den halffue part, som er 2 dlr. 12 sch., jnden 15 dage at betalle med diß billig anuentte eller epter diß forløb at sche fylleste aff hindiß godtz och formue wed nam och wurdering epter gieldsagers forordning. [357

Thorsdagen den 23. novembris 1643 paa Aasum heridtzting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heridtz fougit, Madtz Anderßen i Thorup.

Thingswindismend er: Erich Jensen i Søbye, Madtz Christenßen, [*udstreget:* Peder Chri...], Madtz Perßen, Jens Jbßen, Anders Perßen, Hans Pouelßen, alle ibid., och Niels Madtzen i Offuerholle.

Thingsteffner for Claus Anderßen i Røsuindinge er Anders Pouelßen i Saaderup och Madtz Pouelßen ibid., de hiemblit wed æd med opragt fingere |130r| epter recessen, at de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Anders Hanßen i Kierbye jmod dom, hannem thiltallit for 58 sdlr., hand epter sit breff daterit Nyborig den 12. january 1642, som thil paasche skulle werit betald nest epter. Formeentte, hand burde betalle eller lide nam. Her foruden thilbød for:ne Anders Hansen skiffte at holde epter s. Giertrud Andersis, om hand sig godtz och gield wille wed kiende. Anders Hansen møtte och sagde sig paa for:ne geld nogit at haffue betald, som hand sagde sig jnden i dag sex wger at wille beuiße. Derhoß berette, at hand thrinde-

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

gange er werit hoß Claus Anderßen och wille haffue skifft, dog dermed ey kunde kome thil endschab. Her foruden hannem thiltallit for it pund rug. Formeentte, han det och burde betalle eller och derfore lide nam. Sagen er i sex wger optagen.

Claus Andersen thilbød Anders Hanßen at møde i boen nestkommende mandag skiffte at holde. [358

Thingsteffner for Jøren Perßen i Thornbere er Niels Madtzen i Offuerholle och Jep Jørenßen i Thornbere, |130v| de hiemblit wed æd, at de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Anders Michelßen i Nerholle jmod dom, hannem thiltallit for 11 dlr., 1 ørt biug, 10 scheper ar:e, en schepe boghued, jt wngt faar och en halfftønd kiedel, hand hannem londt haffuer. Formeentte, hand burde hannem det at betalle eller for diß werd lide nam, och dom begierit. Kiellen wog threj kaarß. Formeentte, hand burde hannem det betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dags wurderings dom epter gieldsagers forordning. [359

Thingsteffner for Christen Mortenßen i Roldsted er Thomis Rasmußen och Peder Madtzen ibid., de hiemblit wed lige soren æd, at de i dag fiortten dage nest forleden til i dag haffuer hidkaldet Hinrich Hanßen i Ferisleff, Madtz Hansen, Per Perßen, Jesper Mortenßen ibid., en huer [*udstreget:* med sin land..., *eller:* laug...] for sin sandhed at stendig were, och Madtz Perßen den wnge i Nere jmod winde |131r| och dom. Och Christen Mortenßen fremlagde Madtz Perßens breff daterit den 7. augusty nestforgangen, thil bem:tte Christen Mortenßen wdgiffuen haffuer, bleff lest och paaschreffuen. Madtz Perßen møtte i rette och wed sin høyeste æd, siel och sallighed benegted, jche for:ne penge at haffue bekommit, som breffuit om formelder, iche heller er Christen Mortensen nogit skyldig. Her epter for retten nu frembstod Peder Pederßen i Feridtzleff, want wed æd med opragt fingere, at nest forleden den 9. augusty da i Madtz Hansens huß i Feridtzleff leffuerit Christen Mortenßen thil for:ne Madtz Hansen elluffue snese slette daller, som wor paa Madtz Pedersens wegne i Nere, wdj Madtz Persens egen neruerelse epter panttebreffs widere bemelding, huor paa Per Perßen bad sig saa sant Gud thilhi[e]lpe. Hinrich Hanßen, Madtz Hanßen och Jesper Mortenßen, alle i Feridtzleff, en epter anden want i

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

alle maader, lige som Per Persen før wundet haffuer, huor paa de och bad dem saa sant Gud thilhielpe.

Madtz |131v| Hansen Kroemand, boendis i Ferisleff, for retten fremstod och stendig wor, at Madtz Persen for:ne 9. augusty kom thil hannem paa Feridtzleff march och bad hannem att wille hiemkome och anname de elluffue snes daller for den eyendombs-gaard, som hand aff for:ne Madtz Persen thilforne kiøbt haffuer. Da samme thid bleff hannem for:ne penge leffuerit i for:ne fire mendtz neruerelse, och Madtz Hansen samme thid gaff Madtz Perßen quittering paa for:ne penge, huilcket Mads Hansen wed sin høyeste æd bekreffted sant at were, som forschr:tt staar. Christen Mortensen formeentte, pantted epter forschriffningen burde at følge, jndtil hand skadißløs worder betald, och dom begierit. Derforuden hannem thiltallit epter forsettis bemelding, bleff lest och paaschreffuen, huor epter hand och dom begierit. Bleff paakient, at pantted epter forschriffningen bør Christen |132r| Mortenßen at følge, jndtil hand skadißløß worder betald. Belangende den anden sag epter forsetted er i fire wger optagen. [360

Anders Larsen i Nere, Hans Jenßen, Anders Jenßen och Madtz Andersen ibid. samptlig for retten frembstod och certificerit och thilkiende gaff, huorledis deris fattig naaboe Jens Madtzen i Nere udj stor armod och fattigdom for nogen kort thid siden er wdigeraaden formedelst jldebrand (som diß werd) hans [*senere indsat:* stuhuß] och formue haffuer forterit och opbrentt. Derfore for:ne Jens Madtzen aff høytrengte nød foraarsages gotfolch om hielp i Gudtz naffuen at besøge, wor der fore woris skriffuelse begierendis, huilchen wi hannem ey wiste at fornegte, eptersom hans armod och nød oß, saauelsom meennige mand i dag thingit søgte, beuist er.

Huor fore er thil alle och huer epter standtz gebiurd, som for-schr:ne Jens Madtzen hender fore at komme, woris ydmy[g] bøn och begiering, at de hannem nogit, aff huiß Gud huer med for-lent haffuer, udj Jesue naffuen wille meddelle, thagendis løn derfore aff Gud den allerhøyeste, wi wil forpligt were att |132v| thienne en huer gierne jgien. Och wor bem:tte Jens Madtzen her epter thingswinde begierendiß, som och bleff wdsted. [361

Lars Jffuerßen i Høyby, Hans Hansen, Hans Madtzen och

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Thommis Andersen ibid. samptlig for retten frembstod och wed deris æd bekreffted, att den bolleg, Hans Olsen i Høybye jboede, som er beligendis thil Brangstrupgaard, er aldellis øde, och hand er saa forarmit, at hand jngen skatt kand wdgiffue, huor epter [*åben plads*] wdsted bleff. [362

Thingsteffner for Madtz Andersen i Thorup paa s. Hans closters wegne i Ottense er Hans Jørenßen och Jep Hansen i Allerup, som hiemblit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag otte dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet alle s. Hans closters thienner i Høyby jmod beschylding och dom epter fortegnelsis bemelding. Sagen er i otte dage optagen. [363

For:ne thingsteffner hiemblit wed lige soren æd med otte dagis warsel thil i dag haffuer |133r| hidkaldet Madtz Anderßen i Thorup jmod dom. Den sag er och til i dag otte dage optagen. [364

Thorsdagen den 30. novembris 1643 paa Aasumheridtz [ting].

Sidendis retten i heridtzfougdens forfald Madtz Andersen i Thorup, och Anders Hanßen i Thorup och Søren Rasmußen, skriffuer.

Thingswindismend er: Niels Sørenßen i Søby, Per Anderßen, Rasmus Perßen, Hans Anderßen, alle ibid., Hans Markurßen i Bierkom, Jens Madtzen i Nere och Jens Nielßen i Kierby.

Lars Pouelßens sag angaaende Røgerup skiffte endnu thil i dag otte dage optagen. [365

Claus Anderßen i Røesuindinge ragte sin stiffsøn Anders Hanßen i Kierby sin hand, kiendis at bem:tte Anders Hanßen hannem haffuer affbetald, huiß hand hannem haffuer skyldig werit, saa hand hannem aldellis jndted skyldig er, wil der fore haffue hannem och hans arffuinger for wider kraff schadisløß holden i alle maader thil denne dag. Her epter Anders Hanßen thingswinde bleff wdsted. [366

Anders Hanßen i Fraude Kierby ragte sin stifffader Claus Anderßen i Røesuindinge sin hand, |133v| kiendiß sig med hannem at were forligt saaledis, at hand epter sin moder Giertrud Andersis huerchen wil arffue eller gielde, huor jmod Claus Andersen sig thilforpligted at betalle sin och sin s. huustru[s] bort-

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

schyldig gield for:ne Anders Hansen och hans arffuinger skadißløß i alle maader. Her epter Anders Hanßen och Claus Andersen thingswinde bleff wdsted. [367

Thingsteffner for Michel Larßen i Aasum er Hans Andersen och Niels Perßen ibid., de hiemblit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag otte dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Niels Knudßen i Aasum jmod dom, hannem thiltallit for tholff daller, hand hannem skyldig er. Sagen er i otte dage optagen. [368

Thingsteffner for Ebbe Perßen i Allerup paa Eyller Sørensen, fougit paa Brangstrup, och Thommis Rasmußen Møller i Brangstrup mølle er Jøren Michelßen och Espen Jørenßen ibid., de hiemblet wed lige soren æd, at de i dag |134r| fiortten dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Hans Jbsen i Allerup, Knud Jørgenßen och Jep Knudsen ibid., Jep Hansen i Aarsleff, Bertel Perßen i Nerehørup och Jep Hanßen ibid., samptlig jmod dom, dennem thiltallit, for de ey paa en threj aars thid ey [!] haffuer søgt møllen, med huis de haffuer ladet maalle, som det sig bør. Formeentte, de burde der fore staa thil rette och søge Brangstrup mølle, med huis de her epter lader maalle, eller bøde deris threj march til deris hosbond for wlydighed och eller haffue det i møllerens minde, och dom begierit. Jep Knudsen møtte och berette, at huis hand haffuer ladet maalle, haffuer Thommis Møller i Brangstrup mølle for hannem maalle[t], derhoß sig thilforpligted, at hand iche anden stedtz schall lade maalle end hoß Thommis Rasmußen wnder straff, som wedbør. Sagen i fiortten dage optagen. [369

Thingsteffner for Anders Rasmußen i Fraude er Jens Andersen och Lars Perßen ibid., de hiemblit och wed lige soren æd, at de i dag 14 dage nestforleden |134v| thil i dag haffuer hidkaldet Hans Jbßen i Fraude, Anders Perßen ibid., samptlig jmod dom; saa nu thiltallit hand Hans Jbßen først for 11 mk. for en thønd øl, 3 mk. 4 sch. for 2 schep biug saauelsom threj daller, hand paa hans wegne thil Michel Hansen i Fraude betald haffuer; Anders Pedersen 1 dlr. 2 sch., de hannem skyldig er. Formeentte, de burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Hans Jbsen møtte och gielden stendig wor, dog berette at haffue giffuit hannem ley aff de threj daller, saa de ey schulle were forfalden, før

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

end til nu faste først kommer. Anders Rasmußen wed sin æd benegted iche saa at were, som Hans Jbßen berett haffuer, mens endelig dom begierit. Nød 15 dags wurderings dom epter gieldsagers forordning. [370

Thingsteffner for Anders Jensen i Nere er Jens Persen och Pouel Anderßen ibid., de hiemblit wed æd epter recessen, at de i dag otte [dage] nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet |135r| Bertte Hansdaatter i Nere med hindis lauguerge jmod thingswindes beschriffuelse, sampt Lars Jesperßen i Nere och Frerich Hanßen ibid. for deris sandhed at stendig wer[e]. Da for retten fremstod for:ne Lars Jesperßen och Frerich Hansen i Nere och samptlig berette, at de i mandags forleden otte dage epter Anders Jensens begiering wor hoß for:ne Bertte Hansdaatter och thilbød hinde forliggelse maall, eptersom hand hinde thuinde gange besoffuit haffuer; da hun suarit dennem jngen penge aff hannem at wille haffue. Hans Mortenßen i Ottense paa Bertte Hansdaatters wegne suarit, at Anders Jensen haffuer loffuit hinde egteschab. Formentte, hand det burde epterkome. [371

Søren Rasmußen paa Hans Christenßen ridefougits wegne thiltallit Madtz Anderßen i Thorup for kongl. may:s skatter och anden restandtz i bege heritterne nemblig Aasum och Biereher[i]tt, eptersom hand her til haffuer werit forsømelig; satte i rette, om hand iche selff bør den |135v| epterstaaendis rest at betalle eller were nam wndergiffuen. [372

I lige maade thiltallit en deell Høybymend for, at eptersom de nestforleden [*åben plads*] er werit thilsagt at age woris gunstig hosbund welby. Hening Valchendorff sampt hans thiennere och med haffuende godtz thil Klinstrup och det iche haffuer epterkommit. Formeentte, de derfore burde staa thil rette epter Hans Christensens zedels jndhold, och dom begierit. [373

Thingsteffner for Madtz Anderßen i Thorup paa kongl. may:s wegne er Hans Jørenßen och Jep Hanßen udj Allerup, som hiemblit wed lige soren æd, at de thil i dag haffuer hidkaldet meeninge mend i Aasum herit, som resterer med deris kongschat, saa och anden restandtz, de thil s. Hans closter med rester. Formeentte, de burde betalle med dis anuentte eller lide nam, och dom begierit. Opsatt i otte dage. [374

|136r| I lige maade hiemblit for:ne thingsteffner louglig thil i dag

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

at haffue hidkaldet alle s. Hans closters thienner i Aasumher[i]t jmod dom, for de ey haffuer søgt Nesbyhoffuis mølle, med huis de lader maalle. Formentte, de burde derfore staa thil rette och haffue det i Augustines Ebel, møller i Nesbyhoffuis mølle, [hans minde], och dom begierit, och derforuden her epter at søge møllen. Sagen er i fiortten dage optagen. [375

Madtz Andersen i Thorup gaff last och clage offuer Rasmus Rasmußen i Bierkom, for hand i mandags nest forleden paa Bierkom gade aff Jep Pedersens wogen i Thorup hannem fra rannit en jeren gryde, som wor bem:tt Rasmus Rasmusen fra pantted, for hand med sin kongs egte sad offuerhørig och j[c]ke wille age, eptersom hand der om bekom louglig bud. Liuste der fore bem:tt Rasmus Rasmusen rann paa hende och liuste ellers, for huiß lougmaall med rette eptermeldis kand. [376

Affkalding. Fremstod Anders Hanßen i Kierby, ragte sin stifffader Claus Andersen i Røesuindinge sin haand, giorde och gaff hannem en fuld, fast, |136v| thrøg, euig och wrogelig affkalding for altt, huis hans søster [*åben plads til navn og sted*] och [hand] selff epter s. Giertrud Andersis arffueligen er thillfalden, dett were sig wed huad naffn det helst er eller neffnis kand, aldellis jndted wndertagendis, saa hand paa for:ne sin søster [*åben plads til navnet*] och egne wegne huercken will arffue eller gielde epter for:ne Giertrud Andersis, mens bem:tte Claus Andersen selffuer deris fellis godtz at maa nyde, deris bortschyldig gield med at betalle; wille derfore for:ne Anders Hansen paa forschr:ne sin søster [*åben plads til navnet*] och egne wegne haffue bem:tt Claus Anderßen och hans arffuinger for føde och wføde, eptersom bem:tt er, for widere kraff, threttе eller eptermaaning quitterit och kraffuisløß holden i alle maader, huor epter Claus Andersen thingswinde bleff wdsted. [377

|137r| Thorsdagen den 7. decembris 1643 paa Aasumherids thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, herisfougit, Madtz Anderßen i Thorup och Søren Rasmußen, skriffuer, Jep Perßen i Thorup.

Thingswindismend er: Madtz Hanßen i Løndese, Per Hanßen, Knud Jbßen, Niels Jenßen, den anden Madtz Hanßen, Madtz Anderßen, Espen Jørenßen, alle ibid., Anders Rasmußen i Fraude.

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Thingsteffner for Madtz Anderßen i Thorup paa sin gunstig hosbond welby. Hening [*udstreget:* Paauisch] Valchendorffs wegne er Hans Jørenßen och Jep Hanßen i Allerup, de hiemblit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Rasmus Rasmußen i Bierkom jmod clages beschriffuelse och beseigling, neffnings opkreffuelse, bogs æds paabindelse, saa och thil i dag otte dage jmod neffningers æd och thoug at thage beschreffuen. Madtz Andersen for retten frembstod och wed æd med opragt finger sigted bem:tt Rasmus Rasmußen fuldkommeligen, for hand rannit |137v| hannem en jeren gryde fra, hannem bleff fra pantted, epter clagens bemelding. Rasmus Rasmußen møtte och berette, at hannem fire gryder udj hans frauerelse er fra tagen och fra røffuit. Da bleff wdmelt Lars Jffuerßen i Høyby, Hans Bendtzen ibid., Knud Rasmußen i Seden, Per Frandtzen ibid., Anders Perßen i Aasum, Niels Nielßen ibid., Jens Jørenßen och Jens Hanßen i Rogelund dette at forrette. [378

Thingsteffner for Niels Therkelsen, fuldmegtig paa jomfrue Anne och Edel Munch hindis thienner Christen Madtzen i Rue, saa och paa Jacob Froms deris wegne, er Knud Hieresen i Skastrup och Niels Hansen i Oure, de hiemblit wed lige soren æd, at de i dag fiortten dage wor for Wgersleffgaard och derfra thil i dag hidkaldet Casper Marchdanner, Hinrich Marchdanner, jomfrue Bertte, jomfrue Anne och Sophi Marchdanner, samptlig med deris lauguerge, saauelsom i dag otte dage fra Røninge Søegaard |138r| hidkaldet for:ne s. Hans Marchdanners arffuinger jmod dom och rettergang for nogit fæmon, s. Hans Marchdanner haffuer ladet bortføre fra Raffuensbølle ladegaard; saa nu thiltallit for:ne Niels Therkelsen for:ne arffuinger epter Anne Munch, Edel Munch och Jacob From deris wnderschr:ne forsett, bleff lest och paaschreffuen. Formente, s. Hans Marchdanners arffuinger burde Anne Monch sin threj kiør, 1 thy[r] kal, 1 quikalff offuer aar gamell, Edel Monchis thienner Christen Madtzens graablesit marføl och Jacob Froms fir par øxsen jgien forschaffe eller betalling i steden epter same forsettis widere bemelding. Huor jmod Jakop Persen møtte i rette och paa sin hosbons wegne begierit gienpart, aff huiß for retten worder affsagt. Dommeren wiste s. Hans Marchdanners arffuinger ey at kunde befri, saa de

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

io bør for:ne paatallende fæmonit jgien at forschaffe eller for diß werd, huis for billigt eragtes kand, at ske fylleste aff deris joregodtz eller løsøre wed jnduisning thill gode mend. [379

|138v| Thingsteffner for Per Perßen i Feridtzleff paa welby. Knud Wlfeldtz wegne er Frans Anderßen i Ferisleff och Rasmus Anderßen ibid., de hiemblit wed lige soren æd, at de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Niels Møller i Roldsted mølle jmod dom, hannem thiltallit for $18^1/_2$ dlr., hand for anno 1642, och for 21 rdlr. ringer en march, hand for anno 43 aff hans landgild med resterer. Formeentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dags wurderings dom epter gieldsagers forordning. [380

Thingsteffner for Thommis Brodersen hans thienner Madtz Nielsen er Koruald Nielsen och Jens Mortensen i Fraude, de hiemblit wed lige soren æd, at de i dag 14 dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Niels Clemendßen och Anne Clemmids i Fraude med hindis lauguerge for 13 dlr. 1 mk. 13 sch. och ni scheper biug; Anders Perßen ibid. for 8 dlr.; Rasmus Nielsen i Thorup for |139r| 21 dlr.; Morten Hanßen ibid. for 4 dlr. ⟨*over linien:* 5 dlr. 2 gies⟩; Christen Andersen i Bollerup for 23 dlr.; Madtz Persen den elder i Nere for 3 mk.; Jens Madtzen ibid. for 8 dlr. 28 sch.; Mas Larsen sammestedtz for 10 dlr.; Jens Jbßen 5 dlr. 1 mk.; Lars Jespersen for 17 mk., alle ibid.; Niels Knudßen i Aasum for $6^1/_2$ dlr. $1^1/_2$ mk.; Olle Olsen for 5 dlr. ibid., de schyldig er. Formeentte, de burde betalle med diß anuente eller lide nam, och dom begieritt. Nød 15 dags wurderings dom epter gieldsagers forordning. [381

Michel Larsen i Aasum nød 15 dags wurderings dom offuer Niels Knudßen epter hans breffs bemelding epter gieldsagers forordning. [382

Niels Knudßen i Aasum gaff last og clage offuer for:ne Michel Larsen i Aasum for jt støche jors grøde, hand jmod forbud affførtte. Michel Larsen formente, hand sit angiffuende burde beuiße. [383

Thingsteffner for Jacob Perßen i [*udstreget:* Røgerup] Røninge paa welby. Melcher Oldelans wegne er Rasmus Jørenßen och Jens Clemedßen ibid., de hiemblit epter recessen, at de i dag 14 dage nestforleden thil i dag haffuer |139v| hidkaldet Røninge

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Søegaars thienner i Aasum herit jmod dom, dennem thiltallit epter restandtzis bemelding. Formeentte, de burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dags wurderings dom epter gieldsagers forordning. [384

Madtz Andersen i Thorup paa sin gunstig hosbund welby. Hening Valchendorffs wegne nød 15 dags wurderings dom offuer nestforleden den 30. novembris wdjrettekallede for deris restandtz, kongschatt och hoffued, de med resterer, epter gieldsagers forordning. [385

Thingsteffner for Claus Frerichsen i Ottense hans fuldmegtig Søren Rasmußen er Pouel [*åben plads*] och Rasmus Hansen i Ottense, de hiemblit wed lige soren æd, at de med fulde otte dagis warsel thil i dag haffuer hidkaldet Jøren Persen i Aasum for 8 dlr., Olle Olsen for 2 dlr. 6 sch., Rasmus Clemmidßen ibid. for 14 dlr. 3 mk. 4 sch., Per Hansen i Allerup for 19 mk., Søren Perßen i Røninge |140r| for 7 mk., Lars Nielsen och Madtz Hansen i Høyby for 9 dlr. $1^1/_2$ mk., Apelonne Hansis med hindis lauguerge Hans Jbsen for 13 dlr. 3 mk., Anders Rasmußen i Bollerup, Knud Olluffsen och Hans Rasmußen for 9 dlr. 1 mk., Morten Hansen i Thorup for 13 dlr. 8 sch., Anders Michelßen i Nerholluff for 9 mk. 6 sch., Hans Michelßen i Søby for 9 dlr. 1 mk., de hannem epter regenschabs bog skyldig er. Formeentte, de burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dags wurderings dom epter gieldsagers forordning. [386

Thingsteffner for Hermand Ripendal i Ottense hans fuldmegtig Søren Rasmußen er for:ne thingsteffner, de hiemblit wed lige soren æd, at de och med fulde otte dagis warsel thil i dag haffuer hidkaldet Pouel Andersen i Freltofft for 3 mk., Jesper Rasmußen och Hans Pouelßen ibid. for 7 dlr. 3 mk. 12 sch., de hannem epter hans regenschabs bog schyldig er. Formeentte, de burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dags wurderings dom. [387

|140v|[1] Thaarsdagen den 14. december 1643 paa Aasumherritz ting.

Sidendis retten: Madtz Andersen i Høyby, herridtz foget, Madtz Andersen i Turup och Jep Persen ibid.

[1] *Hele tingdagen er indført med en ellers ukendt hånd.*

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Thingswindis mend er: Tomiß Andersen i Høyby, Per Han[sen], Hans Madtzenn, Lauridtz Jffuersen ibid., Marckur Rasmusenn i Dauinde, Lauridtz Jespersen i Nerre, Frerich Hansen ibid. och Hans Ibsen i Høybye.

Christen Hansen i Fraugde, Hans Rasmusen, Hans Lunde, Anders Rasmusen, Jens Madtzen, Anders Jensen, alle ibid., bleff effter Lauridtz Poffuelßen, fouget paa Fraugde gaard, hans begiering wdmelt at wurdere, huiß godtz s. Anders Persen i Fraugde sig haffuer effterlat, som registeret er, saa och at siune gaardens bøgfeldighed och det nest kommende løffuerdag at forrette, som de agter forsuarligen at wille fra dennem giffue beschreffuen. [388

Den sag angaaende Rørup schiffte och deß irettesettelse er med Lauridtz Poffuelsens sampt Anderß Persen i Rørup paa Hans Krags och egne wegne deriß beuilling til neste fulde ting effter jull optagen. [389

|141r| Thingsteffner for Per Galtebierg i Nerre paa [*underprikket:* sine egne och] Lauridtz Hansen Schriffuers wegne paa Tøystrup er Hans Persen i Ryslinge och Knud Hansen i den lille mølle wed Tøystrup, de hiemblit wed æd med opragte fingre effter recessen, at de nu i tirßdags fiortten dage nest forleden till i dag haffuer hidkallet Anderß Lauridtzen i Nerre for en ørte haffre och tou scheper, foreøxen en, egh 20, hoffpenge tj mk.; Larß Sørensen i Nere haffre en ørte, hønß fire, penge 12 sch. R., fønød 1, hoffpenge 10 mk.; Jenß Madtzen i Nerre haffre en ørte, fønød et, hoffpenge 10 mk.; Nielß Andersen i Nerre biug halffandet pund, penge 19 sch. R., fønød 1, noch biug 11 scheper, haffre 1 pund 9 scheper, blandkorn 16 scheper och rug 16 scheper, som er saakorn, aff huis som bleff saaedt till den gaard, hand nu i boer; Rasmus Pedersen i Nerre biug $1^1/_2$ pund, penge 19 schilling R., fønød 1, hoffpenge 10 mk.; Christoffer Persen i Perstrup hoffpenge 10 mk., de aff deriß landgilde jnduerende aar med resterer och ellerß schyldig er. Formente, de burde betalle med diß anuent eller lide nam och derforuden effter recessens |141v| 42. capitell deriß gaards feste at haffue forbrut, formedelst de iche haffuer yt deriß landgilde i rette tide, och derpaa dom begieret. Nød fembten dags wurderings dom effter gieldsagers forordning for for:ne restans, saauit forfalden er. Anlangende

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

deriß gaards feste, den sag er till neste fulde ting effter jull optagen. [390

Thingsteffner for Per Galtebierg i Nerre er Hanß Persen i Ryslinge och Knud Hansen i den lille mølle wed Tøystrup, de hiemblet wed æd med opragte fingre effter recessen, at de nu i tirsdags fiorten dage nest forleden till i dag haffuer hidkallet Jens Madtzen i Nerre for biug et pund, derfor $8^1/_2$ dlr., oldengield trej dlr., fønød 1, derfor $1^1/_2$ dlr., rester paa hans smør 1 mk.; Anderß Lauridtzen[1] i Nerre smør 1 f:ring for $8^1/_2$ dlr., foreoxe en for 3 dlr., høns fire for $1^1/_2$ mk., rester paa hans smør 2 mk., stude leye biug sex scheper, derfor nj mk., for en hest, ieg loffuit for hannem till Knud Hansen for fire daller, for hans sønner, ieg wdlagde for dennem $1^1/_2$ mk. 4 sch.; Rasmus Persen rug 7 scheper, derfor $2^1/_2$ dlr. 8 sch., landgildepenge 1 mk., endnu 19 sch., |142r| de aff deriß landgilde for 1641 och for 1642 med resterer och ellerß i andre maader schyldig ere. Formeente, de burde betalle med diß anwentte eller lide nam, och derpaa dom begierett. Nød fembten dags wurderings dom effter gieldsagers forordning. [391

Thingsteffner for Hans Jacobsen i Aarsleff er Jørgen Mortensen i Aarsleff och Jens Franchersen ibid., de hiemblet wed æd med opragte fingre effter recessen, at de i dag fiorten dage nest forleden til i dag haffuer hidkallet Nielß Andersen i Freltofft imod dom for fem allenn graat waddmell, ett paar schou for trej march, hand hannem schyldig er. Formeente, hand burde betalle med diß anwentte, och dom begieret. Bleff tilfunden inden fembten dage at betalle med diß billig anwentte, eller lide namb effter gieldsagerß forordning. [392

Thingsteffner for Madtz Han[sen] i Høyby er Madtz Madtzen och Jens Madsen ibid., de hiemblet wed æd med opragte fingre effter recessen, at de i dag otte dage nest forleden til i dag haffuer hidkallet Hans Ibsen i Høyby imod dom |142v| for trej daller och rente deraff i haltrettende aar. Formeente, hand burde betalle med diß anwentte, och dom begieret. Sagen er till i dag otte dage optagen. [393

Madtz Andersen i Turup paa sin gunstige hosbunds wegne

---

[1] *Første bogstav (L) er forskrevet, så det minder om et C.*

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

offuer Rasmuß Rasmusen i Bierkum med opkreffuede neffninger tog wed gienmelde, at de til neste fulde ting effter jull schall fuldkomme deriß toug, och sagen da saa som i dag at staa wed sin fulde magt. [394

Jørgen Knudsen i Røninge och Rasmus Andersen i Birchum loffuit at wille møde her till tinget i dag otte dage at suare imod Ditleff Jensen paa Fiellebrou eller hans fuldmegtiges tiltall, och det wden widere kald och warsell. [395

Knud Rasmusen i Seden och Per Frandtzen ibid., Anderß Persen och Nielß Nielsen i Aasum, Jens Jørgensen och Jenß Hansen i Rogelund for retten fremstod, och samptlig certificeret, huorlediß Lauridtz Christensen i Bullerup wdj stor armod och fattigdom er geraaden formedelst en wlychelig jldebrand, |143r| som hans gaardt och nesten hans gandsche formue om natten mellem mandag och tirßdag for s. Michelß dag (dißuer) er bleffuen brent, derfore aff høytrengte nød foraarsagiß got folch om hielp at besøge, wor derfore for:ne Lauridtz Christensen woriß schriffuelse begierendiß, huilchet wj hannem iche haffuer wist at fornegte, efftersom oß, saauell som meeninge mand i dag tinget søgte, hans bedrøffuelig wilkor beuist er, huorfore er til alle, huer effter stantz gebiur, woriß ydmyg och wenlig begiering, de hannem noget, aff huiß Gud en huer med forlenet haffuer, wille meddeelle, forwenttendes løn derfore aff Gud den allerhøyste, wi wille och forpligt werre at tiene en huer gierne igien. Her effter bem:tt Lauridtz Christensen tingsuinde bleff wdstedt. [396

Thingsteffner for Anders Jensen i Nerre er Jørgen Nielsen och Per Andersen i Nerre, de hiemblet wed æd med opragte fingre effter recessen, at de i dag otte dage forleden till i dag haffde hidkallet Birte Hansdatter |143v| i Nerre med hindis lauguerge imod winde. Da fremstod Larß Jespersen i Nerre, Frerich Hansen ibid. och Morten Møller i Torpe mølle och want wed æd med opragte fingre, at forgangen fredag otte dage bleff Anders Jensen och Birte Hansdatter i Nerre wenligen och well forligt, om huiß leyermaall de med hinanden begangen haffuer til den dag, och gaff hinder strax tiuge rdlr. at [!] loffuit siden, at hand maa giffte och forsee sig, huor hannem helst lyster, och will aldeliß jntet effter den dag, saauitt quindiß egteschab sig belanger,

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

haffue med hannem at bestille, huor effter tingswinde bleff wdsted. [397

Thingsteffner for Morten Madtzen i Birkum er Knud Persen och Poell Persen ibid., de hiemblet wed æd med opragte fingre effter recessen, at de i dag otte dage forleden till i dag haffuer hidkallet Morten Han[sen] i Turup for sex march, hand hans syster schyldig er for sin løn. Partterne |144r| woldgaff deriß sag i Madtz Andersen och Anderß Han[sen] i Turup deriß hender, saa at huiß di derudj giør och lader, wille Morten Madsen och Morten Hansen i alle maade werre med benøyet, huor effter tingsuinde bleff wdsted. [398

For retten fremstod Knud Rasmusen i Seden och Per Frandtzen ibid., Anderß Persen och Nielß Nielßen i Aasum, Jenß Jørgensen och Jens Hansen i Rogelund, och samptlig wed deriß æd berette, at Larß Christensen i Bollerup er saa forarmet, at hand iche kand wdgiffue nogen schat, formedelst en wlychlig jldebrand, som (dißwer) om nattenn jmellum mandag och tirßdag for s. Michelßdag hans stuhuß och andre hans huse, tilsammen 50 fag huß, sampt nesten hans gandsche formue haffuer opbrent. Her effter for:ne Larß Christensen tingswinde bleff wdsted. [399

Thorsdagen den 21. decembris 1643 paa Aasumheridtz ting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heridtzfougit, Mads Anderßen i Thorup [*øben plads*].

|144v| Thingswindismend er: Morten Hansen i Thorup, Rasmus Anderßen, ⟨*over linien:* Knud⟩ Anderßen, Niels Larsen ibid., Hans Nielsen i Bierkom, Rasmus Clemmidßen i Aasum, Niels Pederßen i Roldsted.

Thingsteffner for Hans Jørgenßen i Staffuerlund paa sin gunstig hoßbund welby. frue Zidtzel Høgs thienner Anders Hellesens wegne i Sandager, som heris fouden epter welby. landtzdommers dom haffuer ladet wdgaa, er Hans Jørgenßen i Allerup och Jep Hanßen ibid., de hiemblit wed æd epter recessen, at de i dag 14 dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Rasmus Anderßen i Bierkom jmod dom. I lige maade hiemblit for:ne Jep Hanßen i Allerup och Hans Madtzen i Dauinde wed lige soren

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

æd, at de i fredags otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Jørgen Knudßen i Røninge i lige maade jmod dom. Saa nu jmod dom thil beschylding bleff fremlagt jt siunswinde aff Gudmeheridtz thing nestforleden 15. juny udsted, som thil jndhold formelte, Søren Rasmußen i Sandager [*udstreget:* Hans Knudßen i Røsling], Simen Jensen ibid., Rasmus Anderßen och Jens Hanßen ibid. da for retten er frembstanden och berette, |145r| at eptersom ottende dagen thilforne er thil fordrit at siune och se, huis saar och skade Anders Helleßen i Sandager haffde, da haffde hand først 3 blaalig slag i hans ansigt och hans hoffuid, jt blodig slag paa huer hand, jt blaat slag paa hans høyre arm, jt blaat slag for hans brøst, 3 blaa slag paa hans wenstre laar, och 2 blaa slag bag paa hans røg jmellem herrene, for huilche saar och schade [*udstreget:* hand] Anders Helleßen skylte Jøren Knudßen i Røninge, Jens Jbsen paa Fraudegaard, Christen Møller i poerthusit wed Fraudegaard och deris medfølgere, epter siunswindis widere bemelding. Och eptersom Ditleff Jenßen paa sin gunstig hosbondtz gode behaug sin thiltalle thil Jens Jbsen och Christen Møller thil forne haffuer frastanden, saauit dem clagen angaar, wor for:ne Hans Jørenßen dom begierendis, om bem:tte Rasmus Anderßen i Bierkom och Jøren Knudßen i Rønninge iche bør strax at w[d]rette deris bøder epter lougen eller och epter diß forløb nam och wurdering i deris boe och godtz at nyde epter recessen och forordningen, huor det kand findis.

|145v| Rasmus Anderßen i Bierkom møtte i rette och wed sin høyeste æd benegted jcke at haffue slagit Anders Helleßen endted med forche, kepe, steen, neffuer eller nogit andet, som Anders Hellesen angiffuen haffuer. Formeentte sig for thiltallen burde fri were.

Jørgen Knudßen wed sin æd benegted jcke at haffue slagit Anders Helleßen, det hand aff wed. Bleff for retten affsagt, at epterdj med siu[n] och clage beuißis, at Anders Helleßen haffuer faat saar och skade, huor fore hand dem och sigted haffuer, wiste dommeren dem ey at kunde befri, saa de io bør jnden 15 dage epter lougen at bøde, jmeden clage och siun wed magt staar. [400

Thingsteffner for Lars Pouelßen paa sin gunstig hosbundtz

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

wegne er Claus Jørenßen i Fraude och Rasmus Larsen ibid., de hiemblit wed lige soren æd, at de i dag otte dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet affgangne Anders Pedersens epterleffuersche i Fraude Karen Andersis |146r| sampt hindis børen, nemblig Hans, Rasmus, Niels, Peder Anderssønner, Kiersten, Karen och Boeld Andersdøttere, en huer med sin lauguerge, jmod dom. Beuiste och med en kald zedel fra Fønboe lansting den s. mandtz creditorer at were hidkaldet epter paaschriffts widere bemelding nestforleden den 13. decembris; saa nu thiltallit hand for:ne Anders Pedersens arffuinger for 39 rdlr. 1 mk., hand aff sin landgild och i andre maader skyldig er. Formeentte sig betalling burde at nyde strax, aff huis formue den s. mand sig haffuer epterlat, eptersom den s. mandtz huustrue och arffuinger offuer graffuen arff och gield fragaaen haffuer.

Da epterdj jngen gienmelde er frembkomen, wiste dommeren den s. mandtz arffuinger ey at kunde befri, saa hand io bør sin betalling aff den s. mandtz epterlatte formue at nyde jnden femten dage eller epter diß forløb wed nam och wurdering at sche fylleste. [401

Thingsteffner for for:ne Lars Pouelßen paa sin gunstig hosbundtz wegne er for:ne thingsteffner, de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 14 dage |146v| nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Christen Hansen i Fraude, Hans Larsen Lunde, Hans Rasmußen, Anders Rasmußen, Anders Jenßen och Jens Madtzen ibid., samptlig for siun och wurdering at frasige, sampt s. Anders Pedersens arffuinger i dag 8 dage at haffue hidkaldet jmod siun och wurderingsmens frasigelse [*senere tilføjet:* och dom]. Beuiste och med en kald zedel nest forleden den 13. decembris fra lansthingit den s. mandtz creditorer att were hidkaldet.

Da nu for retten fremstod for:ne siunsmend och fremlagde deris schrifftlig affsigt, som thil jndhold formelte, at de den 16. decembris nest forleden haffuer wurderit, huis godtz som fanttis epter s. Anders Perßen, som nest thilforne 13. decembris er bleffuen registerit, nemblig først 2 kobergryder for 1 rdlr., sengekleder til 2 seng wor aldellis jndted thienlig, 2 hønder for 2 mk., en bagstoel for 1 mk., en gamel kiste 3 mk., it gamel schab och bord 1 rdlr., 1 ølkar paa 3 thønder 1 sdlr., 1 strog schepe med jeren paa 1 mk., 1 queren 1 sdlr., 1 degen trou 1 mk., 1 røebro-

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

git qui 1 rdlr., 1 huid lødit [?] stud nød 1 rdlr., 2 gamel |147r| sorte heste 10 sdlr., 1 brun horsklod i fire aar $2^1/_2$ sdlr., 1 gra[a] hestklod $2^1/_2$ sdlr., en wogen med ald sin thilbehørig 2 rdlr., en plog med jern och sin thilbehørig och en hare 1 sldlr., ott wng suin 2 sdlr., it suart soesuin 1 sdlr., 4 faar 4 sdlr., 4 andre faar sagdis at were Knud Plogs 4 sdlr., koren i laden wtorschen, rug 8 thrauff agted for 3 thønder, thønden 2 sdlr., er fire rdlr., biug fem thrauff, agted for it pund, 4 rdlr., haffre agted for 3 thønder for $1^1/_2$ rdlr., høe och hallem agted for 16 laß, wdj peng for 10 dlr., 1 thrauff langhallum 8 sch., rug saaed i jorden $7^1/_2$ thønde, thønden agted for 10 mk., er $18^1/_2$ sdlr. 1 mk., en før bi[e]lche schal bøgis paa gaarden, 2 seche duet jndted, 2 suarte hielmit stude, sagdiß wor Per Christenßens i Aasum, for 12 sldlr., som den formeltte, huilchen affsigt de for en fuld wurdering affsagde.

For:ne mend berette och at haffue siunit bem:tte Anders Pedersens gaard, da er den paa themer, thag och leer bøgfeldig, saa den iche kand forbederis ringer end 50 sdlr., huilchet di for it fuld siun affsagde. Lars Pouelßen satte i rette, om hand ey for forschr:ne gaardfelding burde betalling at nyde i s. Anders Pedersens epterlatte formue, och dom begierit. Bleff thilkiend betalling at nyde i hans epterlatte formue jnden 15 dage eller epter diß forlød [= forløb] wed nam at ske fylleste epter gieldsagers forordning. [402

|147v| Thingsteffner for Christen Jenßen i Allested paa sin hosbund welby. frue Lisbet Sophi Lindeno wegne er Hans Madtzen och Anders Nielßen i Dauinde, de hiemblit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag threj wger nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet alle Sanderumgaars thienner i Aasumherit, saauelsom andre epter restandtz och fortegnelsis bemelding. I lige maade hiemblit Christen Salmand och Rasmus Christenßen i Søby wed lige soren æd, at de i dag fir wger nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet alle Søegaars thienner i Aasumherit samptlig jmod dom, dennem thiltallit epter restandtzis bemelding, de med resterer. Formentte, de burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dags wurderings dom epter gieldsagers forordningh, for huiß de billigen med resterer. [403

Den sag jmellem Christen Mortenßen ⟨*over linien:* Roldsted⟩

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

och Madtz Perßen i Nere er til neste fulde ting epter juel optagen. [404

|148r| Thingsteffner for Anders Ottesen i Rogelund er Anders Nielsen och Steffen Jørenßen ibid., de hiemblit epter recessen, at de i mandags 14 dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Maren Jens i Thorenbere med sin lauguerge for sin sandhed at stendig were sampt Madtz Rasmußen i Holluff jmod winde. Nød første høring offuer for:ne Maren Jens, epterdj hun ey møtte. [405

1644

Thorsdagen den 18. january 1644 paa Aasumheridtzting.

[*Et par linier ladt åben*].

Thingswindismend er: Hans Larsen Lunde i Fraude, Niels Clemmidßen, Søren Sørensen, Rasmus Lauridtzen, Christen Hansen, Koruald Nielsen, Jens Madtzen och Anders Rasmußen, alle ibid.

Koruald Nielsen i Fraude opliuste en øsit weder, mercht med en afftegt paa det høyre øre, en rist i det wenstere och en skiøre neden i det wenstre øre. [1

|148v| Madtz Jbsen i Kierby liuste epter thoe faar, it huidhornit och it sort stiernit, axselmercht paa det høyre øre och en rist i det wenstere øre. [2

Lars Pouelsen, fougit paa Fraudegaard, paa sin hoßbondtz wegne liuste epter fire faar, som er werit s. Anders Pedersens udj Fraude, som wurderit er thil hans resterende gield och restandtz med at betalle. [3

Per Christenßen wed Sanderumgaard opliuste jt røeblesit øg med gul manche och stiffuit paa det høyre øre och en liden huid priche paa den wenstere side. [4

Thorsdagen den 25. january 1644.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit i Aasum herit, Jep Perßen i Thorup och Søren Rasmußen, skriff*uer*.

Thingswindismend er: Anders Hanßen i Thorup, Niels [*udstreget*: Nielßen] Larßen, Morten Hanßen, Jesper Madtzen ibid., Niels Perßen udj Allerup, Jep Knudßen, Knud Jørenßen och Christen Knudßen, alle ibid.

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

|149r| Siunsmend. Frembstod Hans Hanßen Bendtzen i Høyby, Lars Jffuerßen, Hans Madtzen och Rasmus Pouelßen, alle ibid., och samptlig berette, at de epter thilfordring haffuer siunit det boeleg, som Hans Olsen i Høyby ibode. Da fattis den øster lade fodstøcher wnder ni fag huß, remmen paa samme lade er slet sønder wnder fire fag huß, och er en ⟨*over linien:* hiørne⟩ stolpe wdgliden och duer slet jndted. Den sønder lade wil slet nedtagis och aff ny jgien schall opbøgis. Den westerlade, sex fag lang, wil och [*udstreget:* aff] nedtagis och aff ny jgien opbøgis. Stuen, som er ni fag huß, wil och nedtagis och aff ny jgien opbøgis. Huilchet de for it fuld siun affsagde, huor epter Hans Rasmußen i Høyby thingswinde bleff wdsted.

For:ne mend berette och, at thagit paa den øster lade saauel som halffpartten aff spender och legter paa for:ne boeleg, som Hans Olsen ibode, ⟨*tilføjet:* dur jndted⟩. Her epter Hans Rasmußen och thingswinde bleff wdsted. [5

Rasmus Rasmußen i Bierkom med Madtz Anderßen i Thorup sampt opkreffuede neffninger endnu thog med huer andre wed gienmel, at de i dag 14 [dage] |149v| wil møde och giøre deris æd och thoug epter lougen. Rasmus Rasmußen i Bierkom anloffuit her forinden at schaffe beuiß, at sagen er afftald. [6

Thingsteffner for Lars Pouelßen, fougit paa Fraudegaard, er Claus Jørenßen i Fraude och Rasmus Larßen ibid. De hiemblit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de med fulde fiorten dagis warsel til i dag haffuer hidkaldet alle Fraudegaard och jomfrue Dorette Daas thienner i Aasumherit jmod dom for restans; bleff lest och paaschreffuen. Formeentte, de burde betalle med diß anuentte eller lide nam och wurdering epter gieldsagers forordning. Nød 15 dags wurderings dom epter gieldsagers forordning. [7

Thingsteffner for Lars Pouelßen er for:ne thingsteffner. De hiemblit wed lige soren æd, at de och med fulde fiortten dagis warsel til i dag haffuer hidkaldet Niels Morsen i Thorup for 14 mk., Niels Clemindßen i Fraude 14 mk., Hans Rasmußen i Bierkom 9 scheper biug, huor |150r| paa er betald $5^1/_2$ mk. 5 sch., de hannem schyldig er; formentte, de burde betalle med diß anuente, och dom begierit. Nød 15 dags wurderings dom epter gieldsagers forordning. [8

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Thingsteffner for for:ne Lars Pouelßen paa Fraudegaard paa sin hosbons wegne er [*udstreget:* Rasmus] Niels Nielßen Smed i Kierby och Per Christenßen ibid. De hiemled wed lige soren æd, at de med fiortten dagis warsel thil i dag haffuer hidkaldet Christen Hansen i Fraude, Rasmus Madtzen i Nederholle, Anders Michelßen, Per Bendtzen, Lars Hanßen, alle ibid., Hans Larßen Lunde i Fraude, Anders Rasmußen och Jens Madtzen ibid. for deris siun at giffu[e] beschreffuen, for huis de haffuer siunit och set paa Anders Perßen, som bode i Fraude, som er død funden jmellem Ottense och Fraude; dißligeste til i dag haffuer hidkaldet Koruald Nielsen i Fraude, om hand her jmod wil suare.

Da fremstod for:ne otte mend och samptlig berette, at de nest forleden 11. decembr*is* paa Holluff march siunit for:ne Anders Persen, som hand laa død. Da haffde hand it blott |150v| slag wnder hans høyre øre i thindingen och it stort blaa slag paa den wenster axsel, och bege hans kneschal wor blaa, som de berette. Lars Pouelßen thilspurde for:ne mend, om for:ne Anders Perßen sig selff saa kunde haffue slagit eller iche. Der thil de suarede, at de det iche wiste.

Lauris Pouelßen thilspurde for:ne Korduald Nielßen, om hand ey wor i selschab med Anders Persen thil Bertte Kochis i Ottense [*overstreget:* udj] samme dag, som hand bleff død om natten. Koruald Nielsen wed sin høyeste æd, siell och sallighed benegted, iche at haffue werit hos Anders Persen den dag eller nat, der hand døde, eller med hannem at haffue druchet, megit mindre hannem slaget. Huor epter things winde bleff wdsted. [9

Thingsteffner for for:ne Lars Pouelßen er Claus Jørenßen och Rasmus Larßen i Fraude. De hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Ebbe Perßen i Allerup, Niels Olsen i Ner |151r| Holluff [och] Per Knudßen i Offuerholle, samptlig for deris sandhed at stendig were, om huis dem beuist er om Anders Persens død, som bode i Fraude [*udstreget:* souel]. J lige maade hiemblit Niels Nielßen och Per Christenßen i Kierby, at de och til i dag haffuer hidkaldet Koruald Nielßen i Fraude, om hand her til wil suare. Per Knudsen i Offuer Holle møtte i rette och wed sin æd benegted, aldellis jndted i den sag at were beuist, wndtagen at hand fuldis med Koruald aff byen, och Korduald red op ad [*udstreget:* Høyby

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

strede] Egeby strede. Lars Pouelßen nød første høring offuer de andre irettekallede. [10

Hans Hanßen Bendtzen i Høyby paa Karen s. Anders Pedersens wegne i Fraude och hindis børens wegne frasagde sig paa deris wegne, jcke at wille arffue eller gielde epter s. Anders Pedersen, som bode i Fraude, wdj nogen maader, eptersom Lars Pouelßen, fougit paa Fraudegaard, med en schrifftlig |151v| kald sedel fra Fønboe landtzting nestforleden 13. decembr*is* 1643 den s. mandtz arff*uinger* och creditorer thil i dag at were hidkaldet. Huor epter thingswinde wdsted bleff. [11

Thingsteffner for Anders Madtzen i Kierby paa Fraude kierchis wegne er Christen Andersen i Kierby och Lars Rasmußen i Fraude. De hiemblit epter resesen, at de i dag otte dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Anne Clemmidtz i Fraude med hindis lauguerge for hindiß landgild, hun thil Fraude kierke med resterer; formeentte, hun burde betalle eller for diß werd lide nam, och dom begierit. Nød 15 dags wurderings dom, for huiß hun billigen epter kierkebogen med resterer. [12

Anders Ottesen wed anden høring i rette fordrit windißbyrd. Saa fremstod Hans Larsen i Thornbere och want paa sin huustru Maren Jensdaatters wegne, at hun for hannem wed høyeste æd benegted haffuer, at hun iche aff Madtz Rasmußen i Hoelløff[1] |152r| nogen penge at schal haffue annammit att frembere til Rasmus Ottesen, Anders Ottesens brøder [!], som Madtz Rasmußen skal haffue paaschut. Her epter things winde bleff wdsted. [13

Thingsteffner for Rasmus Hanßen i Fraude er Jep Hanßen i Allerup och Niels Sørenßen i Fraude. De hiemlit epter recessen, at de i dag otte dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet [2]Niels Anderßen i Freltofft for 5[2] mk., hand han*nem* skyldig er, [3]saauelsom Anders Rasmußen[3] i Løndese for 15 dlr. 2 mk., hand och schyldig er; formentte, de burde betalle eller lide nam, och dom begieritt. Nød 15 dags wurdering[s] dom epter gieldsagers forordning. [14

[1] *Evt.* Halløff; *rettet med meget mørkt blæk og på ejendommelig måde fra oprindeligt* Holluff.

[2-2] *Indføjet med andet blæk på åben plads.*

[3-3] *Do. do.*

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

[1]Den sag jmellem Lars Pouelßen och Anders Perßen i Røgerup bleff paakient, at dommeren iche wiste andet at kiende, end Anders Perßen bør at holde skiffte med s. Anders Hansens arffuinger, som br[e]ffue esker, naar welby. Knud Wlfeld eller hans fuldmegtig er thilfris stillit for huis wlouglig skouffhug, som kand befindis, det s. Anders Hanßen haffuer begangit. [15

|152v| Thorsdagen den 1. february 1644 paa Aasumheridtzting.

Sidendis retten: Madtz Andersen i Høyby, heridtzfougit, Madtz Andersen i Thorup.

Thingswindis mend: Rasmus Jørensen i Offuerholle. [*Afbrudt*].

Thorsdagen den 8. february 1644. [*Afbrudt*].

Thorsdagen den 15. february 1644 paa Aasumheridtzting.

Sidendis retten: Madtz Andersen i Høybye, heridtz fougit, Peder Rasmußen ⟨*over linien:* i Nere⟩ och Søren Rasmußen, skriffuer.

Thingswindismend er: Jørgen Hansen och Niels Nielsen i Aasum, Hans Larsen Lunde i Fraude, Christen Hanßen, Jens Madtzen ibid., Peder Nielßen i Nederholle. [*En linie åben til flere navne*].

Thingsteffner for Lars Pouelßen paa Fraudegaard er Rasmus Larsen och Claus Jørenßen i Fraude, som hiemblit wed æd med opragt fingere epter recessen, at |153r| de louglig thil i dag haffuer hidkaldet Niels Madtzen och Hans Andersen, Christen Hanßen, Hans Larsen Lunde, Jens Madtzen och Anders Boren [?],[2] alle i Fraude, thil winde och Koruald Nielsen ibid. jmod winde. Lars Po[u]elsen thilspurde for:ne Niels Madtzen och Hans Anderßen, huor och naar di optog de heste och den wogen, som Anders Perßen i Fraude fradøde, och thilforne aag thil Ottense paa. Da fremkom for:ne Niels Madtzen och Hans Andersen och want wed deris høyeste æd, at en søndag, som wor den 10. decembr*is*, da optog di samme wogen i Slaris wed Slaa broe. Da laa den forreste wogen omvelt, men den bageste stod, och Anders Persen laa død langt fra wognen paa Hollemarch och en staffuer hoß hannem. Hans Lunde, Christen Hansen och Jens Madtzen i

[1] *Resten af tingmødet med andet blæk.*

[2] *Kan også læses* Borre *eller* Borne.

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Fraude want, at dend thid di optog och siunit Anders Persen, da laa staffren hoß hannem. [16

Thingsteffner for welby. Jytte Bild och Ernst Hach paa Ringstedgaard deris fulmegtig Peder Rasmußen Galteberig er Niels Rasmußen och |153v| Søren Madtzen i Perstrup, som hiemblit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag 14 dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Anders Hanßen i Perstrup for 14 scheper landgild biug, penge 17 mk. 4 sch. och Rasmus Dineßen ibid. for 17 mk. 4 sch., de med resterer til for:ne Jytte Bild. Her forwden thiltallit Rasmus Dinneßen for 10 d., hand Ernst Hach schyldig er. Formentte, de burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag[s] wurderings dom epter gieldsagers forordningh. [17

Thorsdagen den 22. febr[uary] 1644 paa Aasumheristhing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Madtz Anderßen i Thorup och Søren Rasmußen, skriffuer[1].

[*Tingsvidnesmænd mangler*].

Thingsteffner for Niels Pederßen i Wogenberig paa sin gunstig hosbondtz wegne wed Jacob Perßen i Røninge er Niels Anderßen och Niels Nielßen i Røninge. De hiemblit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Jacob Perßen [i] |154r| Røninge, Pouel Christenßen, Jørgen Knudßen, Niels Rasmußen, Throels Brorsen, Rasmus Jenßen, Christen Kudsch, Hans Hanßen, Lars Skreder, Niels Strangeßen, Peder Niel[sen], Rasmus Themmermand, Jens Kudsch, Hans Madtzen i Rørup, Peder Bendtzen ibid., Rasmus Knudtzen i Røninge, Jens Erichßen i Kapedrup, Niels Hiereßen, Hans Jenßen [och] Madtz Rasmußen ibid., alle jmod dom, saauelsom Berette Hans Andersens i Nere med sin lauguerge jmod dom, dennem thiltallit epter restandtzis bemelding; formeentte, de burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Sagen er med beuilling thil i dag 8 dag[e] optagen. [18

Christen Anderßen, Rasmus Hanßen och Hans Jørenßen i Kapedrup for retten frembstod och wed deris æd bekreffted, at den gaard, som Hans Gregerßen i Kapedrup jbode, stod øde nu

[1] *Hertil skrevet i forbindelse med foregående tingdags referat; det følgende med andet blæk.*

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

nest anden forgangen sommer, huor epter Jacob Pederßen paa Niels Wogenberigs wegne viditz wdsted bleff. [19

|154v| [1]Thorsdagen den 29. february [1644] paa Aasumheridtz thing.

Sidendis retten: [*Navne mangler, men et par linier ladt åben*].

Thingswindismend er: Bertel Hansen i Seden, Madtz Nielßen, Anders Perßen ibid., Ebbe Perßen i Allerup, Jep Knudßen, Jens Knudßen ibid. [och] Jesper Madtzen i Thorup[1].

Niels Pedersen Wogenberigs sag angaaende forige jrettekallede er endnu til i dag 8 dage optagen. [20

Thorsdagen den 7. marty 1644 paa Aasum heridtzting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heridtz fougit, Madtz Anderßen i Thorup och Søren Rasmußen, skriffuer.

Thingswindismend er: Rasmus Knudßen i Seden, Lars Pederßen, Jens Nielßen ibid., Rasmus Jbßen i Fraude, Anders Rasmußen ibid., Lars Rasmußen i Røninge [och] Frandtz Hanßen ibid.

Niels Wogenberigs sag med Anne Hans Andersens i Nere med Jacob Persens beuilling endnu i otte dage optagen. [21

|155r| Thingsteffner for Søren Pederßen i Røninge, lexmand, er Niels Hanßen och Rasmus Dineßen ibid. De hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag 8 dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Lars Skreder i Kierbygaard sampt hans suend Anders Jenßen imod dom. Saa nu thiltallit hand for:ne Lars Simmenßen for en rigs daller, som for:ne hans suend for sin schat, forfalden nestforleden Martini, [*skyldig er*]. Formeente, hand burde betalle, eptersom hand for:ne suens løn hos sig schal haffue jndebehollendis. Huor jmod at suare møtte Lars Simmenßen i rette och berette, at for:ne sin suend er soldat och liger paa wagt wed Medelfar; formeentte der fore sig for thiltallen fri [at] were, dog wedgich, suendens løn endel hoß sig haffde. For:ne Lars Simmenßen bleff thilfunden for:ne sin suendtz schat jnden 15 dage at betalle eller effter diß forløb der fore lide nam epter gieldsagers forordning, wndtagen hand sig anderledis kand erklere. [22

[1-1] *Med mørkt blæk, mens det foregående og efterfølgende er med lyst blæk.*

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Thingsteffner for Madtz Anderßen i Thorup paa Antonni Nielsens wegne paa Ryegaard er Anders |155v| Larsen och Per Madtzen i Thorup. Di hiemblit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag otte dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Anders Pederßen i Dauinde jmod dom, hannem thiltallit for $7^1/_2$ dlr. 6 al. smeet lerit och 5 al. wadmel, hand for:ne Antoni Nielßen paa sin thienste løn schyldig er; formeentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dags wurderings dom for diß werd epter gieldsagers forordning. [23

Jacob Pederßen i Røninge paa Niels Pedersen Wogenberigs wegne nød fembten dags wurderings dom offuer for:ne Jacob Perßen for [*plads åben til 1-2 ord*]; Pouel Christenßen for [16]43: biug 3 ørte; Jøren Knudßen for 43: haffre 1 ørte, boelgalt en, smør en otting, foer oxse en, peng en daller; Niels Rasmußen: rug it pund, haffre en ørte, smør $1^1/_2$ otting, foer oxse en, penge 3 dlr., noch for rug 14 mch.; Throels Brodersen: haffre en ørtte, foer oxse |156r| en, for smør 6 mch., giesteri 2 mch., eridtzpeng 1 mch. 5 sch., skriffuerpeng 2 sch., noch for rug 14 mch.; Rasmus Jensen: haffre 10 scheper, rester for smør 1 mch., føenød it, giesteri 1 mch., eridtzpeng 1 mch., for haffre 6 mch.; Christen Kudsch: haffre 10 scheper; Hans Hanßen: haffre en ørtte, eridtz peng 9 sch., giesteri 1 mch.; Lars Skreder for 2 aars huspeng 3 rd.; Niels Strangeßen: huspeng 10 mch.; Peder Nielßen: høns sex; Rasmus Themmermand: hønß 2; Jens Kudsch: 8 sch., alle ibid.; Hans Madtzen i Rørup: haffre 10 scheper; Peder Bendtzen: peng 3 d., biug sex scheper, lam 1, gies 3, ibid.; Jens Erichßen i Kapedrup; haffre 24 scheper, boelgalt 1, smør 1 *fi*ering, foer oxse 1, eridtzpeng 9 sch.; Niels Hiereßen: haffre 20 scheper, smør 1 *fi*ering, foer oxse en; Hans Jensen: boelgalt 2, smør 1 *fi*ering; Madtz Rasmußen: smør 1 *fi*ering; Rasmus Knudßen i Røninge 3 mch. [24

Thorsdagen den 14. marty 1644 paa Aasumheridtzting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heridtz fougit, Madtz Anderßen i Thorup och Søren Rasmußen, [skriffuer]. |156v| Thingswindismend er: Per Rasmußen i Kierby, Anders Madtzen, Knud Rasmußen, Michel Hanßen, Jep Hanßen, Jens

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Rasmußen och Madtz Rasmußen, alle ibid., Hans Perßen sammestedtz.

Thingsteffner for Madtz Mortenßen paa Ørisløffgaard paa sin hosbundtz wegne er Rasmus Madtzen i Ørisløff och Rasmus Hanßen i Ørisløff hestemølle. De hiemblit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag otte dage nest forleden til i dag haffuer hidkaldet Niels Clemmidßen i Freltofft jmod dom, han*nem* thiltallit for $1^1/_2$ otting smør 3 rd., 1 boelgalt 4 rd., hoffnings peng 3 rd., hand fra 43 thil 44 aff hans landgild med resterer; formentte, hand burde betalle med diß anuentte eller lide nam, och dom begierit. Nød 15 dags wurderings dom epter gieldsagers forordning. [25

Hans Christenßen, ridefougit paa Ottensegaard, lod liuße epter en røehielmit stud, som er bode brend och klipet med dette hosfølgende [*et sammenslynget* HCS *følger*]. [26

|157r| Thingsteffner for Madtz Anderßen i Thorup paa gunstig hosbond welby. Hening Valchendorff och Hans Christensens wegne er Jep Hanßen och Hans Jørenßen i Allerup. De hiemblit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de louglig thil i dag haffuer hidkaldet Søby sogen, Løndeße sogen, Allerup sogen, Fraude sogen, Boellerup sogne, Røninge sogne och Dauinde sogen, Nere sogen mend, samptlig jmod dom for høe och haffre at frem age til Medelfar, Eigbye och Asperup saauelsom for deris kongschat epter kongl. may.s breff, de med resterer. Formeentte, de burde betalle och fremføre deris høe och haffre saauel som fremforschiche deris dragone heste eller staa thil rette som hans may.s wlydige.

Hans Hansen, fougit paa Søegaard, paa sin hosbundtz thienner[s] wegne och begierit, at Madtz Anderßen wille fremlege, huor wit sin hosbondtz thienner angaaende dragone heste, høe och haffre, de burde wdrette, saa schal hand sig thilbørlig som andre gode mens thienner erklere. Hans Madtzen paa Holluffgaard paa sin hosbundtz thienneris wegne suarit lige som Hans Hanßen.

Eptersom det er land och rige angaaende, och kongl. may.s naadig wdgangne breffue formelder, at jngen schal for same dragone heste och høe, haffre |157v| maa[!] forschaanis, wiste dommeren udj rette kallede icke at befri, saa de io bør epter

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

høyest bem:tte hans may.s breffue frem for schaffe høe sampt haffren saauelsom dragone hesten[e] med thilbehørige saauelsom betalle deris skatte, saauit billigen resterer, eller for skatten lide nam. [27

Thingsteffner for Madtz Anderßen i Thorup paa Hans Christenßen, ridefougit, [hans wegne] er for:ne thingsteffner. De hiemlit wed lige soren æd, at de louglig thil i dag haffuer hidkaldet Anders Sørenßen i Roldsted jmod dom for 27 rd. stedtzmaall; formentte, hand burde betalle med diß anuentte eller lide nam. Nød 15 dags wurderingsdom epter gieldsagers forordning. [28

Thingsteffner for Hans Hanßen paa Søegaard paa sin hosbundtz wegne er Christen Pederßen i Søby och Niels Andersen ibid. De hiemlit, [at de] louglig thil i dag haffuer hidkaldet Madtz Christenßen i Søby, Peder Anderßen [och] Knud Perßen i Søby jmod dom. Jligemaade hiemblit Hans Madtzen i Dauinde och Anders Nielßen ibid., att de och |158r| louglig thil i dag haffuer hidkaldet alle Dauinde mend, som thien til Sanderumgaard, saa och Anders Hanßen i Kierby, Hans Clemmidßen ibid., Madtz Anderßen i Thorup, Morten Smed ibid., Anders Hanßen ibid., Rasmus Nielßen i Allerup, Hans Rasmußen i Bierkom [och] Anders Sørenßen ibid., samptlig jmod dom, den*nem* thiltallit epter restandtzis bemelding; formentte, de burde betalle eller lide nam. Nød 15 dags wurderings dom epter gieldsagers forordning, for huis de billigen resterer. [29

Thingsteffner for Rasmus Hanßen i Ferisløff paa her Moens Kaasis wegne er Madtz Perßen i Nere och Knud Madtzen ibid. De hiemblit wed lige soren æd, at de i dag 14 dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Morten Rasmußen i Nere jmod dom, hannem thiltallit for thredsindtztiuge rd. stedtzmaall saauelsom hans resterende landgilde for i fior saauelsom for i aar; formeentte, hand burde betalle med diß anuentte eller lide nam epter gieldsagers forordning, och dom begierit. Morten Rasmußen møtte och sagde sig at wille beuiße med Jøren Karel, hand stedtzmollen saa ner som [*udstreget:* 20 rd. och] 20 sd. 1 oxse ⟨*over linien:* at were [*vel* = haffue] betald⟩, begierit |158v| delation. Nød 15 dags wurderings dom epter gieldsagers forordning epter irettesettelsen, wndertagendis hand sig anderledis kand erklere. [30

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Thorsdagen den 21. marty 1644 paa Aasumheridtzting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Thorup, [*udstreget:* Anders] Hans Lunde i Fraude och Søren Rasmußen, skriffuer.

Thingswindismend er: Lars Simmenßen i Kierbygaard, Rasmus Larßen i Kierby, Morten Hanßen i Thorup, Rasmus Larßen i Bierkom, Hans Rasmußen i Fraude, Anders Rasmußen ibid., Anders Jensen i Nere.

Heridtz fougden selff i dommersted.

Thingsteffner for Claus Anderßen i Røesuindinge er Niels Jenßen och Anders Pouelßen i Saaderup. De hiemlit wed æd med oprag[t] fingere epter recessen, at de i dag otte dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Anders Hanßen i Kierby for hans æd at afflege, om hand ey er med hannem forligt, at hand schulle giffue hannem it graat øg saa got som elluffue daller, en griß |159r| saa god som en daller och threj daller i penge. Anders Hansen møtte i rette och sagde sig aldelis jndted at were Claus Andersen skyldig, dog sligt ey wed sin æd benegte wille. Huor epter thingswinde wdsted bleff. [31

Thingsteffner for Christen Pederßen, lafougit paa Sanderumgaard, paa Hans Hansens wegne er Hans Skoemager och Anders Nielsen i Dauinde. De hiemblit wed lige soren æd epter recessen, at de i dag otte dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Themme Ottesen i Nere jmod dom, hannem thiltallit for 22 d. $1^1/_2$ mk. 4 sch., hand aff sin landgild med resterer for 44. Jligemaade i dag 14 dage til i dag hidkaldet Hans Rasmußen i Bierkom for 1 rd. grespeng for 2 hoper, hand och skyldig er. Formeentte, de burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dags wurderings dom epter gieldtzsagers forordning. [32

Thingsteffner for Anders Madtzen i Fraude Kierbye er Rasmus[1] Larsen och [*udstreget:* R] Lars Rasmußen i Fraude. De hiemblit epter recessen, at de i dag otte |159v| dage nestforleden thil i dag haffuer [hidkaldet] Anne Clemindtz i Fraude med sin lauguerge jmod winde sampt Christen Hanßen och Jens Madtzen ibid. for deris sandhed at stendig were. Da fremstod for:ne Jens Madtzen och Christen Hanßen och en epter anden want wed æd med opragt fingere, at nu i løffuerdags wor fire wger wor de epter heridtz fougdens thilsagen wurderingsmend at were, der Anders

[1] *Over et udstreget* Anders.

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Madtzen for kierkens restandtz skulle haffue wdleg; da wor der aldellis jndted thil wdleg at bekome udj Anne Clemmidtz boe i Fraude. Huor epter thingswinde wdsted bleff. [33

Thingsteffner for Madtz Andersen i Høyby er Mas Persen den eldere och Knud Madtzen ibid. De hiemblit wed æd med opragt fingere epter . . . [*afbrudt*]. [34

Thingsteffner for Lars Pouelßen paa Fraudegaard hans fuldmegtig, Hans Larsen Lunde i Fraude, er Rasmus Larsen och Lars Rasmußen i Fraude. De hiemlit wed lige soren æd, at de i dag otte dage nest forleden til i dag haffuer hidkal [!] |160r| hidkaldet Michel Hansen i Fraude [och] Hans Jbßen ibid. jmod dom for deris andel at betalle thil deris dragone hest, sadel och thøme, som Lars Pouelßen paa s. Hans closter leffuerit haffuer; formeentte, de burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Sagen er med beuilling til i dag 8 dage optagen. [35

Thingsteffner for Madtz Andersen i Thurup paa Hans Hanßen den wnge i Høybye [hans wegne] er Jep Hanßen och Madtz Nielßen i Høyby. De hiemblit epter recessen, at de i dag 14 dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Jørgen Mortenßen i Aarsleff jmod første thing panttis opbiudelse, til i dag 8 dage jmod andet thing, til i dag 14 dage threde thing panttis opbiudelse, och til i dag threj wger jmod panttis opbiudelse, wurdering och dom. Madtz Andersen i dag jmod for:ne Jørgen Mortensen opbød en fierings kiedel. [36

Thingsteffner for Melcher Oldelandtz thienner, nemlig Hans Jensen i Kapedrup, Niels Hiereßen och Mas Rasmußen ibid., deris wegne wed Jacob Perßen i Rønninge er Jens Clemmidßen och Rasmus Jenßen i Røninge. De hiemblit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag 14 dage fra s. Hans closter welbyrdig Hening Valchendorff och Olle Olsen, skriffuer, hidkaldet |160v| skriffuer[!], eptersom de en Olle Olsens thienner mundtlig wed talde, jmod winde. Da for retten fremstod Erich Jensen i Roldsted, Anders Hiereßen och Niels Perßen i Roldsted och Christen Andersen i Kapedrup och samp[t]lig wed deris æd bekrefft[ed], at Niels Hiereßen och Hans Jensen i Kapedrup haffuer jcke wden hal gaars brug och er forarmit, saa de ey kand giffue fuld skat. Madtz Rasmußen i Kapedrup haffuer jckon it

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

huß och kand ey forma[a] at giff[ue] halff skat. Huor epter thingswinde bleff wdsted. [37

Welby. her Anders Bille, her Mogens Kaaß, her Christopher Wrne och her Jørgen Brahes skriffuelse til woris her lensmand, welby. Hening Valchendorff, bleff lest och paaschreffuen, angaaende de wor begierendis, skriffuer och fougeder her i landet saa som de i Sielland nogit rytteri wille bringe paa fode och wnderholde, ko. may.s saauelsom adellens, huilchen skriffuelse welbem:tt[e] Hening Valchendorff selff wnderschreffuit haffuer. [38

|161r| Ihm. Thorsdagen den 28. marty 1644 paa Aasumheristing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit ... [*afbrudt; 1 à 2 linier ubeskrevne*].

Thingswindismend er: Anders Pedersen den eldere, Anders Pederßen, Lars Andersen, Hans Jørenßen i Rogerup, Hans Madtzen ibid., Hinrich Nielsen i Lauindtz gaare, Thommis Madsen ibid., Hans Pouelßen i Thuing.

Thingsteffner for Niels Anderßen i Freltofft er Jens Nielsen och Hans Nielsen i Freltofft. De hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Anders Hansen Skreder i Freltofft jmod dom, hannem thiltallit for en sort koe, hand och hans huustrue for:ne Niels Andersens folch i gaar fiortten dage skal haffue fralochit, mens folch wor i kierken, och hannem til diß forholder, eptersom for:ne Anders Hansen i sin gaard den til sit egit kræ schal haffue jndsatt. Formener, |161v| hand hannem derfore forwretted haffuer, saa som den sin nestis godtz fra locher, och Niels Andersen sin koe derforuden igien at forschaffe eller sig der til schaffe hiemel, och dom begierit.

Huor til at suare bleff wed Madtz Bertelsen, som thien for:ne Anders Hansen, fremlagt en zedel, daterit Freltofft, som i dag er, huor wdinden Anders Hanßen foregiffuer sig at were paa wagt; formente, ingen lougmaall eller høring offuer stedis, før hand hiemkommer. Sagen er i fiortten dage optagen. [39

Thingsteffner for Lars Pouelsen, fougit paa Fraudegaard, er Jens Knudßen och Hans Anderßen i Allerup. Dj hiemblit wed lige soren æd, at de i dag 14 dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Madtz Andersen i Høyby, heris fougit, jmod dom,

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

hannem thiltallit for 10 rd., hand haffuer loffuit for Rasmus Persen i Sanderum; formentte, hand burde betalle med diß anuentte eller lide nam, och dom begierit. |162r| Madtz Andersen formentte sig ey widere pligtig at betalle end den halffue part, som er 5 rd., eptersom her Christen for den halffue gield haffuer godsagt. Sagen er med Lars Pouelsens beuilling i fiortten dage optagen. [40

Thorsdagen den 4. aprilis 1644 paa Aasumheritzthing.

Sidendis retten: Madtz Andersen i Høyby, heridtz fougit ... [*afbrudt; 1 à 2 linier ubeskrevne*].

Thingswindismend er: Jøren Knudßen i Røninge, Knud Hanßen, Rasmus Knudsen, Olle Christensen, Pouel Christenßen, Lars Jørgenßen, Peder Monßen och Rasmus Jenßen, alle ibid.

Thingsteffner for Rasmus Knudßen i Røninge er Rasmus Knudsen den wnge och Søren Knudßen ibid. De hiemblit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag fiortten dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Pouel Christenßen i Røninge jmod dom, hannem thiltallit for tholff slette daller, hand paa sin egne och naabors wegne for dragonne hest och des behøring med resterer, epter som hand derfore skal haffue godsagt; formentt[e], hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Pouel Christenßen møtte och berette |162v| och formeentte sig och sinne naaboer, wgedags thienner, for samme dragone hestes thilleg att were forschaannit. Sagen i otte dag[e] optagen. [41

Thingsteffner for welby Hening Paauisch[s] fuldmegtig Hans Madtzen er Jøren Christenßen i Nederholle och Christen Madtzen i Offuerholle. De hiemblit epter recessen, at de i dag 8 dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet wnge Lars Hanßen i Nederholle for it hal føenød 3 mch., erispeng 13 sch.; Hans Pouelßen i Bierkom for en stald oxse 3 sd., erispeng 2 mch.; Knud Rasmußen i Allerup for en stald oxse 3 sd., Knud Anderßen i Thorup erispeng 18 sch., for it føenød 6 mch.; Rasmus Braad i Fraude rester aff sin stedtzmaalls peng 13 sd., de med resterer. Formeentte, de burde betalle med diß anuentte eller lide nam, och dom begierit. Nød 15 dags wurderings dom epter gieldsagers forordning. [42

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Jligemaade hiemblit for:ne thingsteffner, at de same dag til i dag haffuer hidkaldet Hans Perßen i Thuing, saa och hans med følgere, nemblig Hans Rasmußen i Bierkom, Jens Madtzen, Rasmus Rasmußen, Hans Markurßen, [*udstreget:* Madtz Claußen] Lars Claußen, |163r| Hans Anderßen, Jøren Madtzen, Hans Nielßen, Per Anderßen, Per Pouelßen, Niels Rasmußen, Rasmus Larsen, Rasmus Anderßen, Morten Madtzen jbid., Jep Rasmußen i Thuing, Lars Hanßen ibid., samptlig jmod dom, dennem thiltallit, for de haffuer pantted Pouel Knudßen och Hans Pouelsen i Bierkom; formeentte, Hans Perßen oc sinne med consorter thil same pants annammelse iche [!] bør at føre hiemmel eller och der fore lide som for whiemmelt epter welbem:tte Hening Pouischs zedel wnder hans egen haand.

Hans Pedersen møtte i rette och fremlagde Hans Christensen, ridefougit paa s. Hans closter, hans wnderschr:ne zedeller, den første daterit Ottensegaard nestforleden 20. febr[uary], som jndholder, at hand wor begierendis, Lars Pouelßen wille anmode sin hosbundtz thienner, at [*udstreget:* huer thuinde] de strax forschaffe aff Fraude sogen, baade kongl. may.s och andre gode mendtz thienner, thuinde gode heste med thilbehørig, sadel och thømme thil dragoner, paa det kongl. may.s naadigste befalling wnder dannigst kunde bliffue epter kommit.

Den anden zedel, daterit s. Hans closter den 6. marty nestforgangen, jndhollendis: Lars Pouelßen paa Fraudegaard paa Closterit paa |163v| Fraude och Bierkoms mendtz wegne haffuer leffuerit en dragone hest sampt sadel och thøme, och Hans Pedersen saauelsom sinne naaboer, nemblig Bierkom, Thuing och Fraude mend, paa sogen steffne haffuer wed tagen, at huer sin andel aff samme hest skulle betalle, huilcket ey [*udstreget:* aff] Pouel Knudßen och Hans Pouelßen epterkommit haffuer, huor wdoffuer hand och sinne med følger dem epter deris egen wedtegt pantted haffuer. Formeentte sig for thiltallen [at burde] fri kiendis. Sagen er i otte dage optagen. [43

Thorsdagen den 11. aprilis 1644 paa Aasumheridtzting.

Sidendis retten: Madtz Andersen i Høyby, heris fougit . . . [*afbrudt; 1 à 2 linier ubeskrevne*].

Thingswindismend er: Pouel Christenßen i Røninge, Rasmus

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Knudßen, Hans Hanßen och Niels Hanßen ibid., Knud Sørenßen i Fraude, Hans Rasmußen i Freltofft, Anders Hansen ibid.
|164r| S. Allexsander von Køchen paa Støberup i Sandager sogen hans arffuingers formynder lod leße høyllerd docter Hans Michelsen och m. Jacob Sperlings wdgiffne steffning, daterit Ottense den 9. marty nest forgangen, jndhollendis welby. Hening Paauisch til nestforgangen 27. marty at schulle møde i rette anlangende, om arff*inger* Asens proustigodtz iche deris naadsens aar burde at nyde, da sagen til nestkommende 24. aprilis er opsatt epter steffningen och dis opschrifft[s] widere bemelding. [44

Thingsteffner for Anders Hansen Skreder i Freltofft er Hans Rasmußen och Madtz Bertelßen ibid. De hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i gaar otte dage nestforleden til i dag haffuer hidkaldet Niels Andersen i Freltofft jmod dom och clage, sampt Jens Nielsen i Freltofft for sin sandhed at stendig were. Lars Pouelsen formeentte, at epterdj at sagen i dag 14 dage nest forleden er anhengig giort anlangende den koes thuistighed, och Niels Anderßen |164v| nu for retten stendig er at were sin hosbund [*udstreget:* och] restandtz och gield schyldig, och Anders Hansen samme koe haffuer thil sig tagen wden dom, formentte der for, welby. frue Ellen Marsuin burde her jmod kald och warsel haffue, saa nu thiltallit for:ne Anders Hanßen for $8^1/_2$ sdl., hand hannem skyldig er, [*udstreget:* forme] saauelsom 8 scheper malt, threj scheper biug, threj scheper boged och 10 scheper rug, hand hoß Niels Andersen thilstaar; formeentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Niels Andersen møtte och berette, at Anders Hansen er hannem ni scheper haffre och ni scheper ertter schyldig; formentte, hand det burde betalle eller quitere. Anders Hansen berette, at hand och Niels Andersen for:ne haffre och ertter haffuer faad til halne. Niels Andersen bleff thilfunden for:ne kraff at betalle jnden 15 dage, dog at kortte, huis for:ne haffre och |165r| ertter billig eragtis at were werd.

Anlangende den sag, som til i dag er optagen angaaende den omtuistende koe, er til i dag 14 dage jgien optagen. [45

Thingsteffner for Lars Pouelßen paa Fraudegaard paa sin hosbons wegne er Rasmus Larsen och Claus Jørensen i Fraude. De hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 14 dage nest forleden thil

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

i dag haffuer hidkaldet Michel Hanßen i Fraude, Jøren Andersen och Rasmus Jbßen ibid. jmod dom anlangende en contract, dennem jmellem gangen er epter thingswindis bemelding nestforleden 6. aprilis 43 her aff thingit wdsted; formentte, de den burde holde och epterkome, huor paa hand dom begierit. Bleff paakient, at epterdj partternis hosbønder och fougder saauelsom partterne haffuer samptøgt, da bør for:ne Michel Hanßen, Jøren Anderßen och Rasmus Jbßen samme contract at holde och epterkome. [46

|165v| Thingsteffner for Knud Anderßen i Søende er Lars Anderßen och Jens Nielßen ibid. De hiemlit epter recessen, at de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Rasmus Dinneßen i Perstrup jmod dom, hannem jmod 22 schillings erlegning thiltallit for en korde, hand hannem schal haffue frapantted; formentte, hand burde han*nem* sit werge jgien forschaffe, och dom begierit. Bleff thilfunden Knud Anderßen sit werge at jgien forschaffe eller for diß werd lide nam och wurdering epter 15 dags forløb. [47

Rasmus Knudßen i Røninge nød 15 dags wurderings dom offuer Pouel Christenßen ibid. for halffniende sdlr. for dragone hest, hand haffuer loffuit och godsagt fore, eptersom Pouel Christenßen nu for retten stendig er for for:ne $8^1/_2$ dlr. at haffue loffuit, dog for Pouel Christenßen forbeholden sin naabor for deris andel jgien at søge. [48

|166r| Jacob Perßen i dag opliuste it harnisch med pig och stormhat, i hans gaard nestforgangen wge jmellem thorsdag och fredag om naatten udj Røninge er bleffuen jnd kast. [49

Welby. Hening Paauischs sag med Hans Perßen i Thuing och hans med følgere ennu til i dag 14 dag optagen. [50

Lars Pouelsens sager, saauit thil i dag er forfløt, er endnu til i dag 14 dage optagen. [51

Thorsdagen den 25. aprilis anno 1644 paa Aasum her[i]dtz ting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Thorup i dommersted, [1]Jep Pedersen ibid. och Søren Rasmußen, skriffuer[1].

[1-1] *Muligvis tilføjelse med andet blæk.*

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Thingswindismend er: Jens Erichsen i Kapedrup, Niels Hiereßen, Hans Jenßen, Olle Hansen ibid., Olle Anderßen i Dauinde, Anders Anderßen ibid., Otte Hansen i Røninge, Søren Pederßen ibid., Rasmus Rasmußen i Bierkom, Lars Hanßen i Thuing.

Thingsteffner for Jacob Pederßen i Røninge paa Niels Perßen Wogenberigs wegne er Madtz Knudßen och Jens Nielsen i Rønninge. De hiemblit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag otte dage nestforleden |166v| thil i dag haffuer hidkaldet Throels Broderßen i Røninge, Niels Rasmußen, Pouel Christenßen, Hans Hansen, Per Mogenßen, Lars Jørenßen, Rasmus Knudsen, Jøren Knudßen, Rasmus Jenßen, alle ibid., Jens Erichsen i Kapedrup, Niels Hiereßen, Hans Jenßen ibid. [och] Madtz Rasmußen i Ellinge for winde. Da samptlig for retten fremstod for:ne mend, wndtagen Jøren Knudßen, och wed deris æd bekreffted, at de iche er god fore at affle thill den gaard i Søllinge, som Søren Jacobßen ibode, som nu staar øde, huor epter thingswinde bleff wdsted. [52

Thingsteffner for Jøren Thommeßen i Høyby er Olle Madtzen och Hans Pederßen ibid. De hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i thiesdags forleden otte dage til i dag haffuer hidkaldet Hans Jffuerßen i Lunde i Høyby jmod dom for thiuge daller och jt aars leye, ⟨*over linien:* hand⟩ hannem skyldig er; formeentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begieritt. |167r| Hans Jffuerßen møtte och stendig wor for:ne thiuge daller at were skyldig, dog wden leye; erbød sig med ware at wille betalle for:ne Jørgen Thomsen. Nød 15 dags wurderings dom epter gieldsagers forordning. [53

Thingsteffner for Hans Pederßen i Thuing paa sin egne och naaboers wegne er Niels Hanßen i Bierkom och Knud Pederßen ibid. De hiemlit wed lige soren æd, at de i dag fiortten dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Pouel Knudßen i Bierkom [och] Hans Pouelßen ibid. jmod winde, Hans Rasmußen i Berckom, Rasmus Rasmußen, Hans Nielßen [och] Morten Madtzen ibid., samptlig for deris sandhed at stendig were. Da nu for retten fremstod for:ne Hans Rasmußen, Rasmus Rasmusen, Hans Nielsen [och] Morten Madtzen, och en epter anden want wed æd med opragt fingere, at for wngefer fire wger siden at de [*rettet over linien fra* hand] saauelsom theris naaboer Fraude,

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Bierkom och Thuings mend paa Fraude sogne steffne med huer andre wed tog, at huer schulle betalle sin andeell til dragonehest och des behøring, och nogit der epter wor [*udstreget:* de] och Thuing och Bierkom mend |167v| forsamlit paa Bierkom steffne, da wor jngen, som samme hestes thilleg negted io at wille betalle, huor paa de bad dem saa sant Gud thilhielpe. Want widere, at same thid paa Bierkom steffne stod Hans Pouelßen thilstede och besaa same dragonehestis sadel, som der thil kiøbt bleff.

Pouel [*udstreget:* Christen] Knudsen i Bierkom wed sin æd benegted, iche at were thilstede, der de wor forsamlitt paa Bierkom steffne, dog [*udstreget:* steff] stendig wor at haffue werit thilstede paa sognesteffnen wed Fraude kierchegaard, der de det sambtøgte. Hans Pouelßen berette, ey at haffue werit paa sognesteffne, som bem:tt er, mens wor hoß paa Bierkom steffne och saa dragonehest sadellen. Huor epter thingswinde bleff wdsted. [54

Welby. Hening Paauischs sag med Hans Perßen i Thuing och hans med følger er endnu i 14 dage optagen. [55

|168r| Thingsteffner for Lars Rasmußen i Korup paa Aplone Hanses wegne i Høyby och børens wegne er Peder Hansen och Rasmus Hanßen ibid. De hiemlit wed lige soren æd, att de i gaar otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Hans Hanßen i Høyby Bundegaard jmod winde och dom, Hans Bendtzen, Hans Juell i Høybye, Rasmus Anderßen i Bierkom och [*et sidste navn synes glemt?*] samptlig for deris sandhed at stendig were. Da for retten frem stod for:ne Hans Benßen, want wed æd med opragt fingere, at paa skiffte epter s. Hans Hanßen i Høybye bleff Apelonne Hanses och Hans Hanßen [*udstreget:* skulle] forligt, at Hans Hanßen skulle giffue hinde jt hundred slette daller, huor aff hun strax bekom de halffue peng, och den anden halff part skulle hun haffue nest forleden Mortens dag. Belangende huor wit børne[ne] skulle haffue, wed hand jndted at omwinde, før skiffte breffuit fremlegis. Hans Juel want i alle maader, som Hans Bendtzen før wundet haffuer. Huor epter thingswinde bleff wdsted. [56

Thingsteffner for Lars Larßen i Heden paa fru Ellen |168v| Marsuins wegne er Hans Rasmußen i Freltofft och Christen Madtzen ibid. De hiemlit wed soren æd, at de i mandags wor otte dage til i dag haffuer hidkaldet Niels Anderßen i Frel-

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

tofft jmod dom, hannem thiltallit for 24 d. slette en march $5^1/_2$ sch. aff sin landgild epter restandtzis bemelding; formentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag[s] wurderings dom epter gieldsagers forordning. [57

Niels Andersen och Anders Hanßen Skreder, bege i Freltofft, for retten fremstod, sagde dennem at were med huer andre forligt saaledis, at Anders Hanßen skall leffuere Niels Andersen sin koe, naar hand den begierer, wden ald forhindring, huor jmod Niels Andersen skal betalle thil Anders Hansen for huis gield, hand han*nem* skyldig er, fire slette daller, och |169r| dermed skall ald deris jring och thuistighed, som dennem her til dags jmellem weritt haffuer, aldellis were død och magtisløß, huor epter thingswinde bleff wdsted. [58

For retten fremstod Rasmus Hansen aff Schielschiør, barenfød i Fraudeby, wor skudtzmaall begierendis, huorledis hand sig skichet och forhandlit haffuer wdj hans opuegst, och jmeden de hannem kiendt haffuer. Da nu fremstod Peder Larsen i Lundbygaard, Hans Bendtzen i Høyby, Hans Jffuerßen, Hans Larsen, Hans Hansen, Lars Nielsen, Hans Rasmußen, alle ibid., Anders Madtzen i Kierby, Lars Hansen i Thuing, Hans Perßen ibid., Anders Larßen i Nere, Jens Madtzen ibid., Lars Claußen i Bierkom, Hans Nielsen, Pouel Knudßen, Rasmus Larsen ibid. och Knud Andersen i Thorup, och samptlig certificerit och berette, at for:ne Rasmus Hanßen er barenfød i Fraude aff erlig och egte forældre; hans fader wor Hans Hansen Smed, och hans moder wor Maren Larsdaatter, och |169v| haffuer hand sig selff udj hans opuexst, och jmeden hand er werit her hieme, i leffnit och omgengelse schichet och forhandlit, som det en erlig person wel egner och anstaar, saa jngen wiste for:ne Rasmus Hansen eller hans forældre andet end erligt er i alle maader at eptersige, huilchet winde de widere wil stendig were, om behouff giordis. Her epter bem:tt[e] Rasmus Hanßen thingswinde wdsted bleff. [59

Thingsteffner for Madtz Anderßen i Thorup, deellefougit i Aasumherit, paa sin gunstig hosbundtz wegne er Hans Jørenßen och Jep Hansen i Allerup. De hiemblit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de med fiortten dagis warsel thil i dag haffuer hidkaldet Jøren Hansen i Aasum, Hans Kaare i Roge-

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

lund, Lars Christenßen i Bollerup, Hans Rasmußen ibid., Morten Møller i Bollerup mølle, Otte |170r| Hansen i Røninge, Søren Persen ibid., Hans Hanßen i Høyby, Lars Nielsen ibid., [*plads åben til et navn*], Knud Skiøtte i Løndese, Peder Anderßen i Bierkom, [*plads åben til et navn*], Knud Skiøtte i Thorup, Jens Knudsen i Allerup, Claus [*plads åben til efternavn, vel* Christensen] i Dauinde, Anders Hanßen i Kierby, Peder Knudßen i Holle, Hans Marchursen i Bierkom, Anders Madtzen i Kierby, Jøren Knudßen i Røninge, Lars Jenßen i Orre, Christopher Pederßen i Perstrup, Knud Skiøtt i Løndese [!], Christen Knudßen i Allerup, Hans Jbßen, Jens Knudßen [!] ibid., Rasmus Nielßen i Thorup, Per Nielßen i Høyby, Christen Anderßen i Bollerup, Morten Møller ibid. [!], Rasmus Hanßen ibid., Morten Nielsen Møller i Rørup, Michel Hanßen i Fraude, Peder Knudßen i Offuerholle [!], Anders Hanßen i Kierby [!], samptlig jmod dom, saauelsom hueranden mand i Nere epter fortegnelsis bemelding, for de deris wagt wed Medelfar forsømmit haffuer. Formentte, de der fore burde deris hals at haffue forbrut, och deris boeßlod til [*åben plads til 2—3 ord*] |170v| at were forfalden, och dom begierit. Sagen er til i dag otte dage optagen. [60

Den anden sag med Jøren Knudßen udj Røninge er och til i dag 8 dag optagen. [61

Lars Pouelßen paa Fraudegaard beuilgit, saauit sager til i dag at were optagen, widere til i dag otte dage att maatte forfløttis. [62

[1]Torsdagen dend 2. may 1644.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høybye, herridzfoget ... [*afbrudt; 1 à 2 linier ubeskrevne*].

De 8 mend: Tommes Madzen i Dawinde ... [*afbrudt; nogle linier ubeskrevne*].

[2]Thorsdagen den 9. may 1644 paa Aasumheridtzting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heridtz fougit ... [*afbrudt; 1 à 2 linier ubeskrevne*].

|171r| Thingswindismend er: Pouel Knudsen i Bierckom, Jens

[1] *De meget ufuldstændige oplysninger om dette tingmøde skrevet med anden hånd.*
[2] *Atter med Søren Lund Rasmussens hånd.*

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Madtzen, Hans Markurßen [*udstreget:* Hans] ibid., Hans Pedersen i Thuing, Jep Rasmußen ibid., Rasmus Knudßen i Røninge, Rasmus Anderßen i Bierkom, Claus Christenßen i Dauinde.

Thingsteffner for Lars Larsen i Heden paa frue Ellen Marsuins wegne er Hans Rasmußen i Freltofft och Madtz Christenßen ibid. De hiemblit epter recessen, at de i dag otte dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Per Hanßen i Allerup for 7 rd., Knud Anderßen i Løndeße, for hand haffuer besouit Anne Espensdotter; formentte, hand burde 9 rigs ort for jomfrue krenchen at betalle.

Wor och dom begierendis, om for:ne Per Hanßen iche io bør for:ne restandtz at betalle eller lide nam och derforuden hans gaarsfeste at haffue forbrut. Sagen er med Lars Larsens beuilling til i dag otte dage optagen. [63

Thingsteffner for Lars Rasmußen i Korup paa Apelonne Hansis wegne i Høyby er Per Hanßen och |171v| Rasmus Hanßen i Høyby. De hiemblit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag otte dage nestforleden thil i dagh haffuer hidkaldet Hans Hanßen i Bundegaarden i Høyby jmod dom, hannem thiltallit for 50 sd., hand hinde epter thingswinde nest forleden 25. aprilis her wdsted [skyldig er]; formeentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit.

Derforuden hannem thiltallit for femb scheper rug, som bleff saad i Hettens ager; formentte, hand dem hinde jgien burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dags wurderings dom for det halffue hundred daller epter gieldsagers forordning. Den anden sag med rugen er i 14 dage optagen. [64

Simmen Hansen i Langkild ⟨*over linien:* lod⟩ opliuße it graat galt suin, stiffuit paa det wenstre øre och en skiøre wnder i det høyre øre, som er werit en thid lang hoß hans suin. [65

|172r| Eptersom den sag jmellem welby. Hening Paauisch och Hans Pederßen i Thuing sampt hans naaboer thil i dag er optagen, da epterdj welbem:tt[e] gode mand dem thiltaller, for dj thuinde hans thienner i Bierkom haffuer pantted jmod hans wilge och sambtøche, och welby. Hening Paauisch formeenner, at for:ne Hans Perßen med sinne naaboer bør att føre hiemmel thil same pantis annammelse eller at lide der for som for andet whiemelt, epter saadan forberørtte leylighed weste dommeren

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

sig iche der udj at thør wnderstaa dommer at were, men det ydmyglig for sin offuer dommer at henvise. [66

Thorsdagen den 16. may 1644 paa Aasumheridtzting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heridtz fougit, Madtz Anderßen i Thorup och Søren Rasmußen, skriffuer.

Thingswindismend er: Niels Rasmußen i Bierkom, Lars Claußen, Hans Anderßen, Rasmus Larsen ibid., Olle Anderßen i Dauinde, Claus Christenßen ibid., Christen Hanßen i Fraude, Hans Rasmußen ibid.

|172v| Thingsteffner for her Niels i Allerup er Hans Jørenßen och Jep Hanßen i Allerup. De hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Jep Pederßen i Thorup jmod [dom?], hannem thiltallit for it rodstøche aff en eg, her Jøren thil bøgningstemmer til prestegaarden wduist er, och Jep Persen wden hiemmel til sit huß haffuer ladet hiemføre. Formentte, Jep Perßen ey [!] bør at lide som for whiemmelt och her Niels thilbørlig at stande thil rette, och dom begierit. Jep Perßen møtte i rette och suarit, at der hand feste sin gaard, laa it gamel støche thre paa grunden, som hand hiemførde och slog sønder til bageued, som Madtz Anderßen, heridtzfougit, gaff forloff thil at hiemføre. Her Niels beuilgit sagen til i dag 14 dage at maatte opstaa, eptersom Jep Perßen loffuit at des forinden thalle med her Niels. [67

|173r| Thingsteffner for Jørgen Dreyer paa Jøren Pederßen i Aasum hans wegne er Jep [*udstreget:* Pederßen] Hansen och Hans Jørenßen i Allerup. De hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i fredags forleden fiortten dage thil i dag haffuer hidkaldet Hans Frandsen Smed i Aasum, Olle Ollsen, Niels Reff, Rasmus Clemmidßen ibid. och Anders Perßen i Røgerup den wnge, en huer for sin sandhed at stendig were, disligeste Per Knudßen Friß, i Ottense da boendis, jmod winde, sampt Erich Nielßen, byefougit, Christian Bager och Anders Lafougit, Ottense byes kiemner, om de her til wil suare.

Da epter at æden windisbyrdene bleff forholt, frembstod Anders Perßen den wnge i Rørup, want wed æd med opragt fingere epter recessen, at neste løffuerdag før Palmesøndag da

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

kom Per Friß och Jøren Persen i ord sammen jnde thill Berette Lars Nielsens i Ottense, da strax wdgich Per Friß wd aff den jnderste stue jnd i Berttis den anden stue och sagde til Jøren Perßen: |173v| Du schal faa en wløche. Rasmus Clemidßen i Aasum wed lige soren æd [*udstreget:* lige] want i alle maader, lige som Anders Perßen wundet haffuer.

Hans Frandsen Smed i Aasum want wed lige soren æd, at samme dag, som Anders Perßen haffuer omb wundet, da jndkom hand thill for:ne Bertte Lars Nielsens i Ottense, da wor for:ne Per Friß med Jøren Perßen i ord sammen, huorfore for:ne Hans Smed gich fra dennem aff den jnderste stue jnd i den yderste, da wdløb Per Friß aff den jnderste stue i den anden och thentte sin londtte, sagde thil Jøren Perßen: Du schal faa en wløcke, før du kommer aff husit eller aff byen. Niels Nielsen Reff want i alle maader, lige som Hans Frandtzen før wundet haffuer, wed æd med opragt fingere.

Olle Olsen i Aasum want wed æd med opragt fingere, at samme thid wden for Bertte Lars Nielsens dør da wdkom Per Friß aff Berttis gadedør med en muschet |174r| och pasit sin londte paa muschetten, sagde hand thill Jøren Perßen: Du schal faa en wløche. Eptersom Jøren stod i forstuen, da sagde Jøren thil Per Friß: Huem er det, du bander? Peder Friß sagde til Jøren Persen: Det er dig, och klemtte lundtten thil panden thuinde gange, dog iche kunde faa muschetten aff.

Huor paa en huer for:ne windisbyrd bad dem saa sant Gud thilhielpe, huor epter thingßwinde bleff wdsted. [68

Per Larsen i Lunbygaard paa Knud Skiøttis wegne i Løndese, Morten Møller i Bollerup mølle, Anders Hanßen i Kierby, Jøren Hanßen i Aasum, Hans Kore i Rogelund, Lars Christenßen i Bollerup, Søren Perßen i Røninge, Lars Nielßen i Høyby, Per Anderßen i Bierkom, Jens Knudßen i Allerup, Claus Christenßen i Dauinde, Hans Markurßen i Bierkom, Anders Madtzen i Kierby med Madtz Anderßen i Thorup formedelst wagts forsømmelse thog wed gienmelle, at sagen til i dag 14 dage at maatte opstaa. Sagen er thil den thid optagen. [69

Themme Ottesen i Nere, Hans Michelßen, Niels Anderßen, Madtz Anderßen, Hans |174v| Jbsen ibid. och thog wed gienmelle thil i dag 14 dage. Sagen er til den thid optagen. [70

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Thingsteffner for Niels Jørensen [*rettet over linien fra* Hanßen] i Røninge er Niels Hansen och Rasmus Jørenßen ibid. De hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Throels Brorsen i Røninge jmod dom, hannem thiltallit for en sadel med bedsel, som hand aff hannem thil dragonehestis wdredelse hendtte och annamit, huor for hand loffuit hannem thj march eller sit thøy, nemblig sadel och bidtzel, igien at forschaffe med diß anuentte, och dom begierit. Throels Broderßen møtte och stendig wor, sadelen med bidtzellit aff Niels Jørenßen paa sin egne och naabors wegne at haffue annammit; formentte sig ey iche wider pligtig end sin andel at betalle. Nød 15 dags wurderings dom epter gieldsagers forordning. [71

|175r| Simmen Hansen i Langkild opliuste jt [1]graat galt suin, stiffuit paa det wenstre øre och en skiøre wnder i det høyre øre, som er werit en thid lang hoß hans suin[1]. [72

Thorsdagen den 23. may 1644 paa Aasumheridtzthing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Madtz Anderßen i Thorup.

Thingswindismend er: Hans Jenßen i Nere, Morten Rasmußen, Niels Anderßen ibid., Rasmus Larsen i Bierkom, Niels Pederßen i [*udstreget:* Dauind] Roldsted, Jens Pederßen i Dauinde, Lars Anderßen ibid., Anders Hanßen i Kierby.

Thingsteffner for Morten Rasmußen, lexmand i Nere, er Søren Hanßen och Jens Larsen i Nere. De hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag 14 dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet alle Nermend, karle och alle, som giffuer kongschat; formentte, de burde deris kongschat och koren schat at betalle jnden 15 dage eller lide nam, och dom begierit. Sagen er i otte dage optagen. [73

|175v| Thingsteffner for Anders Anderßen i Søllinge paa Maren Hansdotters wegne ibid. er Knud Rasmusen [*udstreget:* och] i Søllinge och Simmen Perßen i Thorup. De hiemblit wed lige soren æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag fiortten dage nest forleden til i dag haffuer hidkaldet Anders Hansen i Perstrup for [*udstreget*: en thøn] halfftredemarch, Madtz Jenßen ibid. for en thønd øl, elluffue march, de for:ne Maren Hans-

[1-1] *Tilføjet senere med andet blæk.*

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

dotter skyldig er; formentte, de burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dags wurderings dom epter gieldsagers forordning. [74

Apelonne Hansis i Høyby med Hans Hanßen ibid. [deris sag] angaaende de 5 scheper rug, schepen 28 sch., er endnu til den [*åben plads til et par ord*] optagen. [75

Peder Hansen i Dauinde, oldermand sammestes, Niels Pedersen i Roldsted, oldermand ibid., gaff last och clage offuer Hans Mortenßen i Roldsted, for hand holder [*rettet fra:* holdet] skabet bester paa deris fellit, wanseet hand thilforne |176r| er aduarit dennem at affschaffe; formentte, hand burde dennem at affschaffe, saa frembt hand der fore ey wil staa thil rette. [76

Erich Nielsen, byefougit i Ottense, lod liuße epter en sort spieldet koe, fremlig med kalffue, som for hannem nestforleden 19. may fra kommen [er]; om den nogen gaat folch forekommer, de hannem det wille thilkiende giffue. [77

Fredagen den 31. may 1644 paa Aasumheridtzting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Thorup i dommersted... [*afbrudt; 1 à 2 linier ubeskrevne*].

Thingswindismend er: Jacob Pederßen i Røninge, Pouel Christenßen, Lars Perßen, Knud Jørenßen, Madtz Knudßen, Lars Anderßen ibid., Rasmus Pouelßen och Jøren Larsen i Høyby, Hans Hanßen Bendtzen, Hans Juel ibid., den anden Hans Hanßen sammestedtz.

Thingsteffner for Lars Persen i Røninge paa welby. Casper Dues wegne er Madtz Knudßen och Lars Anderßen i Røninge. De hiemlit wed æd med opragt fingre epter recessen, at de i gaar fiortten dage forgangen |176v| thil i dag haffuer hidkaldet Peder Bendtzen i Langeschouff for en rigs daller, hand aff sin hoffnings peng med resterer; formente, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Lars Perßen dog beuilgit sagen til nestkommende thorsdag att maatte opstaa. Sagen er thil dis optagen. [78

Thingsteffner for Jacob Perßen i Røninge paa welby. Melcher Oldelandtz wegne er Mads Knudßen och Lars Andersen i Røninge. De hiemlit wed lige soren æd, at de igaar otte dage nest-

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

forleden thil i dag haffuer hidkaldet Pouel Christenßen i Røninge jmod dom, hannem thiltallit, for hand sin landgield ey haffuer erlagt; formeentte, hand sit gaars feste burde haffue forbrut. Sagen er med beuilling i fire wger optagen, eptersom Pouel Christenßen loffuit at stille sin hosbond thil fris. [79

|177r| Thingsteffner for Jacob Perßen i Røninge paa welby. Melcher Oldelans thienner Knud Jørenßen i Røninge [hans wegne] er for:ne thingsteffner. De hiemlit wed lige soren æd, at de i gaar otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Hans Nielßen, thiennendis Lars Perßen den wnge i Røninge, jmod dom, hannem thiltallit, for hand i søndags otte dage nestforleden forneffne Knud Jørenßen i Røninge haffuer offuer falden och gaff hannem en ørfigen; formente, hand der fore burde bøde epter lougen, och dom begierit. Hans Nielßen møtte och sagde, at bem:tte Knud Jørenßen slog hannem først; formente sig for thiltallen burde fri kiendis. Sagen er i fiortten dage optagen. [80

Thingsteffner for den wnge Hans Hanßen i Høybye er Rasmus Pouelßen och Jøren Larßen ibid. De hiemlit epter recessen, at de i gaar fiortten dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Apelonne Persdaatter i Høyby med sin lauguerge jmod winde, saa och |177v| Hans Hanßen Bendtzen och Hans Juel ibid., en huer for sin sandhed at stendig were. Da epter at æden winderne bleff forholt, fremstod Hans Hansen Bendtzen, want wed æd med opragt fingere, at der skiffte stod epter s. Hans Hansen i Høyby, da loffuit Apelonne Persdaatter at wille holde och wdgiffue halff tønge och besuering, aff Bundegaarden skulle giøris och giffuis, fra den dag, schiffte stod, och til Woldermis nu sidst forleden. Hans Juel want wed lige soren æd, lige som Hans Bendtzen før wundet haffuer. Huor [*udstreget:* epter] paa en huer for:ne winder bad dem saa sant Gud thilhielpe, huor epter things winde bleff wdsted. [81

Niels Jensen i Brangstrup jmod Per Jenßen i Finninge bød sig i rette, och iche hand møtte. [82

Den sag med de, wagt forsømmit haffuer, er med Madtz Andersen i Thorup hans |178r| beuilling er [!] endnu til nestkommende thorsdag optagen. [83

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Thorsdagen den 6. juny 1644 paa Aasumheridtzting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heridtz fougit... [*afbrudt; 1 à 2 linier ubeskrevne*].

Thingswindismend er: Madtz Anderßen i Nere, Hans Jbßen, Anders Rasmußen, Steffen Larsen ibid., Hans Hanßen Bendtzen i Høyby, Rasmus Madtzen i Nederholle, Jens Sørenßen i Kapedrup, Hans Jenßen i Nere.

Thingsteffner for welby. Hening Paauisch wed Hans Madtzen er Jøren Christenßen i Nederholle och Christen Madtzen i Offuerholle. De hiemblit wed æd med opragt fingre epter recessen, at de med fiortten dagis warsel til i dag haffuer hidkaldet Lenne [*senere tilføjet på åben plads:* Nielsdotter], som forgangen sommer tientte i Allerup hoß Knud Rasmußen och nu er i Dømmestrup, [och] Anne Nielsdaatter i Nederholle, en huer med sin lauguerge, Madtz [*udstreget:* Ha] Andersen i Offuer Holle, samptlig jmod dom och rettergang.

Saa |178v| nu thiltallit Hans Madtzen for:ne Lenne [*åben plads til efternavn*], for hun sig haffuer ladet besoffue; formentt[e], hun sine bøder burde betalle eller lide nam, och dom begierit. Herimod at suare møtte Jøren Knudßen och Rasmus Jenßen i Dømmestrup och wed deris æd bekreffted, at for:ne Lenne er saa forarmit, at hun ey sine bøder kand wdrette, mens er en fattig siug quinde, gaar om at thige; thilmed bekreffted, at hun for dennem bekiendt haffuer, at ingen anden er hindis barnefader end lafougden paa Hollefgaard wed naffn Anders, som hun for presten thilforne bekient haffuer.

For:ne thingsteffner hiemlit wed lige soren æd, for:ne Anders Lafougit til i dag at haffue hidkaldet fra Hollegaard jmod rettergang.

Bemeltte Hans Madtzen jligemaade thiltallet Anne Nielsdaatter, for hun sig thrinde gange haffuer ladet besoffue; formentte, hun der fore burde straffis |179r| thil kagen, och der paa jligemaade dom begieritt.

Bem:tte Lenne [*tilføjet på åben plads:* Nielsdotter] bleff thilfunden sin bøder epter forordningen at wdrette eller lide paa kropen epter kongl. may.s naadigste forordning.

Den sag med Anne Nielsdaatter er til i dag threj wger optagen.

Madtz Andersens beschylding beuilgit Hans Madtzen til i dag otte dage at maatte opstaa. [84

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Madtz Anderßen i Thorup beuilgit den sag formedelst wagts forsømmelse til i dag 8 dage at maatt[e] opstaa. [85

Lars Pouelßen paa Fraudegaard paa sin hosbondtz wegne i dag første thing affliuste ald wlouglig sed och thore schiør paa sin hoßbundtz thienners grund. [86

Thorsdagen den 13. juny 1644 paa Aasumheridtzting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heridtzfougit, Jep Perßen i Thorup och Søren Rasmußen, skriffuer.

Thingswindismend er: Rasmus Larsen i Bierkom, Morten Madtzen, Rasmus Anderßen ibid., Michel Thorsen i Warto wed Sanderumgaard, Anders Hanßen Brun i Freltofft, Anders Hanßen den anden ⟨*over linien:* ibid.⟩ och Hans Hanßen den wnge i Høybye.

|179v| Thingsteffner for welby. Claus Brochenhuß hans fuldmegtig Erich Frerichßen, fougit paa Nor [!] Norschouff, paa meeninge Giesteløff och Rønkeby mendtz wegne er Anders Knudsen den eldere och Anders Knudßen den wnge i Rønchebye. De hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i thiersdags forleden fiortten dage til i dag haffuer hidkaldet Anders Simmenßen i Freltofft, Hans Pouelßen, Niels Pederßen, Helle Skreder, Anders Hanßen Brun, Niels Jørenßen, Niels Chlemmidßen, den anden Anders Hanßen, Thommis Christenßen, Jesper Rasmußen och Christen Madtzen, alle ibid., samptlig jmod dom. Jligemaade hiemlit for:ne thingsteffner, at de samme dag til i dag haffuer hidkaldet welby. frue Ellen Marsuin fra Weilegaard med sin lauguerge, jligemaade jmod dom. Dißligeste hiemlit Lars Madtzen och |180r| Hans Hanßen i Rønckeby wed lige soren æd, at de i gaar fiortten dage fra Nyborig slot thil i dag haffuer hidkaldet welby. her Mogens Kaas och hans welby. fuldmegtig Jørgen Karell, ridefougit sammestedtz, jmod dom.

Saa nu paa welby. landtzdommers och for:ne Giesteløff och Rønckeby mendtz wegne thiltallit Erich Frerichßen for:ne irettekallede, for at eptersom wdaff arildtztid Freltoffte march, kaldis Hemarchen ved Rønckebyehe, huer threde aar, naar den haffuer werit fellit och brugt til fellidtzbed med Rønckeby he, jndtil nu nest forleden Wor Here Himmelfars dag dagen nest thilforn, som wor en onsdag, [*udstreget:* for jndtil nu] den er

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

jndgierdet. Formentte derfore, for:ne Freltofft men[d] pligtig er deris gierder, di nu opreist haffuer, wed lige at holde, lige saauel naar for:ne Hemarch liger thil fellit, saa som de thuinde aar, de den pløyet och saad haffuer, |180v| saa det kand were welbem:tte landtzdomer och for:ne Giesteløff och Røncheby mendtz paa deris gresning wden skade och skadisløs i alle maader, och der paa dom begierit. Herimod at suare møtte Anders Hanßen Brun i Freltofft [och] den anden Anders Hanßen ibid., begierit, at sagen nogen thid maatte optagis, wille da hertil widere suare. Sagen er med Erich Frerichsens beuilling i fire wger optagen. [87

Thingsteffner for den wnge Hans Hanßen i Høybye er Helle Christenßen och Peder Hanßen ibid. De hiemlit epter recessen, at de i dag otte dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Apelonne Persdotter i Høyby med hindis lauguerge jmod dom, hinde thiltallit effter hans forsettis formelding wnder hans naffuen for thi lang egter, ni thersche dage, |181r| thou agendend hoffdage, noch for hand haffuer pløyet thil Closterit thil biug och rug i threj dage, noch gierdet thil Closterit med toe karle en dag, skat fire rd. och $4^1/_2$ mch., til dragone hest 9 mch., for 2 scheper biug 3 mch., som wor resten paa landgildbiug, saa och for hand allenne haffuer wdstaat Medelfar wagten i winter. Formentte, hun epter dannemendtz siggelse bør at betalle den halffue part aff forschr:ne wdgifft, saauit ret er, och der paa dom begierit. Lars Rasmußen i Korup epter Jens Basis zedel paa Dallum closter begierit beschyldingen beschreffuen, skulle der thil kome suar. Sagen er i otte dage optagen. [88

Olle Hanßen i Kapedrup, Peder Rasmußen, Rasmus Hanßen ibid. for retten fremstod och samptlig wed deris æd bekreffted, at den gaard i Kapedrup, som Jøren Hanßen ibode, haffuer staad øde siden nestforleden juel och staar endnu øde. Her epter Jens Sørenßen i Kapedrup thingswind[e] begierit. [89

|181v| Lars Pouelßen paa Fraudegaard i dag andett thing affliuste ald wlouglig sed och thoreschiør paa sin welby. hosbundtz thienneris grund. [90

Den sag jmellem welby. Hening Paauisch och Madtz Møller i Offuerholle er endnu til i dag 14 dage optagen med beuilling. [91

Lars Rasmußen i Korup paa Apelonne Persdotters wegne i

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Høyby nød 15 dags wurderings dom offuer Hans Hanßen den wnge i Høybye for de femb skeper rugs werd epter gieldsagers forordning. [92

Thorsdagen den 20. juny 1644.

Sidendis retten paa Aasumheridtzting: Madtz Anderßen i Høyby, heridtz fougit, Madtz Anderßen i Thorup och Søren Rasmußen, skriffuer.

Thingswindismend er: Lars Jesperßen i Nere, Anders Larßen, Hans Sørenßen, Hans Michelßen ibid., Per Larßen i Lundbygaard, Pouel Christenßen i Røninge, Per Pouelßen i Bierkom.

|182r| Madtz Anderßen i Thorup, delle fougit i Aasumherit, i dag første thing affliuste ald wlouglig sed och thoreschiør paa s. Hans closters thienneris grunder. [93

Lars Pouelßen paa Fraudegaard i dag threde thing lod affliuße ald wlouglig sed och thore skiør paa Fraudegaars thienneris grunde. [94

For retten fremstod Niels Pederßen i Freltofft, Hans Pouelßen, Thommis Christenßen och Niels Jørenßen ibid. och samptlig wed deris æd bekreffted, at den gaard, Niels Anderßen i Freltofft jboede, haffuer staad øde siden juel och staar endnu øde. Her epter Niels Clemmidßen i Freltofft things winde bleff wdsted. [95

Thorsdagen den 27. juny 1644 paa Aasumheridtzthing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heridtz fougit, Madtz Anderßen i Thorup och Søren Rasmußen, skriffuer.

|182v| Thingswindismend er: Rasmus Hanßen i Pederstrup, Peder Madtzen, Hans Anderßen, den anden Rasmus Hanßen ibid., Jep Pederßen, Morten Hanßen i Thorup, Rasmus Larßen i Bierkom, Niels Larßen i Thorup.

Thingsteff[n]er for welby. Hening Paauischs thienner Hans Madtzen paa sin hosbondtz saauelsom Offuer Holle och Neder Holle mendtz wegne er Hans Rasmußen och Hans Nielßen i Nederholle. De hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Christopher Pederßen i Pederstrup, oldermand sammestedtz, saauel som hans naaboer, Lars Jesperßen, oldermand i Nere, och hans naaboer, Niels Perßen, |183r| oldermand i [*udstreget:*

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Nere] Allerup, Per Hanßen, Christen Knudßen, Hans Larßen, Ebbe Perßen, Hans Jbßen, Jens Hanßen, Jep Knudßen, Per Anderßen, Knud Jørenßen, Jens Knudßen, Knud Rasmußen ibid. jmod thingswindiß beschriffuelse. Saa nu thiltallit Hans Madtzen for:ne Perstrup, Nere och Allerup mend for en lougsøgt wey, som løber fra Bundtued och til Ellehusit, de paa ager; dennem hermed nu aduarit, at saa frembt nogen her epter der paa nogen skade bekomer, skall de det for hiemgield haffue, huor epter en huer sig for skade kand tage ware. Her epter thingswinde bleff wdsted. [96

Jligemaade hiemblit for:ne tingsteffner wed lige soren æd, at de i dag otte dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Per Hanßen i Allerup, Jens Knudßen, Hans Larßen, Jep Knudßen, Jens Hanßen ibid. jmod dom, dennem thiltallit, at |183v| epter-som fra Ebbe Pederßen[s] hauge och thil Allerup gierd nu er opr[e]ist it gierd och jndtagen jt støcke jord, som thil forne haffuer ligit thil fellidtz gresbed, och dermed forhindrit den gamle retfarende wey at brugis, som aff arildtz tid brugt er, huor med de nu haffuer foraarsagit en ny wey, Holluffgaard bønder thil største schade, ansende de udj it things winde haffuer fremstanden och berett, bem:tt[e] wey en huer och alle at stande fri fore at paa kiøre och fremfare. Formeenner der fore, at samme gierde nu strax bør at afftagis saauelsom den jndhegnit pladtz igien at wdlege, dißligeste at betalle, for huis skade de med den wey haffuer giffuen aarsage thil offuer for:ne Offuerholluff och Neder Holluff bønders eng at kiøre, som thil kommende aar, naar wang bliffuer, aff |184r| dannemend der udj kand kiend[is] paa, huor eng bonden at were forringit; huor paa dom begieris.

Der hoß fremlagde jt thingswinde heraff thingit 1637 den 22. juny wdsted, som med Hans Madtzens berettning lest och paa schreffuen bleff. Huor jmod at suare møtte for:ne irettekallede, dog jndted her til suare wide [*vel* = wille]. Da epter irettesettelsen weste dommeren her paa ey andet at kiende, at epterdj for:ne irettekallede er møtt och ingen erklering dog giort haffuer, da bør de samme wey igien at forferdige och straffis epter lougen. Belangende huis skade, som berettis at were sched, wiste dommeren dem ey at thilkiende fore att staa thil rette, før anden beuiß fremkom*mer*. [97

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Affkalding. Fremstod Jørgen Hanßen i Ottense paa sin egne wegne, Rasmus Hanßen i Rold- [!] |184v| Roldsted paa sin egne [och] Rasmus Anderßen i Ellinge paa sin huustrue Anne Hansdotter[s] wegne, i hand thog Hans Jørgenßen i Allerup, giorde och gaff hannem en fuld, fast, thrøg, æuig och wrøgelig affkalding for alt, huis de epter deris moder Zidtzel Andersdaatter arffueligen er thilfalden, dett were sig wed huad naffuen det helst er eller neffnis kand, saa de thacket hannem for rigtig skiffte, fylleste och betalling i alle maader; der fore dennem thill forpligted at holde hannem for wider kraff, threttе eller epter maanning, eptersom bem:tt er, skadißløß i alle maader. Huor epter thingswinde bleff wdsted. [98

Welby. Melckor Oldlandtz deelle |185r| fougit i dag første thing affliuste ald wlouglig sed och thore schiør paa sin hosbondtz tienneris grunne. [99

Madtz Anderßen i Thorup paa sin gunstig hosbundtz welby. Hening Valchendorps wegne i dag andet thing affliuste ald wlouglig sed och thore schiør paa s. Hans closters thienneris grunde. [100

Eptersom den sag jmellem welby. Hening Paauisch och Anne Nielsdotter i Nederholle thil i dag er optagen, da epterdj sagen æren angaar, huor paa ieg ey dommer er, thilmed jngen erklering er fremkommen, wil jeg sagen for min offuer dommer ydmygligen haffue jndfunden. [101

Den sag jmellem welby. Melcker Oldelands fuldmegtig och Pouel Christenßen i Røninge er endnu med beuilling til i dag 14 dage optagen. [102

|185v| Thorsdagen den 4. july 1644 paa Aasumheristhing.

Sidendis retten: [*Navne mangler, men plads åben til indføjelse af et par linier*].

Thingswindismend er: Niels Pederßen i Freltofft, Hans Pouelßen, Anders Simmenßen, Niels Clemmidßen, Niels Jørenßen, wnge Anders Hanßen ibid., Knud Anderßen i Løndeße och Hans Hiort jbid.

Thingsteffner for welby. frue Ellen Marsuin wed Lars Larßen i Heden er Jens Madtzen i Lundby och Madtz Christenßen i Freltofft. De hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

de i [!] med fulde otte dagis warsel til i dag haffuer hidkaldet Lars Hanßen i Freltofft, for hand Johan[ne] Adtzersdotter ibid. for wngefer sex aar siden besoffuit haffuer besoffuit [!] thil Per Larsens i Lundbygaard; formentte, hand sine bøder burde |186r| betalle for jomfru krencher, ni rigs ort, och dom begierit.

For:ne Lars Hanßen møtte och berette, at offuer hannem dom thilforne gangen er, epter huilchen dom hand Peder Christenßen haffuer thilfredtz stillit; formente sig for thiltallen [at burde] fri kiendis. Lars Larßen formentte, Lars Hanßen sit angiffuende burde beuiße eller betalle, och dom begierit. Sagen er i 14 dage optagen. [103

Jligemaade hiemlit for:ne thingsteffner wed lige soren æd, at de med fulde otte dagis warsel thil i dag haffuer hidkaldet Knud Anderßen i Løndeße sampt Peder Hanßen i Allerup jmod dom, saa nu thiltallit hand for:ne Peder Hanßen for sex daller threj march, hand skyldig er; formentte, hand burde betalle, och dom begierit.

Jligemaade thiltallit for:ne Knud Anderßen for ni rigs ort jomfrue krencher. |186v| Knud Anderßen møtte och for:ne bøder thil Lars Larßen betallde.

Den anden sag med Per Hanßen er opsatt thil i dag otte dage. [104

Welby. Melcher Oldeland i dag andet thing [*udstreget:* op] affliuste ald wlouglig seed och thoreschiør. [104a

Thingsteffner for Lars Larßen i Heden paa Niels Pedersens wegne i Freltofft er forschr:ne thingsteffner. De hiemlit wed lige soren æd, at de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Niels Clemmidßen i Freltofft jmod dom, hannem thiltallit for søtten wnge gieß, som er bleffuen død i en lergraff, hand [*vel fejl for* hannem] skal thilhøre, huor udj jngen oplob findis; formentte, hand derfore burde staa thil rette och for:ne wnge gieß betalle eller lide nam epter dannem[en]dtz siggelse, och dom begieritt. Huorimod |187r| at suare møtte Niels Clemmidßen i rette, sig grunden, som lergraffuen er, ey weste at wedkiende, ey heller den at haffue graffuit; formentte sig for thiltallen fri were. Sagen er med partternis beuilling i threj wger optagen. [105

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Thorsdagen den 11. july 1644 paa Aasumheridtzthing.

Sidendis retten: Madtz Andersen i Thorup i dommersted ... [*afbrudt; en linie ubeskrevet*].

Thingswindismend er: Morten Pederßen i Søby, Jesper Rasmußen i Freltofft, Niels Pederßen, Niels [*udstreget*: Pede] Jørenßen, Niels Clemmidßen ibid., Olle Hanßen i Dauinde och [*udstreget:* Sal] Christen Salmand i Søby.

Thingsteffner for borgemester Hans Nielßen i Ottense och Lisbet her Pouels i Dallum deris fuldmegtig Carsten Jffuerßen hans wdschichede bud Jesper |187v| Rasmußen i Freltofft er Jens Pederßen och Olle Larßen i Ottense. De hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de louglig thil i dag haffuer hidkaldet Jørgen Hansen i Søby jmod dom, hannem thiltallit for fire daller otte skilling, hand epter s. her Pouels regenschabs bog schyldig er; formentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dags wurderings dom epter gieldsagers forordning. [106

Thingsteffner for welby. Melcher Oldelandtz deelle fougit Jacob Pederßen i Røninge er Jens Nielßen och Niels Anderßen wdi Rønninge. De hiemlit wed æd med opragt fingre epter recessen, at de i dag otte dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Niels Hiereßen i Kapedrup, Jens Erichßen, Hans |188r| Jenßen ibid., Throels Broderßen i Røninge, Niels Ras[mu]ßen, Pouel Christenßen, Hans Hanßen, Christen Kudsch, Knud Jørenßen, Lars Pederßen, Lars Jørenßen, Olle Christenßen, Rasmus Jenßen, Rasmus Knudßen, Jøren Knudßen, Knud Hanßen ibid., Hans Madtzen i Røgerup, Hans Jørenßen ibid., Per Bendtzen i Lauindtz gaarde, Hans Rasmußen, Niels Pederßen ibid., samptlig jmod wlouglig seds affliusning och thingswindis beschriffuelse; saa nu i dag threde thing affliuste for:ne Jacob Pederßen ald wlouglig sed och thoreschiør paa for:ne sin hosbondtz thienneris grund. Huor epter thingswinde bleff wdsted. [107

Alle sager, saauitt thil i dag er optagen, er melt wed magt thil i dag otte dage.

Thorsdagen den 18. july 1644.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heridtz fougit, Madtz Anderßen i Thorup och Søren Rasmußen, skriffuer.

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

|188v| Thingswindismend er: Anders Nielßen i Søby, Knud Pederßen, Hans Søre[n]sen, Mortten Pederßen, Christen Salmandßen, Madtz Knudßen ibid., Lars Hanßen i Freltofft.

Eptersom den sag jmellem Erich Frerichßen, fougit paa Norschouff, paa sin welby. hosbundtz och den gode mandtz thiennere [deris wegne] och Freltofftemend thil i dag er optagen, saa wor for:ne Erich Frerichßen nu endelige dom begierendiß. Saa nu møtte Christen Jenßen i Allested och formentte, sin hosbund welby. fru Lisbet Sophi Randtzau her jmod burde kald och warsel haffue.

Erich Frerichßen mentte, wnødigt were for:ne gode frue her jmod at warsel giffue, epterdj det iche angaar grund och eyendom, mens jckon bunden allene, som steden |189r| besider; formentte, hand pligtig er gierdene paa di aasteder lige saauel at holde wed lige det threde aar, marchen liger thil fellidtzbed, som di thoe aar, marchen er jndhegnit, och som thilforne dom begierit.

Christen Jensen i Allested formentte, at epterdj Rønchebу mend haffuer paastød med gres och grund, formentte der for, de burde haffue halff gierde saauelsom Giesteløff mend. Erick Frerichßen suarit, at naar Rønchebу och Giesteløff mend worder kald och warsel giffuen, skal der thil suaris.

Dommeren wiste Erich Frerichsens irettesettelse ⟨*over linien:* ey⟩ at forbi gaa, saa Freltofft mend io pligtig er for:ne oprettede gierde wed lige at holde det threde aar saauelsom de thuinde |189v|, mens der som Freltoffte mend kand thuinge Rønchebу och Giesteløff mend thil at thage halfft gierde med loug och ret, derom gaaß epter louglig medfart. [108

Den sag jmellem welby. frue Ellen Marsuins fuldmegtig och Lars Hanßen i Freltofft er endnu til i dag 4 wger optagen. [109

Thingsteffner for Madtz Anderßen i Thorup paa Hanß Christenßen, ridefougit paa s. Hans closter, [hans wegne] er Pouel Hanßen och Anders Hanßen i Ottense. De hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag fiortten dage nest forleden thil i dag haffuer hidkallit Søren Rasmußen i Ottense. Jligemaade hiemblit Hans Jørenßen och Jep Hanßen [i] Allerup, at de i thiersdags otte dage nest forleden thil i dag haffuer hid-

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

kaldet Niels Anderßen i [*udstreget:* Frelt] Seden, |190r| thil huiß hand haffuer dem at beschylde epter Hans Christensens egen kald sedels jndhold. Sagen er til i dag otte dage med thiltallen optagen. [110

Thingsteffner for Christen Jensen i Allested paa sin hosbund welby. frue Lisbet Sophi Randtsaus wegne er Madtz Knudßen i Søby och Christen Salmandßen ibid. De hiemlit wed lige soren æd, at de i gaar fiortten dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Peder Madtzen i Søby, Hans Pouelßen, Madtz Christenßen, Erich Jenßen, Hans Christenßen, Peder Michelßen, Peder Christenßen, Jens Jbßen, Søren Michelßen, Hans Michelsen, Hans Sørenßen, Jøren Larßen, Peder Krag, Niels Sørenßen, Hans Jbßen, Anders Nielßen, Hans Christopherßen, Knud Pederßen, alle ibid., jmod dom. Sagen er i otte dage optagen. [111

Thorsdagen den 25. july 1644 paa Aasumheridtzting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heridtz fougit, Madtz Anderßen i Thorup.

|190v| Thingswindismend er: Peder Hanßen i Høyby, Lars Jffuerßen, Rasmus Hanßen ibid., Knud Anderßen i Thorup, Morten Hanßen, Jep Pederßen ibid., Rasmus Nielßen sammestedtz, Lars Nielßen i Høybye.

Niels Anderßen i Seden for retten frem stod och i haand thog Hans Olsen i Ottense paa Hans Christensen, rifougit thill s. Hans closter, [hans wegne], kiendis at were skyldig thil s. Olle Sørensen sin formandtz børen, nemblig Eyller, Anders, Søren och Lars Olsønner for deris federne arffue firesindtztiuge slette daller, dißligeste for deris møderne arffue firesindtztiuge och fem slette daller halfftrede march saauelsom for hans forseelse, formedelst hand ey oprigtig schifft haffuer, firesindtztiuge rigs daller, huilcke forschr:ne |191r| penge er thilsammen thoe hundrede firesindtztiuge och halffsiette slette daller ⟨*over linien:* en⟩ halff[1] march, som hand loffuit for sig och sinne arffuinger at betalle for:ne børen eller deris werge, som aff øffrigheden bliffuer thilforordnit, naar paa fordris, skadißløß i alle maader. Huor epter thingswinde bleff wdsted. [112

[1] *Rettet fra* halfftrede.

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Thorsdagen den 1. augusty 1644 paa Aasumheridtzting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heridtz fougit ... [*afbrudt; 1 à 2 linier ubeskrevne*].

Thingswindismend er: Peder Larßen i Lunbygaard, Olle Jenßen i Lundby, Knud Hanßen, Madtz Knudßen, Hans Anderßen ibid., Simmen Anderßen i Løndeße, Peder Rasmußen ibid.

|191v| Thorsdagen den 8. augusty 1644.

Sidendis retten paa Aasumheridtz thing: Madtz Anderßen i Høyby, heridtzfougit, Lars Simmenßen i Kierby *gaard* och Søren Rasmußen, skriffuer.

Thingswindismend er: Jep Rasmusen[1] i Thuing, Lars Hanßen i Thuing, Hans Jbßen i Allerup, Rasmus Pederßen i Dauinde, Hans Pouelßen den wnge och Hans Pouelßen den eldere i Frel-tofft och Knud Hanßen i Lundby.

Thingsteffner for Hans Hanßen, fougit paa Søegaard, paa sin welby. hosbondtz tienner Olle Jenßen i Lundby hans wegne er Anders Jørensen och Anders Larsen, bege thiennendis for:ne Olle Jensen i Lundby. De hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag threj wger thil i dag haffuer hidkaldet erlig och welby. Hening Valchendorff paa s. Hans closter i Ottense och hans fuldmegtig, |192r| eptersom de Clemmid Porttener wedtalde, jmod winde, dißligeste samme dag til i dag hidkaldet Peder Larsen i Lundbygaard, Hans Andersen och Madtz Knudßen i Lundby, en huer for sin sandhed at stendig were. Da wor Hans Hansen begierendis windere at maatte winde.

Dommeren wiste ey i dag nogen winde thil forhør at stede i dag [!], eptersom Hans Christenßen ey her imod haffuer bekommit warsel, och thingsteffnerne haffuer hiemlit warsel med threj wger, ey heller nogen kongens fougder her i dag er thilstede och mueligt kongens schat formedelst for:ne winder kunde forringis aff den gaard, som her til dags er giffuen fuld skatt aff, och dommeren mundtlig saauelsom med steffning sligt forbuden er i denne farlig thid; dog sagen meltt wed magt til i dag otte dage.

[113

|192v| Thingsteffner for Per Perßen i Ferisløff paa welby. Knud Wlfeldtz wegne er Frans Andersen i Feridtzløff och Per Nielßen ibid. De hiemlit wed lige soren æd med opragt fingere epter

[1] Rasmußen *skrevet over overprikket* Pederßen.

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

recessen, at de i dag 14 dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Anders Pederßen i Røgerup for anno 1643: fir daller halffanden march, for anno 1644: smør 1 fiering; Frerich Hanßen i Nere for 1643: peng threj daller, biug 3 pund, haffre 1 ørte, smør 1 fiering, anno 1644: smør 1 fi*ering*; Hans Holstermand for 43: peng 14 mch. 4 sch., biug 1 pund; Hans Mortenßen i Roldsted [for] 43: peng 19 d. 1 skilling, biug 2 pund, haffre 44 schep[er], smør 1 fiering, for 44: smør 1 fiering; Anders Hiereßen [for] 43: peng 4 d. 1 mch., [for] 44: smør en fiering; Rasmus Skreder $2^1/_2$ mch., som de aff deris land gield med resterer. Formentte, de burde betalle med |193r| diß anuentt, och dom begierit. Nød femten dags wurderings dom offuer forschr:ne for for:ne restandtz for diß werd. [114

Thingsteffner for Lars Larsen i Heden paa welby. frue Ellen Marsuins wegne er Hans Rasmußen i Freltofft och Madtz Christenßen ibid. De hiemlit wed lige soren æd, at de i dag otte dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Thommis Pederßen i Freltofft, Karen Larsdotter, Anne Pedersdotter ibid. for deris sandhed at stendig were, sampt Lars Pederßen i Freltofft jmod winde, sampt hans dotter Kiersten Larsdotter ibid. jmod winde och dom. Lars Larsen thiltallit for:ne Kiersten Larsdotter for en liden spe nyfød kal, som hun fra Soested til Freltofft hiemført haffuer, och for:ne Lars Pederßen haffuer hafft thilsiun baade thil kre och skouffuen; formentte, for:ne Kiersten Larsdotter och bem:tt[e] Lars Pedersen burde for:ne |193v| kalff thil deris hosbond igien fremschaffe, och dom begierit.

Kirsten Larsdotter møtte i rette och wed hindiß høyeste æd bekreffted, at den tid kalffuen wor fød, gich hun thill lafougden paa Weylegaard och spurde, huor hun skulle giøre aff koen med kalffuen, huor til hand suarit hinde, at hun schulle forschaffe koen thil Weillegaard; hand wor thilfredtz, huor kalffuen henkom. Der hun jgien hiemkom, wor kalffuen død nogen thid der epter. Thilmed berette for:ne Kiersten Larsdotter, at Anne Madtzis, Hans Po[u]elsen den wngis huustrue i Freltofft, huor kalffuen wor indsat, bad hinde att schaffe hinde aff med kalffuen (eptersom hun den hiembard), førend den laa och døde, da førde hun den der fra, dog leffuendis. Nogle faa dage der epter døde kalffuen. Lars Larsen som thilforne dom begieritt. |194r| Sagen er till i dag sexs wgger optagen. [115

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Thorsdagen den 15. augusty 1644 paa Aasum heridtzting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heridtzfougit, Madtz Anderßen i Thorup och Seuerin Rasmußen, skriffuer.

Thingswindismend er: Christen Knudßen i Allerup, Knud Jørenßen, Hans Larßen, Jens Knudßen ibid., Anders Hanßen i Thorup, Hans Larßen Lunde i Fraude, Anders Pederßen i Aasum och Rasmus Rasmußen i Bierkom.

Thingsteffner for Hans Kristenßen, rifougit thil s. Hans closter, paa kongl. may.s wegne er Peder Larßen i Monckeboe och Niels Hanßen i Wester Kierby. De hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i mandags forleden och i onsdags fiortten dage thil i dag haffuer hidkaldet Bierkende sogen, Marsleff sogen, Age- [!] |194v| Agedrup sogen, Mesing sogen, Dalby sogen, Stopdrup sogen, Wiby sogen mend [*overstreget*: saauelsom]. Jligemaade maade [!] hiemlit Frandtz Nielßen och Olle Hanßen i Monchebo wed lige soren æd, at de med fulde fiorten dagis warsel thil i dag haffuer hidkaldet Monckeboe sogen, Dristrup sogne mend. Dißligeste hiemlit Knud Anderßen i Ladby [och] Hans Michelßen udj Honsløff wed lige soren æd, at de och med fulde fiortten dagis warsel thil i dag haffuer hidkaldet Kiølstrup sogen, Reffninge sogen, Rønckeby sogen, Flødstrup sogen, Bogense sogen. Ydermere hiemlit Hans Jørenßen i Allerup och Jep Hanßen i Allerup wed lige soren æd epter recessen, at de jligemaade med fulde fiortten dagis warsell |195r| thil i dag haffuer hidkaldet Affuensløff sogen, Wllesleff sogen, Røninge sogen, Aasum sogen, Seden sogen, samptlig jmod beschylding och dom, dennem thiltallit och beschylte, for huiß brøstfeldig[hed] thil en huer sogen de kand haffue i Aasum broe och stenkar. Formentte, de burde broen forferdige och at erstatte Hans Christenßen, huiß hand paa for:ne broe haffuer wdlagt, eller der fore staa thil rette och lide nam, och dom begierit.

Derhoß aduarit Hans Christenßen for:ne i rette kallede, at de schal were thilfortengt den wed magt at holde, saa hans kongl. may. sampt hans førstelig naade Prinsen deris deris [!] folch sampt den weyfarende mand wden fare kand offuerkomme, och |195v| at huer thiltencker sin andel penge att wdlege thil thømmeris betalling, som den schal fore opbøgis, epter forige syns affsigt.

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Lars Møller i Reffninge paa sin egne och naaboers wegne anloffuit, deris partt paa for:ne broe wed lige at holde, huer mand wden skade, jndtil den ny broe bliffuer opsatt. Sagen er til i dag 14 dage med Hans Christensens beuilling optagen. [116

Thingsteffner for Madtz Anderßen i Thorup, deellefougit, paa sin welby. hosbond welby. Hening Valchendorff sampt Augustinus Ebel i Nesbyhoffuidtz mølle sampt Ottense byes fuldmegtig [deris wegne] er Hans Jørenßen och Jep Hanßen i Allerup. De hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de med fulde otte dagis warsel til i dag haffuer hidkaldet alle s. Hans closters |196r| closters [!] thienner i Aasumherit, som resterer med deris land gild och andet saauelsom for deris preste ued sampt sten, de thil Ottense byes forferdelse med rester, end och for de ey søger Nesbyhoffuis mølle, med huiß de lader maalle, och dom begierit.

Her jmod at suare møtte Jens Nielßen och Niels Andersen i Seden paa deris egne och naabors wegne, Anders Pederßen i Aasum paa sin egne och naabors wegne saauelsom paa de andre s. Hans closters thienneris wegne och beklagit, at de ey møllen kunde søge, formedelst møllestalden er ned falden, som thilforne wor bøgt thil deris heste och wogne sampt deris medhaffuende koren, huor det udj regen och wuer [= *uvejr*] kunde foruaris. Naar sligt sker, er de offuerbødig att søge møllen som thilforne eller och |196v| haffue det i møllerens minde epter forige contract. Sagen er i fiortten dage optagen. [117

Lars Pouelßen, fougit paa Fraudegaard, bleff Anders Madtzen i Kierby, Michel Hansen ibid., Peder Galteberig i Nere och Madtz Anderßen i Thorup wdmeltt at siune Fraudegaars skoffue, saauit i siuff aars thid kand were hugen, och nestkommende thisdag paa aasteden at møde. [118

Windißbyrd for Hans Hanßen. Da fremstod Peder Larsen i Lumbygaard och want wed æd med opragt fingere, att Olle Jensen i Lundby er saa forarmit, att hand ey kand wdgiffue hell skatt. Madtz Knudßen [och] Hans Anderßen i Lundby en epter anden want i alle maade, lige |197r| som Per Larsen før wundet haffuer, huor paa en huer bad dem saa sant Gud thilhielpe.

Hans Christensen, ridefougit, møtte i rette och formentte, windißbyrddene icke kand suecke kongl. may.s skattebog jmod den gamle wdgifft, eptersom hand haffuer giffuen heell schatt

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

och wdred kongl. may.s thønge och rettighed aff gamel thid; mentte der fore, winderne ey at kome høystbem:tt[e] hans may. thil nogen affkorttning i nogen maader, mens dersom for:ne Olle Jensen er forarmit, da Hans Hanßen frit fore hannem med andre sin hosbondtz thiennere at lege i leg sammen, saa den rige hielper den fattige, saa hans may.s skatte ey bliffuer forringit. Her epter thingswinde bleff wdsted. [119

Thingsteffner for Rasmus Andschar i Ottense hans fuldmegtig er Hans Jørenßen och Jep Hanßen i |197v| Allerup. De hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag otte dage nest forleden til i dag haffuer hidkaldet Olle Larsen Thropmand i Kierkebollit i Fraude for [*åben plads til beløbet*], hand epter regenschabs bog schyldig er; formentte, hand burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. Nød 15 dags wurderings dom epter gieldsagers forordning. [120

For:ne thingsteffner hiemlit och for Claus Frerichsen i Ottense hans fuldmegtig, at de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Hans Larßen Lunde i Fraude for $16^{1}/_{2}$ dlr. och 8 sch.[1], hand epter regenschabs bog schyldig er; formentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Hans Larßen møtte och gielden stendig wor, erbød sig at ville betall[e]. |197 *bis* r|[2]. Nød fembten dags wurderings dom epter gieldsagers forordning. [121

Eptersom den sag jmellem welby. frue Ellen Marsuins fuldmegtig och Lars Hanßen i Freltofft til i dag er optagen, saa nu møtte for:ne Lars Hanßen i rette och wed sin høyeste æd bekreffted, at hand s. Peder Christenßen i Weyløff, som wor frue Ellens fougit, haffuer for for:ne ni rigs ort, epter at Niels Pederßen i Wøgstrup dom offuer hannem der fore forhuerffuit haffuer, thilfridtz stillit. Dommeren wiste ey andet her paa at kiende, eptersom Lars Hansen wed sin æd bekreffted, for:ne den gode frues forige fuldmegtig for for:ne jomfru krenckeri at haffue thilfreds stillit, da epterdj hand sligt ey beuiser, |197 *bis* v| da bør hand for:ne ni rigs ortt jnden fembten dage at betalle eller epter diß forløb derfore med diß billig anuentte at lide nam i hans boe och godtz epter gieldsagers forordning. [122

[1-1] *Synes indfojet med andet blæk.*

[2] 197 *gentaget ved folieringen.*

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Thorsdagen den 22. augusty 1644 paa Aasumheridtzting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Thorup i dommersted, Seuerin Rasmußen, skriffuer . . . [*afbrudt; åben plads til 1 à 2 linier*].

Thingswindismend er: Hans Jensen i Fraude, Rasmus Jbßen, Jøren Anderßen, Jens Hiæreßen . . . [*afbrudt. Intet møde-referat*].

Thorsdagen den 29. augusty 1644 paa Aasumheridtzting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Madtz Anderßen i Thorup och Søren Rasmußen, [skriffuer].

|198r| Thingswindismend er: Hans Rasmußen i Fraude, Hans Larsen Lunde, Christen Hanßen, Jens Madtzen, Anders Rasmußen, Anders Jensen och Lars Nielßen, Rasmus Hanßen, alle ibid.

Saa mange sager, thil i dag er optagen, beuilget Madtz Anderßen, deelle fougit, endnu til i dag 14 dage at maatte opstaa. [123

Bleff epter[schr]:ne antegnelse fremlagt, som lyde: *Anno* 1644 den 20. augusty haffuer wi epter[schr]:ne Peder Rasmußen Galteberig i Nere och Madtz Anderßen i Thorup paa Lauridtz Frandsens wegne, Anders Madtzen och Michel Hanßen i Fraude Kierby paa Lauridtz Pouelsens wegne, bege paa Fraude gaard, epter deris paauisning och begiering siunit Fraudegaar saauelsom bøndernis skoumaall.

Først siunit udj Kierby Klipe paa Rasmus Larsens maall egestaber 20, paa Hans Persens |198v| maall egestaber 6, paa Hans Lunde i Fraude hans schouffmaall, kaldes Eie, egestaber 5. Berkom wdj loed Berckende paa Lars Hansens maall och paa Hans Persens maall smaa egestaber 4. Wdj Røeloffue schouff paa det førstemaall, Peder Poelsens maall, 7 bøger, pa[a] Hans Persens maall threj bøger, Niels Rasmußen[s] maall 5 bøger, Jep Rasmusens maall 6 bøger, Lars Hansens maall 6 bøger, Jøren Madtzens maall 5 bøger, Rasmus Larsens maall 1 bøg, Hans Nielsens maall 6 bøger. Noch paa for:ne bønders andet maall wdj Røeløff: først paa Peder Poelsens ma[a]ll 3 bøger, paa Hans Persens maall 4 bøger, Niels Rasmusens maall 1 bøg, Jep Rasmusens maall 9 bøger, Jens Madtzens maall 3 bøger, Jøren Madtzens maall 5 bøger, Rasmus Larßen[s] maall 3 bøger, Hans Andersens maall 1 bøg, Hans Nielsens maall 3 bøger.

|199r| Wdi Thuingslund och Enghauge hugen egestaber 3, bøge-

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

staber 1. Sumarum er hugen paa bøndernis skoumaall egestaber 38, bøgestaber 72.

Wdj gaardsens enne merche, først wdj Osen, Huidtued och Holmene egestaber 54, bøgestaber 1. Wdj Høyrøge och Boreschouffen egestaber 19, bøge staber 7. Wor wed hugen, som liger udj Høyrøge, it støche fir slendered tømmer. Sumarum er thilhaabe paa siuff aars thid hugen thil gaarsens fornødenhed och i andre maader paa bøndernis skouffmaall och ennemerche, egestaber jt hundrede och elluffue, bøgestaber firesins tiuge.

Huor epter for:ne fire mend fremstod och for:ne antegnelse i alle maader bekreffted saa were, som den jndholder, dog berette, mange flere gamle staber fanttis, som før siuff aars thid [syntes] hugen at were. Her epter bem:tte Lars P[o]uelsen och Lars Frandtzen thingswinde bleff wdsted. [124

|199v| Thorsdagen den 5. septembr*is* 1644 paa Aasumheridtzting.

Sidendis retten: Madtz Andersen i Høyby, heris fougit, Madtz Andersen i Thorup och Søren Rasmußen, skriffuer.

Thingswindismend er: Clemmid Madtzen i Offuerholle, Peder Knudßen, Jep Larßen, Rasmus Jørgenßen, Per Madtzen, Lars Rasmußen ibid., Peder Nielßen i Nerholle, Rasmus Madtzen ibid.

Thingsteffner for Hans Hanßen, fougit paa Søeg[aa]r[d], wed hans wdschickede bud Christen Perßen, lafougit paa Sanderumgaard, er Niels Jensen och Olle Hanßen i Dauinde. De hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 14 dage haffuer hidkaldet Jens Rasmusen i Kierby, Anders Hanßen, Hans Clemmidßen ibid., Theme Otteßen i Nere, Rasmus Jørenßen ibid., Anders Perßen i Dauinde, Thomes Madßen |200r|, Jøren Perßen, Per Hanßen, Lars Knudßen, Hans Jbßen, Hans Møller, Hans Skoemager, Jep Hanßen, Olle Anderßen, Anders Anderßen, Anders Nielßen, Pouell Hanßen, Per Jenßen, Markur Rasmußen, Hans Olßen, Hans Knudßen, Rasmus Perßen, alle ibid., jmod dom. Jligemaade hiemlit Madtz Knudßen och Rasmus Christenßen i Søeby de hiemlit [!] wed lige soren æd, at de i dag 14 dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Knud Skiøtte i Lønese, Olle Jenßen i Lundby, Anders Simmenßen i Freltofft, Helle Anderßen ibid., Per Madtzen i Søby, Hans Pouelßen, Madtz

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Christenßen, Erich Jenßen, Hans Christenßen, den anden Hans Christensen, Per Michelßen, Per Christenßen, Jens Jbßen, Søren Michelßen, Hans Michelsen, Jep Claußen, Jøren Larßen, Hans Sørenßen, Per Anderßen, Niels Sørenßen, Hans Jbßen, Lars Weffuer, Jøren Hanßen, Anders Nielßen, Hans Christopherßen, Knud Perßen, Christen Salmand, Matis Oldenborg, |200v| alle i Søby, jligemaade jmod dom, dennem thiltallit epter restandtzis bemelding; bleff lest och paaschreffuen, som de med resterer. Formentte, de burde betalle med diß anuentte eller lide nam, och dom begierit. Nød 15 dags wurderings dom epter gieldsagers forordning. [125

Thingsteffner for Madtz Anderßen i Thorup paa Lars Hansen, fougit paa Thøgstrup, [hans wegne] er Knud Hanßen i Thøystrup mølle och Lars Ras[mu]ßen i Eschelstrup. De hiemlit wed lige soren æd, at de i gaar otte dage nest forleden thil idag haffuer hidkaldet Jens Madtzen i Nere for smør 1 fiering, Anders Larßen for smør 1 fiering, Lars Sørensen smør 1 fiering, de med resterer aff deris landgild, nest forleden s. Hans dag forfalden; |201r| formentte, de burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Bleff thilfunden jnden 15 dage at betalle eller epter diß forløb der fore for de [!] des [*udstreget:* M] werd med billig anuentte at ske fylleste aff deris boe och godtz epter gieldsagers forordning. [126

Thorsdagen den 12. septembris 1644.

Sidendis retten paa Aasumheridtzting: Sidendis i dommersted Madtz Andersen i Thorup, Christen Hanßen i Fraude och Seuerin Rasmußen, skriffuer.

Thingswindismend er: Rasmus Clemmidßen i Aasum ... [*afbrudt. Intet mødereferat*].

Thorsdagen den 19. septembris 1644 paa Aasumheridsthing.

Sidendis retten: Madtz Andersen i Høyby, heridtz fougit, Madtz Anderßen i Thorup och Søren Rasmußen, skriffuer.

|201v| Thingswindismend er: Steffen Larßen i Aasum, Rasmus Clemmidßen, Niels Nielßen, Anders Rasmußen, Anders Perßen ibid., Peder Larsen i Seden, Lars Pederßen, Olle Eyllerßen ibid.

Thingsteffner for Lars Larsen i Heden paa welby. fru Ellen

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Marsuins wegne er Hans Rasmußen i Freltofft och Christen Madsen ibid. De hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i gaar fiorten dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Jens Mortenßen i Lundby [och] Jep Olsen ibid. jmod dom, dem thiltallit for en eg, de hugen haffuer paa sin hosbundtz grund i Lindschouff och hiemført; formentte, de der fore bør deris gaars feste at haffue forbrut, och dom begieritt. Sagen er i fire wger optagen. [127

|202r| Eptersom den sag jmellem Lars Larsen i Heden paa welby. frue Ellen Marsuins wegne och Kiersten Larsdotter i Freltofft anlangende den paatallende kalff, bleff paakiendt, at Kiersten Larsdotter bør kalffuen thil sin gunstig hosbond fremschaffe eller for des werd lide nam epter gieldsagers forordning. [128

Den sag jmellem Madtz Anderßen i Thorup paa sin hosbondtz wegne och i rette kallede epte[r] forige i rette settelse, saauit mølle ferd och presteued angaar, bleff paakiendt: udj rette kallede bør at søge Nesbyehoffuidtz mølle, med huiß de lader maalle, eller haffue det i møllerens minde, epter deris løffte, som de med s. Lars Møller jndgaaen haffuer.

Bleff thilkiendt, at saa mange, som resterer, med deris |202v| presteued [bør] at fremage eller staa thil rette. [129

Thingsteffner for Madtz Hanßen i Røninge er Jens Nielßen och Rasmus Jørenßen ibid. De hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag 8 dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Peder Mogensen i Røninge for otte daller [och] Rasmus Knudsen ibid. for søtten daller, de hannem schyldig er; formentte, de burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dags wurderingsdom offuer Peder Mogenßen. Den sag med Rasmus Knudsen opsat i 14 dage optagen [!]. [130

Lars Frandsen paa Fraudegaard i rette fordrit siunsmend, som fremstod, nemlig Hans Larsen Lunde i Fraude, Hans Perßen i Thuing, Rasmus Anderßen i Bierkom och |203r| Madtz Anderßen i Thorup. Och samptlig berette at haffue siunit Røeløffue skouff for halfftredesins thiuge suins olden, Fraudegaars part, Bore skouffen och Holmene, gaarsens enne merche, siunit for thredsins tiuge suins olden; dog fanttis aldellis jndted paa egene. Huor epter thingswinde bleff wdsted. [131

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Ebbe Pederßen i Allerup paa sin hosbondtz fougit Eyller Sørensens wegne i rette fordritt siunsmend, som fremstod, nemlig Erich Hansen i Løndese, Hans Hiort, Hans Thommesen och Knud Madtzen ibid., och samptlig berette at haffue siunit ald Brangstrup skouffue, thil gaarden er beligendis, for threj hundred suins olden, Flenstofft skouff for halffierdesindtztiuge suins |203v| olden. Huor epter Ebbe Pederßen things winde bleff wdsted. [132

Thingsteffner for Ebbe Pederßen i Allerup paa Eyller Sørensens wegne er Jøren Michelsen och Espen Jørenßen i Løndese. De hiemlit wed lige soren æd, at de [*overstreget:* i dag] med fulde otte dags warsel thil i dag haffuer hidkaldet Anders Rasmußen i Løndes, Peder Rasmußen, Hans Madtzen ibid., Anders Hanßen och Anders Brun i Freltofft jmod dom, dennem thiltallit, for huis de thil hosbonden schyldig er epter restandtzis bemelding. [Formentte, de burde betalle] eller lide nam, och dom begierit. Nød 15 dags wurderings dom epter gieldsagers forordning. [133

Thingsteffner for Niels Hanßen i Nerholle er Per Nielßen och Hans Larsen ibid. |204r| De hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag otte dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Christen Madtzen i Offuerholle for sex daller, Hans Christenßen ibid. for sex march, de skyldig er; formentte, de burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning. [134

Thingsteffner for Niels Pederßen, ridefougit thil Røninge Søegaard, paa sin gunstig hosbond welby. Melcher Oldelandtz wegne er Jens Nielsen och Rasmus Jørenßen i Røninge. De hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet alle Røninge Søegaars [*overstreget:* thienner] bønder och thiennere her i heritted, were sig gaardmend saauelsom husmend, |204v| for deris æds afflegning wed opragt fingere, huor wit de aarligen thil land gild wdgiffuer. Jligemaade hiemlit Niels Jensen och Niels [*overstreget:* Hiereßen] Hanßen i Røninge wed lige soren æd, at de och i gaar otte dage nest forgangen thil i dag haffuer hidkaldet alle gaarsens thienner i Windingherit jligemaade for deris æds affligning, huor wit de och thil Røninge Søegaard thil landgild wdgiffuer.

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Da epter at æden for:ne Røninge Søegaars thienner er forholt, fremstod epterschr:ne och en epter anden wed deris æd bekreffted, at de ey mere aarlig giffuen haffuer end deris rette skyldig pligt, som følger: Jørgen Knudsen i Røninge: biug 6 ørte, ar:e 1 ørt, bolgalt 1, smør 1 otting, foeroxe 1, peng 1 dlr., lam 1, gies 2, høns 4. Rasmus Knudßen: |205r| biug 6 ørt, ar:e 1 ørt, bolgalt 1, smør 1 otting, foerox 1, peng 1 dlr., lam 1, gies 2, høns 4. Lars Jørenßen: biug 6 ørte, ar:e 1 ørt, boelgalt 1, smør 1 otting, foeroxe 1, peng 1 dlr., lam 1, gies 2, høns 4. Lars Perßen: biug 4 ørte, ar:e 1 ørte, boelgalt 1, smør 1 otting, peng 1 dlr., lam 1, gieß 2, høns 4. Jacob Perßen: roug 2 ørtte, biug 3 ørte, ar:e 1 ørte, smør 1 fiering, foroxe 1, peng 9 mch., lam 1, gies 2, høns 4. Pouel Christenßen: roug 2 ørte, biug 3 ørte, ar:e 1 ørte, smør 1 fiering, foeroxe 1, peng 9 mch., lam 1, gies 2, høns 4. Olle Christenßen: biug 5 ørte, ar:e 1 ørt, smør 1 otting, peng 2 mch., lam 2, gies en [*rettet fra:* 2], høns 4, eeg 1 snes. Niels Rasmußen: roug 1 ørt, biug $2^1/_2$ ørt, ar:e 1 ørt, smør $1^1/_2$ otting, føenød 1, peng 6 mch., lam 1, gies 2, høns 4. Throels Broderßen: biug $3^1/_2$ ørte, ar:e 1 ørte, boelgalt 1, smør $1^1/_2$ otting, føenød 1, giesteri 2 mch., eris peng 1 mch. 5 sch., skriffuer peng 2 sch., biug 1 schriffuer schepe, gieß 2, høns 4. Knud Hansen: biug 1 pund, ar:e $^1/_2$ ørte, bolgalt $^1/_2$, smør |205v| $^1/_2$ otting, lam [*plads ladt åben for styktallet*], gies [*ligesåa*], høns 2, giesteri 1 mch., føenød 1; Rasmus Jensen: biug 1 ørt, ar:e $^1/_2$ ørte, smør 1 otting, føenød 1, giesteri 1 mch., eris peng 1 mch., [*overstreget:* lam 1], gies 1, høns 2. Christen Kudsch: ar:e 10 scheper. Knud Jørenßen: biug $1^1/_2$ ørte, smør $^1/_2$ oting, 1 dlr. giesteri[1]. Hans Hanßen: biug 4 ørte, ar:e 1 ørte, smør 1 fiering, giesteri 2 mch., eris peng 9 sch., lam 1, gies 2, høns 4. Christen Pederßen i Holdtzmølle: meell 20 ørte, biug 2 ørte, smør 1 otting. Jacob Fescher i Røninge: peng 2 dlr.; Niels Hansen den gamle: peng 1 dlr.; Frans Plougmand: peng $1^1/_2$ d.; Jffuer Jensen Bøker: peng $1^1/_2$ dlr.; Lars Skreder: peng $1^1/_2$ dlr.; Niels Strangesen: peng $1^1/_2$ d.; Per Nielßen: peng $1^1/_2$ d., lam 1, høns 6. Rasmus Themmermand: peng 1 dlr.; Lars Anderßen: peng 1 dlr.; Madtz Knudßen: peng $1^1/_2$ d., høns 2. Hans Anderßen Weffuer: peng $1^1/_2$ dlr., høns 2. Niels Hansen: peng 3 dlr.; Jens Clemmidßen:

[1] *Over mellemrummet mellem dette og det følgende ord et* ×.

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

peng $1^1/_2$ d.; Sophie Jørgens: peng 1 dlr., høns 2. |206r| Jens Nielßen Kudsch: peng 1 dlr., høns 2. Sture Knudßen: biug 1 ørte, peng 1 dlr., [*overstreget:* lam 1, gies 2].

Hans Jørenßen i Røgerupe: biug it pund, ar:e $^1/_2$ ørte, smør $^1/_2$ otting, føenød 1, giesteri 1 mch., eris peng 9 sch., skriffuer peng 2 schilling, biug 1 schr*iff*uer schepe. Hans Madtzen: biug 1 pund, ar:e 10 schep, smør $^1/_2$ otting, føenød 1, boelgalt $^1/_2$, giesteri 1 mch., eris peng 12 sch., skriffuer peng 2 sch., biug 1 skriffuer schep, lam 1, gies 1, høns 2. Hans Anderßen: peng $1^1/_2$ d.; Per Bendtzen: peng $2^1/_2$ d., biug 6 schep. Rasmus Perßen: peng $1^1/_2$ d.; Niels Perßen: huspeng 1 d., høns 2. Aff en hauge $1^1/_2$ d. Hans Rasmußen Kiep: biug 6 schep, lam 1, peng 1 d.

Jens Erichßen i Kapedrup: roug 1 pund, biug 1 pund, ar:e 23 schep, boelgalt 1, smør 1 f*ie*ring, foer oxe 1, eris peng 9 sch., lam 1, gies 2, høns 4. Niels Hiereßen: roug 1 pund, biug 1 pund, ar:e 20 schep, smør 1 f*ie*ring, foer oxe 1, lam 1, gies 2, høns 4. Hans Jenßen: roug 1 pund, biug 1 pund, boelgalt 1, smør 1 f*ie*ring, lam 1, gies 2, høns 4. Madtz Rasmußen: smør 1 f*ie*ring.

Rasmus |206v| Lauridtzen i Huduad: biug 6 ørte, ar:e $1^1/_2$ ørte, smør 1 f*ie*ring, foeroxe 1, erispeng 1 mch., lam 1, gies 2, høns 4.

Rasmus Anderßen i Bierkom: biug 6 ørte, ar:e 32 scheper, smør 3 ottinger, føenød 1, eris peng 1 mch.

Hans Pederßen i Elinge: roug 1 pund, biug $1^1/_2$ pund, ar:e 1 pund, eris peng 12 sch., boelgalt 1, lam 1, gies 2, høns 4, foer oxe 1. Niels Albretsen: roug 1 pund, biug 1 pund, ar:e 1 pund, boelgalt 1, føenød 1, giesteri 1 mch., eris peng 12 sch., lam 1, gies 2, høns 4. Madtz Rasmußen: biug [*plads ladt åben for kvantum og sandsynligvis for en anden persil*], peng 18 mch. 6 skilling. Rasmus Jørensen: roug $7^1/_2$ schepe, biug 2 ørte, ar:e 15 schep, føenød 1, erispeng 2 mch., lam 1, gies 1, høns 2. Olle Rasmußen: roug 1 ørte, biug 2 ørte, ar:e 1 ørte, boelgalt 1, føenød 1, giesteri 1 d., eris peng 12 sch., lam 1, gies 2, høns 4. Hans Perßen: roug $7^1/_2$ scheper, biug 1 pund, ar:e 15 schep, føenød 1, eris peng 2 mch., lam 1, gies 1, høns 2.

Hans Nielsen i Saaderup: biug 5 ørtte, ar:e |207r| 1 ørte, smør $1^1/_2$ otting, føenød 1, lam 1, gies 2, ar:e 2 scheper, høns 4. Hans Pederßen: biug 1 pund.

Lars Olsen i Kisßendrup: biug $2^1/_2$ ørtte, smør 1 f*ie*ring, lam 1,

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

gies 1. Niels Ebbeßen i Skalckendrup: biug 1 pund. Søren Hiort i Aunensleff: biug 4 ørtte, foer oxe 1, peng 1 mch., gies 2, ar:e 2 schep, høns 4. [135

Thorsdagen den 26. septembr*is* 1644 paa Aasum heris ting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heridtz fougit, Anders Hanßen i Thorup och Søren Rasmußen, skriffuer.

Thingswindismend er: Knud Rasmußen i Seden, Madtz Boesen ibid., Hans Jørenßen i Aasum, Hans Madtzen i Røgerup, Per Jørenßen, Lars Anderßen ibid., Morten Hanßen i Thorup, Thommis Madtzen i [*overstreget:* R] Lauindtz gaare, Christen Mortenßen i Roldsted, Anders Larßen i Nere, Frerich Hanßen, Madtz Perßen, alle sammestedtz.

|207v| Niels Pedersen i Roldsted, Anders Hiereßen, Christen Mortenßen, Rasmus Nielßen, alle ibid., for retten fremstod och samptlig wed deris æd bekreffted, at Rasmus Hanßen i Roldsted haffuer jckon it huß, huor thil hand ickon [haffuer] wngefer fire eller fem schepper land wdi huer march, dog iche selff er goed fore dett at pløye, mens leyer andre der til, haffuer och jcke heller skou [*overstreget:* och] eller gresning thil sit huß; er derfore jcke god fore at giffue nogen koren skat, huor paa de bad dem saa sant Gud thilhielpe. Huor epter Rasmus Hanßen i Roldsted thingswinde bleff wdsted. [136

Thingsteffner for Rasmus Nielßen i Roldsted er Jens Hanßen i Ferisløff och Pouel [*over linien, rettet fra:* Olle] Anderßen ibid. De hiemlit wed æd med opragt |208r| fingere epter recessen, at de i dag otte dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldett Niels Pedersen i Roldsted jmod dom, hannem thiltallit for ni march for en halfftønd graasey och sex march for en fiering thorsch, hand for hannem thil Maren s. Hans Thagesens god sagt haffuer; formentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit.

Niels Pedersen møtte i rette och gielden wedgich, dog berette, bem:tte Rasmus Nielsen hannem der jmod er siuff march skyldig for adschellig arbed, wed peng och gresning, som hand wed sin æd bekreffted; formentte, det paa fordringen burde affquitteris, och dom begierit. Niels Pedersen bleff thilki[e]nt forschr:ne Rasmus Nielsen de resterende thoe daller jnden fembten dage

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

at betalle eller epter diß forløb med diß billig anuentte lide nam. [137

|208v| Niels Christenßen, fougit paa Thorpegaard, paa sin gunstig hosbond welby. Jffuer Winds wegne i rette fordrit siuns mend, som fremstod, nemlig Rasmus Lauridtzen i Thorup, Rasmus Sørenßen, Jens Olsen ibid. och Thommis Madtzen i Lauindtz gaarde, och samptlig bekreffted, att de haffuer siunit Lauindtz-gaare skouff, Thorpegaars part for sexsten suins olden, Jens Nielsens skouffspart i Hauendrup for otte suins olden, Thorpegaars och byens skouffmaall for førgetiuge och fire suins olden. Huor epter Niels Christenßen thingswinde bleff wdsted. [138

Jacob Pederßen i Røninge paa Niels Wogenberigs wegne i rette fordrit siunsmend, som fremstod, nemlig Lars Anderßen i Røgerup, Anders Perßen den wnge, Peder Jørenßen ⟨*over linien:* ibid.⟩, Lars Jørenßen i Røninge och Pouel Christenßen |209r| ibid., och samptlig berette, at de haffuer siunit Røninge Søegaars och bøndernis skous partter for fire hundred halffembtesindtz tiuge och fem suins olden, huor epter thingswinde bleff wdsted. [139

Erich Jensen i Roldstedgaard, Niels Perßen, Anders Hiereßen och Christen Mortenßen i Roldsted [for retten fremstod], och samptlig bekreffted, at det bolleg, som Anders [*overstreget:* Pederßen] Sørenßen i Roldsted jboer, er ickon it ringe huß, huor thil hand haffuer jkon wngefer fire eller fem schepper land udj huer march, dog iche selff er god for dett att pløye, mens leyer andre der thil; haffuer och i[c]ke heller skou eller gresning thil sit hus; er derfore icke god fore at giffue nogen koren skatt. Huor epter Anders Sørenßen thingswinde bleff wdsted. [140

|209v| Peder Mortenßen i Oure, Hans Jenßen, Søren Jenßen, Erich Sørenßen ibid. for retten fremstod och samptlig berette, att den gaard, som Lars Jensen i Oure jboede, den [*over linien, rettet fra:* och] hans huustrue nu besider, er och en fattig encke och haffuer en sexs smaa børen. Thilmed er saa forarmit, at hun jcke kand giffue nogen skatt. Huor epter thingswinde bleff wdsted. [141

Lars Jesperßen i Nere, Anders Larßen, Madtz Perßen den wnge [och] Hans Michelßen ibid. for retten fremstod och samptlig berette, att Frerich Hanßen i Nere er saa forarmit, at hand

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

jcke kand wdgiffue nogen koren skat, huor epter Frerich Hanßen thingswinde bleff wdsted. [142

Lars Jesperßen i Nere, Anders Larßen, Madtz Pedersen den wnge [och] Hans Michelßen ibid. for |210r| retten fremstod och samptlig berette, at Jens Madtzen formedelst wløckelig jldebrand och anden armod er saa fattig, att hand icke kand wdgiffue koren skatt. Huor epter Jens Madtzen i Nere thingswinde bleff wdsted. [143

Anders Hanßen Høyby i Ottense lod liuße epter en berbron hest, som er brent med Aarsleff brende paa det wenster laar, och it støcke aff det wenster øre. [144

Thorsdagen den 3. octobr*is* anno 1644 paa Aasumheridtz ting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Anders Hanßen i Thorup och Søren Rasmußen, skriffuer.

Thingswindis mend er: Thommis Anderßen i Høyby, Theme Ottesen i Nere, Anders Larsen ibid., Hans Lunde i Høyby, Morten Hanßen i Thorup, Per Larsen i Lundbygaard, Olle Hanßen i Kapedrup, Knud Rasmußen i Allerup.

|210v| Thingsteffner for Jens Nielßen paa Grønholt er Hans Jørenßen och Jep Hanßen i Allerup. De hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i gaar fiortten dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Knud Rasmußen i Allerup jmod dom, hannem thiltallit for, at eptersom hand hannem for otte aar siden jt bistad haffuer leffuerit thil halne, da loffuit hannem derfore at giøre rigtig rede, som det sig bør, och hand thil diß jnghen rigtighed derom giort haffuer, dog hand derom offte er aduarit; formentte, hand pligtig er at giøre rigtig regenschab om diß frogtning och affgrøde, och dom begierit.

Knud Rasmußen møtte och stendig wor, bistaen at haffue annammit, eptersom bem:tt er, dog siden den thid er for hannem fire bistad død bleffuen, och it er bort fløyen, och for femten |211r| march haffuer hand sold, och er beholden thoe bistad. Bleff for retten affsagt, at bem:tte Knud Rasmußen bør aar fra aar giøre Jens Nielsen rigtig regenschab for for:ne bistad och diß affgrøde eller lide som wed bør. [145

Thingsteffner for Anders Simmenßen i Freltofft er Hans Anderßen och Madtz Christenßen ibid. De hiemlit wed æd med

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

opragt fingere epter recessen, at de i dag fiortten dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Jesper Rasmußen i Freltofft jmod winde och dom sampt Hans Pouelßen och Thommis Christenßen sammestedtz for deris sandhed at stendig were. Da fremstod for:ne Thommis Christenßen och Hans Pouelßen och en epter anden want wed æd med opragt fingere, at nu forleden wed midsommer thide wor [*overstreget:* hand] de ombedet aff Anders Simmensen at se och siune Jesper Rasmusens thoregraff. Da laa ni aff Anders Simmensens gieß døde i for:ne thoregraff, och icke wor opløff i same graff, saa giesen |211v| kunde opkome, huor paa de bad dem saa sant Gud thilhielpe. Formentte, for:ne Jesper Rasmußen same gies burde betalle, och dom begierit. Sagen er [i] 14 dage optagen. [146

Thingsteffner for Lars Jørenßen ⟨*over linien:* i Røninge⟩ paa Niels Wogenberigs wegne er Rasmus Jørenßen och Lars Anderßen i for:ne Røninge. De hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag otte dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldett Lars Pedersen i Røninge, Jacob Perßen, Jøren Knudßen, Pouel Christenßen, samptlig wdj Røninge, huer for deris sandhed att stendig were, dißligeste Jacob Jørenßen i Røninge och Jffuer Bødkier ibid. jmod winde och dom. Da epter at æden windisbyrdene bleff forholt, fremstod Lars Pederßen i Røninge och want |212r| wed æd med opragt fingere, at nu i thiersdags forleden otte dage da kom Jffuer Bøcker i Røninge jnd berendis med en gaaß thil Lars Pedersens och wille haffue ned thil Kierttеminde, och same gaaß haffde Jacob Skoemagers gaaße merche, huor paa hand bad sig saa sant Gud thilhielpe.

Jacob Pederßen i Røninge, Jøren Knudßen [och] Pouel Christenßen, alle ibid., en epter anden wantt, at samme thid, som Lars Pedersen omvundet haffuer, wor de ombedet at se same gaaß, da haffde den det same gaaße merche, som for:ne Jacob Skoemagers gieß haffde. Och der de lod den løß, fulde den Jacob Skoemagers gies och føl dem endnu. Huor paa en huer bad dem saa sant Gud thil hielpe.

Jffuer Bødker møtte och begierit sagen nogit at maatte opestaa, saa wille hand beuiße same gaaß louglig at haffue kiøbt. Sagen er i 4 wger optagen. [147

|212v| Thingsteffner for Jacob Perßen i Røninge paa Niels

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Wogenberigs wegne er Rasmus Jørensen och Lars Jørenßen i Røninge. De hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Mads Knudßen i Røninge [och] Jøren Larsen ibid. for deris sandhed at stendig were, saa och Giertrud Niels i Røninge med sin lauguerge jmod winde och dom samt Jøren [*overstreget:* Knudßen i Røninge] Larsen ibid. och for sin sandhed at sige.

Da nu nogit før de høstit rug, da offuerfalt Giertrud Niels hannem med mange ord, slog epter hannem med sten, sagde hand skulle faa en wløcke, huilcket Madtz Knudtzen i Røninge nu wed sin æd bekreffted saa at were, som hand berett haffuer.

Jøren Larsen i Røninge want, at same thid, som bem:tt er, da hørde hand |213r|, at Giertrud Niels sagde thil [*overstreget:* Knud] Madtz Knudtzen i Røninge. Der schal far en dieffuel i dig. Dog icke hørde, at Giertrud Niels sagde, at Madtz skulle faa en wløcke; dog tog en sten och slog ned ad gaden epter hann*em*.

Giertrud Niels møtte och wed hindis æd bekreffted, icke Madtz Knudßen at haffue offuer faldet, som angiffuen er; mentte, hand sit angiffuende burde beuise. Huor epter thingswinde bleff wdsted. [148

Thorsdagen den 10. octobr*is* 1644 paa Aasumheristhing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Madtz Anderßen i Thorup och Søren Rasmußen, skriffuer.

Thingswindismend er: Lars Jørenßen i Røninge, Søren Perßen, Throels Broderßen, Hans Hansen, Knud Hanßen, Rasmus Knudßen, Lars Pederßen, Niels Rasmußen ibid., Lars Jesperßen i Nere, Jens Madtzen, Anders Larsen och Morten Rasmußen ibid.

|213v| Thingsteffner for Niels Wogenberig paa sin gunstig hosbondtz wegne er Jens Nielßen och Madtz Knudsen i Røninge. De hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag otte dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Jffuer Bødker i Røninge, Madtz Hanßen och Hans Anderßen Weffuer ibid. jmod winde och dom, sampt Jacob Perßen, Lars Jørenßen, Søren Perßen och Pouel Christenßen sammestedtz for deris sandhed at stendig were. Da epter at æden winderne er forholt, fremkom Jacob Pederßen i Røninge, want wed æd med opragt fingere, at det er nogle gange affliust paa Røninge kierkes

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

predickstol, at jngen maatte holde ølsal eller kroe i Røninge, dog holder for:ne Jffuer Bøker, Madtz Hanßen och Hans Anderßen i Røninge ølsal och kroe. Lars Jørenßen, Søren Perßen |214r| och Pouel Christenßen i Røninge samptlig for retten fremstod och en epter anden want wed lige soren æd, lige som Jacob Perßen før wundet haffuer, huor paa en huer bad dem saa sant Gud thilhielpe.

Niels Pederßen satte i rette, at epterdj hand med windisbyrd haffuer beuist ølsal och kroehuß at were affliust, och for:ne mend dog holder ølsal, formentte, de der fore epter kongl. may.s naadigste forordning, daterit Kiøbenhaffuen den 1. may anno 1618, bør jnden 15 dage at staa thil rette, och dom begierit. For:ne mend møtte i rette och ey negted io øl at haffue sold. Sagen er i 14 dage optagen. [149

For:ne thingsteffner hiemlit och thil i dag at haffue hidkaldet Throels Brorsen, Oelle Christenßen, Niels Rasmußen och wnge Lars Perßen i Røninge jmod dom for deris landgild och stedtzmaal, de epter |214v| restandtzis bemelding, bleff lest och paa schreffuen, ⟨*over linien:* resterer⟩; formentte, de burde betalle med diß anuentte, och dom begieritt. De irettekallede møtte och thiltallen stendig wor, begierit delation. Niels Pederßen nød 15 dags wurderings dom epter gieldsagers forordning. [150

Thingsteffner for Per Perßen i Ferisløff paa Hans Michelsens wegne i Nere er Rasmus Jørenßen och Knud Madtzen ibid. De hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 14 dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet welby. Hening Valchendorff sampt Hans Christenßen och Olle Olsen fra s. Hans closter i Ottenße, eptersom de Clemmid Porttener och en skrifuer dreng mundtlig wed talde, sampt hiemlit for:ne thingsteffner, |215r| at de i dag otte dage nest forleden thil i dag at haffue [*skal være:* haffuer] hidkaldet Jens Madtzen i Nere, Anders Larßen, Morten Rasmußen och Lars Jespersen i Nere, samptlig for deris sandhed att stendig were. Da nu for retten fremstod for:ne fire mend, och en epter anden want wed æd med opragt fingere, at Hans Michelßen i Nere haffuer jckon ringe brug och er saa forarmit, at hand jcke kand giffue halff skat, huor paa en huer bad dem saa sant Gud thilhielpe. [*Derefter overstreget:* Huor epter thingswinde bleff wdsted].

Madtz Andersen i Thorup thilspurde for:ne winder, om nogit

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

aff Hans Michelsens gaars brug mere nu er forringit end aff arils thid. Der thil winderne suarit, at det dem wbeuist er. Madtz Anderßen i Thorup mentte, for:ne windisbyrd ey ⟨*over linien:* kand⟩ komme kongl. may.s skatter thil forringelse. Her epter thingswinde bleff wdsted. [151

|215v| Thingsteffner for her Jffuer Anderßen i Nere hans fuldmegtig Niels Larßen ibid. er Lars Nielßen och Hans Perßen ibid. De hiemlit wed lige soren æd, at de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Morten Rasmußen i Nere jmod dom for thiuge och fem slette daller en march, fir scheper haffre, fir scheper bland korens malt, fem scheper biug, huer schepe 22 schilling, hand hannem skyldig er; formentte, hand burde betalle eller lide nam, och dom begierit.

Morten Rasmußen møtte och gielden stendig wor, dog berette at haffue her Jffuer rentte aff for:ne fordring betald thil nestkommende may. Mentte sig thil diß for fordringen bør fri were. Thilmed haffuer pant for en deell aff fordringen. Sagen er i 14 dage optagen. [152

|216r| For:ne thingsteffner hiemlit och for for:ne Niels Larßen, at de same dag til i dag haffuer hidkaldet Jens Madtzen i Nere for 15 mch. och it par skoe, hand han*nem* skyldig er; formentte, hand burde betalle, och dom begierit. Jens Madtzen møtte och gielden stendig wor. Bleff thilkiend at betalle jnden 15 dage eller epter dis forløb for dis werd med diß billig anuentte at lide nam epter gieldsagers forordning. [153

For:ne thingsteffner hiemlit och for for:ne Niels Larßen, at de same dag til i dag haffuer hidkaldet Frerich Hansen i Nere for thj march, hand schyldig er; formentte, hand burde betalle med dis anuent, och dom begierit. Nød 15 dags wurderings dom epter gieldsagers forordning. [154

For:ne Niels Larsen i Nere paa Johanne Rasmusdotter i Nere [hindis wegne] thiltallit och Jens Madtzen i Nere for fire slette daller, fir scheper bland korn |216v| och it par lerschoe, hand hinde skyldig er; formentte, hand burde betalle med dis anuentte, och dom begieritt. Nød 15 dags wurderings dom epter gieldsagers forordning. [155

Thingsteffner for Anders Perßen i Demmestrup er Per Anderßen ibid. och Christopher Perßen i Raffneberig. De hiemlit wed

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

lige soren æd, at de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Rasmus Nielßen i Freltofft for fem lange egedeller, huer fem allen lange, och fire halle egefielle, huer halff anden allen lang, sampt themmer thil thoe winduffuis karme, hand haffuer leffuerit at forarbede, och icke kand sit egit endten ferdig eller wferdig jgien bekome. Formentte, hand sit egit hannem burde |217r| jgien forschaffe, och dom begierit. For:ne Rasmus Nielßen bleff thilkiend for:ne Anders Perßen sit themmer jgien at forschaffe eller for dis werd epter dannemendtz siggelse epter fembten dags forløb lide nam epter gieldsagers forordning. [156

For:ne thingsteffner hiemlit och for her Carsten [*plads ladt åben til efternavnet, vel* Larsen] i Ottenße hans fuldmegtig Mas Andersen i Thorup same dag at haffue hidkaldet for:ne Rasmus Nielßen i Freltofft for themmer thil toe bagstolle, hand hannem leffuerit at forarbede; formentte, hand det burde fra sig jgien leffuere eller lide nam for dis werd med billig anuentte, och dom begierit. Nød dom epter irettesettelsen. [157

Anders Hanßen i Thorup, Knud Andersen, Niels Larßen och Rasmus Nielßen ibid. for retten |217v| fremstod, och samptlig wed deris æd bekreffted, at Morten Hanßen i Thorup er saa forarmit, at hand jcke kand giffue fuld kongs skatt, thi hand icke haffuer jt feshoffued. Huor epter Morten Hansen thingswinde bleff wdsted. [158

For:ne mend jligemaade wed deris æd bekreffted, at Jesper Madtzen i Thorup haffuer jckon ringe jord thil den bolleg, hand jboer, saa hand icke er god for at giffue koren skatt, som nu fordris epter hans may.s skattebreff, huor epter Jesper Madßen thingswinde bleff wdsted. [159

Thorsdagen den 17. octobr*is* anno 1644 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz Andersen i Høyby, heris fougit, Madtz Anderßen i Thorup och Søren Rasmußen, skriffuer.

|218r| Thingswindismend er: Anders Madtzen i Kierby, Jens Jørenßen i Rogelund, Michel Hanßen i Kierby, Jens Hanßen i Rogelund, Per Sørenßen ibid., Anders Otteßen sammestedtz, Knud Rasmußen och Anders Hanßen i Kierby.

Thingsteffner for Niels Christenßen paa Thorpegaard paa sin

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

gunstig hoßbund welby. Jffuer Windtz wegne er Simmen Perßen och Anders Perßen i Thorup. De hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag 14 dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Madtz Pederßen den wnge i Nere och Hinrich Nielsen i Lauindtzgaarde jmod dom. Niels Christenßen beuilgit sagen med thiltallen thil i dag 8 dage att maatte opstaa. Sagen er til diß optagen. [160

Thingsteffner for Jffuer Jenßen Bøcker i Røninge er Niels Anderßen och Jens Nielßen ibid. De hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag otte dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Jøren Gregerßen i Røninge [*overstreget:* och Anne Fr] for sin |218v| sandhed at stendig were och Jacob Jørenßen Skoemager ibid. jmod winde. Da epter at æden for:ne Jøren Gregerßen bleff forholt, fremstod hand, want wed æd med opragt fingere, at den søndag for Michels dag nestforgangen da kiøbte Jffuer Bødkers quinde Apelonne en graa gaaß aff en søldat.

Jffuer Bøcker fremlagde och en zedel, lyde [*evt. fejl for* lydendis] som følger: Anno 1644 den 22. octobris wor ieg den tid i Røninge, kom ieg i Jffuers Bøckers huß, da holt der en mand wden fore med en wogen, som haffde hieme i Windinge och haffde en gaaß thil kiøbs, och bød ieg 12 sch. for den gaaß, huilchet [!] hand sagde, at gaasen wor icke stollet; hand fich den aff sinne bønder i Windinge. Actum Nyborig den 16. octobr*is*; det winder ieg Anne Frerichs. Som den formeltte, bleff lest och paaschreffuen.

Her epter Jffuer Bøcker thilspurde for:ne Jacob Skoemager, om hand will sigte hannem for gaasen. Her epter |219r| thingswinde bleff wdsted. ⟨*I margin fol. 218v med rød blyant:* $1^1/_2$ mch. 22[?] sch.⟩. [161

Thomis Anderßen i Høyby, Hans Bendtzen och Lars Jffuersen [ibid.] for retten fremstod och wed deris æd bekreffted, at de er med werit och epter louglig forhuerffuede dom fra wurderit fra Jørgen Morttenßen i Aarsleff ald, huiß hand haffde, bode høe och koren sampt alt, huis hand haffde, for hans restandtz, hand thil sin hoßbund skyldig wor. Er derfore saa forarmit, at hand icke kand giffue nogen skatt. Huor epter thingswinde bleff wdsted. [162

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Madtz Anderßen i Thorup sidendis i epterfølgende sag i dommersted.

Thingsteffner for Madtz Andersen i Høyby er Hans Jørenßen och Jep Hanßen i Allerup. De hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Lars Jffuerßen, oldermand i Høyby, Thomis Anderßen, Madtz Hanßen, |219v| Lars Nielßen ibid. for deris sandhed att sige och Per Hanßen i Høyby, Hans Madtzen, Rasmus Hanßen, Hans Jffuerßen, Per Nielßen sammestedtz jmod winde. Hans Jffuerßen [och] Per Nielßen i Høyby møtte i rette och negted, at[1] di ey haffuer sagt, at Madtz Anderßen i Høyby skulle haffue skilt dem wed deris gaarde. Hans Madtzen i Høyby, Per Hanßen, Rasmus [*udeladt* Hansen] sammestedtz [*verbum mangler*, *vel* negted], at de ey haffuer sagt Madtz Anderßen at haffue skilt fire wed deris gaarde i Høybye. Huor epter thingswinde bleff wdsted. [163

Thorsdagen den 24. octobr*is* 1644 paa Aasumheristhing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, [2]Madtz Anderßen i Thorup och Søren Rasmußen, skriffuer[2].

Thingswindismend er: Thyge Jbßen i Kierby, Rasmus Larßen, Madtz Rasmußen ibid., Anders Simmenßen i Freltofft, Knud Anderßen i Løndese, Per Madtzen i Perstrup, Niels Perßen i Freltofft och Lars Rasmußen i Røninge.

|220r| Thingsteffner for Jørgen Christenßen Naur, forige skriffuer i Dallum closter, hans fuldmegtig Mas Anderßen i Thor[up] er Jens Pederßen i Ottenße och Søren Christenßen, thiennendis for:ne Jørgen Christenßen i Ottenße. De hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Hans Rasmußen i Bierkom och Hans Hanßen den wnge i Høybye jmod dom. Sagen med beschyldingen er thil i dag otte dage optagen. [164

Peder Lauridtzen i Lundbygaard, Hans Pouelßen i Freltofft, Thommis Christenßen, Niels Jørgenßen ibid. samptlig for retten fremstod och bekreffted, at den gaar[d] i Freltofft, som Niels Anderßen iboede, er øde och haffuer staad øde siden forgangen

[1] *Skrevet på et ulæseligt ord efterfulgt af et ulæseligt* T *eller* ey.

[2-2] *Tilføjet med andet blæk.*

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

windtter; den gaard, Anders Skreder i Freltofft ibode, haffuer och staad øde siden forgangen winter; den gaard, Jesper Rasmußen i Freltofft ibode, er ødelagt och er giort thoe gadehuß aff, och it aff samme huse staar nu øde. Huor epter Lars Nielßen i Høyby things winde bleff wdsted. [165

|220v| Thingsteffner for Erich Frerichßen paa welby. Jørgen Hartuig thil Therpgaard [hans wegne] er Knud Jenßen i Rønckeby Skouffgaard och Christenß [!] Anderßen ibid. De hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag otte dage nest forleden thil i dag haffuer fra Røninge Søegaar hidkaldet Casper Marchdanner, Hinrich Marchdanner, jomfrue Bertte, jomfrue Anne och jomfrue Sophi Marchdanner, s. Hans Marchdanners arffuinger, huer med sin lauguerge jmod dom, och huis dem kand beschyldis. Saa nu thiltallit Erich Frerichßen dennem for it hundred och [*overstreget:* firsindtz] tiuge spesidaller, som skulle haffue werit betald anno 1624 paasche, skadißløß epter s. Hans Marchdanners egen hand, daterit Langesøe den 4. juny 1625[1]; bleff lest och paa schreffuen. Der hos fremuiste Falch Giø Falcksens beuis, daterit Wiborig den 14. juny 1638, som thil jndhold formeltte, |221r| at hand aldrig nogen thid paa Hans Marchdanners [*overstreget:* wegne] breffue thil Jørgen Hartuig wdgiffuet eller betald nogen penge, epter samme beuisis widere bemelding, lest och paa schreffuen bleff. Dernæst fremlagde thuinde welby. Melcher Oldelandtz missiuer welby. Jørgen Hartuigsen thil skreffuen, dit første daterit 27. july 1643, det andet daterit 29. septembr*is* 1643 wdj Kiøbenhaffuen, samme fordring angaaende, och bleff lest och paaschreffuit. Formentte, for:ne den s. mandtz arffuinger burde for:ne 120 rd. med sin resterende rentte och anuentte at betalle eller lide jnduisning i deris goß och formue wed gode mend, och dom begierit.

Bleff paakient, at epterdj thingsteffnerne louglig hiemlit haffuer s. Hans Marckdanners arffuinger at haffue kaldet, oc jngen modsigelse er møt her jmod at suare, och sallig Hans Marchdanners |221v| breff paa fordringen fremlegis saauelsom welby. Melcher Oldelandtz missiue, huorwdinden meldis, hand wille giøre sin flid, pengen[e] thil pindtzdag nu nestforgangen at hand dem skulle bekome, wiste dommeren den s. mandtz arffuinger

[1] *5-tallet skrevet på et oprindeligt 4-tal.*

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

icke at kunde befri, saa de io pligtig er, den s. mandtz breff med betalling at fyllest giøre eller wed gode mend lide jnduisning i deris godtz och formue. [166

Lars Christenßen i Bollerup, Morten Clemmidßen Møller, Hans Olsen och Hans Hanßen ibid. samptlig for retten fremstod och wed deris æd bekreffted, at Christen Anderßen i Bollerup er saa forarmit, at hand icke kand wdgiffue sin skatt, huor epter Christen Anderßen thingswinde bleff wdsted. [167

Thingsteffner for Rasmus Hanßen, welby. Casper Dues fuldmegtig, er Lars Anderßen och Niels Hanßen i Røninge. De hiemlit wed æd med |222r| opragt fingere epter recessen, at de med fulde otte dagis warsel thil i dag haffuer hidkaldett Jacob Perßen i Røninge for 2 thønder rug, Christen Kudsch sex slette daller, Knud Hanßen thj scheper rug, Sture Knudßen 1 thønd roug, Niels Perßen fire skeper och Jens Knudsch [*vel fejl for* Kudsch] en slet daller, de den gode mand schyldig er. Formentte, de burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Sagen er med beuilling i fiortten dage optagen. [168

Jligemaade hiemlit for:ne thingsteffner thil i dag at haffue hidkaldet Lars Rasmußen i Røninge jmod dom for fire skeper haffre, hans gies i Homlegaden opet haffuer; formentte, hand den burde betalle eller lide nam. Sagen er i fiortten [*rettet fra* otte] dage optagen. [169

Eptersom den sag paa Niels Wogenberigs wegne och irettekallede kroemend i Røninge til i dag er optagen epter forige irettesettelse, saa Jacob Perßen nu som thil forne dom begierendis. |222v| Dommeren wiste Jffuer Jenßen, Madtz Hanßen och Hans Weffuer ey at kunde befri, saa de io epter kongl. may.s naadigste forordning huer 10 daller at haffue forbrut epter irettesettelsen eller epter 15 dags forløb derfor lide namb. [170

Thorsdagen den 31. octobr*is* paa Aasumheridtz ting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, och Madtz Anderßen i Thorup, Søren Ra[smu]ßen, [skriffuer].

Thingswindismend er: Hans Madtzen i Røgerup, Thommis Madtzen i Lauindtzgaare, Hans Jørenßen, Anders Pederßen den wnge i Røgerup, Michel Hanßen i Fraude, Christen Mortensen i Roldsted, Lars Anderßen och Anders Perßen den wnge i Røgerup.

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Thingsteffner for Rasmus Hanßen i Ferisløff paa her Mogens Kaaßis wegne er Lars Anderßen i Røninge och Knud Madtzen i Nere. De hiemlit wed æd |223r| med opragt fingere epter recessen, at de i dag 8 dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Otte Hanßen i Røninge, Søren Anderßen, Lars Rasmußen, Sør[en] Pederßen ibid., [*overstreget:* Christen] Anders Jenßen i Nere, Morten Rasmußen, Hans Sørenßen ibid. jmod dom. Saa nu thiltallit for:ne Rasmus Hanßen Søren Perßen i Røninge for thiuge och thoe dlr., Morten Rasmußen i Nere for thiuge och threj daller restandtz, de schyldig er for gamel landgild; formentte, de burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dags wurderings dom epter gieldsagers forordning med dis billig anuentte. [171

Jligemaade thiltallit for:ne irettekalled[e], for de ey søger Mellemølle, som dem er forlagt; formentte, de burde Melle at søge, med huis de lader maalle, eller lide delle. Sagen er i otte dage optagen. [172

Epter Rasmus Hanßens begiering bleff epter:ne mend, nemlig Otte Hanßen i Røninge, Christen Mortensen i Roldsted, Niels Perßen ibid. och Søren Anderßen i Røninge [*et ord mangler, vel* wdmelt] at siune den gaar i Kape- [!] |223v| Kapedrup, som Jøren Hanßen ibode, som de forsuarlig wil fra dem giffue beschreffuen, saauelsom den gaard i Freltofft, Anders Skreder ibode. [173

Thingsteffner for Madtz Anderßen i Thorup paa kongl. may.s wegne er Hans Jørenßen och Jep Hanßen [i] Allerup. De hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de med fulde otte dags warsel thil i dag haffuer hidkaldet alle kongl. may.s skatte bønder i Aasum ⟨*over linien:* herit⟩ for deris kong skat saauelsom alle s. Hans closters thienner i Aasumherit for landgild och restandtz, de med resterer epter restandtzis bemelding; formentte, de burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning. [174

Jligemaade hiemlit for:ne thingsteffner, at de i dag otte dage nest forleden thil i |224r| dag haffuer hidkaldet Hans Jbßen i Allerup jmod dom, hannem thiltallit, for hand wden forloff och minde haffuer pantted och fratagen jt sallen och en pude fra wnge Hans Hanßen i Høyby; formente, hand burde der thil sig

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

hiemel at forschaffe eller lide som for andet whiemmelt, och dom begierit.

Hans Jbsen møtte och sagde sig ey allenne for:ne sallen och pude Hans Hanßen at haffue fra pantted. Mentte, hans med følgere Knud Jørenßen i Allerup, Morten Smed i Thorup, Rasmus Pederßen i Dauinde [och] Hans Jenßen i Oure burde her jmod were kaldet. Madtz Andersen formentte, at epterdj Hans Jbßen ey negter pantted at haffue thagen, mentte der for hand burde lide, och dom begierit. Sagen er i 14 dage epter Hans Jbsens begiering optagen. [175

Thingsteffner for Anders Anderßen i Windinge er Jens Hanßen och Madtz Hanßen i Ferisløff. De hiemlit wed lige soren æd med opragt fingere, at de i dagh |224v| otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Rasmus Hanßen Skreder i Roldsted imod dom, hannem thiltallit for it bucke schind saa got som en rigs daller, hand hannem leffuerit haffuer thil en throye at forferdige, och hannem det forholder; formentte, hand burde hannem sit egit jgien forschaffe eller for diß werd lide nam med diß billig anuentte, och dom begierit. Sagen er i otte dage optagen. [176

Madtz Hanßen i Offuerholle gaff last och clage offuer Rasmus Jenßen i Bierkom, for hand i løffuerdags sidst forleden hannem skal haffue hugen, slagen och jlde medfaren, som hand med siun agter at beuiße. Saa nu fremstod Peder Knudßen i Offuerholle och Hans Larßen i Allerup, och samptlig berette nu Madtz Hanßen at haffue siunit. Da er hand hugen i den wenstre thommelfinger, it hug wnder i den høyre arm, for huilcke saar Madtz Hanßen fuldkommen |225r| sigted Rasmus Jenßen i Berkom fore [!].

For:ne Rasmus Jensen møtte och wed hans æd benegted, aldrig for:ne Madtz Hansen at haffue hugen eller stuchet, huilket hand med winder agter at beuiße, dog stendig wor, at hand gaff Madtz Hanßen en lotte [*evt.* latte] aff en kiep. [177

Knud Rasmußen i Seden, Anders Pederßen i Aasum for retten fremstod och berette at haffue siunit Killerup och Aasum skouff, thil s. Hans closter er beliggendis, huor jngen olden findis. Huor epter Madtz Anderßen i Thorup thingswinde bleff w[d]sted. [178

Jøren Christenßen i Ottenße hans sag med irettekallede er endnu til i dag 8 dage optagen. [179

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Eptersom den sag imellem Niels Christenßen paa Thorpegaard och Madtz Perßen i Nere den wnge thil i dag er optagen, saa wor Niels Christenßen dom begierendis, om Madtz Persen ey sin restandtz, nemlig for ni thønder biug, atten speci daler, jtem sex dlr. 1 mch. for it pund haffre, 1 rd. for it fønød, ni schilling eris peng |225v|, hand for 1643 med resterer; noch som hannem er lont: biug 6 scheper och haffre en thønde, io icke med diß anuentte bør betalle jnden 15 dage eller epter diß forløb derfore lide nam, och dom begieritt. Madtz Perßen møtte i rette och sagde sig det pund haffre saa och en rd. for føenødet at haffue betald, saa och de 9 schilling eris peng. Madtz Persen bleff thilkiend for:ne fordring jnden 15 dage at betalle, wndtagen huis hand rigtig kand affbeuiße betald at were, eller epter diß forløb derfore med diß billig anuentte at lide nam epter gieldsagers forordning. [180

Thorsdagen den 7. nouembr*is* 1644 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, och Anders Hanßen i Thorup, Søren Rasmußen, skriffuer.

|226r| Thingswindismend er: Otte Hanßen i Røninge, Søren Anderßen, Olle Christenßen, Rasmus Jenßen ibid., Rasmus Hanßen i Kapedrup, Niels Hiereßen ibid., Niels Larßen i Thorup.

Eptersom den sag jmellem Anders Hansen i Winding och Rasmus Hanßen i Roldsted anlangende jt buch skind, Rasmus Hanßen er leffuerit thil en thrøye at forferdige, saa nu wed høyeste æd, sel och sallighed bekreffted, for:ne Anders Hansen it skind for wngefer sex aar siden at haffue leffuerit, eptersom Rasmus Hanßen da samme thid en morgenstund befoel hannem skindet paa Rasmusis bord at nedlege. Rasmus Hansen i Roldsted møtte och wed sin høyeste æd benegted, aldrig endten wed sig eller sin hustrue nogen skind aff Anders Hansen at haffue annamit. Sagen er endnu i 14 dage optagen. [181

|226v| Thingsteffner for Anders Larsen i Nere paa her Jffuer Andersen i Nere hans wegne er Søren Hansen och Hans Perßen, her Jffuers thiennere. De hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag 14 dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Morten Rasmußen i Nere jmod panttis opbiudelse, thil i dag 8 dage andet thing panttis opbiudelse, thil i dag 14

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

dage threde thing panttis opbiudelse, thil i dag 3 wger jmod panttis opbiudelse, wurdering och dom; saa nu første thing opbød Anders Larsen 2 thin fade, 1 liden kober kiedel, 1 hørgarns lagen, 1 thin kande jmod Morten Rasmußen, om hand det wille løße. [182

Thingsteffner for Lars Anderßen i Aasum er Olle Olsen och Per Anderßen ibid. De hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag otte dage nestforleden |227r| thil i dag haffuer hidkaldet Rasmus Clemidsen i Aasum imod dom, hannem paa sin egne, Anders Perßen och Olle Olsen den eldere i sammestedtz [deres wegne] thiltallit for en bøse, de med Niels Knudßen och Hans Blach betald haffuer, och Rasmus Clemindßen dem nu forholder; formentte, hand den burde fra sig leffuere eller och for diß werd lide nam, och dom begieritt. Bleff for:ne Rasmus Clemidßen thilfunden bøsen fra sig jnden 15 dage at leffuere eller epter diß forløb for dis werd epter dannemendtz sigelse lide nam epter gieldsagers forordning. [183

Den sag jmellem welby. her Mogens Kaasis fuldmegtig och irettekallede for mølle ferd er endnu til i dag 8 dage optagen. [184

Rasmus Hanßen paa welby. Casper Dues wegne epter forige thiltalle nød 15 dag wur-[!] |227v| wurderings dom offuer Knud Hanßen i Rønninge, Jens Kudsch [och] Christen Kudsch med dis anuentte efter gieldsagers forordning. [185

Jøren Hanßen i Søby bød sig i rette jmod Jens Lasen paa Skiollemoße. [186

Thingsteffner for Jep Hanßen i Høyrup paa sin ⟨*over linien:* egne og⟩ broder Peder Hansen i Thorup och Jesper Madtzen ibid. theris [*rettet fra:* hans] wegne er Jep Hanßen och Hans Jørenßen i Allerup. De hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Anne Hans i Høyby med sin lauguerge at winde, saa och Apelone Hans i Høyby och hindis børen, Per Hansen ibid., Else Hansdotter sammestedtz och Christopher Hansen i Thorup, en huer med sin laug werge, jmod winde. For:ne Jep Hanßen thilspurde Anne Hans, som er fød i Bondegaarden i Høyby, om hinde ey witterligt er, at hindis s. broder Hans Hanßen icke jndkiøbte for:ne |228r| jord egne bunde gaard i Høyby, siden hans s. huustrue Anne Augisdotter kom i egteschab med hannem. Saa

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

nu wed æd bekreffted for:ne Anne Hans med opragt fingere, at det hinde i Gudtz sandhed witterligt er, saa som Jep Hansen hinde haffuer thilspurt. Huor epter thingswinde bleff wdsted. [187

Thingsteffner for Claus Frerichßen i Otte[nße] hans fuldmegtig [*plads ladt åben til navnet*] er Claus Jenßen Bager och Jens Perßen Hattemager ibid. De hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de med fulde otte dagis warsel thil i dag haffuer hidkaldet Niels Clemindßen i Freltofft for 6 mch. 14 sch., Jøren Perßen i Dauinde for 8 d. 1 mch., Lars Nielßen i Høyby for $4^1/_2$ mch., Niels Perßen i Allerup 14 mch., Apelonne Hans Hansens i Høyby med hindis lauguerge for $8^1/_2$ mch., Hans Jbßen i Høyby $6^1/_2$ mch., Hans Larsen i Allerup 15 mch., Niels Larsen i Allerup Thorup |228v| for $4^1/_2$ mch., Morten Hanßen ibid. for $8^1/_2$ d. 14 sch., Jens Madtzen i Nere for 11 mch. 2 sch., Hans Perßen i Thuing saa och Rasmus Rasmußen i Bierkom for 10 dlr., bege for en och en for bege, Hans Rasmußen och Per Hanßen i Høyby for 10 sldlr., de begge for en och en for bege, Niels Morßen i Allerup Thorp for 7 mch., Knud Rasmußen i Allerup 9 d. 1 mch., Anders Larsen i Nere for 22 mch., Rasmus Hanßen i Høyby 6 mch., Lars Greffue i Nere $11^1/_2$ mch., Olle Olsen i Aasum 18 mch. 6 sch., Rasmus Clemidßen ibid. for $7^1/_2$ d., Hans Rasmußen i Bollerup 13 mch., Anders Rasmußen i Aasum 10 mch. 15 sch., Jøren Perßen, som thien Anders Rasmußen i Aasum, 8 daller, Morten Madtzen Møller i Nere Thorpegaars mølle 8 d., Per Sersløff i Fraude Kierby 3 mch., Peder Hanßen i Allerup for 19 mch., Olle Eiellerßen och |229r| Hans Hanßen i Seden, bege for en och en for bege, for 14 d. 3 mch. 12 sch., de schyldig er epter regenscha[b]sbog. Formentte, de burde betalle med diß anuentte eller were nam och wurdering wndergiffuen i deris boe och godtz. Nød 15 dag wurderings dom epter irettesettelsen och gieldsagers forordning. [*I venstre margin af fol. 228v er med andet blæk, men vist nok med Søren Rasmussens hånd skrevet:* IHS. Alting er aff Gud, liffuet och]. [188

Thingsteffner for welby. Hening Paauischs fuldmegtig Hans Madtzen er Jøren Christenßen i Nederholle och Christen Madtzen i Offuerholle. De hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

dag otte dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet wnge Lars Hanßen i Nederholle for søldatter penge 4 mch., Lars Rasmußen i Offuerholle for soldatter penge 7 mch., Hans Christenßen ibid. for 6 mch., Rasmus Jørenßen ibid. for 6 mch., Rasmus Braad i Fraude 7 mch., |229v| Hans Pouelßen i Bierkom 6 mch. for soldatter peng och landgild penge 3 d. 3 mch., Knud Anderßen i Thorup 6 mch., Knud Rasmußen i Allerup 6 mch. for soldatter penge, landgild peng 4 d., smør [*plads ladt åben for angivelse af kvantum*], gies fem, de med resterer och skyldig er; formentte, de burde betalle med diß anuentte, och dom begieritt. Nød fembten dag wurderings dom epter gieldsagers forordning med diß billig anuentte. [189

Thorsdagen den 14. novembr*is* 1644 paa Aasumheridtzting.

Sidendis retten paa Aasumheris thing: Madtz Anderßen i Høyby, [heris fougit], Madtz Anderßen i Thorup, Anders Hanßen ibid. och Søren Rasmußen, skriffuer.

Thingswindismend er: Jens Erichßen i Kapedrup, Peder Rasmußen, Jens Sørensen, Olle Hanßen, Hans Jenßen, Madtz Hanßen ibid., Christen Morsen i Roldsted, Knud Anderßen i Thorup, Hans Rasmußen i Berkom, Lars Hanßen i Thuing.

|230r| Thingsteffner for Søren Perßen i Aarsleff paa sin egne och huustrues vegne er Anders Perßen och Hans Perßen ibid. De hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag otte dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Hans Hanßen Bendtzen i Høybye, Hans Juel ibid., Rasmus Anderßen i Berkom for deris sandhed at stendig were, saa och Hans Hanßen den wnge i Høybye jmod winde och dom. Saa nu thiltallit hand for:ne wnge Hans Hanßen for thiuge och haffsiette daller med diß leye siden nest forleden Michels dag jt aar, hans s. fader hannem skyldig wor, och Hans Hanßen sig thiltog paa [*rettet fra:* at] skiffte at wille betalle; formentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Sagen er i otte dage optagen. [190

Thingsteffner for Per Christenßen i Aasum er Hans Anderßen och Daniel Hanßen ibid. De hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag otte |230v| dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Jøren Perßen i Seden for fire daller, hand

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

for fire laß høe schyldig er, Hans Hanßen ibid. for halffniende daller lont penge; formentte, de burde betalle med diß anuentte, och dom begieritt. Nød 15 dag wurderings dom. [191

Thingsteffner for Lars Frandtzen, fougit paa Fraudegaard, paa sin gunstig hosbondtz wegne er Claus Jørenßen i Fraude och Rasmus Rasmus [!] Larßen ibid. De hiemlit wed lige soren æd, at de i gaar otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Rasmus [*udstreget:* P] Larßen i Kierbygaard, Hans Perßen i Kierby, Hans Jbßen i Fraude, Jøren Kaare i Bierkom, Hans Anderßen, Jens Madtzen, Hans Nielßen, Per Poelßen ibid. jmod dom, dennem thiltallit for restans, de skyldig er epter restandtzis bemelding; formentte, de burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Sagen er i otte dage optagen. [192

|231r| Morten Klemidßen i Bollerup mølle, Knud Olßen i Bollerup for retten fremstod och samptlig wed deris æd bekreffted, at Hans Rasmußen i Bollerup haffuer nu paa siuff aars thid weritt blind, thilmed [*overstreget:* ey] er stor armod thilslagen, saa at hand ey er god for at giffue nogen skatt. Huor epter Hans Rasmußen thingswinde bleff wdsted. [193

Thingsteffner for Bendix Petterßen paa Lindued er Per Per [!] Jørenßen och Niels Perßen ibid. De hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkallit Anders Sørenßen i Bierkom for siuff skeper haffre, Rasmus Rasmußen ibid. for threj ørtte biug, de schyldig er; formentte, de burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Sagen er med Bendixsis beuilling i 8 dage optagen. [194

Thingsteffner for Hans Madtzen i Thorup er Olle |231v| Knudßen och Anders Anderßen ibid. De hiemlit wed lige soren æd, at de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Hans Jbßen i Allerup for halffsiette daller lont penge; formentte, de [!] burde betalle med diß anuentte, och dom begieritt. Nød 15 dags wurderings dom epter gieldsagers forordning. [195

Niels Christenßen paa Thorpegaard i dag opliuste it graat suin, stiffuit paa det høyre øre och it hul jgiennem det wenstre. [196

Her Jffuer i Nere i dag andet thing jmod Morten Rasmußen i Nere opbød pant. [197

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Eptersom den sag jmellem Madtz Anderßen i Thorup epter forige beschylding med Hans Jbßen i Allerup til i dag er optagen, saa bleff paakient, at dersom Hans Jbsen ey pantted fra sig jnden 15 dage leffuerit, naar hand der om anmodet worder, da der fore at lide |232r| som for andett whiemmeltt. [198

Thingsteffner for Lars Hanßen, fougit paa Thøgstrup, hans fuldmegtig [*plads ladt åben til navnet*] er Rasmus Knudsen i Søende och Jøren Knudßen i Hollebechs mølle. De hiemlit wed lige soren æd, at de i gaar otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Anders Larsen i Nere, Jens Madtzen, Lars Sørenßen, Rasmus Perßen, Niels Anderßen, Per Galteberig och Christopher Perßen i Perstrup jmod dom, dennem thiltallit for deris resterende landgild epter restansis bemelding; formentte, de burde betalle med dis anuentte eller lide nam, och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning. [199

Thorsdagen den 21. novembr*is* paa Aasumheridtzting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Madtz Anderßen i Thorup och Søren Rasmußen, skriffuer.

|232v| Thingswindismend er: Peder Hanßen i Dauinde, Jens Perßen, Olle Anderßen, Anders Anderßen, Olle Hanßen, Hans Madtzen ibid., Themme Ottesen i Nere och Jens Erichßen i Kapedrup.

Thingsteffner for Lars Nielßen i Wollersløff er Hans Jørenßen i Røgerup och Simmen Perßen i Wollersleff. De hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag fiortten dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Niels Perßen i Røgerup, hannem thiltallit for $4^1/_2$ snes homel stenger, hand hannem skulle foruare och han*nem* dem nu forholder; Anders [*overstreget:* Perßen] Nielßen ibid. for fire laß wed, hand hoß hannem lod lege, och loffuit for hannem at foruare, och hannem ey nu will lade følge. Formentte, de burde hannem sit egit at forschaffe eller for diß werd lide nam, och dom begierit.

Anders Nielßen møtte och stendig wor, weden at haffue brentt, och |233r| mentte, sin hosbond burde her jmod were kallet. For:ne irettekalled[e] bleff thilkiendt, for:ne wed och homellstenger jnden 15 dage at fra dem til Lars Nielßen leffuere eller

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

epter diß forløb derfore for diß werd epter dannemens sigelse lide nam epter gieldsagers forordning. ⟨*Tilføjet i margin fol. 232v:* 1 mrch⟩. [200

Her Jffuer i Nere lod i dag i threde thing jmod Morten Rasmußen ibid. opbød [*skal være:* opbiude] pantt. [201

Thingsteffner for Thommis Broderßen i Ottense hans thienner Niels Perßen er Hans Marchurßen i Bierkom och Korduald Nielßen i Fraude. De hiemlit wed æd med opragt fingre, at de med otte dagis warsel til i dag haffuer hidkaldet Jens Jbßen i [*overstreget:* Fr] Nere 5 d. 1 mch., Mas Larßen 10 d., Lars Jesperßen 17 mch., Knud Perßen 11 d., Anders Larßen 5 d. 8 sch., Frerich Hanßen 5 d., Søren Anderßen 15 mch., alle ibid., Jesper Rasmußen och Anders Hanßen i Freltofft 19 d. 1 mch., Jøren Madtzen i Bierkom 10 d., Hinrich Nielßen i Lauindtzgaare $8^1/_2$ d., Thomis Madtzen ibid. for |233v| 8 d., Christen Kudsch i Røninge 7 d., de samptlig skyldig er. Formentte, de burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød fembten dag[s] wurderings dom epter gieldsagers forordning. [202

Thingsteffner for Christen Perßen paa Sanderum*gaar* er Olle Hanßen och Hans Madtzen Skoemager i Dauinde. De hiemlit wed æd epter recessen, at de i dag 14 dage til i dag haffuer hidkaldet Jens Smed i Dauinde for 1 rd., Niels Jenßen Skreder for 3 mch., de han*nem* skyldig er; formentte, de burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning. [203

Lars Hanßen i Thuing, Hans Nielßen i Bierkom, Pouel Knudßen och Hans Marckurßen ibid. samptlig wed deris æd bekreffted, at Apelonne Pers i Bierkom er saa forarmit, at hun jcke |234r| kand giffue nogen skat. Huor epter Rasmus Anderßen i Bierkom thingswinde bleff wdsted. [204

Anders Hanßen i Thorup, Jens Madtzen i Nere, Lars Sørensen ibid. fremstod och samptlig bekreffted, at de med Peder Galteberig i Nere, i fredags wor otte dage, epter Madtz Andersen i Torup hans begierring [*rettet fra:* begierrit] wor wed Dauinde Bauenhuß, som da lod [*vel* = laa] ned falden paa de thuinde drenge, nemlig Pouel Perßen och Lars Rasmußen i Bierkom, som der da laa død och jhielslagen. Da wor aasen i samme huß gangen thuert i thoe i en quist, och threr och jord neder falden

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

paa for:ne drenge och dennem ønckeligen jhielslagen, som de haffue ligit i husit, saa blodit wor wdgangen aff nese, mond och ørnene paa dennem. Huor epter Madtz Anderßen thingswinde bleff wdsted. [205

Anders Larsen i Nere, Steffen Larßen [*overstreget:* Anders] |234v| [*overstreget:* Larßen] och Knud Perßen i Nere samptlig for retten fremstod och bekreffted, at Hans Jbsen i Nere haffuer icke fi[e]rdepart aff en gaars brug mod hans naaboer, som boer i helle gaarde, thilmed er husenne gandsche forfalden och staar paa fald. Huor epter Hans Jbßen thingswinde bleff wdsted. [206

Thingsteffner for Søren Perßen i Aarsleff er Anders Perßen och Hans Perßen ibid. De hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 14 dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Rasmus Anderßen i Bierkom, Lars Rasmußen i Korup, Hans Juel i Høyby, en huer for sin sandhed at stendig were, Hans Bendtzen och Hans Hanßen den wnge i Høybye jmod winde och dom. Da epter at æden windißbyrdene bleff forholt, fremstod Rasmus Anderßen i Bierkom, want wed æd med opragt fingere, at paa |235r| skiffte epter s. Hans Hanßen i Bondegaarden i Høybye da loffuit den wnge Hans Hanßen i Høyby sinne stiffsødschinde, nemlig Peder och Christopher Hansønner saa och Else Hansdotter, halffandet hundred och fem rigs daller for deris partt i Bondegaarden. Lars Rasmußen i Korup want wed lige soren æd, lige som Rasmus Andersen før wundet haffuer. Huor paa en huer bad dem saa sant Gud thilhielpe.

For:ne Søren Perßen satte i rette, om Hans Bendtzen iche bør [*et ord mangler, vel* betalle] hannem paa sin huustrues wegne jt halff hundred rigs daller saauel halfftrede daller slette, hindis andel aff for:ne 155 rd., epter som [hand] paa skiffte er werit hindis werge, eller lide nam, och dom begierit.

Hans Bendtzen møtte och sagde sig for:ne penge ⟨*over linien:* ey⟩ at haffue hafft wnder wergemaal; mentte der for hand burde søge Hans Hanßen, som gaarden kiøb[t] haffuer och besider, epter som hand pengene hos sig |235v| haffuer. Mentte sig derfore for thiltallen bør fri were. Belangende løsørene, hun kunde thilfalde, er hand offuerbødig at fra sig leffuere, naar hand det anname wilde.

Søren Persen fremlagde och her Carsten Larsen, capelan thil

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

s. Hans i Ottense, hans skrifftlig winde, som med for:ne mendtz winde, wndtagen de fem rigs daller, offuer ens kom; bleff lest och paa schreffuen.

Da epter dj her Carstens zedel jcke formelder om mere end halffandet hundred rigs daller, er sagen i sex wger optagen, och Søren Perßen da schifftebreffuit at frlemlege [!]. [207

Søren Perßen i Aarsleff nød 15 dag wurderings dom offuer Hans Hanßen den wnge i Høyby, at [!] for huis hand billigen skyldig er paa sin s. faders wegne effter gieldsagers forordning epter schifftebreffs bemelding, eptersom Hans Hanßen aff gielden thiuge och halffembte dlr. stendig er. [208

|236r| Lars Frandsens sag med forige irettekallede er endnu med Larsis beuilling til i dag 8 dage optagen. [209

Anders Rasmußen i Nere, Jens Madtzen, Hans Michelßen [och] Hans Jbßen ibid. samptlig berette, at Anders Larsen er saa forarmit, at hand icke kand wdgiffue den store skatt, huor epter Anders Larsen i Nere thingswinde bleff wdsted. [210

Thingsteffner for Rasmus Larßen i Weile i Sallingherit er Rasmus Jenßen och Hans Hanßen ibid. De hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag fiortten dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Hans Rasmußen i Bierkom jmod dom, hannem thiltallit først for it øg, hand for threj aar siden aff hannem bekom, wor werd 3 dlr.; der hand stede hans faders gaard, bekom hand en koe for 6 dlr. och en stud for 4 d.; forleden wintter bekom aff hannem it øg och thuinde føl for 9 dlr. aff Ras- [!] |236v| Rasmus Anderßen i Bierkom paa hans wegne annammit, och hand hannem lontte $9^1/_2$ d. och aff hannem sielff annamit, som hand hannem lontte 2 mch.; der foruden hannem skyldig for thuinde øxsen, hand lontte hannem at pløye med, for gr[e]snings peng 6 mch.; er thilsammen [*plads ladt åben for summen*]. Formentte, hand burde betalle eller derfore med dis anuentte lide nam, och dom begierit. Da epterdj jngen gienmelle eller erklering er møtt, nød Rasmus Larsen fembten dag wurderings dom offuer Hans Rasmußen epter gieldsagers forordning. [211

Thingsteffner for Jørgen Dreyer i Ottense er Jep Hansen och Hans Jørgenßen i Allerup. De hiemlit wed lige soren æd epter recessen, at de med otte dagis warsel thil i dag haffuer hidkaldet en del bønder her i heritted epter fortegnelsis bemelding; bleff

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

lest och paa schreffuen. Sagen beuilgit hand til i dag [*åben plads til tallet*] dage at maatte opstaa. [212

|237r| Anders Larsen i Nere, Steffen Larßen och Knud Pederßen ibid. for retten fremstod, och samptlig bekreffted, at Hans Jbßen i Nere er saa forarmit, at hand jndted haffuer at skatte aff. Huor epter Hans Jbßen thingswinde bleff wdsted. [213

Thorsdagen den 28. novembr*is* 1644 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, [1]Anders Hanßen i Thorup och Søren Rasmusen, skriffuer[1].

Thingswindismend er: Morten Hanßen i Thorup, Jens Perßen i Kierby, Pouel Hanßen i Dauinde, Hans Jbßen i Fraude, Markur Rasmußen i Dauin[de], Claus Christenßen ibid., Theme Ottesen i Nere och Michel Rasmußen i Kierby.

Thingsteffner [for] Lars Larßen i Heden paa welby. frue Ellen Marsuins wegne er Hans Rasmußen i Freltofft [och] Christen Madtzen ibid. De hiemlit wed æd epter recessen, at de i dag fiortten dage thil i dag haffuer hidkaldet Jesper Rasmußen i Freltofft |237v| for 5 rd. for biug, $4^1/_2$ d. rd. for smør, 4 høns, noch $7^1/_2$ rd. for biug, 4 rd. boleg peng, 1 rd. forox peng, 9 sch. rigs eris peng; Hans Pouelßen ibid. for 5 rd. for biug, 4 rd. for boelgalt, 2 rd. foerox peng, 4 høns; Per Hanßen i Allerup 1 pund och 3 skeper ar:e, 4 rd. boelgalt peng, 2 rd. forox peng, 4 høns, de epter restandtz bemelding skyldig er. Formentte, de burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom for des werd med billig anuentte epter gieldsagers forordning. [214

Thingsteffner for Niels Larsen i Nere paa her Jffuer samestedtz [hans wegne] er Søren Hanßen och Hans Perßen, her Jffuers thienner. De hiemlit wed lige soren æd, at de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Morten Rasmußen i Nere jmod fierde thing panttis o[p]biudelse, wurdering och dom. Da nu epter thilfordring fremstod Per Larsen i Lundbygaard, Knud Hanßen ibid., Michel |238r| Hansen i Kierby och Anders Madtzen ibid., och samptlig berette at haffue wurderit en liden kober kiedel, wegit 16 mch. à 12 sch., 3 d., en thind kande, 2 thin fade, wegit 20 mch., gamel thin à 6 sch., it hør-

[1-1] *Tilføjet med andet blæk.*

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

garns lagen for 5 mch. 4 sch., som wor siuff allen lerit udj, allen 12 sch.; er thilsammen 6 dl. 12 sch., huilcket hand i pant haffuer for 28 d. 3 mch. 3 sch. Formentte, hand det effter wurderingen for egit at nyde, och for resten wor for:ne Niels Larsen 15 dag wurderings dom begierindis offuer for:ne Mortten Rasmusen epter gieldsagers forordning. Nød dom offuer Morten Rasmußen epter irettesettelsen. [215

Thingsteffner for Hans Hanßen, fougit paa Søegaard, paa Anders Hansen i Kierby hans wegne er Hans Clemmidßen och Hans Anderßen ibid. De hiemlit wed æd epter recessen, at de i dag fiortten dage thil i dag fra s. Hans closter i Ottense hidkaldet welby. Hening Valchendorff och hans fuldmegtig, epter-som de Olle Olßen mundtlig wed talde, jmod winde, Michel Hanßen |238v| [i] Kierby, Anders Madtzen, Thyge Jbßen och Niels Smed ibid. for deris sandhed at stendig were. Da epter at æden winderne [bleff] forholt, fremstod Anders Madtzen i Kierby och sagde, at dersom Anders Hansen i Kierby skal rede sin landgild fra sig, da kand hand ey bliffue wed gaarden, dog det ey wed sin æd wille bekreffte. Michel Hanßen, Thyge Jbßen och Niels Smed berette lige som Anders Madtzen. Huor epter Anders Hanßen things winde bleff wdsted. [216

Thingsteffner for for:ne Hans Hanßen paa Olle Jensens wegne i Lundby er for:ne thingsteffner. De hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 14 dage fra s. Hans closter thil i dag haffuer hidkaldet welby. Hening Valchendorff och hans fuldmegtig, epter som de Olle Olsen wedtalde, jmod winde. Da nu for retten fremstod Per Larsen udj Lundbygaard, want wed æd med opragt fingere, at for:ne Olle Jenßen er en fattig gamel forarmit mand, saa at hand icke |239r| kand wdgiffue sin skatt, iche heller kand giøre sin hosbond hoffning. Knud Hanßen i Lundby, Hinrich Hanßen ibid. en epter anden want i alle maade, lige som Per Larsen før wundet haffuer, huor paa en huer bad dem saa sant Gud thilhielpe. Huor epter thingswinde bleff wdsted. [217

Thingsteffner for Hans Jørenßen i Røgerup ehr Jøren Christenßen och Hans Rasmußen i Offuerholle. De hiemlit ved æd epter recessen, at de i dag otte dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Anne Clemidtz i Fraude med hindis lauguerge jmod panttis opbiudels[e], til i dag 8 dage andet thing, til i dag 14

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

dage threde thing och til i dag threj wger fierde thing panttis opbiudelse, wurdering och dom; Hans Larsen i Allerup for 12 d. 2 mch., Jep Hanßen ibid. for 3 mch., Hans Markursen i Bierkom for 3 d. 3 mch., de skyldig er. Formentte, de burde betalle med diß anuentte, och dom begieritt. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning.

|239v| Hans Jørenßen i Røgerup jmod Anne Clemidtz i dag første thing opbød pant. [218

Rasmus Rasmußen i Bierkom clagit, at nu en stund for dag, som hand wor wdgaaen i gaarden, da hørde hand, hanß huustrue gaff sig i stuen. Der hand jndkom, wor hun omschut paa gulffuet, och hindis mad wor spilt, huor offuer hun er gaaen thil sengs, och en kober gryde da bleff bortte. [219

Madtz Anderßen i Thorup, Niels Larsen ibid., Christen Andersen i Kapedrup, Jep Rasmußen i Thuinng, Hans Perßen ibid. Lars Jffuerßen i Høybye, Hans Madtzen [och] Lars Nielsen ibid. bleff epter Jep Hansens begiering i Høyrup paa hans egne och med arffuingers wegne bleff [!] wdmelt at siune och wurdere Bondegaarden i Høyby med ald dens thilliggelse findes kand, naar di derom fanger louglig warsel, paa det de epter lougen kand wederfaris den del, som christelig och ret er, eptersom de |240r| dennem høyligen beklager, at der bleff skifft epter deris s. moder saauel som epter deris s. fader, som aff skiffte breffuene erfaris kand, dog de jngen rett schal were skeed, epterdj det kand beuißis, att for:ne bondegaar waar jndkiøbt, siden deris s. fader och moder kom i egteschab sammen, och de jngen arffuepartt epter deris moder maatte nyde, mens deris stiffmoder och halffsødschind er thil schreffuen 325 sld. epter deris [*overstreget:* och woris] s. fader, som berettes, och for:ne Jep Hansen och hans med arffuinger iche paa skiffte saadant eller i andre maade det ringeste maatte wide, huor megit deris anpart sig kunde beløbe, epter fremlagde begierings widere bemelding wnder Jep Hansens, Per Hansen, Jøren Larsen och Jesper Madtzen deris naffne. [220

|240v| Bleff fremlagt jt Røninge sogne winde, som Lars Jørenßen, Otte Hanßen, Per Mogenßen och Jacob Perßen ibid. wnder deris beseigling, som her Søren Jffuerßen med egen hand wnderschr*effuit*t haffuer, er wdsted nestforleden 16. søndag epter tri-

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

nitatis, anlangende Søren Persens armod sammestedtz, och deris forschriffning om hielp i Gudtz naffuen, huilchet breff lest och paaschr*eff*uen bleff. Huor epter Søren Perßen thingswinde bleff wdsted. [221

Peder Pederßen i Ferisløff paa Rasmus Hansens wegne i Roldsted gaff last och clage offuer Niels Perßen i Roldsted, for hand i løffuerdags sidst forleden wden Rasmus Hanßen[s] led sende bud epter hannem, sagde, at Rasmus skulle age en søldat, och der hand sagde, hand wor der icke god for, offuer faltt |241r| hand hannem strax med hug och slag och kyltte han*nem* jnd igien, roffte och sagde: Din lame thiuff och fore thiuff. Niels Persens quinde skeldet Rasmus Hansens quinde for en throlquind, och bege offuerfalt han*nem* och hans quinde. Søndagen nest epter for predicken, der Rasmus gich op i klocke thornit at thalle med degnen, da kom Niels op til hannem, offuerfalt han*nem* med mange skendtz ord och wilde haffue slagen han*nem*, haffde degnen det iche forhindrit. Dernest i mandags afften nestforgangen, der Rasmus ville gaa i sit huß, kom Niels atter thil hannem wden for Rasmusis led, offuerfalt han*nem* med skendtz ord och hug, och der hand haffde slagit han*nem* med it thre i hans ansigt, och Rasmus haffde aldellis jndted i sin haand, nødist hand til at thage til, huis hand haffde hos sig, och were sig med. Liuste derfor for |241v| saar, skade, wold och offuerlast, som bode Niels Perßen och hans huustrue hannem och hans huustrue giort haffuer. Epter fremlagde skrifftlig clagis widere bemelding, daterit Roldsted 27. novembr*is* 1644, bleff lest och paaschreffuen. [222

Lars Frandtzen, fougit paa Fraudegaard, nød fembten dag wurderings dom offuer Hans Jbsen i Fraude for 6 rd., Hans Perßen i Kierby for 1 f*iering* smør 4 rd., $^1/_2$ lam 1 rigs ort, 13 sch. 1 alb. eris peng, $^1/_2$ d. gesterj, it føenød $3^1/_2$ mch.; Hans Nielßen i Bierkom [*rettet fra:* ibid] 2 mch. eris peng, $1^1/_2$ mch. land gild peng, 1 føenød 3 rigs ort; Jørgen Madtzen peng 2 rd., 2 mk. landgildpeng; Jens Madtzen peng 1 dlr., 18 sch. eris peng, 1 føenød 3 rigs ort; Hans Anderßen ibid. 1 otting smør 2 rd., 1 føenød 3 rigs ort, med diß billig anuentte epter gieldsagers forordning epter forige |242r| wdjrettesettelse nestforleden 14. novembr*is*, epterdj de irettekallede nu en deel i dag møtte och thil tallen stendig wor. [223

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Thorsdagen den 5. decembr*is* 1644 paa Aasumheridtzting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Anders Hanßen i Thorup och Søren Rasmußen, skriffuer.

Thingswindismend er: Jep Rasmußen i Thuing, Lars Hanßen, Hans Perßen ibid., Pouel Knudßen i Bierkom, Jens Madtzen, Hans Marckurßen, Jøren Madtzen ibid., Madtz Anderßen i Nere.

Hans Jørenßen i Røgerup i dag andet thing jmod Anne Clemmidtz i Fraude opbød pant. [224

Thingsteffner for Lars Pouelßen paa welby. jomfrue Daarette Daas wegne er Lars Sørenßen i Ottense och Hans Sørenßen i Kierby. De hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag threj wger thil i dag haffuer hidkaldet alle jomfrue Dorette Does thienner i Aasumherit for |242v| restandtz, de skyldig er; bleff lest och paa schreffuen; formentte, de burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning offuer irettekallede. [225

For:ne thingsteffner for for:ne Lars Pouelßen hiemlit och wed lige soren æd, at de i dag threj wger til i dag haffuer hidkaldet Lars Nielßen i Fraude, Rasmus Jbßen, Hans Jbßen, Jøren Anderßen, Jens Hiereßen, Mons Perßen, Anders Jenßen, Michel Hanßen, Christen Hanßen ibid., Hans Perßen i Kierby, Per Sersleff, [*overstreget:* Jens] Niels Smed ibid., Per Pouelßen udj Bierkom, Hans Nielßen, Jøren Madtzen, Jens Madtzen, Hans Anderßen, Niels Rasmußen, Rasmus Larßen, Hans Rasmußen ibid., jmod dom, dennem thiltallit epter fortegnelsis bemelding, bleff lest och paaschreffuen; formentte, |243r| de burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom med diß anuentte epter gieldsagers forordning. [226

Her foruden thiltallit [*overstreget:* Jens Hieresen i Fraude] Mons Perßen i Fraude for epterschr:ne, nemlig sengekleder thil thoe senge, 2 honder for 2 mch., en bagstol 1 mch., 1 kiste 3 mch., 1 schab och it bord 6 mch., 1 ølkar 2 tønder stoer 1 d., 1 queren, 1 degen trou 2 mch., hand sig thilholder; formentte, hand burde han*nem* det at leffuer[e] eller epter wurderings bemelding det at betalle, eptersom Lars Pouelßen der udj louglig er jndført, eller at lide der fore som for andet whiemelt, och dom begierit. Sagen er i 14 dage optagen. [227

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Thingsteffner for Jens Nielßen i Grønholt hans fuldmegtig [*plads ladt åben for navnet*] er Hans Jørenßen och Jep Hanßen i Allerup. De hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag fiortten dage nestforleden thil i dag haffuer hidkallet |243v| Knud Rasmußen i Allerup jmod første høring, til i dag 8 dage jmod anden høring, thil i dag 14 dage jmod threde høring, thil i dag 3 wger jmod høring deelles beschriffuelse for en dom, her aff thingit nestforleden 3. octobr*is* wdsted, at epterkome. Fuldmegtigen nød første høring offuer Knud Rasmußen. [228

Knud Anderßen i Thorup, Jep Perßen, Niels Larsen och Rasmus Nielßen ibid. och [!] samptlig fremstod och wed deris æd bekreffted, at Mortten Hansen i Thorup er saa forarmit, at hand haffuer jndted at skatte aff. Huor epter Morten Hanßen thingswinde bleff wdsted. [229

Thingsteffner for Per Perßen paa Rasmus Hansen Skreder i Roldsted hans wegne er Simmen Perßen och Hans Hanßen ibid. De hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag 8 dage nestforleden |244r| thil i dag haffuer hidkaldet Niels Perßen i Roldsted, saa och hans huustrue Maren Niels med hindis lauguerge jmod winde, siuns mendtz frasigelse [och] clagis beschriffuelße, Hans Mortenßen i Roldsted, Anders Hanßen, Madtz Anderßen, Rasmus Thageßen ibid. for deris sandhed at stendig were. Da nu fremstod Niels Perßen i Roldsted och Rasmus Hanßen ibid. och huerandre i haand thog, sagde dem paa deris egne och huustruers wegne jndted at wide med huerandre, end huis erligt er i alle maader; skal der fore, huis jring och threttе dem her til dags er jmellem werit haffuer [!], aldellis were død och magtißløß och iche komme dem paa endten sider thil hinder eller skade i nogen maader, och huem sig jmod hin anden forser, skal pligtig were at giffue en [244v] ørtte haffre thil deris herschab. Huor epter thingswinde bleff wdsted. [230

Erich Jensen i Roldstedgaard, Anders Hanßen, Christen Morsen och Niels Perßen i Roldsted fremstod och samptlig wed deris æd bekreffted, at Hans Mortenßen i Roldsted er saa forarmit, at hand icke kand giffue skatt. Huor epter Hans Mortenßen things winde bleff wdsted. [231

Thingsteffner for Hans Rasmußen i Bierkom er Lars Olsen och Lars Rasmußen ibid. De hiemlit wed lige soren æd, at de i

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

gaar otte dage thil i dag haffuer hidkaldet Rasmus Larßen i Weile jmod winde, Hans Markurßen i Bierkom, Per Jørenßen, Zidtzel Hans i Bierkom, Maren Pouelsdotter, Jøren Nielßen ibid., de wmyndige med deris |245r| lauguerge, for deris sandhed att winde. [232

Thingsteffner for [*overstreget:* Jep] Lars Jørenßen i Thornbere er Jep Jørenßen ibid. och Hans Rasmußen i Offuerholle. De hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage til i dag haffuer hidkalled Knud Andersen i Thorup for 6 d. 12 sch., hand hannem skyldig er; formentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Knud Andersen møtte och sagde sig icke at were Lars Jørensen wden threj daller 12 schilling skyldig. Belangende de 3 d. mentte, hand burde søge Per Jbßen derfore. Nød 15 dag wurderings dom offuer Knud Andersen for de 3 d. 12 sch. epter gield sagers forordning. Belangende den anden gield bør hand søge Per Jbßen fore. [233

Jøren Rasmußen i Ottenße lod liuße epter en røe huet blesit hest, axselmerchs [!] paa dett høyre øre, som hann*em* wed Michelsmis thid er fra kommen. [234

|245v| Lars Jesperßen i Nere, Jens Madtzen, Steffen Larsen, Anders Larsen ibid. samptlig for retten fremstod och wed deris æd bekreffted, at Knud Perßen er saa forarmit, at hand icke kand wdgiffue sin koren skatt. Huor epter Knud Perßen things winde bleff wdsted. [235

Thingsteffner for Thommis Broderßen i Ottenße hans thienner Niels Persen er Koruald Nielßen och Jens Mortenßen i Fraude. De hiemlit wed æd epter recessen, at de med otte dagis warsel thil i dag haffuer hidkaldet Per Hanßen i Allerup for 4 d., Knud Rasmußen och Hans Larßen ibid. for 13 dlr., Anders Rasmußen i Aasum for 15 mch., Niels Knudßen och Jøren Perßen for 7 d., de schyldig er; formentte, de burde betalle med diß anuentte. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning. [236

|246r| Thorsdagen den 12. decembr*is* 1644 paa Aasumheridtzting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Thorup i heris fougdens forfald, Anders Hanßen ibid. och Søren Rasmußen, skriffuer.

Thingswindismend er: Niels Rasmußen i Bierkom, Lars Claußen ibid., Rasmus Anderßen sammestedtz, Hans Bendtzen i

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Høyby, Lars Jffuer[ßen], Hans Juel ibid., Mogens Perßen i Fraude.

Thingsteffner for Jørgen Nielßen i Ottenße paa Mallenene [!] her Christens wegne ibid. er Hans Huid och Jens Pederßen Brenduinsmand ibid. De hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag otte dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet her Christen Olsen i Fraude jmod dom, hannem thiltallit først for thoe pund biug, it pund rug och en ørtte haffre, som forleden juel 43 skulle werit ytt, saa och for halffnittende slette daller, som rester aff 50 d. och $4^1/_2$ dlr. rentte, som nu nestforleden Martini skulle werit betald, och epter forsett och fremlag[d]e contracts jndhold dom begierit. Her |246v| Christen mødte och fremlagde sit skrifftlig suar, bleff lest och paaschreffuen. Sagen er thil neste fuld[e] thing epter juel optagen. [237

[1]Madtz Anderßen i Høyby selff i domersted[1].

Thingsteffner for Jesper Hanßen, raadmand i Ottenße, paa sin egne och stiffbørens wegne deris fuldmegtig Lauris Pouelßen er Jep Hanßen och Jens Pederßen Gied i Ottenße. De hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i thiersdag otte dagis [*overstreget:* warsel] thil i dag haffuer hidkaldet Peder Christenßen Sersleff i Fraude Kierby for hans sandhed at stendig were, saa och same dag thil i dag hidkaldet Margrette s. Claus Bangs i Ottense med hindis lauguerge jmod winde. Da epter at æden for:ne Peder Christenßen bleff forholt, da fremstod hand, want wed æd med [*overstreget:* att och] opragt fingere, at der hand wor med att opreise det store huß, som s. Mathis Dirichßen lod opsette, da stod der hoß it wdschud |247r| wdj gaarden, som Johan Graff lod op sette, som henstreket thil det sted, thrapen nu paa staar, huor paa hand bad sig saa sant Gud thilhielpe.

Huor jmod at suare mødte Margrette Bangs fuldmegtig Søren Christensen och fremlagde Margrette Bangs skrifftlig suar, huor wdinden hun foregaff sig ey at were louglig kaldet, ey heller hindiß windeßbyrd, hun thilforne ført haffuer epter thingswinde aff Ottenße byeting den 11. decem[bris] 1643 wdsted, ey heller [!] [*overstreget:* eller] er kaldet. Dommeren wiste ey thingswinde at wdstede, før Margrette Bangs bekommer her jmod louglig warsel. [238

[1-1] *Senere indføjet mellem de to sager.*

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Otte Hanßen i Røninge, Søren Anderßen ibid., Christen Morsen i Roldsted [och] Niels Perßen ibid. samptlig for retten fremstod och berette at haffue siunit den gaard i Kapedrup, Jøren Hanßen ibode, huilcken gaars huße paa themmer, thag, ler er brøstfeldig, saa den iche kand forferdigis |247v| ringer [end] thretten och thiuge daller en march, og rugiorden, som i fior wor saad, er werit saad halffembte ørtte rug. Huor epter Rasmus Hanßen i Ferisløff things winde bleff wdsted. [239

Hans Jørenßen i Røgerup i dag threde thing opbød pant. [240

Thingsteffner for Lars Jørenßen i Røninge paa Niels Wogenberigs wegne er Rasmus Jørenßen och Lars Anderßen ibid. De hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at [de] louglig thil i dag haffuer hidkaldet alle Rønninge Søegaars thienner, husmend och gaardmend, for deris resterende landgild; fo[r]mente, at de burde [*overstreget:* betalle] deris feste haffue forbrut, wden huem Hinrich Sørensens zedel haffuer at beuise at haffue klar giort. Sagen er i otte dage optagen. [241

For:ne thingsteffner hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 14 dage nestforleden |248r| thil i dag haffuer hidkaldet Jacob Jørenßen i Røninge jmod dom for deelle, hannem thiltallit, for at epterdj hand sig haffuer wed kient en gaaß, som Jffuer Bøckers hustrue sig haffuer thilkiøbt epter thingswindis bemelding; formentte, hand bør sin hiemel thil same gaaß at føre, som hand wden loug och dom sig haffuer thiltagit, eller lide dom for deelle. Lars Jørenßen thilspurde Jacob Jørenßen, om hand wiste andet med Jffuer Bøcker, end det en erlig mand wel anstaar. Jacob Jørenßen sagde sig i dag jnted her thil at wille suare. Sagen er [til][1] neste fulde thing epter juel optagen. [242

Thingsteffner for Lars Jørenßen i Røninge paa Niels Wogenberigs wegne er Jep Claußen och Niels Hansen ibid. De hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Madtz Hanßen i Kapedrup for en qui, stod med kalff, Niels Rasmußen i Røninge hannem haffuer [248v] pantsatt for otte daller, och Niels Rasmußen dog den til Mortensdag schulle beholde, mens Madtz Hanßen den før thiden bort togh. Formentte, Madtz Hanßen burde sig thil koen hiemel at føre, och dom begierit.

[1] *Glemt indføjet i stedet for et udstreget* i.

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Madtz Hanßen møtte och sagde sig koen at haffue kiøbt for otte daller, wor offuerbødig, at der som Niels Rasmußen wille giffue hannem sine otte daller jgien, wille hand leffuere hannem koen igjen, der hos will betalle Niels Rasmußen melchen aff koen fra Michels dag och thil Mortens dag, dersom hand hannem foringen wille betalle. Domeren wiste jcke Madtz Hanßen for hiemel at thilfinde til rette at stande. [243

Thingsteffner for Mons Perßen i Fraude er Lars Nielßen och Jøren Clemindßen ibid. De hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer |249r| hidkaldet Christen Anderßen i Bollerup for 7 d., 6 scheper rug, 6 al ⟨*over linien:* smaa [*fejl for:* smeet?]⟩ lerit och it lam; Anders Rasmußen ibid. for 2 mch., de schyldig er. Formente, de burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Christen Anderßen møtte, sagde sig med Mons Perßen at haffue regenschab. Sagen med hannem til neste fulde thing epter juel optagen, och partterne her forinden at giøre regenschab. Den anden sag er och til diß optagen. [244

Thingsteffner for Lars Jørgensen i Røninge paa Rasmus Knudsens wegne er Jep Claußen och Niels Hanßen ibid. De hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Jøren Gregerßen i Røninge, Maren Knudtzdotter med hindis lauguere for deris sandhed at stendig were, og Madtz Hansen i Røninge jmod winde och dom. Da epter at æden windißbyrdene bleff forholt, fremstod [*overstreget:* Hans] Jøren Gregerßen, want, at [249v] i fior wed Michels dag dag thide, da thog Madtz Hansen nogen aff [*overstreget:* Ras] Hans Madsens lam. Maren Knudtzdotter want wed lige soren æd, at Madtz Hanßen baade i fior och i aar thog nogen sin faders lam och wld; widere wiste de icke. Hans Madtzen møtte och wor Madtz Hansens fulde hiemel thil for:ne lam och wld. Huor epter things winde bleff wdsted. [245

Thingsteffner for Madtz Hanßen i Røninge er Jens Christenßen i Kapedrup och Jens Perßen ibid. De hiemlit wed lige soren æd, att de i dag 8 dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Rasmus Knudßen i Røninge for halffniende dlr., hand schyldig er; formente, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Rasmus Knudßen kienttis gielden. Nød 15 dag wurderings dom. [246

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

|250r| Thingsteffner for Erich Jørenßen, raadmand i Ottenße, hans fuldmegtig Søren Rasmußen er Jens Perßen och Olle Larßen sammestedtz. De hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de louglig thil i dag haffuer hidkaldet Jep Rasmußen i Thuing for 7 d., Christen Knudßen och Per Hanßen i Allerup for 12 d. 1 mch., Rasmus Nielßen i Thorup, Niels Larßen ibid. for 7 d. 2 mch., Knud Andersen Brun for 7 d., Morten Hanßen ibid. for 6 d., de epter regenschabs bog skyldig er; formentte, de burde betalle med diß anuentte, de enlig for sig och de andre en for alle och alle for en, eller lide nam, och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom epter irettesetelß[en] och gieldsagers forordning. [247

Jens Nielßen i Grønholt nød wed sin fuldmegtig anden høring offuer Knud Rasmußen i Allerup. [248

|250v| Thorsdagen den 19. decembr*is* 1644.

Sidendis retten paa Aasumheris thing: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Anders Hanßen i Thorup och Søren Rasmußen, skriffuer.

Thingswindismend er: Jens Knudßen i Allerup, Hans Larßen ibid., Hans Sørenßen i Nere, Christen Anderßen i Bollerup, Hans Pouelßen i Freltofft, Hans Hiort i Løndeße, Hans Anderßen udj Rogelund.

Thingsteffner for Søren Rasmußen Lund i Ottenße er Jep Hanßen och Hans Jørenßen i Allerup. De hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i fredags otte dage til i dag haffuer hidkaldet Niels Anderßen i Seden for [*plads ladt åben for beløbet*], hand for hans første skiffte sampt deraff thuinde gienpart schyldig er, saa och Niels Knudßen i Aasum for en daller, nestforleden juel skadißløs skulle werit betald; formentte, de burde betalle med dis anuentte eller lide nam och wurdering i [251r] deris boe och godtz, och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom epter gield sagers forordning. [249

Thingsteffner for her Jffuer Anderßen i Nere hans thienner Niels Larsen er Søren Hanßen och Per Anderßen ibid. De hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Erich Sørenßen i Oure for sex slette daller halffanden march, hand skyldig er; formentte, han burde betalle med diß anuentte, och dom begierit.

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning. ⟨*Med rød blyant tilføjet:* 2 mch.⟩. [250

Thingsteffner for Hans Jespersens fuldmegtig Søren Rasmußen er for:ne Jep Hanßen och Hans Jørenßen i Allerup. De hiemlit wed æd epter recessen, at de louglig thil i dag haffuer hidkaldet Jøren Knudßen i Røninge for fir daller for en wogen, hand schyldig er; formentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning. [251

|251v| Thingsteffner for Hans Hiort i Løndese er Per Rasmusen och Hans Hanßen ibid. De hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag fiortten dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Jøren Hanßen i Lundby for sex march, Madtz Nielßen ibid. for 10 mch., Niels Andersen i Høyby for 10 d., de schyldig er; formentte, de burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning. [252

Thingsteffner for Anders Madtzen i Kierby er Rasmus Jørenßen i Røninge och Lars Anderßen ibid. De hiemlit wed æd epter recessen, at de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Thomis Madtzen i Lauindtzgaare jmod dom, hannem thiltallit for [*plads ladt åben for beløbet*] børne godtz, hand epter skifftebreff thil Mette Apelone Rasmusdotter, Bodel Rasmusdotter, Anders och Lars Rasmussønner epter |252r| deris s. fader Rasmus Hanßen i Lauindtzgaare schyldig er; formentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Thommis Madtzen møtte och gielden stendig wor, erbød sig med ware at wille betalle, naar hand han*nem* med dom besøger. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning. [253

Hans Jørenßen i Røgerup i rette fordrit wurderingsmend, som frembstod, nemlig Anders Perßen i Dauinde och Niels Rasmußen i Bierkom, som berette at haffue wurderit en brøgekiedel, wegit sex kaarß, for thi slette daller, som hand aff Anne Clemmidtz i Fraude i pant haffuer for tholff daller, och eptersom den thilforne threj samfeld thing er o[p]bøden, saa wor for:ne Hans Jørenßen dom begierendis, om pantted han*nem* icke for egit [*over linien:* bør følge], saauit det thil fordringen kand opløbe, och for resten med diß anuentte at |252v| at [!] ske fylleste aff anden hindis

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

formue, och dom begierit. Nød dom paa kiellen effter irettesettelsen och nød 15 dag wurderings dom for resten med diß billig anuente epter gieldsagers forordning. [254

Thingsteffner for Søren Pederßen i Aarsleff er Anders Perßen och Hans Perßen i Aarsleff. De hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet wnge Hans Hanßen i Høybye och Hans Bendtzen jmod dom. Saa nu thiltallit hand for:ne Hans Hanßen den wnge i Bundegaarden for jt halfft hundred rigs [*rettet over linien fra:* slette] daller, hand han*nem* paa sin huustrue Else Hansdotters wegne for hindis part i Bondegaarden skyldig er; formentte, hand burde betalle med dis anuentte, och dom begierit. Hans Hanßen møtte och wor offuer bødig att betalle Søren Pederßen, huis hand med rette |253r| kand thilkome, huorfore Søren Pederßen sin thiltalle thil Hans Bendtzen, som thilforne i retten er anhengig giort, frastod. Sagen er i sex wger optagen, och partterne da skiffte breffuit at fremlege. [255

Thingsteffner for Jep Hanßen i Høyrup paa sin egne och medarffuinger, nemlig Peder Hanßen i Thorup, Jør[e]n Larsen i Høyrup [och] Jesper Madtzen i Thorup, deris wegne er Hans Olsen i Høyby och Madtz Nielßen ibid. De hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag fiortten dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldett welby. Arnt von der Kule och sampt hans fuldmegtig Jens Base, eptersom de for:ne Jens Base paa Dallum closter mundtlig wed talde, saa och Søren Persen i Aarsleff paa sin huustrus wegne, Hans Bendtzen i Høyby, werge for Peder Hanßen [*overstreget:* och] wdj Høybye, och Christopher Hanßen |253v| i Thorup, samptlig jmod siun och wurderings mendtz frasigelse och thingswindis beschriffuelse.

Saa nu i rette fordrit for:ne Jep Hanßen siun och wurderingsmend, som nestforleden 28. nouembr*is* her aff thingit bleff wdmelt. Da nu fremstod Madtz Anderßen i Thorup, Niels Larsen ibid., Jep Rasmußen och Hans Perßen i Thuing, Christen Anderßen i Kapedrup, Lars Jffuerßen i Høyby, Hans Madtzen och Lars Nielßen i Høyby, och samptlig berette, at eptersom de wdmelt er at siune och taxsere den jordegne bondegaard i Høyby, s. Hans Hansen jbode, da haffuer de grandgiffuelig forfarit baade i marcken saauelsom i byen, da findis der jcke saa megen skouff

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

thil for:ne bondegaard, som thil it suins olden, dernest findis och kierke jord thil for:ne gaard, som skylder aarlig landgild: kierke koren fire ørtte |254r| ringer fire schepper, som jcke kand agtis for eyendom. Belangende eyendommen i sig selff med huße och ald dens thilliggelße, som nu thil liger och aff arildtztid thilliget haffuer, haffuer wi [*rettet, vistnok fra:* di] siunit och taxserit for femb hundred slette daller, om den fra s. Hans Hansens børen och thil fremmede skulle bortselgis, som dem kunde siunis. Mens i denne farlig thilstand kunde de iche siune eller thycke, at den, som nu boer i for:ne bondegaard, kand wdstaa att giffue mere wdgifft aff gaarden end landgild, skat och anden kongelig thønge, som hand nu besueris med i denne farlig thilstand. Epter deris skrifftlig affsigts widere bemelding bleff lest och paaschreffuen.

Hans Hanßen Bendtzen i Høyby stod thil wedermolls thing och sagde, sig jndted at haffue her thil att suare andet, end loug och rett maatte skielle dem ad. |254v| Huor epter thingswinde bleff wdsted. [256

Jens Nielßen i Grønholt nød wed sin fuldmegtig threde høring offuer Knud Rasmußen i Allerup. [257

Thingsteffner for Erich Jørenßen, raadmand i Ottense, hans fuldmegtig Søren Rasmußen er Olle Larsen och Jens Perßen Gied ibid. De hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de louglig thil i dag haffuer hidkaldet Per Hanßen i Høyby for 2 d. 3 mch. 15 sch., Anders Rasmußen i Løndeße for 8 d., Morten Rasmußen i Nere for 6 dlr. 8 sch., Rasmus Dinneßen i Perstrup for 9 d. 6 sch., Hans Anderßen for 6 d. 2 mch., Peder Madtzen och Knud Hanßen for 6 d. 2 mch., Anders Pedersens epterleffuersche i Fraude for 2 mch., Throels Broderßen i Røninge for 2 mch., de epter regenschabs bog schyldig er. Formentte, de burde betalle, de serlig for sig och de andre en |255r| for alle och alle for en, med diß anuentte eller lide nam, och dom begieritt. Nød fembten dag wurderings dom epter gielsagers forordning och epter irettesettelsen. [258

Thingsteffner for Jens Pederßen Krag paa Hellerup hans fuldmegtig Hans Knudßen Krag er Rasmus Jørenßen och Hans Buell i Haffuendrup. De hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de med fulde otte dagis warsel thil i dag haffuer hidkallit Anders Hansen och Madtz Jensen i Perstrup, en for alle, at

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

betalle 12 sd. 26 sch., Rasmus Dinneßen for $8^1/_2$ d. $1^1/_2$ mch., Jens Jbßen i Nere for 3 mch., Knud Perßen for $10^1/_2$ d., Frerich Hanßen for 22 sd., Hans Michelßen for $5^1/_2$ d. 20 sch., Morten Rasmußen Stensetter for $7^1/_2$ d., Rasmus Perßen for 6 mch., Anders Jenßen for 14 mch., Lars Sørenßen for sig och Lars Jespersen Greffue 9 d., Peder Galteberig for 28 d. 1 mch., alle ibid., Lars Jensen i Oere for $8^1/_2$ mch., Christen Hanßen for 13 d., Niels Anderßen i |255v| Høyby for $8^1/_2$ d. 4 sch., Rasmus Skreder i Roldsted for $7^1/_2$ d., Anders Sørenßen for 6 mch., Anders Rasmußen i Løndeße for $4^1/_2$ d., de skyldig er. Formentte, de burde betalle med diß anuent[te], och dom begieritt. Nød 15 dag wurderings dom epter irettesettelsen och gieldsagers forordning. [259

Thingsteffner for Hans Krag, fougit paa Huering, hans fuldmegtig Per Perßen i Ferisløff er for:ne thingsteffner, nemlig Rasmus Jørenßen och Hans Bull i Haffuendrup, som hiemlit wed æd epter recessen, at de med fulde otte dagis warsel thil i dag haffuer hidkaldet Anders Hiereßen i Roldsted for gamel restans 4 d. 17 sch., landgild i aar $5^1/_2$ rd. 1 sch., oldengield 2 d. 4 sch., Hans Mortenßen gamel restans 20 d. 14 sch., landgildpeng i aar 4 rd. 10 sch., oldengield 6 mch., Hans Møller i Rolsted mølle rester $^1/_2$ aars landgild fra Martini |256r|, hand feste møllen 1642, och thil Phillippi 1643, er i penge $7^1/_2$ rd., jt gandsche aars landgild fra Phillippi 1643 thil aars dagen, er 6 pund meell 15 rd., 2 boelgalt 6 rd. ÷ 1 mch., rester aff hans stedtzmaall 19 dlr. m.; Rasmus Skreder [*plads ladt åben for restancen*]; Lars Simmenßen i Kierby: thoe aars landgild peng $10^1/_2$ rd. 2 sch. m.; Knud Friiß 2 aars hußpeng 1 rd., Jens Nielsen $^1/_2$ rd. ibid.; Frerich Hanßen ⟨*over linien:* i Nere⟩ 3 aars foeroxsen peng 6 rd., for 2 dome 5 mch.; Hans Holst 2 aars landgild och foeroxsen peng $4^1/_2$ rd., 1 ort, de epter restandtzis bemelding skyldig er. Formentte, de burde betalle med diß anuentte eller lide nam, och dom begierit. Nød femten dag wurderings dom epter irettesettelßen och gieldsagers forordning. [260

Lars Pouelßen, forige fougit paa Fraudegaard, hans sag med Mogens Perßen i Fraude er endnu thil neste fulde thing epter juel optagen. [261

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

1645

|256v| Thorsdagen den 16. january 1645 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen [i] Høyby, heris fougit, Madtz Anderßen i Thorup och Søren Rasmußen, skriffuer.

Thingswindismend er: Madtz Christenßen i Søby, Hans Pouelßen ibid., Anders Perßen i Seden, Jens Knudßen i Allerup, Enuold Sneker i Søby, Theme Ottesen i Nere, Niels Larßen i Thorup och Knud Anderßen ibid.

Domsmend med heris fougden er Knud Rasmußen i Seden, Lars Christenßen i Bollerup, Hans Perßen i Thuing, Jøren Knudßen i Røninge, Anders Hanßen och Jep Perßen i Thorup, Lars Jffuerßen och Thomis Anderßen i Høyby.

Hans Hansen, fougit paa Søeby Søegaard, paa sin welby. hosbond welby. Sophi Ransou, s. Hans Lindenouis, hindis wegne lod i rette stille ett quindfolch wed naffuen Apelonne Andersdotter, thilforne thient paa Søegaard, som |257r| sit foester sammestedtz ombragt haffuer, som ledig och løß for retten frem kom. Saa nu jmod hinde bleff fremlagt Maren, her Jørens i Søby, Karen Møllers i Søegaars mølle och Karen, Jens Jbsens i Søby, deris kundschab, at de nest forleden 22. decembris for:ne Apelonne Andersdotter besigted haffuer, da er befundens huid melch i hindis brøst, saa hun epter deris thycke iche andet kunde wide, jnd hun io haffuer fød it baren, och hun er werit bekiend at haffue afflit it baren wed Augustines Jensen, som thientt haffuer paa Søegaard for kieldersuend, och føde hun samme baren fredagen fiorttende dagen for for:ne 22. decembris, der folchen wor thil midags moltid, i den kielder, Jffuer Bøgmester haffde paa Søegaard; och der det wor fød, thraade hun paa det, huad heller det wor paa halsen eller hoffdet, wiste hun icke, och iche fornam, at der wor liuff i det, mens død fød. Siden haffuer |257v| hun ned graffuet samme baren i en pindhose i den store kielder i det ny huß, huor det och er optagen och findis at were jt fuldkomen drengebaren och kropen smuck huid, mens hoffdet at were blodig. Dog hun wed hindis høyeste æd benegted, at jngen wiste, at hun wor frugtsommelig, ey heller att hun same gierning haffde giort; epter same kundschab och bekiendelsis jndhold bleff lest

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

och paaschreffuen, huilcken bekiendelse hun nu for retten i alle maader stendig wor, som den jndholder. Saa nu satte Hans Hanßen i rette, om hun iche epter hindis egen bekiendelse och forseell[s]e bør at lide paa hindis hals med it suer, dog Hans Hansen for gotfolchis forbøn schyld beuilgit kropen at maatte kome i christen iord. Domeren med de otte mend wiste iche andet her paa at kiende, end Apelonne Andersdotter io bør at lide paa hindis hals, dog |258r| kropen epter benodning att kome udj christen jord. [1

Jøren Knudßen i Røninge opliuste ehn suarthielmit stud, stiffuit paa det høyre øre och rist i stiffningen och rist i det wenstre och en afftegt aff same øre, huem den thilkommer, kand di den hoß hannem bekome. [2

Willum Perßen paa Niels Christensen, fougit paa Thorpegaard, [hans wegne] opliuste it graa galt suin, kløffstiffuit paa det høyre øre och it hul i det wenster øre. [3

Thingsteffner for wnge Hans Hanßen i Høyby er Hans Olsen och Madtz Nielßen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de den mandag epter julle dag til i dag haffuer hidkaldet Apelonne Persdotter i Høyby med hindis lauguerge jmod dom at suare Peder Hanßen i Thorup och for:ne Hans Hanßen; saa nu thiltallit |258v| Hans hinde paa Per Hansens wegne [for] 7 dlr., hun ham skyldig er. Formentte, hun burde betalle med diß anuentte, och dom begieritt. Nød 15 dags wurderingsdom epter gieldsagers forordning. [4

Hans Hansen thiltallit for:ne Apelonne Pers[dotter] for thoe scheper blandkorens sed, hand pløyet och saad haffuer, och hun dog baade koren och foer bort førde. Formentte, hun bør sig der thil hiemel at føre eller lide som for andet whiemmelt, och dom begierit.

I lige maade hinde thiltallit for en gaasebench, en seng, 2 ploujeren, 2 plouhiuel, 2 seche, hun och wdden minde haffuer bort thagen. Formentte, hun och bør der thil hiemel at føre eller eller lide som for whiemelt, och dom begierit. Sagerne om whiemmelt i 14 dag optagen. [5

|259r| Thingsteffner for Knud Rasmußen i Seden paa sinne naabors och egen wegne er Per Jørenßen och Hans Bertelsen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de de [!] i dag

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Christen Hanßen i Oure och Hans Jenßen ibid., for retten fremstod och wed deris æd bekreffted, at den gaard, Lars Jenßen i Oure i bode, er øde, och hosbonden haffuer ladet saa thil gaarden, huor epter Erich Sørenßen thingswinde bleff udsted. [6

Jens Madtzen i Nere opliuste it suart faar, stiffuit paa de[t] høyre øre och rist i stiffningen och en skiøre wnder i det wenster øre, huor epter thingswinde bleff wdsted. [7

Thingsteffner for Jesper Hansen, raadmand i Ottenße, hans fuldmegtig Pouel Christenßen er Jep Hanßen och Pouel Madtzen i Ottenße, de hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, |259v| at de den neste thiersdag for juelafften thil i dag haffuer hidkaldet Mergrette Bangs i Ottenße med sin lauguerge jmod winde och thingswindiß beschriffuelße; dißligeste Zidtzel Hans Hoffmandtz, Kiersten Loduigs ibid. med deris lauguerge, saa och Jep Nielsen Themmermand sammestedtz jmod winde. I lige maade hiemlit for:ne thingsteffner, at de thorsdagen for juell thil i dag haffde hidkaldet Peder Sersleff i Fraude Kierby for sin sandhed att winde.

Da epter at æden for:ne Peder Sersleff bleff forholt, fremstod hand och wed æd med opragt fingere hans forige winde, som hand nest forleden den 12. decembris giort haffuer, i alle maade stendig wor, nemlig at hand wor med at opreise det store huß, som s. Mathiß Dirichsen lod opsette, da stod der hoß it wdschud udj gaarden, som Johan Graff lod opsette, som henstrechet |260r| thil det sted, thrapen nu paa staar, huor paa hand bad sig saa santt Gud thilhielpe, huor epter thingswinde bleff wdsted. [7a

Jens Nielßen paa Grønholt, heris fougit i Winding herit, wed sin fuldmegtig [*åben plads til navnet*] i dag thil fierde thing fordeltte Knud Rasmußen i Allerup for en dom her aff thingit nest forleden 3. octobris wdsted at epterkome. Thi bleff hand der fore louglig, eptersom bem:tt er, fordeelt, huor epter thingswinde bleff wdsted. [8

Her Christen i Fraude opliuste thoe wer lam, jt huit axselmercht, it sort med skiøre wnder i det høyre øre och it støche offuen aff det wenstre; huem dem med rette thilkommer, er de hoß hannem att finde. [9

For:ne her Christen Olsen jmod Mallenne s. her Christens i

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Ottense hindis fuldmegtig |260v| Jøren Nielsen i Ottenße bød sig i rette eptersom deris sag thil i dag er optagen, och icke Jørgen Nielsen møtte. For:ne her Christen mentte sig for thiltallen frikiendis, thil widere kaldis. Domeren wiste her Christens irettesettelse ey at forbi gaa, saa hand io, for saauit kaldet er, bør fri were, jndtil paa ny igien kaldet bliffuer. [10

Lars Pouelsens sag med Mogens Perßen i Fraude er endnu til i dag 8 dage optagen. [11

Theme Ottesen i Nere epter Hans Hansen, fougit paa Søegaard, hans zedel anlanggende hand begierit ⟨Theme⟩ for paabøden skatt att maatte forschonis. Bleff thingswinde wdsted. [12

Thorsdagen den 23. january 1645 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten paa Aasumheris thing: |261r| Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Madtz Andersen i Thorup och Søren Rasmußen, skriffuer.

Thingswindismend er: Hans Anderßen i Perstrup, Rasmus Hanßen, Per Madtzen, Knud Hanßen, Anders Hanßen, Rasmus Dinneßen, Christopher Perßen ibid.

S. Hans closters restandtz i Aasumherit bleff lest och paaschreffuen, paa huis bønderne med resterer. [13

Thingsteffner for Jens Sørenßen Guldsmed i Ottenße hans fuldmegtig Søren Rasmußen er Claus Jenßen och Rasmus Hanßen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingre epter recessen, at de med fulde fiortten dagis warsel thil i dag haffuer hidkaldet Anders Rasmußen i Løndese jmod dom, hannem thiltallit for elluffue slette daller epter hans wdgiffne beuißer, den første daterit Ottenße 6. septembris 1642, den anden 30. septembris 1642 wnder hans zignett, som hand loffuit Jens Sørenßen skadißloß at holde och betalle. Formentte, hand burde for:ne sinne beuißer med diß rentte och anuentte |261v| jnden fembten dage at jndfri eller epter dis forløb derfore med diß anuentte lide nam och wurdering i hans boe och godtz epter gieldsagers forordning. Nød 15 dag wurderings dom epter irettesettelsen. [14

Thingsteffner for Niels Christenßen, fougit paa Thorpegaard, paa sin gunstig hoßbundtz wegne er Mas Olsen och Lars Jørenßen i Thorup, de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag otte dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Hinrich Nielsen i Lauindtzgaarde, saa och Madtz Hanßen i Kapedrup jmod dom. Saa nu

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

thiltallit hand Madtz Hanßen for kongl. may:s anparts koren thiende aff den gaard, hand nu iboer, for forgangen sommer. Formentte, hand derfore burde staa thil rette, eptersom hand til her Søren thindet haffuer, och dom begierit. Madtz Hanßen møtte och begieritt, sagen nogit maatte opstaa, wille hand her thill suare. Sagen med hannem saauel som |262r| med Hinrich Nielsen thil i dag otte dage optagen. [15

Thingsteffner for Anders Hanßen i Brendkild paa Apelonne Persdotter i Høybye hindis wegne er Hans Hanßen och Pouel Anderßen ibid., de hiemlit wed æd epter recessen, at de i dag otte dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Hans Hanßen i Høyby i Bundegaarden jmod dom, hannem thiltallit for en hoffuid dyne, 1 kiedel, 2 spand wand stoer, it par lagen, it sallen, it bord, it skab, en sech, en ørtte rug, en naffre, hand aff hindis thilfaldene godtz hinde forholder. Formentte, hand burde det fra sig leffuere eller for diß werd epter dannemendtz sigelse lide nam, och dom begierit. Sagen er i fiortten dage optagen. [16

Affkalding. Fremstod Hans Jffuerßen Lunde i Høyby paa sin huustrue Maren Knudtzdotters wegne, Clemid Madtzen i Offuerholle paa sin huustrue Karen Knudtzdotters wegne, Peder Knudßen ibid. paa sin huustrue Anne Knudtzdotters wegne och i haand thog Niels Perßen i Allerup, gaff hannem en fuld, fast, thrøg, |262v| euig och wrogelige affkalding, for huis de epter deris s. fader Knud Larsen i Allerup arffueligen er thilfalden, det were sig wed huad naffuen det helst er eller neffnis kand, aldellis jndted wndertagendis i nogen maade, saa de thacket hannem for rigtig skiffte, fylleste och wdleg. Wille der fore paa for:ne deris huustruer, egne och arffuingers wegne haffue bem:tt Niels Pederßen, hans huustrue Else Knudtz och deris arffuinger for føde och wføde for widere kraff skadißløß holden i alle maader, huor epter Niels Pederßen thingswinde bleff wdsted. [17

Thingsteffner for Knud Rasmußen i Seden paa sin egne och naabors wegne er Per Jørenßen och Hans Bertelßen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag fiorten dage nestforleden fra s. Hans closter i Ottense thil i dag haffuer hidkaldet welby. Hening Valchendorff sampt hans fuldmegtig, |263r| eptersom de Clemmid Porttener wed talde, jmod winde, dißligeste i dag otte dage thil i dag hidkaldet Steffen

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Larsen i Aasum, Olle Olßen, Lars Anderßen, den anden Lars Anderßen, Anders Rasmußen ibid., Jens Jørenßen i Rogelund, Jens Hanßen ibid., Hans Olsen i Bollerup, Lars Christenßen ibid. for deris sandhed at winde, eller lide hørings deelle. For:ne winder bleff første høring offuersted. [18

Thingsteffner [for] Peder Knudßen i Offuerholle er Morten Anderßen och Rasmus Nielßen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de thil i dag fra s. Hans closter i Ottense haffuer hidkaldet welby. Hening Valchendorff och hans fuldmegtig, eptersom de Clemid Porttener wedtalde, jmod winde, dißligeste Per Jbßen i Thornbere, Clemmid Madtzen i Offuerholle, Rasmus Jørenßen, Jep Larsen, Lars Rasmußen ibid., huer for deris sandhed at winde. Da epter at æden winderne bleff forholt, fremstod Per Jbßen i Thornbere, want wed æd med op- |263v| -ragt fingere, at det er ickon en føye halffgaars brug, Per Knudßen i Offuerholle paabor och besider, thilmed er saa forarmit, att hand icke kand giffue wden halff skatt. Clemmid Madtzen i Offuerholle, Rasmus Jørensen, Jep Larsen, Lars Rasmußen ibid. en epter anden want i alle maade wed lige soren æd, lige som Per Jbßen før wundet haffuer, huor paa en huer bad dem saa sant Gud thilhielpe, huor epter Per Knudßen thingswinde bleff wdsted. [19

Affkalding. Fremstod Jep Knudßen i Allerup paa sin broder Hans Knudsens wegne ibid., och i haand thog Niels Perßen i Allerup, giorde och gaff hannem en fuld, fast, thrøg, æuig och wrogelig affkalding for alt, huis for:ne Hans Knudsen epter sin s. fader Knud Larsen arffueligen er thilfalden, det were sig wed huad naffn det helst er eller neffnis kand, aldellis jndted wndertagendis i noger maade, saa hand thacket hannem |264r| for rigtig schiffte, fylleste i alle maader, wil der fore haffue for:ne Niels Peder[sen], hans huustrue Else Knudtz och deris arffuinger for føde och wføde paa for:ne Hans Knudsens wegne och arffuingers wegne for widere kraff skadißløs holden i alle maader, huor epter thingswinde bleff wdsted. [20

Thomis Madtzen i Lauindtzgaare kiendis at haffue hos sig beholden threduffue och fire slette daller aff det børnegodtz, Anders Madtzen i Kierby epter skifftebreffs bemelding er werge for, huor epter Anders Madtzen fremlagt skifftes forhandling

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

epter s. Rasmus Bloch, daterit Lauindtzgaare den 21. decembris 1638 passerit er jmellom Thommis Madtzen paa sin egne och huustrue Karen s. Rasmus Blockis paa den ene och hindis børen Mette Rasmusdotter, Apelone, Anders, Hans, Bodel och Lauris Rasmusen |264v| paa den anden side, diß børen resterende summa epter forhuerffuede dom, her aff thingit nest forleden 19. decembris 1644 wdsted, wdleg giort er, som følger: anno 1645 den 17. january haffuer jeg Madtz Anderßen udj Høyby, herisfougit udj Aasumherit, med thuende wurderi[n]gs mend, nemlig Jffuer Anderßen wdj Noneboe och wnge Anders Perßen udj Rørup, weret forsamlit udj Lauindtzgaare och der epter en rigtig dom wduurderit thil Anders Madtzens i Kierby epterschreffne godtz for jt hundrede och thiuge slette daller, som er børnegodtz, som skifftebreff om formelder, først wdwurderit en røe røgit koe for $6^1/_2$ dlr., en sort hielmit koe for 8 sdlr., thoe quier for 10 dlr., en røe koe for 6 sdlr., en huid qui |265r| for 4 sdlr., tho smaa quier 5 sdlr., thoe wng stude for 10 dlr., eet ege sengested 7 dlr., en bolster wnder dyne $6^1/_2$ dlr., en anden wnder bolster dyne for 7 sdlr., en bolster hoffuid dyne 2 sdlr., en bolster dun dyne med blaa rander $5^1/_2$ sdlr., thoe bolster puder, den ene med brandgul adlasch och den anden med rø tafft 4 sdlr., threj sperlagen aff blaatt och huit thil en seng med mesing ringe 6 sdlr., it par hørgarens lagen med hel søm 6 dlr., thoe pudis wor med gemen knipling for 3 sdlr., 4 flamsch hønder 5 sdlr., en ny egekiste foruden jeren beslag och loß for 3 sdlr. 1 mk.

Noch affkorttis Thomis Madtzen 11 dlr. 11 sk. for kleder, som Mette haffuer bekomit, dißligeste 5 sdlr. for børnes anpart for deres s. |265v| faders begraffuelse. Att dette saaledis padtzerit bekiender wi med woris zignetter och egne hender wnder schriffuis, actum Lauindtzgaarde vt supra, Jffuer Anderßen egenhand 1642. Aff dette for:ne børnegodtz haffuer Mette Rasmusdotter bekomit 11 sdlr. 11 sk., som hun bekom thil en throye och thil it skiørt. Noch haffuer Anders Madtzen betald hans anpart for børnens anpart och for ligstennen offuer s. Rasmus Bloch 5 sdlr. Noch fraalagde sig i Lauindtzgaarde, som godtzit beløb sig høyre, penge 3 sdlr. 11 sk., for dommen thil jnduisning peng 3 [*udstreget:* s. mk.] slette march, herridtzfougden for hans wmage penge $1^1/_2$ sdlr.

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Noch haffuer jeg betald Thomis Madtzen i Lauinsgaarde for Hans Rasmußens begraffuelse, |266r| som beløber sig halffanden thønde øll 15 s. mk., for maden $1^1/_2$ sdlr., for kisten och lagen 2 sdlr. Noch haffuer jeg igien wdlagt aff for:ne børnegos, som Karen Blockis arffueligen thilfalt, med hindis søn Anders Sørensen, Karen Sørensdotter och Bierete Sørensdotter epter s. Hans Rasmusen 9 sdlr. epter paaschrifft paa same skifftebreff, som lest och paaschreffuen bleff diß widere bemelding. Her epter thingswinde wdsted bleff. [21

Den sag jmellem Lars Pouelßen, forige fougit paa Fraudegaard, paa den ene och Mons Perßen i Fraude paa den anden side bleff paakiendt, at dersom Mons Perßen Lars |266v| Pouelßen ey for:ne godtz leffuerer, da epter diß wurdering epter 15 dags forløb for diß werd lide nam med diß billig anuentte epter gieldsagers forordning. [22

Thingsteffner for Hans Anderßen, degen i Løndeße sogen, er Rasmus Clemmidßen och Hans Anderßen, bege i Freltofft, de hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de med fulde otte dagis warsel thil i dag haffuer hidkaldet Jesper Rasmusen i Freltofft jmod dom, hannem thiltallit for fem skepper biug thiende epter forsettis widere bemelding. Sagen er i otte dage optagen. [23

Thorsdagen den 30. january 1645 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz |267r| Anderßen i Høyby, heris fougit, Madtz Andersen i Thorup och Søren Rasmußen, skriffuer.

Thingswindismend er: Anders Hanßen i Thorup, Hans Perßen i Thuing, Michel Hanßen i Kierby, Ebbe Perßen i Allerup, Jep Knudßen och Per Hanßen ibid., Frerich Hanßen och Anders Larsen i Nere.

Thingsteffner for Madtz Mortenßen paa Ørisleffgaard hans fuldmegtig Niels Perßen Wogenberig er Jep Hanßen i Nisleff och Rasmus Hanßen i Ørisløffgaars hestemølle, de hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Niels Clemmidßen i Freltofft jmod dom, hannem thiltallit for halffandet pund biug, schepen 22 schilling, och 3 rigsdaler hoffnings penge, hand med |267v| resterer. Formentte, hand burde betalle med diß anuentte, och

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

dom begierit. Nød 15 dags wurderings dom epter gieldsagers forordning. [24

Her Claus Christenßen i Oure lod liuße epter en røe hest axselmercht paa det høyre øre och thuinde axseler wnder bugen och en brun snopit, er brend paa det wenstere laar och thoe huide bag føder. [25

Thingsteffner for Anders Claußen i Hauendrup er Jøren Anderßen i Bierkom oc Per Jørenßen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 8 dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Hans Anderßen i Fraude jmod dom, hannem thiltallit for en koe, hand fra Lars Rasmußen i Bierkom forlochit haffuer. Formentte, hand burde koen fra sig leffuer[e], eptersom Anders Claußen |268r| er for:ne Lars Rasmußens werge, eller lide nam, och dom begierit. Lars Rasmußen møt och sagde sig sin egen werge och fuldkomelig hiemlit Hans Anderßen koen och for otte dalle[r] at haffue sold. Hans Anderßen bleff for Anders Clausens thiltalle fri kiendt. ⟨*I margin:* 1 mk.⟩. [26

For:ne Lars Rasmußen i Bierkom gaff Madtz Andersen i Thurup fuldmagt sin federne och møderne arffue at fra [*udstreget*: Lars Rasmußen] Anders Claußen wed loug och dom at jndfordre, huor epter Madtz Anderßen thingswinde bleff wdsted. [27

Niels Christenßen, fougit paa Thorpegaard, hans sag med forige irettekallede er endnu til i dag 8 dage optagen. [28

Thingsteffner for Hans Hanßen i Bundegaarden i Høyby ehr Hans Olsen och Madtz Nielßen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag fiorten dage nestforleden thil i dag haffuer |268v| hidkaldet Søren Perßen i Aarsleff, saa och i dag 8 dage til i dag haffuer hidkaldet Apelonne Hans i Høybye, Peder Hanßen ibid. och Christopher Hanßen i Thorup, huer de wmyndige med deris lauguerge jmod winde, sampt Per Nielßen och Rasmuß ⟨Pouelßen⟩ sammestedtz for deris sandhed at stendig were. Da epter at æden windißbyrdene bleff forholt, fremstod Per Nielßen, want wed æd med opragt fingere, at der s. Hans Hanßen i Høyby døde, war der jngen, som gaarden kunde beside aff den s. mandtz arffuinger wden Hans Hanßen, som den nu paaboer.

Rasmus Pouelßen want wed lige soren æd, ligesom Per Nielßen før wundet haffuer. Jesper Madtzen i Thorup want i alle maade, lige som Per Nielßen wundet haffuer. Søren Perßen i Aarsleff

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

møtte och skiød sig thil sit werne ting. Apelonne Hans møtte och |269r| sagde sig ey at were kaldet jmod winde, huor epter things winde bleff wdsted. [29

Knud Rasmußen i Seden i dag wed anden høring i rette fordrit windißbyrd. Saa fremstod Lars Andersen den eldere i Aasum, want wed æd med opragt fingere, at hand icke wed, endten Seden gaarde ehr helle eller halffue gaarde, jcke heller wed, huad skatt de giffuer. Steffen Larßen, Olle Olsen, wnge Lars Andersen ibid., Lars Christenßen i Bollerup, Hans Olßen ibid., Jens Jørenßen i Rogelund, Jens Hanßen ibid. en epter anden want i alle maade, lige som Lars Anderßen den eldere i Aasum før wundet haffuer, huor paa en huer bad dem saa sant Gud thilhielpe, huor epter Knud Rasmußen i Seden thingswinde bleff wdsted. [30

|269v| Thingsteffner for Knud Rasmußen i Kierby er Rasmus Anderßen och Anders Knudßen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag fiorten dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet welby. Hening Valchendorff fra s. Hans closter i Ottenße och hans fuldmegtig, eptersom de wnderschriffueren wedtalde jmod winde. Dißligeste i dag otte dage thil i dag hidkaldet Thyge Jbßen i Kierby, Per Rasmußen, Michel Hanßen, Niels Nielßen ibid. for deris sandhed att stendig were. Da epter at æden winderne bleff forholt, fremstod Thyge Jbßen, want wed æd med opragt fingere, at Knud Rasmußen i Kierby haffuer jcke wden halff gaars brug. Per Rasmußen, Michel Hanßen och Niels Nielßen i Kierby en epter anden want i alle maade, lige som Tyge Jbßen før wundet haffuer, huor paa de bad dem saa sant |270r| Gud thilhielpe, huor epter thingswinde bleff wdsted. [31

Lars Hanßen i Thuing, Hans Perßen ibid., Pouel Knudsen i Bierkom och Rasmus Anderßen ibid. for retten fremstod och wed deris ed bekreffted, at den gaard Per Andersen ibode, den besider hans quinde i Bierkom och er saa forarmit, at hun jndted haffuer att skatte aff, huor epter thingswinde bleff wdsted. [32

Lars Jesperßen i Nere, Hans Jenßen, Jens Madtzen ibid. for retten fremstod och wed deris æd bekreffted, at den gaard, Steffen Larßen i Nere jbode, staar nu øde, huor epter Knud Perßen i Nere [*udstreget*: jbod] thingswinde bleff wdsted. [33

Lars Jesperßen i Nere, Knud Perßen, Hans Jenßen ibid. och Jep Perßen i Thorup wed deris æd bekreffted, at Jens Madtzen

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

i Nere er saa forarmit, |270v| att hand icke er god for att giffue skatt, huor epter Jens Madtzen thingswinde bleff wdsted. [34

Anders Sørenßen i Roldsted jmod Hans Jbßen i Søllinge bød sig i rette, och jcke hand møtt. [35

Thingsteffner for Niels Perßen Wogenberig er Niels Perßen i Lange schouff och Hinrich Rasmußen, di hiemlit wed soren æd, at di i dag 8 dage thil i dag haffuer hidkaldet Lars Jørenßen i Røninge, Jacob Perßen, Niels Albretßen i Ellinge for deris sandhed at winde. Da epter at æden winderne bleff forholt, fremstod Lauris Jørenßen i Røninge, want wed æd med opragt fingere, at det er hannem witterlig, at det maall i Hest haugen, som Otte Hansen haffuer hafft i brug och giffuit it lam och en gaaß aff, haffuer werit brugt |271r| thil Søegaard fembten aar, det jord, Christen Møller gaff det lam och en gaaß aff, thog s. Hans Marchdanner fra hannem, och bleff jndhegnit i lychen.

Lauris Skreder haffuer i frue Sophie Oldelans och s. Hans Marchdanners thid giort sin hoffning med arbed och aldrig giffuit hoffningspeng. Hans Perßen i Ellinge, Madtz Rasmußen, Lauris Olsen i Kisendrup haffuer i nogle aar, før s. Hans Marchdanner døde, giort deris hoffning thil Søegaard. Dit boelleg i Kiesendrup, Niels Hanßen ibode och gaff en thønd torsch aff, bleff i s. Hans Marchdanners thid wed jndførsel paa welby. Axsel Wrnis wegne med mere annamit. Dett boelleg i Ellinge, Madtz Rasmußen iboer, bleff i s. Hans Marchdanners thid for sex |271v| aar siden epterlatt en otting smør, som gich aff for:ne boelleg formedelst en deell jord, hand haffde, och bleff fratagen och i løcken i enmerchen jndhegnit.

Den jord, Sture Knudßen gaff det lam och thoe gieß aff, er gaardsens jord och brugis thil gaarden. Den jord, Rasmus Jenßen gaff det lam och en gaaß aff, wor gaarsens jord och brugis thil gaarden. Dj thuinde boelleger, nemlig den i Ellinge, Olle Rasmußen iboer, och den i Kapedrup, Hans Jenßen iboer, stoed øde, før s. Hans Marchdanner døde, och bleff sted, siden den gode mand Melcher Oldeland wergemaallit annammit. Den ødegaard i Sølling bleff øde om høsten, epter s. Hans Marchdanner døde, och endnu staar øde. |272r| Den jord, Knud Hanßen haffde och gaff det lam och en gaaß aff, wor gaardsens jord och brugis thil gaarden. Den iord, Peder Bendsen gaff det lam och de threj gieß

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

aff, er gaardsens jord och brugis der thil. Jacob Perßen i Røninge och Niels Albretsen i Ellinge en epter anden want i alle maader, lige som Lars Jørgenßen for wundet haffuer, huor paa de bad dem saa sant Gud thilhielpe. Her epter thingswinde bleff wdsted. [36

Thingsteffner for for:ne Niels Pederßen er forschr:ne thingsteffner, de hiemlit wed lige soren æd, at de thil i dag haffuer hidkaldet Lars Perßen i Røninge, Olle Christenßen, Niels Rasmußen, Throels Brorßen, Hans Jenßen i Kapedrup jmod dom, dennem |272v| thiltallit epter en skrifftlig restans, de med resterer. Formentte, de burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning. [37

Thingsteffner for Hans Perßen i Ottense er Christen Salmanßen i Søby och Rasmus Christenßen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Ebbe Perßen i Allerup for 13 mk. soldatter peng, Jep Knudßen ibid. for $13^1/_2$ mk., de hannem skal skyldig were. Formentte, de burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Huor jmod at suare møtte for:ne Ebbe Perßen och Jep Knudßen i rette och wed deris æd benegted jcke at were Hans Perßen en |273r| skilling schyldig. Ebbe Perßen och Jep Knudsen bleff for Hans Pedersens thiltalle fri kiendt, thil anden beuiß fremkomer. [38

Thingsteffner for Madtz Anderßen i Thorup paa Hans Jespersens wegne paa s. Hans closter er Jep Hanßen och Lars Madtzen i Allerup, de hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Jens Madtzen i Lundby, Anders Madtzen i Løndeße, Erich Hanßen och Knud Skøtte ibid. jmod dom. Sagen er i otte dage optagen. [39

Thingsteffner for Hans Madtzen paa Hollegaard paa Jep Møllers wegne i Hollegaars mølle er Jøren Christenßen i Nederholle, Christen Madtzen i Offuerholle, de hiemlit wed |273v| lige soren æd, at de i dag otte dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Knud Anderßen i Thorup, Hans Pouelßen i Bierkom jmod dom, dennem thiltallit, for di paa thoe aars thid ey haffuer søgt møllen. Formentte, de burde for:ne thuende aars forfalden koren, nemlig aarlig threj skep koren, huer at wdgiffue, eller for diß werd lide nam med dis anuentte, och ellers møllen her epter at søge eller

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

haffue det i Jep Møllers minde, och dom begierit. Sagen er i otte dage optagen. [40

Thingsteffner for Hans Jenßen i Kapedrup er Frerich Thommeßen i Kapedrup och Jøren Hanßen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, att de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Rasmus Anderßen |274r| i Thorup jmod dom, hannem thiltallit for siuff march thoe schilling, som hand hannem paa en hest leffuerit, som hand hannem affkiøbte. Formentte, hand hannem sinne penge eller hesten strax at leffuere burde betalle, och dom begierit. For:ne Rasmus Anderßen bleff thilspurt, om hand Hans Jenßen hesten wille leffuere. Der thil hand suarit ney, mens strax sex march betallde. Forpligted sig resten med dett første att betalle. [41

Jacob Perßen i Røninge bleff Lars Jørenßen i Røninge, Pouel Christenßen, Jøren Knudßen och Rasmus Knudßen ibid. wdmelt att siune [*åben plads på een linie*]. [42

Thingsteffner for Christen Perßen i Holsmølle er Hinrich Rasmußen i Langeschouff och Niels Persen ibid., |274v| de hiemlit wed lige soren æd, at de fra Røninge Søegaard med fulde fiortten dagis warsel thil i dag haffuer hidkaldet welby. Melcher Oldeland, saa och hans fuldmegtig Niels Perßen Wogenberig jmod siun och deß frasigelße. Saa nu i rette fordrit for:ne Christen Pederßen siuns mend, som och fremstod, nemlig Rasmus Jenßen i [*udstreget:* Mellemølle] Biernemølle, Rasmus Nielßen i Mellemølle, Jacob Perßen i Røninge och Lars Jørenßen ibid., och samptlig berette at haffue siunit Holsmølles brøstfeldighed.

Da er slusen gandsche brøstfeldig, som aff ny will forbederis, wnderstennen i den foreste queren er i thoe støcher och den anden steen wdloben. I den anden queren er wndersteennen i fem eller sex |275r| støcher, saa det endelig skal hielpis, om hand schal giffue sin landgild wd, huor thil skal fire och thiuge ege pelle aff rißege, fire hammere wnder, huer sexsten all, noch sex thuer hammere, sexsten all; ege fielle kunde de icke wide, huor mange der thil skal, som de berette, huor epter thingswinde bleff wdsted. [43

For:ne Lauris Jørenßen i Røninge och de andre i rette kallede Jacob Perßen ibid. och Niels Albretßen i Ellinge want widere, at Madtz Rasmußen i Kapedrup haffuer altid, siden hand kom thil s. Hans Marchdanner at thienne, giort sin hoffning thil Søegaard

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

och endnu giør der hoffning, Søren Hiort i Auindtzloff haffuer giort sin hoffning thil Søegaard thil wiße i siuff aar. [44

|275v| Thorsdagen den 6. february 1645 paa Aasum heris thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, herisfougit, Madtz Anderßen i Thorup.

Thingswindismend er: Christen Hanßen i Oure, Per Mortenßen, Hans Jenßen, den anden Hans Jenßen, Anders Perßen, Søren Jenßen ibid., Jøren Knudßen i Røninge, Olle Christenßen ibid.

Thingsteffner for Lars Hanßen, fougit paa Thøgstrup, paa sin hoßbunds ⟨thienner⟩ Christopher Perßen i Perstrup hans wegne er Lars Anderßen och Olle Andersen i Nere, de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 14 [dage] fra s. Hans closters poert thil i dag haffuer hidkaldet welby. Hening Valchendorff thil thil [!] Glorup, kongl. may:s befallings mand paa Ottensegaard, och hans fuldmegtig jmod winde, dißligeste i dag otte dage nestforleden til i dag haffuer hidkallit |276r| Rasmus Hanßen [*for udstreget:* Perßen] i Perstrup, Hans Anderßen, Per Madtzen, Rasmus Dinneßen ibid., en huer for sin sandhed at stendig were. Da epter at æden for:ne winderne [!] bleff forholt, fremstod Rasmus Hanßen i Perstrup, want wed æd med opragt fingere, at det er jckon halffgaars brug, Christopher Perßen i Perstrup paaboer, thilmed er icke (formedelst armod) god fore at giffue wden halff skatt. Hans Anderßen, Per Madtzen, Rasmus Dinneßen ibid. en epter anden ibid. [!] want i alle maade, ligesom Rasmus Hanßen i Perstrup før wundet haffuer, huor paa en huer for:ne windißbyrd bad dem saa sant Gud thilhielpe, huor epter Lars Hanßen thingswinde bleff wdsted. [45

Thingsteffner for Lars Anderßen i Bierkende er Hans Jørenßen och Søren Rasmußen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 8 dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Simmen Hanßen i Langkild jmod dom, hannem |276v| thiltallit for atten slette daller, hand hannem skyldig er. Formentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit, wnder nam. Lars Anderßen nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning. ⟨*I margin:* 2 mk.⟩. [46

Thingsteffner for Madtz Hanßen i Aarsleff er Jørenßen [!] Morßen och Søren Madtzen ibid., de hiemlit wed æd epter reces-

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

sen, at de i dag 8 dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Hans Rasmußen i Boellerup jmod dom, hannem thiltallit for ni march for it øg, hand hannem schyldig er. Formentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Sagen er i sex wger optagen. [47

Thingsteffner for Søren Perßen i Røninge er Christen Nielßen och Hans Throelßen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 14 dage nestforleden thil i dag haffuer hid-|277r|-kaldet welby. Hening Valchendorff thil Glorup, befallingsmand paa Ottenßegaard, jmod winde, sampt i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Lars Jørenßen i Røninge, Rasmus Knudßen, Jøren Knudsen, Niels Rasmußen ibid., en huer for deris sandhed at stendig were. Da epter at æden windißbyrdene bleff forholt, fremstod Lars Jørenßen i Røninge, want wed [æd] med opragt fingere, at Søren Persen i Røninge er saa gandsche forarmit, at hand jndted haffuer att skatte aff. Rasmus Knudßen, Niels Rasmußen, Jøren Knudßen ibid., en epter anden want i alle maade, lige som Lars Jørenßen før wundet haffuer, huor paa en huer bad dem saa sant Gud thilhielpe, huor epter thingswinde bleff wdsted. [48

Knud Anderßen i Thorup jmod Jep Møller i Hollegaar[ß] mølle anloffuit fra Jep Møller beuiß att wille |277v| forschaffe hos møllen i dag at haffue ladet malle, och jnden i dag 14 dage mølleren at wille thilfris stille. Sagen er med hannem saauel som Hans Pouelßen i Bierkom thil siette wgis dag optagen. ⟨*I margin:* R⟩. [49

Thingsteffner for Anders Rasmußen i Fraude paa Per Persens wegne i Kierbygaard er Jep Hanßen och Claus Nielßen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 8 dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Hans Jbßen i Fraude for 3 dlr., 12 sch., hand hannem paa it lagen och en throye, hannem i pantsat er, schyldig er. Saa nu i dag første thing opbød for:ne Anders Rasmußen for:ne pant. [50

Frerich Hanßen i Nere, Hans Jenßen, Knud Pederßen och Steffen Larsen ibid. for retten fremstod och wed deris æd bekreffted, at Hans Sørenßen i Nere jmod hans naaboer jcke haffuer fuldgaars brug. ⟨*I margin:* 1 mk.⟩. [51

|278r| Hans Hanßen i Bundegaarden i Høyby i rette fordrit

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

windißbyrd. Da fremstod Hans Hanßen Bendtzen i Høybye, want wed æd med opragt fingere, at det bord och schab, som Apelon Hansis i Høyby fordrer hoß wnge Hans Hanßen i Bundegaarden, for diß fylleste bekom hun en graa hest, som Per Hansen, der schreff paa skiffte i Høybye, epter Hans Hansen den eldere wed døden er affgangen, for hannem berette. Hans Larsen Juel i Høyby want i alle maader, lige som Hans Bendtzen før wundet haffuer. Rasmus Pouelsen i Høybye want i alle maader, lige som Hans Bendtzen och Hans Larsen før wundet haffuer.

Widere want for:ne winder, at det andet gos, som Apelonne fordrer, wed di icke retter, at Apelonne selff epter skifftebreffuit annamit. Apelonne Hans møtte och stendig ⟨wor⟩ hesten i hand |278v| och heffd at haffue, dog iche for bord och skab, som ⟨winderne⟩ om wundet haffuer, huor epter partterne thingswinde bleff wdsted. [52

Thingsteffner for Niels Persen Wogenberig paa sin gunstig hoßbund welby. Melcker Oldelans wegne er Christen Nielßen i Røninge och Hans Larsen i Kapedrup, di hiemlit wed æd med opragt fingere, at de med fiortten dagis warsel thil i dag haffuer hidkaldet alle Røninge Søegaars thienner i Røninge sogen, som pløyer och saar, jmod dom, formedelst de iche haffuer pløyet och saad thil den gaard i Søllinge, eptersom de derom haffuer werit aduarit och thilsagt. Formentte, de burde derfore stande thil rette, och dom begierit.

Huor jmod at suare møtte Lars Jørgenßen i Røninge paa sin egne och de andre irettekallede deris wegne och |279r| suarit, at epterdj des werd denne onde och besuerlig thid en thid lang haffuer werit och endnu er, huor wdoffuer di formedelst stor wagt och anden thilfald icke haffuer kundet wdstaad dett at epterkome, thilmed saa haffuer deris med thienner, som er wden sognit, icke sønderlig hoffning med dennem paa en aars thid giort, formedelst stor skat och wagt, forsaa sig saauel som sinne medtiennere i for:ne Røninge sogen ydmygligen thil deris gunstig gode hosbund welby. Melcher Oldeland, hand dennem iche alle formedelst den pløyning ⟨och saaning⟩ wille haffue ødelagt, eptersom de det ingen lunde wdstaa kunde. Begierit derfore det wden dom maatte passere.

Niels Pederßen Wogenberig paa forbem:tte sin gunstig welby.

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

hoßbuns gode behag lod det denne gang forbliffue |279v| och wor her epter jckon thingswinde begierindis, som och bleff wdsted. [53

For retten fremstod Lars Jørgenßen i Røninge, Rasmus Knudßen, Jørgen Knudßen och Hans Hanßen ibid., och samptlig berette, at de epter wdmelling nestforleden 30. january her aff thingit nu i mandags epter paauißning siunit den gaard, Throels Broderßen ibode. Da findis den brøstfeldig paa themmer och thag, saa den icke wnder firsindtztiuge dlr. och fem dlr. kand forferdigis, huilcket de for jt fuld siun affsagde. Her epter Jacob Pedersen i Røninge thingswinde bleff wdsted. [54

Niels Christensen paa Thorpegaard hans sag med Madtz Hanßen i Kapedrup er endnu thil nestkommende [*åben plads*], er saa siette wgis dag, optagen. [55

|280r| Thorsdagen den 13. february 1645 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz Andersen i Høyby, herisfougit, Madtz Andersen i Thorup och Søren Rasmußen, skriffuer.

Thingswindismend er: Jesper Rasmußen i Freltofft, Thommis Christenßen, Niels Jørenßen, Niels Perßen ibid., Jens Madtzen i Nere, Peder Rasmußen ibid., Hans Perßen i Kierby, Thommis Madtzen i Lauindtzgaare.

Thingsteffner for Claus Andersen i Røesuindinge er Anders Pouelßen i Saaderup och Jens Larsen i Røesuindinge, de hiemlit wed æd med opragt fingere epter resesen, at de i thisdags otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Anders Hanßen i Kierby, hannem thiltallit for it øg saa got som elluff daller, en griß saa god som en daller och threj sdlr. i peng, hand hannem skyldig er. Formentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Anders Hanßen møtte, sagde sig jndted |280v| att were Claus Andersen skyldig. Formente, hand burde for Clausis thiltalle fri were. Sagen er i otte dage optagen. [56

Thingsteffner for Hans Madtzen i Thorup er Niels Hanßen i Allerup och Christopher Hanßen i Thorup, de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Anders Hansen i Thorup for sex rigs daller lont peng med thoe aars rentte. Formentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning. ⟨*I margin:* 2 mk.⟩. [57

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Thingsteffner for Hinrich Olsen, fuldmegtig paa welby. frue Jytte Bild paa Ringstedgaard [hindes wegne], er Hans Rasmußen i Perstrup och Niels Holgierßen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag fiortten dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldett Rasmus [*udstreget:* Perßen] ⟨Dinneßen⟩ i Perstrup for jt pund biug, hand |281r| aff hans landgild med resterer. Formentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Sagen er i otte dage med Hinrichs thilladelse optagen. [58

Anders Larsen i Nere, Frerich Hanßen, Anders Rasmußen och Niels Andersen ibid. for retten fremstod och wed deris æd bekreffted, at Hans Sørenßen i Nere jcke haffuer wden halffgaars brug, iche heller giør wden halff hoffning, thilmed er icke god for at giffue fuld skatt, huor epter Hans Andersen thingswinde bleff wdsted. [59

Anders Rasmußen i dag andet thing opbød pant jmod Hans Jbßen ibid. [60

Epter Eyller Sørensen, fougit paa Brangstrup, hans begiering bleff Ebbe Persen i Allerup, Jep Knudßen ibid., Hans Thommesen och Knud Madtzen i Løndeße wdmelt nestkommende thiersdag at siune hans gunstig hosbundtz bøndergaarde her udj |281v| herritted, baade i penge och themmer at ansla[a], som de her i dag otte dage will forsuarlig will [!] frasige. [61

Hans Møller i Boreby mølle lod liuße epter en brun hope, wor i follet och it lidet bogt paa røgen, et lidet støche aff det høyre øre och thoe rist i det wenstere, er brend paa det enne laar med dette merche W, om det nogen gotfolch forekommer, de hannem thil sit egit wille forhielpe. [62

Thingsteffner for Jørgen Rasmußen paa Stobdrupgaard hans fuldmegtig Søren Rasmußen [hans wegne] er Hans Clemmidßen i Søllinge och Per Larsen paa Stobdrup, de hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de louglig thil i dag haffuer hidkaldet Anders Hansen i Perstrup for fiortten |282r| march ringer fir skilling, hand Jøren Rasmußen forleden sommer for koren er schyldig bleffuen, som siist forleden Michels dag skulle haffue werit betald, Christopher Pedersen ibid. samme thid for koren skyldig ni march och tholff skilling. Epterdj de Jørgen Rasmußen ey med gode haffuer willit betalle, formente fuldmegtigen och

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

wor dom begierendis, om de iche strax burde betalle med diß anuentte eller epter forordningen lide nam och wurdering i deris boe och godtz, huor det findis.

Dommeren wiste for:ne Anders Hansen och Christopher Pedersen ⟨ey⟩ at kunde befri, saa de io bør huer sin for:ne gield med diß billig anuentte jnden femten dage at betalle eller epter diß forløb der fore at ske fylleste aff |282v| deris boe och godtz, huor det findis, epter gieldsagers forordning. [63

I lige maade hiemlit for:ne thingsteffner for forschr:ne Jøren Rasmußen, at de och louglig thil i dag haffuer hidkaldet Hans Rasmußen, som bode i Huduad, jmod dom. Saa nu thiltallit fuldmegtigen hannem for otte slette daller londt penge och fire schepper rug, hand epter hans breffs jndhold thil bem:tt Jørgen Rasmußens formand schyldig er, som thil s. Mortens dag 1640 skulde werit betald. Noch som bem:tt Jørgen Rasmußen hannem selff for wndt haffuer 1642 den 22. may fir schepper biug, scheppen $1^1/_2$ mk., huor epter fuldmegtigen wor dom begierendis, om for:ne Hans Rasmußen iche strax bør |283r| hoffuidstoell, rentte och jnteresse att betalle, eller Jørgen Rasmußen magt haffue at søge hans godtz, huor det findis, wed nam och wurdering. Dog dersom Jørgen Rasmußen ey worder aff Hans Rasmusen betald, wille hand sig forbeholden haffue Hans Rasmußen i andre maader at søge och paa kropen lade straffe, saauit retten thilholder.

Bleff paakiendt, at dersom Hans Rasmußen iche sit wdgiffne breff jndfrier sampt den anden gield jnden fembten dage betaller, da at ske fylleste aff hans boe och godtz, huor det findis, epter gieldsagers forordning; mens dersom bem:tte Jørgen Rasmußen ey, som forschr:tt staar, bekommer fylleste |283v| epter louglig med fartt, sin rett widere att søge. [64

Thingsteffner for Hans Jbsen i Søllinge paa Apelonne Hansdotters wegne er for:ne Hans Clemmidßen i Søllinge och Per Larsen pa[a] Stobdrupgaard, de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag fiortten dage thil i dag haffuer hidkaldet Anders Sørenßen i Roldsted jmod dom, hannem thiltallit for siuff march, hand schyldig er. Formentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begieritt. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning, wden anderledis kand beuißis. ⟨*I margin:* $1^1/_2$ mk.⟩. [65

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Thorsdagen den 20. february 1645 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten i herisfougdens forfald: Madtz Andersen i Thorup, Anders Hansen i Thorup.

|284r| Thingswindismend er: Niels Sørenßen i Søeby, Anders Rasmußen i Fraude, Jøren Larsen i Søbye, Per Jbßen i Thornbere, Anders Madtzen i Kierby, Thommis Madtzen i Lauindtzgaare, Hans Perßen i Thuing, Anders Hanßen i Kierby, Lars Simenßen i Kierbygaard, Markur Rasmußen i Dauinde.

Thingsteffner for Lars Jørenßen i Røninge paa sin gunstig hoßbundtz thiennere nemlig Hans Jensen och Jens Erichsen i Kapedrup deris wegne er Peder Jenßen och Frerich Thomeßen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag fiortten dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet erlig och welby. mand Hening Valchendorff, befallingsmand paa s. Hans closter i Ottenße, eptersom de wnderschriffueren wedtallede, jmod winde, dißligeste i dag fiortten dage hidkaldet Erich Jenßen i Roldstedgaard, Per Rasmußen i Kapedrup, Olle Hansen, Niels H[i]ereßen ibid., huer for deris sandhed at stendig were. Da epter at |284v| æden windißbyrdene bleff forholt, fremstod Erich Jensen i Roldstedgaar, want wed æd med opragt fingere, at Jens Erichsen i Kapedrup er saa forarmit, at hand icke er god for at wdgiffue sin maanidtz schat, som nu fordris. Per Rasmußen i Kapedrup, Olle Hanßen och Niels Hieresen ibid. en epter anden want i alle maader, lige som Erich Jensen i Roldstedgaard før wundet haffuer, huor epter thingswinde bleff wdsted. [66

For:ne mend want wed lige soren æd, att Hans Jensen i Kapedrup er saa forarmit, at hand jndted haffuer at skatte aff, huor paa en huer for:ne windißbyrd bad dem saa sant Gud thilhielpe, huor epter thingswinde bleff wdsted. [67

Thingsteffner for Erich Jensen i Roldstedgaar er Per Jensen och Frerich Thommeßen i Kapedrup, |285r| de hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag fiortten dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Anne Hans Andersen[s] i Fraude med sin lauguerge jmod winde och dom, dißligeste samme dag thil i dag haffuer hidkaldet Niels Persen i Roldsted, Per Markursen ibid., Per Rasmußen i Kierby, Hans Rasmußen i Fraude, huer for sin sandhed at stendig were. Da fremstod Niels

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Persen i Roldsted, want wed æd med opragt fingere, at i fior den senneste monstring wed Fraude kiercke da hørde hand, at Erich Jensen i for:ne Anne Hans Andersens hoß werelße kreffuit Olle Thropmand fiortten march, hand hannem skyldig wor. Da suarit Olle Erich, at hand wille gierne betalle hannem, wille hand giffue hannem dag, och det schede jnde i stuen, som Olle boede. Peder Marckursen i Roldsted, Per Rasmußen i Kierbye en epter anden want i alle maade, |285v| lige som Niels Persen i Roldsted for wundet haffuer. Hans Rasmußen i Fraude want wed lige soren æd, at hand paa Erich Jensens wegne i Roldsted-gaard paa skiffte epter Olle Thropmand kreffuit hand [!] for:ne gield hoß Anne Hans Andersens. Forschr:ne Peder Rasmußen i Kierby want widere, at hand och paa Erich Jensens wegne, før skiffted stod epter Olle Thropmand, kreffuit Anne Hans [for] for:ne gield; da hun suarit, at hun jndted der aff wiste. Erich Jenßen satte i rette, om Anne Hans iche for:ne gield jnden fembten dage burde betalle eller for diß werd med billig anuentte att lide nam, och dom begierit. Hans Anderßen møtte, dog wden louglig erklering. Erich Jensen nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning. [68

|286r| Niels Mogensen paa Raffuenholt paa welby. Frandtz Paauischis thienner Rasmus Perßen i Kielling hauge, Knud Nielsen i More, Hans Kuldtz søn Rasmus Hanßen, Anders Anderßen, Hans Perßen, Rasmus Madtzen ibid. deris wegne claget offuer nogen Fraudegaars folch, som for:ne sin hoßbun[s] thiennere i thisdags offuerfalt och en deell slagen, jtem Rasmus Madtzen i More och Rasmus Persen i Kielling hauge optagen och paa Fraudegaard anholden om natten, och en deell fra deris wey foriagit, huor offuer en deell deris godtz bortkommen er. [69

Michel Persen, fougit paa Fraudegaard, paa sin hoßbund welby. Christian Daas thienneris wegne, nemlig Hans Lunde i Fraude, claget offuer Hans Kuldtz søn Rasmus Hanßen i More och hans medfølgere, formedelst de wed Ottenße paa hans hiem wey i thiesdags afften sidst forgangen haffuer lemlest, slit och slagen, saa hand nu liger wed sengen, och dersom hand jnden aar och dag wed |286v| døden affgaar, saa beschylder hand Hans Kuls søn for:ne Rasmus Hansen och hans medfølger for sin baannemand, liuste der fore for alle, huiß lougmaall eptermeldis kunde. [70

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Hans Hansen i Ottenße paa Kiersten Hansdotters wegne i Dauinde, Rasmus Nielßen i Allerup paa sin egne wegne frasagde dem arffue och gield epter Niels Jensen Skreder i Dauinde, jndted med den s. mandtz godtz och gield wilde haffue at bestille i nogen maader, huor epter things winde bleff wdsted. [71

Marckur Rasmußen i Dauinde for retten fremstod och berette, at i søndags sidstforleden wor i Niels Jensen Skreders epterlatte boe i Dauinde. Da fanttis i boen en schiuffue, en liden schab, en gamel fod kiste, en anden gamel kiste, en liden schrin, en liden gamel gryde och ey widere. Christen Persen, lafougit paa Sanderum gaard, aduarit dem, som gield |287r| epter for:ne Niels Jensen haffuer at fordre, de da nest kommende onsdag at møde i boen och wdleg anname, huis boen kand thilstreche, huor epter thingswinde bleff wdsted. [72

Claus Andersen i Røesuindinge hans sag med Anders Hansen i Kierby er endnu thil i dag otte dage optagen. [73

Anders Hansen i Thorup claget offuer Hans Kuldtz søn i More wed naffuen Rasmus Hansen sampt hans medfølgere, for de i thisdags nestforleden wden for Onse laa i weye for Jb Anderßen i Tharup och hannem offuer falt, slagen och jlde med faren, saa hand er threlbaaren. Der som hand dør jnden aar och dag, wiste hand ingen anden at sigte derfore en for:ne Rasmus Hansen och hans medfølgere. Liuste der fore for alle, huis lougmaall med rette eptermeldiß kand. [74

Thingsteffner for Madtz Andersen i Bla[n]gsted mølle |287v| er Jesper Hansen och Rasmus Christopherßen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 14 dage nestforleden thil i dag haffuer hidkal[det] Per Jbsen i Thornbere jmod dom, hannem thiltallit, for hand icke nu aar och dag haffuer søgt møllen, med huiß hand lader maalle. Formentte, hand burde haffue det i hans minde och søge møllen, och dom begierit. Per Jbßen formentte, hand burde for Madtz Møllers thiltalle fri were, jndtil hand fremleger beuiß fra sin hosbond. Sagen er i fiortten dage optagen. [75

For:ne Madtz Andersen i Blangsted mølle gaff last och clage offuer Per Jbßen i Thornbere, for hand mølle weyen fra Aasum gaffs led och thil møllen haffuer afflagt. [76

Anders Rasmußen i Fraude i dag threde thing jmod Hans Jbßen i Fraude op bød pant. [77

|288r| Eptersom den sag thil siette wgis dag thil i dag jmellem

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Søren Perßen i Aarsleff och wnge Hans Hansen i Høyby er optagen anlangende 50 rdlr., som Søren Perßen fordrer aff Hans Hansen, da wiste domeren Hans Hansen icke at befri, saa hand io bør betalle, mens skifftebreffuit wed magt staar. Mens eptersom sagen for welby. landtzdomer er jndsteffnit, wiste ieg iche wurderings dom at wdstede, før landtzdomer haffuer dømpt i sagen. Da gaaß derom, huis rett er. [78

Thorsdagen den 27. february 1645 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz Andersen i Høyby, heris fougit, Madtz Andersen i Thorup och Søren Rasmußen, skriffuer.

Thingswindismend er: Jep Olsen i Lundby, Hans Andersen och [*udstreget:* Jøren] Niels Jørgensen ibid., Koruald Nielsen i Fraude, Claus Jørgenßen ibid., Knud Andersen i Thorup, Søren Perßen i Røninge och Anders Hansen i Kierby.

|288v| Thingsteffner for her Christen Olsen i Fraude er Hans Nielsen och Niels Larsen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag fiorten dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Claus Jørensen i Fraude jmod dom och Koruald Nielßen ibid., om hand her imod wil suare, hannem thiltallit for sex slette daller, hand Hans Jbsen i Ferisløff skyldig er, som her Christen i betalling er opdraget. Formentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Herimod att suare møtte Claus Jørgenßen och skiød sig thill skifftebreffuet, som hand for retten fremlagde, som jblant andet thil jndhold formelte, Claus Jørensen bekiend haffuer, det Christen Broeleger i Ottense wor hannem skyldig 6 dlr., 4 sch., som Claus skal anname och beholde; der jmod bekom Hans Jbßen, som hand hoß Koruald Nielsen i Fraude schal anname, som Claus bekiende, at hand wor hannem schyldig, 6 dlr. epter schifftebreffs wider bemelding |289r| 1640 den 5. juny, bleff lest och paaschreffuen. Claus Jørgenßen berette, at Koruald icke wor hannem mere end 5 dlr., 8 sch. ⟨schyldig⟩, huilcket Koruald nu och for retten stendig wor, der skiffted stod. Sagen er otte dage optagen. [79

Thingsteffner for Knud Rasmußen i Seden paa sin egne och naabors wegne er Jøren Christenßen i Seden och Lars Madtzen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i gaar fiortten dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

welby. Hening Valchendorff thil Glorup, befallingsmand paa Ottensegaard, eptersom de Clemmid Porttener wedtalde, jmod winde, sampt Peder Knudsen i Stege, Rasmus Jørenßen, Hans Madtzen, Christen Rasmußen ibid., Anders Knudsen i Kierkendrop, Jøren Knudßen ibid. for deris sandhed at winde. Da epter att windißbyrdene ⟨æden⟩ bleff forholt, fremstod Peder Knudsen i Stege, want wed æd med opragt fingere, at hand er baren fød i Seden och der er opfød, |289v| och ald den stund, hand kand mindis, haffuer Seden gaarde icke werit regnit wden halff gaarde, huilcket hand kand mindis i 50 aar. Rasmus Jørenßen i Stege want i alle maade, lige som Per Knudsen før wundet haffuer. Hans Madtzen i Stege want, at hand kand mindis i 30 aar, at Seden gaarde iche haffuer [werit] regnit wden for halffue gaarde. Christen Rasmußen i Stege want, at hand kand mindis i 20 aar, at Seden gaarde icke haffuer werit regnit wden for halffue gaarde. Anders Knudsen i Kierkendrup want, at hand kand mindis i 16 aar, at Seden gaarde iche haffuer werit regnit wden halffuegaarde. Jørgen Knudsen i Kierkendrup want, at hand kand mindis i 12 aar, at Seden gaarde icke haffuer werit regnit wden for halffue gaarde, huor paa en huer for:ne winder bad dem saa sant Gud thilhielpe, |290r| huor epter Knud Rasmußen i Seden thingswinde bleff wdsted. [80

Thingsteffner for Madtz Andersen i Nere er Niels Sørenßen och Knud Madtzen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de, i onsdags wor 14 dage, thil i dag haffuer hidkaldet welby. Hening Valchendorff, kongl. may:s befallings mand paa s. Hans closter, eptersom de Clemmid Porttener wedtalde, jmod winde, Hans Jensen i Nere, Jens Madtzen, Frerich Hansen och Knud Pedersen ibid. for deris sandhed at winde. Da fremstod Hans Jensen i Nere, want wed æd med opragt fingere, at Madtz Andersen i Nere haffuer jckon fierde partt aff en gaars brug, thilmed er saa forarmit, at hand icke kand giffue halff skatt. Jens Madtzen, Frerich Hansen och Knud Perßen i Nere en epter anden want i alle maade, lige som Hans Jensen før wundet haffuer. Her epter Madtz Andersen i Nere thingswinde bleff wdsted. [81

|290v| Thingsteffner for Hans Persen i Ottense er Rasmus Jørenßen ibid. och Frerich Thomeßen i Kapedrup, de hiemlit wed lige soren æd, att de Ebbe Persen i Allerup, Jep Knudßen ibid. jmod

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

winde och dom i thorsdags otte dage thil i dag haffuer hidkallet, dißligeste Rasmus Hanßen i Roldsted for sin sandhed at winde. Da fremstod Rasmus Hansen i Roldsted, want wed æd med opragt fingere, at Ebbe Persen i Allerup haffuer leyet for:ne Hans Perßen for søldat och at wagte for hannem och loffuit hannem otte daller och strax betald hannem de fire daller. Saa nu thiltallit hand Ebbe Perßen for 3 dlr., saa och $2^1/_2$ mk. krudpeng, hand hannem skyldig er. Formentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Sagen er i fiortten dage optagen. [82

Madtz Andersen i Thorup i denne sag wdi dommersted.

Thingsteffner for Madtz Anderßen i Høybye |291r| er Hans Jørenßen i Allerup och Jep Hanßen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag fiortten dage thil i dag haffuer hidkaldet Hans Mortenßen i Høj[rop?; *vist rettet fra:* -by?] och Knud Larßen ibid. jmod winde och Christen Hanßen i Løndeße och Jep Hansen i Høyrup for deris sandhed att winde. Da for retten thil spurde Madtz Anderßen i Høyby for:ne winder, om de hørde, at der Eyller Sørensen paa Brangstrup hos Jep Hansen i Høyrup søgte betalling for restandtz, om Madtz da leste nogen zedel, som Jens Nielsen wdgiffuen haffuer, eller iche. Da epter at æden winderne bleff forholt [*for udstreget*: wdsted], fremstod Jep Hansen i Høyrup och Christen Hansen i Løndese, want wed æd med opragt fingere, at de icke hørde, Madtz Andersen leste nogen zedel.

Madtz Andersen thilspurde Jep Hansen widere, om hand hannem eller Hans [*udstreget:* Hansen och] Mortenßen och Knud Larsen i Høyrup, som forligte Jep Hanßen och Eyller Sørenßen, om huis |291v| hand skyldig wor, och hannem betalde, epter som hand berette ey at haffue penge, mens erbød sig med ware at betalle. Der thill Jep Hansen suarit, at hand huerken klaget offuer Madtz Andersen, ey heller Hans Mortensen eller Knud Larsen, mens thacket dem, for de hialp hannem thil rette; der hoß fuldkomelig hiemlit dem, huis de i saa maade giort haffuer, huor epter thingswindi bleff wdsted. [83

Thingsteffner for Jep Hansen i Høyrup paa sin broder Per Hansens wegne i Thorup er Jep Hanßen och Hans Jørenßen i Allerup, de hiemlit wed æd epter recessen, at de i dag 8 dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Apelonne Hans i Høyby

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

med hindis lauguerge jmod dom for 15 mk., hun hannem skyldig er for koren och thoe par skoe. Formentte, hun burde betalle |292r| med diß anuentte, och dom begierit. Sagen er fiortten dage optagen. [84

Thingsteffner for Per Christenßen i Aasum er Jesper Nielsen och Danniel Hansen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de i mandags otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Lars Perßen i Rogelund for fir sdlr. och en schep biug jmod dom. Formentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning. [85

Thingsteffner for Per Persen i Ferisløff paa welby. Knud Wlfeldtz wegne er Rasmus Hansen i Roldsted och Hans Perßen i Ferisløff, de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 14 dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Anders Hansens arffuinger i Røgerup, nemlig Hans Perßen i Thuing, Christen Hanßen i |292v| Fraude, Christen Anderßen i Bollerup paa hans quindes weg[n]e, Niels Hanßen i Dregbye jmod arffues thilbud, som falden er i Rorup, och dom; saa nu thilbød Per Perßen for:ne arffuinger, om de wil arffue och gield[e] epter Anders Hansen i Rorup. Hans Perßen møtte, sagde sig jndted dermed at wille haffue at bestille, mens Lars Pouelsen at haffue forærit, om hand nogit kand thilfalde. Sagen er i otte dage optagen. [86

Hans Smed i Aasum bød sig i rette, och jngen wor, som beschylte. [87

Claus Andersens sag i Røesuindinge och Anders Hansen wdi Kierby deris sag endnu i 8 dage optagen. [88

Thingsteffner for Madtz Andersen i Thorup paa Hans Jespersens wegne paa s. Hans closter er Lars Nielsen och Eyller Olsen i Seden, de |293r| hiemlit wed lige soren æd, at de i dag otte dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Niels Andersen i Seden jmod dom, hannem thiltallit for 16 sdlr. for en oxse, som her Anders i Hospitallit paa s. Hans closter yt haffuer for hannem thill sagefald. Formentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning. [89

Thingsteffner for for:ne Madtz Andersen paa bem:tte Hans Jespersens wegne er Jep Hanßen och Hans Jørenßen i Allerup,

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

som hiemlit wed lige soren æd, at de i [!] med otte dagis warsel thil i dag haffuer hidkal[det] wnge Hans Hansen i Bundegaarden i Høyby jmod dom, hannem thiltallit for en ørtte biug, nest forleden s. Michels dag schadißløß skulle werit betald epter hans breffs bemelding. Formentte, hand burde betalle med diß anuentte eller lide nam och wurdering [*afbrudt?*]. [90

|293v| Thingsteffner for Rasmus Anscharis fuldmegtig i Ottense er Hans Jørenßen och Jep Hansen i Allerup, de hiemlit wed lige soren æd, at de med fulde otte dagis warsel thil i dag haffuer hidkaldet Per Hansen i Høyby for 6 dlr. 2 mk. 4 sch., Rasmus Hansen ibid. for 14 mk., Per Nielßen for 18 mk. 6 sch., Apelonne Hans samestes med hindis lauguerge for 1 dlr., de schyldig er. Formentte, de burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning. [91

For retten fremstod Anders Madtzen i Kierby och Thommis Madtzen i Lauindtzgaare, kiendis dem at haffue nest forleden 22. february i Ottense werit offuer rigtig regning paa Anders Madtzens broder børen, nemlig Mette, Apelonne och Boel Rasmusdøttere, Anders, Lars og Hans Rasmussønner paa den ene |294r| och Thommis Madtzen, for:ne børens stiffader, paa den anden side, om for:ne børens thilfalden arffuepart epter deris s. fader; da beløb sig for:ne børnegodtz udj a[l]t 146 dlr., huorfra dragis, som Mette thil kleder bekomit haffuer, 11 dlr. 11 sch., Anders Madtzen selff opbaarit 26 dlr., er wdlagt thil en sten offuer Rasmus Madtzen 6 dlr., wdlagt thil Hans Rasmusens begraffuelse 7 dlr., Thommis Madtzens huustrue arffuet epter hindis søn Hans Rasmußen 4 dlr., Anders Sørenßen sin andel bekom 4 dlr., Karen och Biergitte Sørensdøttere huer deris andel 2 dlr., er 4 dlr., Anders Madtzen self aff Thommis Madtzen i Lauindtzgaare annamit wdleg for 71 dlr. 1 mk. 5 sch., er saa som Anders Madtzen annamit haffuer wdj alt 97 dlr. 1 mk. 5 schilling, som thil børnens beste schal for renttes, och haffuer Thommis Madtzen hoß sig beholden aff for:ne børnegodtz, hand |294v| wden rentte skal beholde, thil det øngste baren bliffuer tholff aar gamel, halff trettende slette daller, huor epter thingswinde bleff wdsted. [92

Thingsteffner for Jens Lasen paa Skiollemose er Per Rasmußen och Hans Anderßen i Løndeße, de hiemlit wed lige soren

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

æd, at de i dag fir wger thil i dag haffuer hidkaldet Jens Madtzen i Lundby, Hans Skreder i Høyby, Lars Jesperßen [*rettet fra eller til:* Jffuerßen], Lars Juels søn Hans Juel, Rasmus Bøcker [*eller:* Bøeker] ibid., Simmen Anderßen i Løndese jmod dom, for huiß de schylig er epter restansis bemelding. Formentte, de burde betalle med diß anuentte. Sagen er i otte dage optagen. [93

Thorsdagen den 6. marty 1645 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Madtz Anderßen i Thorup och Søren Rasmußen, skriffuer.

|295r| Thingswindismend er: Knud Madtzen i Løndese, Simmen Anderßen, Madtz Hanßen, Per Rasmußen, Erich Hanßen ibid., Hans Rasmusen i Seden, Hans Jbsen i Allerup, Claus Christenßen i Dauinde, Jesper Madtzen i Thorup.

Thingsteffner for Augustinus Ebel i Nesby hans fuldmegtig Per Hind [*vel:* Huid] i Ottense er Niels Hanßen och Steffen Hansen i Nesbymølle, de hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet alle s. Hans closters thienner i Seden, Rogelund och Aasum jmod dom, dennem thiltallit for deris skyldighed for mølleferd. Sagen er i otte dage optagen. [94

Thingsteffner for Rasmus Thagesen i Roldsted er Rasmus Andersen i Kapedrup och Hans Perßen i Ferisløff, de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Niels Persen i Roldsted jmod dom, hannem thiltallit |295v| for siuff march epter forsettis widere bemelding. Formentte, hand burde betalle med dis anuentte, och dom begieritt. Niels Perßen i Roldsted møtte och wed sin æd benegted iche at were wden $2^1/_2$ mk. ⟨skyldig⟩ for en halff wog graasei. Formentte sig for widere thiltalle fri were, eptersom hand for:ne $2^1/_2$ mk. i retten fremlagde, som Rasmus Thagesen annamede. Her epter thingswinde bleff wdsted. [95

Thingsteffner for Lars Sørenßen i Nere er Hans Jbßen och Jens Larsen ibid., de hiemlit wed æd epter recessen, at de i dag 14 dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet welby. Hening Valchendorff, befallingsmand paa s. Hans closter, epter som de Erich Jacobßen wed talde, jmod winde, saa och Frerich Hansen i Nere, Morten Rasmußen, Mas Perßen, Anders Rasmußen ibid.,

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

huer for deris sandhed at winde. Da nu for retten fremstod Frerich Hanßen i Nere, want wed æd med opragt fingere, at Laueris [*rettet fra:* Anders] Sørensen |296r| [i] Nere haffuer icke wden halffgaars brug, thil med er en fattig wanfør mand och er saa forarmit, at hand icke er god fore at giffue wden halff skatt. Madtz Perßen, Anders Rasmußen och Morten Rasmußen, alle i Nere, en epter anden want i alle maade, lige som Frerich Hansen før wundet haffuer, huor epter thingswinde bleff wdsted. [96

Thingsteffner for Hans Krag, ridefougit thil Hellerup, paa sin gunstig hosbondtz thiennere, nemlig Hans Michelßen i Nere, Hans Mortenßen i Roldsted, Anders Hieresen ibid., Per Rasmußen i Kapedrup, Niels Perßen i Roldsted er Madtz Madtzen och Madtz Rasmußen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 14 dage nestforleden thil i dagh haffuer hidkaldet welby. Hening Valchendorff thil Glorup, befallingsmand paa s. Hans closter, eptersom de wnderschriffueren wed talde, jmod winde, sampt Anders Larßen i Nere, Jens Madtzen, Frerich Hanßen och Hans Jbßen ibid. for deris sandhed |296v| att winde. Da fremstod Anders Larsen i Nere, want wed æd med opragt fingere, at Hans Michelßen i Nere haffuer icke wden fierde pa[r]tten aff en gaars brug, thilmed er saa forarmit, at hand icke er god fore at giiffue wden fierde deels schatt, thilmed giør iche sin hosbond wden en gaaendis wge dag. Jens Madtzen i Nere, Frerich Hanßen, Hans Jbßen ibid. en epter anden want i alle maade, lige som Anders Larsen før wundet haffuer. [97

I lige maade hiemlit for:ne thingsteffner, at de same thid thil i dag haffuer hidkaldet Erich Jensen i Roldstegaard, Anders Hanßen och Rasmus Hanßen ibid., och for deris sandhed at winde. Erich Jensen i Roldstedgaard want wed æd med opragt fingere, at Hans Mortenßen i Roldsted er saa forarmit, at hand jndted haffuer at skatte aff. Anders [*udstreget*: M] Hansen, Rasmus Hanßen i Roldsted en epter anden want i alle maade, |297r| lige som Erich Jensen i Roldstedgaard før wundet haffuer, huor epter thingswinde bleff wdsted. [98

For:ne Erich Jensen i Roldsted, Anders Hansen, Rasmus Hanßen i Roldsted en epter anden wantt, att Per Rasmußen i Kapedrup er saa forarmit, at hand icke er god for att giffue wden halff skatt, huor epter Per Rasmußen thingswinde bleff wdsted. [99

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

For:ne thingsteffner hiemlit wed lige soren æd, at de samme dag thil i dag haffuer hidkaldet Jens Erichsen i Kapedrup, Niels Hiereßen, Olle Hansen ibid. for deris sandhed at winde. Da epter at æden winderne bleff forholt, fremstod Jens Erichsen i Kapedrup, want wed æd med opragt fingere, at Anders Hieresen i Roldsted er saa forarmit, at hand icke er god for at giffue fuld skatt. Niels Hiere-|297v|-sen och Olle Hansen i Kapedrup en epter anden want i alle maade, lige som Jens Hieresen før wundet haffuer. Beuistis och med thingswinde her aff thingit nest forleden den 22. novembris anno 1638, at for:ne Anders Hieresens queg och kre, heste och hoper er fradød, huor epter thingswinde bleff wdsted. [100

Erich Jensen i Roldstedgaard want wed lige soren æd, at Niels Perßen i Roldsted er saa forarmit, at hand icke er god for att giffue wden halff skatt. Anders Hanßen i Roldsted, Olle Hansen och Niels Hiereßen i Kapedrup en epter anden want i alle maade, lige som Erich Jensen før wundet haffuer, huor epter thingswinde bleff wdsted. ⟨*I margin:* 1 mk.⟩. [101

Thingsteffner for Niels Clemidßen i Freltofft er Hans Rasmußen och Christen Madtzen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag |298r| fiortten dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet welby. Hening Valchendorff, befallings mand paa s. Hans closter, eptersom de Clemmid Porttener wed talde, jmod winde, samt Niels Pederßen i Freltofft, Hans Pouelßen, Niels Jørenßen och Anders Hanßen ibid., huer for deris sandhed at winde. Da fremstod Niels Perßen i Freltofft, want wed æd med opragt fingere, at Niels Clemmidßen i Freltofft er saa forarmit, at hand icke er god for att giffue wden halff skatt och haffuer icke wden halffgaars brug. Niels Jørenßen och Anders Hanßen den wnge i Freltofft en epter anden ⟨want⟩ i alle maade, lige som Niels Perßen før wundet haffuer, huor epter thingswinde bleff wdsted. [102

Den sag angaaende Rogerup handel er endnu thil i dag 14 dage optagen. [103

|298v| Per Larsen i Lundby opliuste en huit soe suin, rist i det høyre øre och en schiøre i same øre. [104

Thingsteffner for welby. Frandtz Paauischis fogit Hans Jensen paa Rauenholt er Lars Madtzen [*udstreget:* och] i Kragelund

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

och Rasmus Perßen i Herested, de hiemlit wed æd med opragt fingere, att de i dag fiortten dage fra Fraudegaars port thil i dag hidkaldet welby. Christian Daa och hans medhaffuende, saauel som thil i dag 8 dage jmod clages beschriffuelse. For:ne Hans Jensen fremlagde en copie aff Michel Pedersen, fougit paa Fraudegaard, [hans] clage daterit Fraudegaard 21. february 1645, hand thil Raffuenholt haffuer fremschichet, som thil jndhold formelte, eptersom Rasmus Hanßen i Maare forleden 18. february thyransch, wchristelig och wthilbørlig offuerfalt en welby. Christian Daas thienner Hans Lunde i Fraude |299r| paa hans alfar thorge hiem wey wden for Ottense med staus hug threlboren paa den wenster side och arm, huoroffuer Hans Lunde fuldkomelig kierit och claget, at dersom hand nogit jnden aar [och] dag thilkom, da Rasmus Hanßen at were schyldig i hans død.

Wor begierendis welby. Frandtz Paauischis eller hans fuldmegtigis skrifftlig suar, begierendis om Rasmus Hanßen thuinde wdschike[de] bud maatte were følgagtig, eller och welbem:tt gode ⟨mend⟩ wille hannem lade holde i arest thil sagsens wddrag, epter samme copies widere bemelding. For:ne Michel Persen her for retten møtte och same clage i alle maader wedstoed. [105

Thingsteffner for Michel Pedersen, fougit paa Fraudegaard, paa welby. Christian Daas thienner Hans Lunde i Fraude [hans wegne] er Claus Jørenßen ⟨Fraude⟩ och Christen Christen[sen ?] paa Fraudegaard, de hiemlit wed æd epter recessen, at de i dag 14 |299v| dage thil i dag haffuer hidkaldet Hans Kuldtz søn i Maare wed naffuen Rasmus Hanßen med sin medfølger, nemlig Anders Thomesen ibid., Per Rasmusens søn Hans, Knud Mulle ibid., Hans Jørgenßens suend ibid. wed naffuen Rasmus Perßen, Per Christenßen i Wilinstrup [*bør læses* Wilmstrup], Hans Olsen ibid., Rasmus Perßen i [*udstreget:* Perstrup] Herested jmod clagemaals beschriffuelse, siun och windißbyrd at høre anlangende denn clameri, de thisdagen før den 20. february nestforleden haffuer anretted med Hans Lunde i Fraude och Jep Anderßen i Thorup.

Saa nu for retten fremstod Anders Madtzen i Fraude Kierby, Peder Jbßen i Thornbere, Hans Perßen i Thuing och Anders Rasmußen i Fraude, och samptlig berette, at de i dag fiortten

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

dage epter thilfordring siunit Jb Andersen i Tharup, da wor hand slagen paa det wenstere kne jnden paa, saa det wor hoffnit. Samme |300r| thid wdj Fraude siunit de Hans Larsen Lunde i Fraude, da laa hand wed sengen och clagit sig i sin side at were slagen med en wogenkep saauelsom at were slagen paa den wenstere arm, och armen wor hoffnit, huor epter thingswinde bleff wdsted. [106

I lige maade hiemlit for:ne Claus Jørgenßen i Fraude och Lars Rasmußen ibid., at de ⟨thil⟩ i dag haffuer hidkaldet Hans Rasmußen i Fraude, Niels Hanßen ibid. for deris sandhed at winde. Da nu for retten fremstod Hans Rasmußen i Fraude, want wed æd med opragt fingere, at i thisdags fiortten dage wed Lide Oste bech wden for Ottense der holt siuff eller otte wogne, da spranch Rasmus Hansen i More aff sin wogen, thog en wogen kiep och slog Hans Lunde i Fraude, som hand kom kiørendis fra Ottense, paa sin røg och wenstere side och arm och |300v| sagde thil Hans Lunde: der schal fare en dieffuel i dig, din gamel schiellem, du lost [*eller* løst, lest?] aff min morbroder, der hand falt aff wogenen. Niels Hansen i Fraude want i alle maade, lige som Hans Rasmußen for wundet haffuer, huor epter thingswinde bleff wdsted. [107

Rasmus Perßen i Kiellinghauge i Hereste clagit, at i thisdags fiortten dage wor hand i følge med Anders Thomeßen i More, Hans Perßen, Rasmus [*udstreget:* Jorg..] Madtzen ibid., da der de kom her wed thingit, holt en wng heremand, haffde hieme paa Fraudegaard, wed steengierdit, och hand och hans medfølgere thog hannem och førde hannem op paa Fraudegaard, slog hannem baade paa weyen, saa och paa Fraudegaard, satte hannem i stoch.

Rasmus Madtzen i More clagit och, at der kom thoe mend thil hannem wed husit wed kierken i graa kleder, thog hannem, førde hannem paa Fraudegaard, och hermanden |301r| paa Fraudegaard slog hannem med it suøbe schafft och lod hannem sette i bløcken. [108

Claus Andersen i Røesuindinge woldgaff sin sag med Anders Hansen i Kierby [til] Anders [*udstreget*: Hanßen] Madsen i Kierby, och Anders Hanßen i Kierby thiltrode Hans Olsen i Ottense angaaende huiß thuistighed, dem er jmellom werit, saa at

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

huiß Anders Madtßen och Hans Olsen i sagen giør och lader, skal were wpaatald i alle maader. [109

Her Christens sag i Fraude med Claus Jørenßen ibid. endnu i 8 dage optagen. [110

Jens Lasen paa Skiollemoß hans sag med thilforne i rette kallede endnu i 8 dage optagen. [111

Thorsdagen den 13. marty paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz Andersen i Høyby, heris fougit, Madtz Anderßen i Thorup och Seueren Rasmußen, skriffuer.

|301v| Thingswindismend er: Madtz Hanßen i Høyby, Hans Madtzen, Lars Jffuerßen, Hans Jffuerßen Lunde, Lars Nielßen, Rasmus Hanßen, wnge Hans Rasmußen ibid., Per Hanßen sammestes.

Thingsteffner for Hans Dyers fuldmegtig Carsten Jffuersen i Ottense er Frerich Hanßen i Nere och Hans Michelsen i Nere, de hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, att de i dag otte dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Maren Olle Stenhugers i Nere med hendis lauguerge for 12 dlr. 1 mk. 2 sch., Maren Busis i [*udstreget:* Nere] Bierkom for 3 dlr. 1 mk., och med hindis lauguerge, jmod dom, de for:ne Hans Dyr epter regenschabs bog schyldig er. Formentte, de burde betalle med diß anuent, och dom begierit. Jngen erklering møtte. Nød derfore 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning. [112

|302r| Thingsteffner for Carsten Jffuerßen paa s. Mathis Dirichsens børens och arffuingers wegne i Ottense er Pouel Madtzen och Peder Christenßen i Ottense, de hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i gaar otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Hans Pouelßen i Bierkom, Pouel Knudsen ibid., Rasmus Hanßen i Fraude, Rasmus Jørgenßen i Offuerholle, Lars Rasmußen ibid., Knud Rasmußen i Allerup, Knud Anderßen i Thorup, Thommis Sørenßen i Nederholle, samptlig jmod jndførsels forkiøndelse, things windiß beschriffuelße, eptersom de Thommis Sørensens naaboe quinde wedtallede.

For:ne Carsten Jffuersen fremlagde thuinde jndførseller daterit Ottense 30. novembris 1644 wnder welby. Jørgen Rotleffs, Eyller Høg deris zignetter och egne hender. |302v| Bleff lest och paaschreffuen. Saa nu aduarit for:ne Carsten Jffuersen for:ne irette-

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

kallede, at de jngen anden skulle suare end for:ne s. Mathiß Dirichsens arffuinger och de wmyndigs werger. Welby. Hening Paauisch wed sin fuldmegtig Hans Madtzen epter welbem:tte gode mandtz wnderschreffne zedel, bleff lest och paaschreffuen, mentte sig thillige med sinne thiennere, bør at haffue kald och warsel, epter samme zedels widere jndhold, huor epter things-winde bleff wdsted. [113

For retten fremstod Lars Knudsen i Tharup, Jep Andersen, Rasmus [*for udstreget:* Christen] Sørenßen, Anders Pederßen ibid., och samptlig berette epter thilfordring at haffue siunit den gaard, Lars Jørenßen i Tharup jboer, huilcken findis brøstfeldig paa themmer, thag och andet, saa den icke kand ferdig giøris wnder førge thiuge och |303r| fire slette daller, huor epter things-winde wed Niels Christenßen paa Thorpegaard wor begierendis, som och bleff wdsted. [114

Eptersom den sag jmellem Augustinus Ebbel i Nesbyhoffuidtz-mølle sampt Seden, Rogelund och Aasum mend, s. Hans closters thiennere, thil i dag er optagen, saa fremlagde Augustinus Ebel [hans] fuldmegtig Madtz Andersen i Thorup kongl. may:s wd-giffne breff, som thil jndhold formelte, alle kongens thienner thil cronnens møller søge skulle, som de aff arilds thid pleye, epter diß widere jndhold daterit Skanderborig den 16. february 1617. Madtz Anderßen formentte, at de irettekallede huer fulde gaarde burde aarlig $2^1/_2$ schep rug thil Augustinus och huer halffue gaarde fem fieringer rug, for huer aar de ey møllen søgt haffuer, betalle |303v| eller for diß werd med diß billig anuentte lide nam i deris boe och godtz epter gieldsagers forordning, och dom begierit. Domeren wiste for:ne irettekallede ey at kunde befri, saa de io bør huer halffue gaarde fem fieringer rug och de helle-gaarde halfftrede schepper rug eller diß werd ⟨betalle⟩ for huer aar, de ey møllen søgt haffuer, eller epter 15 dags forløb lide nam, for huiß de billigen resterer, wndtagen de dem sig anderledis kand erklere. [115

Thingsteffner for Olle Hansen i Kapedrup er Madtz Madtzen och Madtz Rasmußen i Roldsted, som hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag threj wger thil i dag haffuer hidkaldet welby. Hening Valchendorff thil Glorup, befallings mand paa Ottense-gaard, eptersom de wnderschriffueren wedtalde, jmod winde,

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

saa och Jens Erichßen i |304r| Kapedrup, Niels Hiereßen, Jens Perßen ibid. for deris sandhed at winde. Da epter at æden winderne bleff forholt, fremstod Jens Erichsen i Kapedrup, want wed æd med opragt fingere, at Olle Hansen i Kapedrup er saa forarmit, at hand iche er god fore att giffue wden halff skatt, thilmed haffuer jcke fuldgaars brug. Niels Hiereßen och Jens Perßen i Kapedrup en epter anden want i alle maade, lige som Jens Erichsen før wundet haffuer, huor epter thingswinde bleff wdsted. [116

Her Christens sag i Fraude med Claus Christenßen ibid. er endnu til i dag 14 dage optagen. [117

Thingsteffner for Anders Rasmußen i Eyby mølle er Hans Nielßen och Per Rasmußen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag haffuer hidkaldet Rasmus Knudßen i Aasum, Jørgen Pederßen, Morten Rasmußen, Karen Jbsdotter med sin laugwerge, Hans Andersen, Lars Anderßen den wnge, |304v| alle ibid., Hans Nielsen i Maarsløff, Anders Hansen ibid., Anders Perßen i Røgerup huer for deris sandhed at stendig were. Da epter at æden windißbyrdene bleff forholtt, fremstod Anders Hansen i Maarsløff, want wed æd med opragt fingere, at nest forleden 1. marty, der hand drog thil Ottense, kom threj dragonner jmod hannem, de thoe fulde epter hannem, thog fat i hans thøme, thog strax hans handscher och wille haffue hans kraffue; siden solde de hannem handscher igien for threj schilling; siden thog de hans pund [!], huor udj wor en halff rigs daller, och drog deris degener och wilde huge hannem, saa hand motte thige sig fra dennem och med stoer nød kom fra dennem. Same thid haffde de nogle lin kleder paa hestene.

Hans Nielsen i Marsløff want, at der hand kom fra |305r| Ottense, saa hand for:ne dragonner, at de forhandlit dem jmod forschr:ne Anders Hanßen, lige som hand wundet haffuer; dißligeste saa, at der kom jt bud imod dennem, haffde en wadsech paa røgen, men hand wndkom, for at de saa, der kom folch i marchen epter dennem, och da haffde de linkleder paa hestene. Anders Pedersen i Røgerup want, at hand kom fra Ottense, jmidlertid deße dragonner haffde plønderit och thagen pung och penge fra bem:tte Anders Hansen, och at hand haffde kiøbt sin

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

egne handsche for threj schilling, och de icke haffde slupet hannem, haffde de icke bleffuen folch war i marchen.

Thilmed baade saa och thalde med karlen, som reiste med wadsechen paa røgen, och hand ey heller haffde wndkomen, haffde de iche bleffuet folch wahr. Siden der epter kom ⟨thoe aff⟩ dragonnerne, forfulde |305v| Eyeby møllersuene ind i Anders Rasmusens gaard i Aasum, och en aff dragonnerne thog fat bag i halsen paa møllersuenen och drog hannem ind i gaarden. Da robte for:ne møllersuen och bad, at gotfolch wilde hielpe och redde hannem. Jmedlertid kom folchene i gaarden wdaff stuen och saa, huad paa ferde wor.

Same thid kom den anden møllersuen i gaarden, sagde: J gotfolch, werrer thilfredtz, lader oß bekome wort egit igien. Da rende den dragoner jmod hannem, som wor paa hesten, med en dragen degen. Da sagde møllersuenden: wer mig forbi; mens dragonneren wilde endelig jnd paa hannem och giøre hannem schade. Och i det same bleff hand skut. Jørgen Persen i Aasum want, at hand stod i stuen, da hørde hand nogen giffue sig och robte om hielp och fred. Da løb hand thil døren, da |306r| saa hand, at det wor Eyebye møllersuen Madtz Jyde, som robte om hielp, bad om fred, och flyde for thoe dragonner. Den enne wor affstigit fra hesten och thog fatt om bøsen med Madtz Møllersuen och wilde haffue den fra hannem, mens den dragonner, som sad paa hesten, hug epter hannem thit och offte, saa hand nødist thil at fly bagelengs.

Da kom den anden møllersuen Madtz Rasmusen i gaarden och sagde: J gotfolch, werer thilfredtz, lader oß bekome wort egit jgien. Saa rende dragonneren, som wor paa hesten, jmod hannem. Da sagde møllersuenden: wer mig forbi; mens dragonneren wilde endelig jnd paa hannem med sin dragen degen, och i det same bleff hand skut. Rasmus Knudßen i Aasum want, at hand saa threj dragonner jage Eyeby møllersuene i Anders Rasmusens |306v| gaard, men den threde holt wden fore med en dragen degen; mens huad paa ferde wor, weste hand icke, før end han saa den dragonne, som død wor. Huor paa for:ne winder bad dem saa sant Gud thilhielpe, huor epter thingswinde bleff wdsted. [118

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Thorsdagen den 20. marty 1645 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Thorup, sidendis i domersted i heris fougdens forfald, Lars Hanßen i Thuing och Seuerin Rasmußen, skriffuer.

Thingswindismend er: Hans Hanßen Bendtzen i Høyby, Thomis Anderßen, Hans Hansen, den anden Hans Hanßen, Peder Nielßen, Hans Larsen Juel ibid., Lars Sørenßen i Nere, Madtz Anderßen sammestedtz.

Welby. Knud Wlfeldtz sag anlangende Røgerup handel er ennu i 14 dage optagen. [119

|307r| Thingsteffner for Thommis Brodersen, rigens skriffuer, wed sin fuldmegtig Lars Christenßen i Bollerup er Lars Andersen och Anders Hanßen i Bollerup, de hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag 8 dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Morten Clemmidßen, Hans Hanßen och Knud Olsen i Bollerup, en huer for sin sandhed at winde. Da epter att æden winderne bleff forholt, fremstod Morten Clemmidßen i Bollerup, want wed æd med opragt fingere, at nu i mandags wor otte dage, der s. Christen Andersen i Bollerup bleff begraffuen, da fra gich Maren Christens paa sinne børens och egne wegne arffue och gield epter hindis ⟨for:ne⟩ s. hosbundtz och kaste nøglerne paa graffuen, thil med er ey i boen befundens wden jt schab, ett bord och en gamel bench, en gamel kiste och jndted widere wden en gamel wogen, dett [*udstreget:* de] hand saa; haffuer Thommis Broderßen och selff ladet for:ne Christen |307v| Andersens jord pløye och saa, saa och ladet hans lodtz iord thil Proustegaar selff pløye. Hans Hansen och Knud Olsen i Bollerup en epter anden want i alle maade, lige som Morten Clemmidßen før wundet haffuer, huor paa en huer bad dem saa sant Gud thilhielpe, huor epter thingswinde bleff wdsted. [120

Thingsteffner for Thommis Broderßen wed sit wdschickede bud Jens Mortenßen i Fraude er Koruald Nielsen och Hans Anderßen i Fraude, de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 14 dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Christen Nielsen Kudsch i Røninge jmod dom, hannem thiltallit for tholff daller, hand schyldig ⟨er⟩. Formentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning. [121

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Thingsteffner for Hans Jensen, fougit paa Raffuen-|308r|-holtt, paa sin welby. hoßbundtz welby. Frandtz Paauischis thienner Anders Thommesen i More, Hans Perßen, Rasmus Madtzen ibid. och Rasmus Pederßen i Kiellinghauge deris wegne er Lars Madtzen i Kragelund och Rasmus Pedersen i Harested, de hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag fiorten dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet welby. Christian Daa paa Fraudegaard och hans medhaffuende jmod clagis beschriffuelße, huor epter thingswinde bleff wdsted. [122

Thingsteffner for Lars Hanßen i Thuing er Anders Perßen och Hans Perßen i Thuing, de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Lars Rasmußen i Bierkom jmod dom, hannem thiltallit for thoe slette daller, hand hannem for en ligkiste schyldig er. Formentte, hand burde betalle med diß anuentte. Sagen er i 8 dage optagen. [123

|308v| Thorsdagen den 27. marty 1645 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i [*udstreget:* Thorup] Høyby, heris fougit, Lars Hanßen i Thuing och Seuerin Rasmusen, skriffuer.

Thingswindismend er: Jens Hanßen i Allerup, Peder Rasmußen i Kapedrup, Niels Larsen i Thorup, Morten Hanßen ibid., Niels Hieresen, Christen Andersen i Kapedrup, Anders Hieresen i Rolsted, Knud [*udstreget:* And . . .] Rasmußen i Allerup.

Thingsteffner for Pouel Christenßen i Røninge er Hans Anderßen och Frandtz Hanßen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Søre[n] Andersen i Røninge, Lars Jacobßen paa Røninge Søegaard, Lars Perßen i Røninge den eldere i Røninge, en huer for sin sandhed at winde, saa och welby. Melcker Oldeland och hans fuldmegtig Niels Wogenberig jmod winde. Da epter at æden winderne bleff forholt, fremstod |309r| Søren Andersen i Røninge, want wed æd med opragt fingere, at nu forleden Mortens dag wor threj aar, da wor hand med Pouel Christenßen og aag hannem jtt pund biug wd thil Nyborig och leffuerit thil Jacob Lerche sammestedtz, och for:ne Pouel Christenßen haffde selff en ørtte biug paa sin egen wogen, som for:ne Søren Andersen stod hoß samme thid, jndtil biugit wor maaltt,

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

och bem:tte Pouel Christenßen nu kreffuis for same threj ørtte biug.

Lars Jacobsen paa Røninge Søegaard want wed lige soren æd, at hand och hoß wor i Nyborig, der samme threj ørtte biug bleff yt och maaltt, som bem:tte Søren Andersen om wundet haffuer. Lars Pederßen i Røninge want wed lige soren æd, at nu faste threj aar wor hand paa Røninge Søegaard, der Jacob Lercke med s. Hans Marchdanner giorde regenschab, da saa hand, at for:ne Pouel Christenßen leffu[er]it Jacob Lerchis beuiß thil Peder Hanßen, som |309v| da thientte s. Hans Marchdanner, paa for:ne threj ørtte biug at were leffuerit, huor paa en huer for:ne winder bad dem saa sant Gud thilhielpe, huor epter thingswinde bleff wdsted. [124

Her Christens sag med Claus Jørgenßen i Fraude er endnu til i dag 14 dage optagen. [125

Lars Hanßen i Thuing nød 15 dag wurderings dom offuer Lars Rasmußen i Bierkom for thoe daller for den ligkiste. [126

Thorsdagen den 10. aprilis 1645 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Madtz Anderßen i Thorup och Seuerin Rasmußen, skriffuer.

Thingswindismend er: Lars Jesperßen i Nere, Hans Sørenßen ibid., Anders Persen i Dauinde, Olle Hanßen i Kapedrup, Lars Hanßen i Thuing, Hans Pouelßen i Freltofft, Knud Anderßen i Thorup.

|310r| Thingsteffner for Anders Rasmußen i Eyeby mølle er Rasmus Jørenßen i Nere och Hans Nielsen i Eyeby mølle, de hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de med fulde fiortten dagis warsel thil i dag haffuer hidkaldet Jøren Persen i Aasum, Karen Jbsdotter ibid. med hindis lauguerge, Rasmus Knudßen, Morten Rasmußen, Lars Andersen Lunge, Hans Anderßen sammestedtz, Anders Pederßen i Røgerup, en huer for sin sandhed at winde. Dißligeste Klare Jacobs, Rolluff och Hans Jacobsønner i Store Wiby paa Hindtzhollom, huer med sin lauguerge, saauelsom maior Petterßen i Ottenße jmod winde.

Da epter at æden windißbyrdene bleff forholtt, fremstod Jørgen Pedersen i Aasum, want wed æd med opragt fingere, at nest |310v| forleden 1. marty da hørde hand nogen giffue sig

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

i gaarden i Aasum, och robte om hielp och fred; da løb hand thil døren, da saa hand, at det wor Eyby møllersuen wed naffuen Madtz Jyde, som robte om hielp och bad om fred och flyde for thoe dragonner, den enne wor affstigit fra hesten och thog fat om bøsen med [*udstreget:* den drag . . .] Madtz Møllersuen och wilde haffue den fra hannem; men [*udstreget:* den] dragonnen, som sad paa hesten, wed naffuen Jacob, hug epter hannem thit och offte, saa at hand nødis thil at fly baglengs. Da kom den anden møllersuen Madtz Rasmußen i gaarden och sagde thil dragonnerne: J gotfolch, werer thilfredtz och lader oß bekome wort egit igien. Saa rende den dragon jmod hannem, som wor paa hesten. Da sagde for:ne møllersuen: wer mig forbi, och kom mig icke nermer, end ieg wil haffue dig. |311r| Men dragonnen wilde endelig jnd paa hannem med sin dragen degen, och i det same bleff han skut.

Karen Jbsdotter, thien Anders Rasmußen i Aasum, want wed lige soren æd, lige som Jørgen Persen før wundet haffuer. Rasmus Knudsen i Aasum want wed æd med opragt fingere, at hand saa, at Eybye møllersuen red om kring threj dragonner; saa indred de saauelsom de thuinde dragonner i Anders Rasmusens gaard i Aasum. Och der hand kom i for:ne gaard, da laa den enne dragonner skut i gaarden, huor paa en huer bad dem saa sant Gud thilhielpe.

For:ne Jacob Rolloffsens quinde Klare Jacobs for retten jmod Anders Rasmußen opbød thoe blorgarens lagen och en serch, om hand dem anname wilde. Anders Møller sagde |311v| sig jngen merche paa for:ne kleder at haffue, wille der fore dem ey anname før widere beschen, huor epter thingswinde bleff wdsted. [127

Eptersom den sag jmellem Hans Krag och s. Anders Hansens arffuinger i Rogerup thil i dag er optagen, da epterdj dom før aar och dag er falden, at s. Anders Hansens arffuinger er thilkiend at stille welby. Knud Wlfeldtz thilfres for skouffhug, den s. mand haffuer begaaet, huilchet de ey epterkomit haffuer, da wiste dommeren for:ne irettekallede ey at befri, saa deris arffuepartt, de epter Anders Hansen kunde thilfalde, io bør welby. Knud Wlfeld at følge. [128

Thingsteffner for Jens Madtzen i Bogenße hans fuldmegtig Madtz Andersen i Thorup er Per Jenßen och Hans Knudßen i

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Dauinde, de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag 14 dage nestforleden |312r| thil i dag haffuer hidkaldet Anders Perßen i Dauinde jmod dom, sampt Hening Heningßen, Maren Henningsdotter, en huer med sin lauguerge, och jmod dom, dennem thiltallit for thiuge daller thoe march, s. Hening Jensen hannem er skyldig er [!]. Formentte, de burde betalle med diß rentte och anuentte eller lide nam, och dom begierit.

Anders Persen møtte och berette, at Jens Madtzen paa fordringen er betald widere, end wdtogit om formelder. Dog stendig wor for resten aff fordringen wdleg paa skiffte at haffue annamit. Sagen er i 14 dage optagen, eptersom Anders Perßen sig paa windißbyrd berobte. [129

Jep Hanßen i Høyrup paa sin egne och sødschindtz wegne bød sig jmod Apelonne Hans i Høyby och hindis |312v| børen wdj rette och wille were wnder forlig epter welby. landtzdomer och Jørgen Rasmusens jmellem handling, och Apelonne ey møtte. [130

Thingsteffner [for] Lars Larßen i Heden paa Ellen Marsuins fougit Hans Mortenßen [hans wegne] er Jep Pouelßen Skoemager i Lundbye och Knud Jensen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag threj wger thil i dag haffuer hidkaldet Peder Rasmußen i Lundbygaard, Peder Perßen ibid., Knud Hanßen i Lundby for deris sandhed at winde, dißligeste Jep Olßen i Lundby jmod winde.

Da epter at æden winderne æden [!] bleff forholt, fremstod Per Rasmußen i Lundbygaard, want wed æd med opragt fingere, at nu i søndags wor threj wger, da befallit for:ne Lars Larsen i Heden hannem, at hand skulle thilsige Jep Olsen i |313r| Lundby, at hand skulle hentte nogit thingist i Freltofft med sin wogen och age thil Per Nielsens i Lundbygaard och der thalle wed Lars Larsen. Da sagde Jep Olsen: nei, J bør selff at age; thi hand haffde folch der thil; jeg haffuer hafft en dreng, J haffuer hafft wndt noch, før J fich den fra mig, en part aff eder. Da spurde hand: huem haffuer det giort; huor thil Jep Olsen suarit, at de med wnderfundighed och skiellmeri haffuer skild hannem wed sin dreng. Da sagde Per [*udstreget:* Larsen] Rasmußen: kand ske, J faar at hentte hannem igien. Da sagde [*udstreget:* Per] Jep Olsen: Gud giffue der for en dieffuel i dem, som hentter hannem, saa och i den, der wil, jeg skal hentte hannem. Peder Persen i

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Lundby want i alle maade, som Per Rasmusen før wundet haffuer, same thid |313v| hoß wor och hørde for:ne ord.

Knud Hanßen i Lundby want wed lige soren æd, at hand hørde for:ne ord, som Per Rasmußen før wundet haffuer, wndtagen at hand icke hørde, at Jep Olsen sagde, at de haffuer skild hannem wed sin dreng med wnderfundighed och skelmeri, huor paa en huer bad dem saa sant Gud thilhielpe. Lars Larsen thilspurde Jep Olsen, endten hans hosbund eller nogen hindis folch haffuer skild hannem wed sin dreng. Jep Olsen suarit, at hand aldrig haffuer skylt endten sin hoßbund eller hindiß fougder for, at de haffuer skilt hannem wed sin dreng, thilmed berette, at der Per [*udstreget:* Larsen] Rasmußen sagde hannem thil, falt egter hannem icke thil, huor epter thingswinde bleff wdsted. [131

Thorsdagen den 17. aprilis 1645.

Sidendis retten Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit i Aasumherit, Madtz Anderßen i Thorup och Seuerin Rasmußen, skriffuer.

|314r| Thorsdagen den 24. aprilis 1645 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten i heris fougdens forfald: Jep Perßen i Thorup [*afbrudt*].

Thingswindismend er: Jens Madtzen i Fraude, Anders Rasmußen, Hans Jbßen, Jens Hiereßen, Mons Perßen i Fraude, Hans Clemmidßen i Kierby, Søren Sørenßen i Fraude, Lars Claußen i Bierkom.

Den sag jmellem Jens Madtzens fuldmegtig och Anders Perßen i Dauinde er endnu thil i dag otte dage optagen. [132

Thingsteffner for Anders Perßen i Dauinde er Madtz [*udstreget:* Andersen] Hanßen och Lars Madtzen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag otte dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Madtz Anderßen i Thorup jmod winde. M [?] Anders Perßen wor windißbyrd begierendis |314v| at maatte stedis thil forhør, som wor Niels Rasmußen i Maarslev prestegaard, angaaende den gield Jens Madtzen hoß Anders Perßen fordrer. For:ne Niels Rasmusens winde wistes ey i dag thil stedis, mens sagen er i otte dage optagen. [133

Thingsteffner for Frerich Larsen i Bierkende paa welby. her Mogens Kaaßis wegne er Jøren Knudsen och Jens Andersen ibid.,

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag otte dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Lars Claußen i Bierkom jmod dom for 10 dlr. 2 mk., hand aff hans landgilde for 1641, 42, 43 och 44 med resterer. Formentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Lars Claußen møtte och gielden stendig wor. Bleff thilkiend at betalle jnden 15 dage eller epter diß forløb lide nam epter gieldsagers forordning. [134

Thingsteffner for Hans Hanßen, fougit paa Søegaard, paa Sonne Nielsens wegne hans wdschichede bud Hans Clemmidßen i Kierby er Per |315r| Andersen i Demestrup och Anders Nielßen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere, at de i dag fiortten dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet her Jørenß [!] Hanßen i Søby jmod dom. Sagen er i otte dage optagen. [135

Thorsdagen den 1. may 1645 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit [*afbrudt*].

Thingswindismend: Peder Knudßen i Offuerholle, Anders Jenßen i Fraude, Rasmus Jbßen, Hans Anderßen, Claus Jørenßen ibid., Per Jenßen i Dauinde, Olle Hanßen i Dauinde, Jacob Pederßen i Røninge, Niels Jenßen ibid.

Hans Hansen, fougit paa Søegaard, paa Sonne Nielsens wegne i Ottense thiltallit her Jøren Hansen i Søby for 42 dlr. 3 mk. 7 sk., wndtagen huis affbeuisis att were betald. Formentte |315v| hand burde betalle med diß anuentte eller lide nam, och dom begierit, saauelsom her Jøren thiltallet, for hand Sonne Nielßen ey epter skifftebreff daterit Søeby den 25. juny 1641 haffuer wnderholdet med nødtorfftig wnderholding paa thoe aars thid, huor wdoffuer for:ne Sonne Nielsen er weritt foraarsagit at jndlege sig i losement i kost i Ottense. Formentte, her Jørgen burde hannem aarligen thil for:ne sin kost 26 rdlr. at contentere med diß anuentte eller lide nam, och dom begierit.

Huor jmod at suare møtte Peder Hansen, her Jørens broder, och fremlagde her Jørens wnderschreffne forsett daterit Søeby prestegaard nest forleden 17. aprilis, bleff lest och paaschreffuen. Sagen er fremdellis i fiortten dage optagen. [136

Jacob Perßen i Røninge paa Niels Wogenberigs wegne liuste epter thoe kiør, en suarthielmit och en røe grimmit, som er klip

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

paa den |316r| wenstere side med Niels Persens merche, som nestforleden søndag epter midag paa Røninge march bleff bortte. [137

Epter welby. Hening Paauischis thienner Hans Madtzen hans begier bleff epterschr:ne mend, nemlig Hans Perßen i Thuing, Jep Rasmußen ibid., Rasmus Andersen, Per Pouelßen i Bierkom, Anders Hanßen i Thorup, Jep Perßen ibid., Ebbe Perßen och Jep Knudßen i Allerup wdmelt nestkomende onsdag otte dage at siune nogen skouspartter i Lodbiercket och Røeløffue, Allerup och Thorup gaarders skouffspartter, saa de i dag fiortten dage fra dem wil giffue beschreffuen. [137

Epter Hans Hansens paa Søegaard hans begier bleff Per Larsen i Lundbygaard, Knud Hanßen i Lundby, Knud Skiøtte i Løndeße och Anders |316v| Simenßen i Freltofft wdmelt at siune Søegaars mølle, saauit de paauisis, naar de faar afften warsel. [138

Den sag jmellem Madtz Andersen i Thorup paa Jens Madtzen i Bogense [hans wegne] och Anders Pederßen i Dauind er endnu thil i dag threj wger optagen. [139

Thorsdagen den 8. may 1645 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, herisfougit, Madtz Anderßen i Thorup [*afbrudt*].

Thingswindismend er: Rasmus Madtzen i Nederholle, Niels Olsen ibid., Rasmus Jørgenßen i Offuerholle, Jep Larßen, Peder Madtzen ibid., Søren Sørenßen i Fraude och Knud Sørenßen i Langkild.

Thingsteffner for Madtz Anderßen i Thorup paa Jens Nielßen i Grønholt hans wegne er Hans Jørenßen och Jep Hanßen [i] Allerup, de hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag fiortten dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet |317r| Knud Rasmußen i Allerup jmod første høring, thil i dag otte dage jmod anden høring och thil i dag 14 dage jmod threde høring och thil i dag threj wger jmod dellis beschriffuelße for hans faldtzmaall.

For:ne Madtz Andersen fremlagde et deels winde her aff thingit nestforleden 16. january wdsted, bleff lest och paaschreffuen, epter foregaaende dom her i lige maade nestforgangen 3. octobris wdsted, huor epter Madtz Andersen offuer Knud Rasmußen wor første høring for hans faldtzmaall begierendis. Knud

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Rasmußen i Allerup møtte och wed sin æd benegted aldrig at haffue sold aff for:ne biestarers frogtning wden for fembten march.

Madtz Andersen thilspurde Knud Rasmußen, om hand aarlig haffuer ladet aduare Jens Nielßen, naar bierne bleff optagen, huor thil Knud Rasmußen suarit, some aaringer lod hand hannem |317v| det wide, och somme aaringer skichet hand hannem jngen bud, dog forpligted sig jnden i dag otte dage Jens Nielsen at wille thilfris stille eller da at lide som i dag, och deellen wed magt at bliffue. Derfore domeren sagen epter Knud Rasmusens egen begiering wed magt melt. [140

Thingsteffner for Knud Sørenßen i Langkild er Morten Andersen i Killerup och Søren Christenßen i Langkild, de hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i onsdags otte dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Christen Hanßen i Fraude jmod dom, hannem thiltallit for siuff slette daller, thoe march, tholff skilling, hand hannem paa en hest schyldig er. Formentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit wnder nam. Nød 15 dags wurderings dom epter gieldsagers forordning. [141

Thingsteffner [for] Per Perßen i Ferisløff paa Hans Larsen ibid. hans wegne er Pouel Anderßen och |318r| Per Larsen sammestedtz, de hiemlit wed lige soren æd epter recessen, at de i gaar otte dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Anders Hanßen i Roldsted for halffsiuffuende march, hand paa sin egen och naaboers wegne for øl schyldig er. Formentte, hand burde betalle med diß anuente, och dom begierit. Hans Jørgenßen i Elinge møtte paa for:ne Anders Hansens wegne och berette, Anders for hannem sagt haffuer, at jnden i dag otte dage wille betalle. Bem:tte Hans Jørgensen loffuit Per Perßen for fordringen at wille skadißløßholde. Sagen er thil i dag otte dage optagen. [142

Thingsteffner for Per Galteberig paa welby. frue Jytte Bildtz wegne paa Ringstedgaard er Hans Knudsen i Perstrup och Niels Holgierßen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 14 dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Lars Andersen i Perstrup jmod dom, |318v| hannem thiltallit, for hand paasche dag nest forleden i Perstrup stach Madtz Perßen i Høyrup jnde thil Rasmus Hansens i Perstrup med en kniff. Formentte, hand

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

sinne bøder epter lougen burde wdrette eller lide nam, och dom begierit. Lars Andersen møtte, sagde sig med Madtz Persen at were forligt, saa hand jnted clager. Mentte sig derfore for welby. Jytte Bildtz thiltalle fri were. Per Rasmußen formentte som thilforne, Lars Andersen burde welby. Jytte Bild, saa som hosbundens bøder er berettigit, burde [!] epter lougen betalle, och som før dom begierit. Sagen er i threj wger optagen. [143

Madtz Anderßen i Thorup sidendis i heris fougdens sted i denne sag i dommersted. Thingsteffner for Madtz Andersen i Høyby paa sin egne och broder børens wegne er Jep Hansen i Allerup och Jøren Larsen i Høybye, de hiemlit wed |319r| lige soren æd, at de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Marckur Nielsen i Nere jmod dom, hannem thiltallit, for hand er jnddraget i s. Hans Andersens boe i Nere, som wschifft er, och sig befatted, med huis i boen fanttis, hen wed en fem wgers thid, eptersom at Madtz paa børnens wegne och Niels Wogenberig paa hosbundens wegne haffuer ladet godtzit registere och wurdere, och iche hand haffuer ladet boens formue deelle och skiffte wdj thuende aff børnens neste slegt och frender, en paa færne och en paa mørne side, saa at gielden først kunde haffue bleffuen betald aff fellis boe, som loug och rett thilholder, och siden det øffrige, som i boen fanttis, skifftis moderen och børnen jmellem, som wor allernaadigste heris och kongis recess, anden bog i det 26. [!] capitel omformelder, epterdj att boen fanttis langt bedere |319v| end thil gielden at betalle med. Epter saadan forberørtte leylighed formentte, at der som nogit kand befindis at were forøgt eller i andre maader bortkommend, siden registeringen skede, wden huis thil nødtørfftig øl och mad er forterit, da mentte, Markur der thil burde at suare och holde børnene saauelsom Mas Andersen som werge saauel och creditorerne wden schade, huor paa dom begierttis. Der hoß aduarit Markur Nielsen, at hand nestkommende mandag will møde i boen och med hannem holde rigtig skiffte paa børnens wegne. Sagen er i fiortten dage optagen. [144

Heris fougden selff i dommersted. For:ne thingsteffner hiemlit wed lige soren æd, att de i dag otte dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Berette Hans i Nere med hindis børen, nemlig Rasmus, Lars, Per Hansønner, Johane, Anne och Maren Hans-

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

dotter ibid., en huer med sin lauguerge, jmod dom att suare Steffen |320r| Larsen i Høybye, Anders Larsen ibid., saa och Jep Larsen i Fraude; saa nu thiltallit Steffen Larßen for:ne arffuinger paa sin egne wegene for thj dlr., paa sin broder Anders Larsens wegne for thiuge och otte daller, Jep Larsen i lige maade dem thiltallit for halffniende daller, saa och en kiste och en kiedel, den s. mand Hans Anderßen dem haffuer skyldig werit och ellers i gaarden er beholden. Formentte, de burde betalle med diß anuentte och godsit fra dem leffuere eller derfore lide nam, och dom begierit. Nød dom epter irettesettelserne och gieldsagers forordning. [145

Epter Lauris Frandsen paa Fraudegaard hans begiering bleff epterschr:ne Rasmus Anderßen i Bierkom, Anders Hansen i Thorup, Anders Madtzen i Kierby och Rasmus Braad i Fraude wdmelt at siune welby. Christian Daas bønder och thienner, thil Fraudegaard ligendis er, deris gaarde och husis brøstfeldighed paa themer, thag, |320v| leer, døre, loffte, bagoffne och jldsted, aldellis jndted wndertagendis, dißligeste at erfare, om di haffuer lagt homle kuller, satt piller och ømper, jtem saad hampfrøe epter recessen, och derom nestkommende løffuerdag otte dage paa aastederne att møde, och det siden, naar paa fordris, som de agter at forsuare, fra dem giffue beschreffuen. [146

Fredagen den 16. may 1645 paa Aasumheridtzting.

Sidendis retten: Madtz Andersen i Høyby, heris fougit, Madtz Andersen i Thorup och Søren Rasmusen, skriffuer.

Thingswindismend er: Olle Olsen i Aasum, Steffen Larsen ibid. [*afbrudt*].

Alle sager, saauit som thil i dag er optagen, er endnu fremdellis thil paa thorsdag 8 dage forfløtt.

[a-]Thorsdagen dend 22. may 1645.

[*Åben plads til herredsfoged m. fl.*]

|321r| Tings widnes mend: Anders Pederßen i Aasum, Niels Nielßenn, Rasmus Hanßen, Rasmus Clemmeßen, Anders Rasmußen sammestedz, Madtz Anderßen i Nerre, Olluff Jenßen i Lumbye och Lauris Claußen i Birchum.[-a]

[a-a] *Er ikke skrevet med Søren Lund Rasmussens hånd.*

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Thorsdagen den 29. may paa Aasumheridtzting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Peder Frandsen i Seden och Jørgen Perßen [*for udstreget:* Frandtzen] ibid., Madtz Anderßen i Thorup.

Thingswindismend er: Jesper Madtzen i Thorup, Hans Hanßen i Seden, Bertel Hanßen, Anders Perßen, Niels Anderßen, den anden Anders Perßen, Lars Nielßen, alle ibid., Lars Claußen i Bierkom.

Thingsteffner for Hans Hanßen, fougit paa Søegaard, hans wdschickede bud Jens Hanßen i Øxendrup er Per Jenßen och Hans Olsen i Dauinde, de hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de med fulde fiortten dagis warsel thil i dag haffuer hidkaldet Anders Hanßen i Kapedrup jmod dom, siuns-|321v| -mendtz wdmel[el]se och nestkomende thorsdag at møde paa aasteden i Kierbye och same dag her thil thingit at møde jmod siunsmendtz frasiggelse, thingswindis beschriffuelse. For:ne Jens Hansen bem:tt Anders Hanßen thiltallit, for hand er dragen aff den gaard i Kierby och den ey louglig opsagt haffuer; formentte, hand der fore burde staa thil rette eller lide deelle. Sagen er i fiortten dage optagen.

Markur Rasmußen i Dauinde, Rasmus Perßen, Anders Perßen, Jørgen Perßen, Per Hanßen, Jep Hanßen, Olle Anderßen, Anders Anderßen, alle ibid., bleff wdmelt epter Jens Hansens begiering for:ne gaard at siune, som de agter att forsuare. [147

Eptersom thuistighed jmellem s. Hans Hanßens arffuinger, som bode och døde i Bundegaarden i Høyby, er jndfalden, saa haffuer arffuingerne sagen paa dannemend betrod och woldgiffuen, nemlig Hans Bendtzen i Høyby, werge paa |322r| s. Hans Hansens wmyndige børens ⟨deris⟩ wegne, thilbetrod Madtz Anderßen i Thorup, Jesper Madtzen i Thorup paa sin egne, huustrues Bodel Hansdotters och hindis sødschens wegne thilbetrod Jffuer Anderßen i Nonneboe, Hans Hanßen i Bundegaarden thilbetrod bem:tte Jffuer Anderßen och Madtz Anderßen, Apelonne Pedersdotter paa hindis egne wegne, Søren Persen i Aarsleff thilbetrod Hinrich Sørenßen i Kierteminde och Erich Jenßen i Roldstedgaard, huilcke for:ne fire mend i alt schal magt haffue parterne i wenlighed att foræne eller och wed endelig dom att

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

adschelle, och huiß de i saa maade forrettendis worder, skal aff partterne were wpaatald i alle maader, och her om att møde i morgen otte dage i Bundegaarden i Høybye. Her epter thingswinde bleff wdsted. [148

|322v| Epter Anders Persen i Røgerup hans begiering paa Per Jørgensen ibid. hans wegne och egne wegne bleff Peder Christensen i Aasum, Pouel Hanßen Reff, Hans Kore i Rogelund, Jens [*udstreget* Jørge . . .] Hanßen Reff ibid. wdmelt at siune deris gaarders grund, och det nestkommende mandag at forette, som de her i dag otte dage wil forsuarligen wil [!] giffue fra dem beschreffuen. [149

Epterschr:ne skrifftlig forhandling bleff fremlagt och lyde, som følger: eptersom wløckelig thilfald skeed er, at Jacob Carelsens stiffsøn Madtz Rasmußen haffuer wforuarendis skut Clare Jacobsens mand Jacob Rolff, at hand deroffuer haffuer thaget sin død, da ere wi med huer andre forenit, at ingen epter denne dag der paa skal klage och kiere, det were sig woris børen, slegt och wenner och |323r| altt epterkommer, och der med wenlig och wel forligt i alle maader, och hannem thil Aasumheris [thing] paa thorsdag førstkommendis giffue mandraberen och alle sinne for oß och alle wores thrøg och fri forsichring for feide, mandrab och all eptertalle for føde och wføde och fuld mandboed i alle maader. Thil windißbyrd haffuer jeg Simmen Pouel paa min quindis wegne dette med min egen haand wnderschreffuit och fuldmagt giffuer Søren Rasmußen Lund, thing schriffuer thil Aasum heris thing, her epter thingswinde att giffue thill mandraberen, eller huem dette begierer, lige som jeg selffuer thilstede ⟨kunde⟩ werre, wenligen ombedet erlig och welforstandige mend Hans Christenßen, ridefougit paa Ottensegaard, och Mads Hansen, tholder i Ottense, med mig thil witterlighed att wnderschriffue, actum Ottensegaard |323v| den 17. may 1645 Simen Poull egen handt, Hans Christenßen ehd., Madtz Hanßen m. propria, huor epter for:ne Søren Rasmußen ragte Jacob Carelßen sin hand, och eptersom bem:tt er, gaff hannem paa mandraberens wegne thingswinde beschreffuen, som wdsted bleff. [150

Eyller Sørenßen, fougit paa Brangstrup, wed hans wdschickede bud Jørgen Michelßen i Løndeße gaff last och clage offuer ald wlouglig seed, som er saad paa sin hosbundtz grund i Aasum-

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

herit, saa och ald wlouglig skouffhug, engslett, affførsel och thoreschiør. [151

Eptersom den sag jmellem Hans Hanßen, fougit paa Søegaard, paa Sonne Nielsens wegne och her Jøren i Søby thil i dag er optagen, saa wor Hans Hansen wed sit wdschichede bud Jens Hansen i Øxsendrup nu endelig dom begierendis. Bleff paakiendt, at det pund |324r| rugs billig werd saauelsom de 24 dlr. i Sonnis fordring bør korttis, och her Jøren pligtig were resten aff Sonnis patrimonio sampt billig kostpeng att betalle epter skifftebreffu[i]s bemelding eller epter fembten dagis forløb lide nam i hans boe och godtz epter gieldsagers ⟨forordning⟩, belangende de 9 dlr., her Jøren foregiffuer, Sonne paa sin moders kaabe londt haffuer, da epterdj hun selff den stendig er Sonne thil kleder att haffue forærit, wiste dommeren Sonne Nielßen ey der fore nogen quittering paa sin fordring at thilfinde.

Thingswinde epter bem:tte skifftebreff bleff wdsted. [152

Thorsdagen den 5. juny paa Aasumheritdtzting.

Sidendis retten i heris fougdens forfald: Madtz Anderßen i Thorup, Lauridtz Frandßen paa Fraudegaar.

Thingswindismend: Knud Rasmußen i Seden, Hans Rasmußen, Madtz Nielßen, Jens Nielßen, Per Larßen ibid., Jens Knudßen i Allerup, Knud Anderßen i Thorup, Hans Jenßen i Nere.

|324v| Eyller Sørenßen paa Brangstrup wed Jørgen Mickelßen i Løndeße i dag andet thing epter som i dag otte dage gaff clage angaaende wlouglig skouffhug, thoreschiør, sed och engs affførsel. [153

Welby. Hening Walckendorffs hand epter rigens marsis missiue bleff lest och paascheffuen, huor wdinden landtzens soldatter strengelig er befallit sig huer thil deris compagni wnder huer deris captein skal strax jndstille. [154

Thingsteffner for Lars Frandtzen paa Fraudegaard paa sin hosbondtz wegne er Niels Madtzen och Hans Anderßen Bøcker [*eller:* Bøeker] i Fraude, de hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i gaar otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Søren Sørenßen i Fraude jmod dom, winder och huiß kand foregiffuis, dißligeste Rasmus Jbßen i Fraude, Jøren Anderßen, Claus Jørgenßen, Anders Perßen, |325r| Jens Madtzen,

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Hans, som thien Jøren Anderßen ibid., huer for deris sandhed att winde. Da fremstod [Rasmus] Jbsen i Fraude, want wed æd med opragt fingere, at nu threde pindtz dag sidst forleden hørde hand, at Søren Sørenßen gich paa Fraude gade, huet och skreg, dog icke hørde, hand nogen thiltallit. Jørgen Anderßen want i alle maade, lige som Rasmus Jbßen før wundet haffuer.

Claus Jørenßen i Fraude want, at Søren Sørenßen i Fraude for:ne thid wden for Rasmus Larsens led i Fraude huet och skreg, kaldet Heluig Rasmus en hore, och da sagde hun, Søren skulle bliffue en skiellm, jndtil hand hinde horestøcher offuer beuiste, mens Søren wor druchen. Anders Persen i Fraude want, lige som Rasmus Jbßen før wundet haffuer. Jens Madtzen want, lige som Rasmus Jbsen før wundet. Sagen med thiltallen i 14 dag optagen. [155

|325v| Thingsteffner for Anders Pederßen den wnge i Røgerup och Per Jørenßen ibid. er Hans Jørenßen och Niels Dinneßen sammestedtz, de hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag 14 fiortten [!] dage fra Ottensegaard thil i dag haffuer hidkaldet Hening Valchendorff och hans fuldmegtig jmod windißbyrd och siunsmendtz frasigelse. Dißligeste i dag 8 dage thil i dag haffuer hidkaldet Lars Anderßen i Røgerup, Anders Perßen den eldere ibid., Henrich Nielßen i Lauindtzgaarde, Thommis Madtzen ibid.

Da fremstod Thommis Madtzen i Lauindtzgaarde, want wed æd med opragt fingere, at Anders Perßen och ⟨Per⟩ Jørenßen i Røgerup i Ryet bege haffuer iche mere grund, en Thommis allenne haffuer, och lige saa udj Lunden saauelsom i Hesthaugen, dißlige i ennemerchene och haugerne, saa och i Holsted mose, och huor de haffuer skoumaall, haffuer de jcke wden halfft huer jmod Thomis; wdj |326r| Langeschouff haffuer Anders Perßen och Per Jørenßen huer lige saa megit som Thommis och hans naaboer.

Henrich Nielßen, Lars Anderßen och Anders Perßen en epter anden want i alle maade, lige som Thommis Madtzen før wundet haffuer, huor paa en huer bad dem saa sant Gud thilhielpe. Dernest fremstod Per Christenßen i Aasum, Pouel Hanßen ibid., Hans Anderßen och Jens Hanßen i Rogelund, och samptlig be-

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

rette, at de epter wdmelling i dag otte dage er werit paa for:ne Anders Persen och Per Jørenßen i Røgerup der[i]s gaars grunde. Da kand de ey andet grandsche och forfare, end der kand saas fire thønder korn thil huer gaard i huer march, den enne bøde paa den anden, huor epter thingswinde bleff wdsted. [156

|326v| Thingsteffner for Lars Pouelßen paa sin gunstig hosbundtz wegne jomfrue Dorette Da[a] er Jb Andersen och Jb Rasmußen i Thorup, de hiemlit wed lige soren æd, at de med fulde otte dagis warsel thil i dag haffuer hidkaldett Hans Larßen i Allerup, Jens Knudßen, Knud Rasmußen ibid. jmod dom. Lars Pouelßen thiltallit Jens Knudßen och Hans Larßen, for de ey i thide deris landgild haffuer betald. Formentte, de burde deris gaars feste haffue forbrut; och Knud Rasmußen for $4^1/_2$ dlr. 4 sch. oldengild och brendpeng, hand med resterer. Formentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Knud Rasmußen møtte och thiltallen stendig wor. Nød offuer hannem 15 dags wurderings dom epter gieldsagers forordning. Den anden sag er i 4 wger optagen, eptersom de loffuit Lars Pouelßen at wille thilfredtzstille. [157

|327r| Thorsdagen den 12. junj 1645 paa Aasumheridtzting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Madtz Andersen i Thorup och Seuerin Rasmußen, skriffuer.

Thingswindismend er: Lars Christenßen i Bollerup, Hans Hanßen ibid., Rasmus Rasmußen, Hans Olsen, Madtz Bertelßen ibid., Hans Andersen i Rogelund, Anders Anderßen, Jens Hanßen ibid.

Jørgen Michelßen i Løndese paa Eyller Sørensens wegne paa Brangstrup i dag threde thing eptersom thilfor:ne [!] claget angaaende wdlouglig skouffhug, seed, thoreschiør, engslet och affførsel. [158

Peder Anderßen, lafougit paa Sanderumgaard, paa Hans Hansen fougit paa Søegaars ⟨wegne⟩ i rette fordrit siunsmend, som fremstod, nemlig Anders Perßen i Dauinde, Markur Rasmußen, Per Hanßen, Anders Anderßen, Olle Andersen, Jep Hanßen, Jørgen Perßen, Rasmus |327v| Perßen ibid., samptlig for retten fremstod och berette, at de epter wdmelling haffuer siunit den

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

gaard i Kierby, Anders Hanßen jbode, da findis den brøstfeldig, saa den ey wnder førgetiuge och femb daller kand forferdigis, huilcket de for jt fuld siun affsagde.

Anders Hanßen, nu boendis i Kapedrup, møtte i rette, sagde sig ey paa for:ne gaard wden sexsaars thid ⟨at haffue boet⟩, diß-midler thit och offte er werit ⟨begierendis⟩ themmer thil gaarden ⟨med⟩ at forferdige begierendis [!], dog jndted haffuer bekomit, thil med haffuer saad rug i jorden och indted der fore haffuer bekomit. Mentte, hand ey pligtig er for:ne gaardfelding at betalle.

Per Andersen mentte, grøden jndted siunit wedkomer. Per Andersen mentte, Anders Hansen pligtig er for:ne gaardfelding att betalle med diß anuentte eller lide nam, och ellers epter forige beschylding dom |328r| begierit. Anders Hanßen begierit, sagen i 14 dage optages maatte. Sagen er thil for:ne thid optagen. [159

Thingsteffner for Madtz Andersen i Thorup paa Jens Madtzen i Bogense hans wegne er Thommis Madtzen och Hinrich Nielsen i Lauindtzgaare, de hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hid-kaldet Anders Perßen i Dauinde jmod dom, hannem thiltallit for $20^{1}/_{2}$ dlr., s. Hening Jenßen i Dauinde hannem haffuer skyldig werit, huor fore Anders Pedersen paa skiffte, som berettis, wdleg thil gielden ⟨bekom⟩. Formentte, hand burde betalle med diß anuentte med rentte eller lide nam epter Jens Madtzens egen haand, lest och paaschreffuen bleff.

Anders Perßen møtte och sagde, at ⟨Jens Madtzen aff⟩ Hening Jensen paa |328v| fordringen en koe at haffue opbaarit, som Karen s. Jørgen Skriffuers annamit i Ottense, saa och selff 2 hal ottinger smør at haffue annamit, nemlig bem:tt Jens Madtzen. Madtz Andersen mentte, at eptersom Anders Persen her thilforne for retten haffuer stendig werit for resten aff fordringen paa skiffte wdleg at haffue bekomit, och sagen thilforne thil siette wgis dag er optagen, da Anders Perßen sig ey louglig haffuer er-klerit. Mentte derfore wden widere ophold dom att nyde. Anders Perßen bleff thilkiend fordringen jnden 15 dage at betalle eller derfore med diß billig anuentte lide nam, wndtagen huis hand her forinden louglig aff beuiser at haffue betald. [160

Welby. Jytte Bildtz sag er endnu med Lars Anderßen i Per-strup thil i otte dag optagen. [161

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

|329r| Thorsdagen den 19. juny 1645 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Madtz Anderßen i Thorup och Seuerin Rasmußen, skriffuer.

Thingswindismend er: Thommis Madtzen i Lauindtzgaarde, Madtz Hanßen i Kapedrup, Niels Nielßen Smed i Kierby, Rasmus Nielßen i Høybye, Hans Hiort i Løndeße, Simmen Anderßen, Knud Madtzen och Peder Rasmußen ibid.

Thingsteffner for Eyller Sørenßen paa Brangstrup hans wdschickede bud Jørgen Michelßen i Løndeße er Hans Hanßen i Løndeße och Jørgen Anderßen ibid., de hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag fiortten dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Peder Galteberig i Nere for 8 schep rug 2 rdlr., for en thønd biug 10 mk.; Rasmus Hanßen i Høyby for oldengield 28 sch.; Niels Anderßen |329v| sammestedtz for oldengield och brend peng 2 mk. 4 sch.; Hans Jbsen ibid. oldengield 1 dlr.; Knud Rasmußen i Allerup for $^1/_2$ schep biug 10 sch.; Niels Brylle i Løndese for $7^1/_2$ dlr. 6 sch., de med resterer och skyldig er anno 1644. Formentte, de burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning, epterdj jngen gienmelle er møtt. [162

Thingsteffner for for:ne Eyller Sørensens bud er Rasmus Bertelßen och Niels Jørgenßen i Lundby, de hiemlit wed æd med opraagt fingere epter recessen, at de i dag 8 dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Peder Lauridtzen i Lundbygaard for oldengield for 1641 en daller, resterer paa thoe pund thinde rugh 1 dlr. i 1644, rester thindegryn 1 schep 3 mk. Formente, hand burde betalle med diß anuentte eller lide nam. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning. [163

|330r| Thingsteffner for forschr:ne Eyller Sørenßens bud er Rasmus Bertelßen och Niels Jørgenßen i Lyndby, de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Niels Jenßen i Lyndese, Espen Jørenßen, Thommis Møller i Brangstrup mølle, Niels Hanßen ibid., Hans Hiort, Knud Skiøt, hans søn Hans Knudßen, Hans Thommeßen, Christen Hanßen, Rasmus Hanßen, Erich Hanßen, Hans Erichsen, Pouel Anderßen jbid., Peder Lauridtzen i Lundbygaard och hans sønner Madtz och Hans Pedersønner, Jøren Christenßen i Freltofft och Hans Fischer i Løndeße jmod dom for wlouglig sed, de

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

baa[!] Brangstrup gaards jorder skal haffue saad. Formentte, [*udstreget:* de burde] seden bør at følge den, grunden eyer [*rettet fra:* eller?], epter lougen anden bogs 72. capitel, Brangstrup, och dom begierit, epter som her threj thing thil forne er paakierit. Sagen er i 14 dage optagen. [164

|330v| Thorsdagen den 26. juny paa Aasumheridtzting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Madtz Anderßen i Thorup [*afbrudt*].

Thingswindismend er: Lauridtz Simmenßen i Kierbygaard, Per Rasmußen i Kierby, Michel Hanßen, Jens Rasmußen, Madtz Rasmußen, Hans Perßen ibid., Thommis Madtzen i Lauindtzgaarde, Anders Perßen i Røgerup.

Thingsteffner for Knud Sørenßen Ploug i Langkild er Jøren Jbsen i Langkild och Morten Anderßen i Killerup, de hiemlit wed soren æd epter recessen, at de i dag 8 dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Rasmus Clemmidßen i Aasum jmod dom, hannem thiltallit for fiortten schepper haffre, hand hoß hannem haffuer jndlagt, och for:ne Rasmus nu forbrugt haffuer. Formeentte, hand burde hannem den at betalle eller for diß werd lide nam, och dom begierit. Sagen er med Knudtz beuilling i otte dage optagen. [165

|331r| Thingsteffner for Hans Jørenßen i Røgerup er Hans Andersen, Olle Claußen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Henrich Nielßen i Lauindtzgaare jmod dom, hannem thiltallit for 6 mk., hand hannem skyldig er. Formentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Sagen er med Hans Jørenßens thilladelse i 8 dage optagen. [166

Thingsteffner for Michel Hanßen i Hauindrup paa welby. Jffuer Windtz wegne er Madtz Olsen och Lars Jørensen i Tharup, de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 14 dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Hans Larsen Møller i Nere mølle, Lars Smed i Nere, Olle Perßen, Steffen Larsen ibid., Simen Persen i Rolsted, samptlig jmod wlouglig seds affførsels forbud, som de paa Madtz Persens jord saad haffuer, och Madtz Perßen i Nere, om hand her thil wil suare. Her epter thingswinde bleff wdsted. [167

Thingsteffner for Jens Madtzen i Hauendrup er Hans Anderßen

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

i Fraude och Rasmus Larßen ibid., de hiemlit |331v| wed soren æd epter recessen, at de i gaar fiortten dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Michel Hansen i Fraude for sin sandhed at winde och [*udstreget*: i dag] Jens Perßen paa Hellerup jmod winde, och fremlagdis jt thingswinde aff Winding heris thing den 12. octobris 1636 wdsted, Michel Hansen och sin stiffader Jens Madtzen opretted er, anlangende hand Jens Madtzen och hans huustrue deris husuerelse och anden epter thingswindiß widere jndhold deris liffs thid forundt haffuer.

Saa møtte Michel Hanßen i rette och samme thingswinde i alle maade stendig wor; Jens Pedersen Krag møtte och suarit, at huis for:ne thingswinde i saa maade jndeholder, som er deris wedteg[t ?], er hand jndted stendig, mens er sit egit raadigt, eptersom hand der paa haffuer fuldkommen skiøde aff Michel Hansen bekomit. Thilmed dersom Jens Madtzen eller Michel Hansen haffuer hannem nogit att thiltalle, da at søge hannem thil sit werne ting, huor epter thingswinde bleff wdsted. [168

|332r| Thingsteffner for Lars Hanßen i Hospitallit paa Anders Pedersen och Peder Jørgenßen i Rogerup deris wegne er Hans Jørenßen och Niels Dinneßen ibid., de hiemlit wed æd epter recessen, at de i dag 14 dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet welby. Hening Valchendorff paa Ottensegaard och hans fuldmegtig, eptersom de Clemmid Portener wedtalde, jmod dom, saa nu i rette lagde Lars Hanßen jt thingswinde her aff thingit nestforleden 5. juny wdsted, huor epter Lars Hansen satte i rette, at eptersom med windißbyrd och siunsmendtz affsigt beuisis, for:ne Anders Perßen och Per Jørgenßen jcke haffuer widere end ⟨huer⟩ halff brug jmod deris naaboer, mentte der fore, de ey burde wden halff skat w[d]rette, och der paa dom begierit. Sagen er i fiortten dage optagen. [169

Jørgen Jenßen i Fraude melt for kald. [170

|332v| Thingsteffner for lensmandens fuldmegtig er Hans Jørenßen i Allerup och Jep Hanßen ibid., de hiemlit wed soren æd, at de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet alle Brangstrup thienner i Løndese, for de Anders Rasmußen i Løndese it pant fra pantted haffuer. Knud Madßen i Løndese mentte, sin hosbundtz fougit burde her jmod were kaldet. Sagen er i 14 dage optagen. [171

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Woris gunstig welby. her lensmandtz befalling pa[a] ko. may:s wegne, angaaende bawenerne strax aff bønderne skulle ferdig giøreris [!] offuer ald Ottensegaars lehn och god wagt der hos holdis wnder høyeste straff, bleff lest och paaschreffuen dat. Ottensegaard 14. juny 1645 wnder welbem:tte gode mandtz egen haand epter dens widere bemelding. [172

Welby. her Anders Bildes sampt her Mogens Kaas deris missiue welby. Hening Valchendorff thilschreffuen, anlangende heste at skulle thil røstwognen wdgiøris och ellers om spade, hache, øxser, |333r| skouffle och hiuffuelbører at skulle leffueris, bleff lest och paaschreffuen daterit Ottense 10. juny 1645. [173

Forbem:tte woris her lensmandtz befalling, at soldatterne, som sig fra Morten Lyderuolts compagni absenteret haffuer, dem sig wnder liffs straff skulle jndstille, och bønderne dem at skulle wnderholle saauel som w. Chasper Dues søldatter, epter des widere bemelding, bleff lest och paaschreffuen. [174

Thorsdagen den 3. july 1645 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Madtz Anderßen i Thorup och Seuerin Lund, skriffuer.

Thingswindismend: Lars Jørenßen i Røninge, Peder Moenßen, Olle Christenßen ibid., Lars Anderßen i Røgerup, Hans Jørenßen, Anders Pederßen den eldere ibid., Anders Hanßen i Thorup, Morten Hanßen ibid.

Ko. may. woris allernaadig:tte ⟨heris⟩ breff, anlangende en i kierkerne skulle omgaa dem, som soffue, at skulle sla[a] dem paa hodit. [175

|333v| Lars Pouelßen paa Pughollom hans sag med Jens Knudßen i Allerup och Jens Knudßen [*fejl for:* Hans Larsen] er endnu til i dag 14 dag optagen. [176

Eptersom Madtz Anderßen i Thorup wor dom begierendis epter her Christen i Løndese hans forsettis jndhold, bleff lest och paaschreffuen, saa møtte Hans Hiort och paa sinne naabors wegne i Lønde[se] begieritt, sagen i otte dage att maatte opstaa, saa wille hand saauelsom de andre presten thilfris stille her forinden. [177

Thingsteffner for Jacob Perßen i Røninge paa Niels Wogenberigs wegne er Per Nielßen och Hans Nielßen i Røninge, de

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

hiemlit wed soren æd, at dj i dag 14 dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Rasmus Hanßen paa Søegaard och Hans Anderßen i Langeschouff for deris sandhed at winde, och Madtz Hanßen i Kapedrup jmod winde. Da epter at æden bleff winderne forholt, fremstod Hans Anderßen i Langeschouff, want wed æd med opragt fingere, at nu i mandags wor threj wger, da saa hand, at Madtz Hanßen i Kapedrup kom kiørendis aff Pouel Christens[ens] maall i Røninge Hesthauge, mens jcke hand |334r| saa, huor hand lasit weden, som wor it laß, widere wiste hand derom ⟨ey⟩ at winde. [178

Thingsteffner for Madtz Anderßen i Thorup paa Hans Christenßen Bagers wegne i Ottense er Rasmus Larsen och Moens Perßen i Fraude, de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Rasmus Jbßen i Fraude jmod dom, hannem thiltallit for 2 dlr., hand for:ne Hans Christenßen skyldig er. Formentte, hand burde betalle med diß anuentte, och domb [be]gierit. Nød 15 dag wurderings dom epter gieldsagers forordning. [179

Eyller Sørensens sag paa Brangstrup epter forige irettesettelse er endnu i 14 dage optagen. [180

Thingsteffner for Hans Hanßen i Roldsted mølle er Madtz Madtzen i Roldsted och Christopher Sørenßen ibid., de hiemlit wed lige soren æd, at de i dag 8 dage nest forleden thil i dag haffuer hidkaldet Niels Perßen i Roldsted och hans quinde Maren Niels med sin lauguerge jmod winde, sampt Mette Jensdotter i Roldsted, |334v| Karen Christensdotter, Anne Ollisdotter ibid., en huer med sin lauguerge, for deris sandhed at winde. Da epter at eden winderne bleff forholt, fremstod Mette Jensdotter i Roldsted, want wed æd med opragt fingere, at nu i thisdags otte dage i Roldsted Koehauge hørde hun, at Maren Niels skieldet Maren Hans Møllers baade for en hore och en thiuff. [*Udstreget:* Mar..] Karen Christensdotter och Anne Olisdotter en epter anden want wed lige soren æd, lige som Mette Jensdotter for wundet haffuer, huor paa en huer for:ne winder bad dem saa sant Gud thilhielpe, huor epter thingswinde bleff wdsted. [181

Rasmus Hansen paa Røninge Søegaard fremstod [oc want] wed soren æd, at i mandags wor threj wger, saa hand, at Madtz Hanßen i Kapedrup lasit jt laß wed i Røninge Koehauge [!] Hest-

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

hauge paa Pouel Christensens maall i Røninge, huor paa hand bad sig saa sant Gud thilhielpe. Jacob Perßen i Rønninge paa Niels Pedersen Wogenberigs wegne epter dette saauelsom epter Hans Andersen [i] Langschou deris winde bleff wdsted things-winde. [182

|335r| Rasmus Andersen i Bierkom paa sin egne och naabors wegne thilbød Hans Lunde i Fraude sit kre, de j deris bag end i mosen haffuer optagen, som haffuer giort dem skade paa deris greß, om hand det wille løße. Hans Lunde møtte, sagde sig kren ey at wille løße, dog erbød sig at wille betalle, huiß skade kand befindis aff hans kre att were giort.

Niels Larsen i Thorup, Jep Perßen, Knud Andersen och Morten Hanßen ibid. epter partternis begiering bleff wdmelt huis skade at were giort att siune, saa och besigte, om gierdene paa de omtuistende er wed magt eller iche, som de agter at forsuare, och i moren at møde paa aastedet. [183

Hans Lunde i Fraude gaff last och klage offuer jt led, som staar jmellem Fraude wad och Bierkom bymarch, formedelst der jngen det wogter, liuste der fore, for huis lougmaall eptermeldis kand. [184

Hans Lunde meltt for kald. [184a

Bleff fremlagt her jndførtte skrifftlig forhandling, lyde som følger: anno 1645 den 2. july wore wi epterschr:ne Peder |335v| Galteberig i Nere, Hinrich Sørenßen, borger udj Kierteminde, Madtz Andersen i Høyby, heris fougit i Aasumherit, och Madtz Anderßen i Thorup offuer it wenlig forhandling jmellem Hans Hansens første kul børen, nemlig Jep Hansen, Hans Hanßen, Peder Hanßen, Karen Hansdotter och Boel Hansdotter, och den sidste kuld børen, nemlig Peder Hansen, Christopher Hansen och Ellen [!] Hansdotter, om ald huis arffue di første kuld børen epter deris s. moder, saauelsom den sidste kuld børn med di første epter deris s. fader alle kunde lade och thilfalde udj den eyendoms bundegaard, deris fædernegaard udj Høyby, den haffuer dj første børen aff deris møderne lod jt halfft hundred sdlr. udj for:ne gaard, som er kommit dennem alle i deris federne arffue thil jeffnit, och er dj threj sidste børen med huer andre forænit, at deris søster skal gaa i lige skiffte med dennem, och thilkommer en huer aff dennem thiuge och siuff sdlr. 5 sch., som deris halffue

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

broder Hans Hanßen, som nu besider deris federnegaard, thil en huer skal lege fra sig och haffue loffuit dennem skadißløs |336r| att betalle, och dermed ere di wenligen och wel forligte, och dit skiffte breff, som dennem er gangen jmellem, skal were døt och magtißløs, saauitt egendommen belanger, och icke mere agtes eller ansees, end som det wgiort wor. Och for:ne Hans Hanßen skal beside och beholde Bondegaarden epter hans skiøders jndhold, och skal for:ne Hans Hanßen giffue Else Hansdotter sinne penge jnden 14 dage, och Peder Hansen loffuer, at hans penge maa staa hoß for:ne hans broder Hans Hanßen thil denne aars dag førstkommendiß, dog dennem epter lougen att forentte.

Disligeste loffuer Hans Bendtzen i Høyby, som er Christopher Hansens rette werge, at hans penge maa och staa hoß for:ne Hans Hanßen hans broder, jndtil hand bliffuer hans atten wintter, dog dennem epter lougen at forrentte. Och stod Jep Hanßen, Hans Hansen i Høyby, Jøren Larsen i Nere paa sin quinde Karen Hansdotters wegne och Jesper Madtzen i Thorup paa sin høstrue Bodel [*udstreget*: Niels] Hansdotter hindis wegne, Søren Perßen i Aarsleff paa sin hostrue |336v| Else Hansdotter hindis wegne och Per Hanßen, thiennendiß i Høyby, och Hans Hansen Bendtzen i Høyby, som er [*udstreget:* werge] Christopher Hansens rette werge, med huer andre thil wedermaals thing och for:ne skrifftlig forhandling, eptersom bem:tt i alle maade, fuldburdet och sambtøchte. Her epter thingswinde bleff wdsted. [185

Thorsdagen den 10. july 1645 paa Aasumheris thing.

Sidendis retten [*udstreget:* paa] wdj heris fougdens forfald: Madtz Anderßen i Thorup, Anders Perßen den wnge i Rogerup och Søren Rasmußen, skriffuer.

Thingswindismend er: Hans Hanßen den wnge i Høyby, Jesper Madtzen i Thorup, Knud Hanßen i Røninge, Jep Hanßen i Allerup, Christen Hanßen i Oure, Peder Jørenßen i Rogerup och Niels Hanßen i Røninge.

Alle sager, saauit thil i dag er forflott, er endnu thil i dag [*afbrudt*].

|337r| Thorsdagen den 17. july paa Aasumheridtzting.

Sidendis retten: Madtz Anderßen i Høyby, heris fougit, Madtz Andersen i Thorup och Søren Rasmußen, skriffuer.

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Thingswindismend: Otte Hanßen i Røninge, Lars Rasmußen, Rasmus Knudßen, Jørgen Gregersen ibid., Per Rasmußen i Løndeße, Jesper Madtzen i Thorup, Jørgen Michelßen i Løndeße.

Thingsteffner for Per Perßen i Ferisløff paa sin welby. hosbundtz thienner Hans Hanßen i Roldsted mølle [hans wegne] er Frans Andersen och Per Nielsen i Ferisløff, de hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag otte dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Erich Jensen i Roldstedgaard jmod clages beschriffuelse, saa och suare jmod huiß widere lougmaall hannem beschyldis kand. Saa bleff fremlagt en Hans Hansen Møller i Roldsted mølle hans clage, huor wdinden hand giffuer last och clage offuer Erich Jensen, for hand hans stiboer haffuer opdragen och lagt dem paa landet, och Erich da med sin medfølgere fischit i mølledammen med |337v| thoe thoger och afftagen de [*udstreget:* flesche] fleste fisch och forhindrit hans maallen och det i løffuerdags otte dage, och epter at Hans Møller hiemkom, satte hand stiboren i; da Erich om søndagen, der Hans wor i kircken, haffuer hand [!] igien stiboren opdraget och lagt dem paa landet; epter clagens widere jndhold daterit den 10. july nestforleden, bleff lest och paaschreffuen.

Erich Jenßen i Roldstedgaard møtte i rette och wed sin æd benegted aldrig en⟨ten⟩ gaaren eller thoger [*udstreget?:*-it] i Hans Møllers dam at haffue wdsat, ey heller der fischet, mens Wor Frue dag wor hand med Perß [!] Perßen hos Hans Møller och begierit, hand sitt wand epter gamel wanne wille wdlade, paa det hand och paagrensende naaboer kunde kome thil at sla[a] deris eng, huilcket hand ey wille, før hand sit gres slagen haffuer; da Erich bekom stor schade, formedelst wandet en deel bortog. Thilmed berette Erich Jensen, at Hans Møller sin clage aldrig skulle beuiße, huor epter thingswinde bleff wdsted. [186

|338r| Eyller Sørensen paa Brangstrup hans sag epter forige thiltalle er endnu til i dag 14 dage optagen med Jøren Michelsens beuilling. [187

Lars Hansen i Hospitallit paa Røgerup mendtz wegne hans sag endnu til i dag threy wger [optagen]. [188

Eptersom den sag jmellem Lars Pouelßen paa Pughollem hans bud Anders Hanßen i Thorup och Hans Larsen och Jens Knudsen i Allerup thil i dag optagen er angaaende deris gaars fæste, for de

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

deris landgild ey wdretted haffuer, bleff paakiendt, at dommeren irettekallede ey kunde befri, saa de io deris gaars feste epter recessen bør haffue forbrut, med mindere deris hosbund dem anderledis wil benaade. [189

Thingsteffner for Madtz Andersen i Thorup, deellefougit, paa kongl. may:s wegne er Hans Jørenßen och Jep Hanßen i Allerup, de hiemlit wed æd epter recessen, at de med fulde otte dages [*udstreget:* nestf . . .] warsel thil i dag haffuer hidkaldet [*åben plads til navnet*] i Kapedrup for 1 otting smør, Rasmus Clemmidßen i Aasum for 1 schepe smør, |338v| Niels Nielßen Reff for $^1/_2$ otting smør, Anders Perßen $^1/_2$ otting och 16 mk. smør ibid., Per Sørensen i Rogelund 23 mk. smør, Jens Hanßen Reff 20 mk. smør, Jens Jørgenßen 1 f:ring 24 mk. smør, Anders Anderßen 1 otting smør ibid., Knud Perßen i Nere 1 schep smør, Jørgen Mortenßen i Aarsleff for 1 f:ring smør, de aff deris landgild med resterer. Formentte, de burde betalle med diß anuentte eller lide nam, och dom begierit. Nød 15 dag wurderings dom offuer irettekalled for diß billig werd. [190

For:ne thingsteffner hiemlit och wed lige soren æd, at de och med fulde otte dagis warsel thil i dag haffuer hidkaldet epterschr:ne lexmend, nemlig Niels Perßen i Roldsted, Knud Perßen i Nere, Per Sørenßen i Rogelund, samptlig jmod dom, for s. Hans dags skatt paabuden er thil baadmandtz werbung 1645, de skulle jndfordre, och ey epterkommit er. Formente, de burde deris rodsedler klarere eller selv betalle jnden 15 dage eller lide nam, och dom begierit. Nød dom epter irettesettelsen. [191

Thorsdagen den 31. july.

Sidendis retten: Madtz Andersen, heris fougit, Madtz Anderßen i Thorup och Søren Rasmußen, skriffuer, Jep Perßen i Thorup.

|339r| Thingswindißmend er: Per Rasmußen i Kapedrup, Anders Hanßen ibid., Søren Anderßen i Røninge, Madtz Hanßen i Kapedrup, Knud Andersen i Thorup, Pouel Knudtzen i Bierkom, Knud Rasmußen i Allerup, Hans Pouelßen i Bierkom.

Thingsteffner for Jacob Perßen i Røninge paa Niels Wogenberigs wegne er Madtz Knudßen och Jens Nielßen i Røninge, de hiemlit wed æd epter recessen, at de i dag fiortten dage thil i dag

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

haffuer hidkaldet Madtz Hanßen i Kapedrup jmod dom, hannem thiltallit for it laß wed, hand er med befundens at haffue kiørt aff Pouel Christensens maall i Røninge Hesthauge. Formentte, hand der til burde sig hiemel at føre eller lide som for andet whiemmelt. Madtz Hanßen sagde sig hiemmel thil wed at wille føre. Sagen er i fiortten dage optagen. [192

Thingsteffner for welby. Hening Paauischis thienner Hans Madsen er Jøren Christenßen i Nerholle och Christen Larsen paa Holluffgaard, de hiemlit wed æd med opragt fingere epter recessen, at de i dag 14 dage nestforleden thil i dag haffuer hidkaldet Jesper Hansen i Ottense sampt s. Mathiß Dirichsens børens fuldmegtig Carsten Jffuerßen ibid., och som i gaar wor at møde paa aasteden, dißligeste Hans Pouelßen i Bierkom, Pouel Knudßen ibid., Knud Anderßen i Thorup och Knud Rasmußen i Allerup, och i dag jmod siun och thingswindiß beschriffuelse, dißligeste Ebbe Perßen i Allerup, Jep Knudßen |339v| ibid., Rasmus Anderßen och Per Pouelßen i Bierkom, Jep Rasmußen och Hans Perßen i Thuing, Jep Perßen och Niels Larßen i Thorup for deris siun at giffue fra dem beschreffuen.

Da wor Hans Madtzen epter welbem:tte sin hosbondtz zedel begierendis, at de, huis skousparter de ere thilmelte at siune, wille, som ret och forsuarligt kand were, same skous partter siune och for suins olden taxere, paa det at mand iche skal haffue aarsag andre mend och flere at lade udmelle och sig offuer dennem besuerge. Da fremstod Hans Perßen i Thuing, Jep Rasmußen ibid., Rasmus Anderßen och Per Pouelßen i Bierkom, Jep Perßen och Niels Larßen i Thorup, och samptlig berette, at de haffuer werit nu sidst i biug saa paa Knud Rasmusens skoumaall i Allerup, da udj en hauge wed gaarden findis elluffue smaa risege, som iche kand agtis ⟨for⟩ nogen suins olden; i Knud Andersens wdj Thorup hans skousmaall bleff dem jndted paauist, mens Knud for dem berette, at naar olden er, kand hand med sin naabors beuilling fede thoe suin wdj Røeløffue; i Hans Pouelsen och Pouel Knudsen i Bierkom deris skousmaal findis femb suins olden, naar olden ber thil, som de berette. Jep Knudsen i Allerup berette for:ne skouspartter och at haffue siunit, och befindis i alt, lige som for:ne de forige sex mend berett haffuer.

Carsten Jffuerßen møtte i rette och foregaff, att welbem:tte

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Hening Paauisch selff, der jndførsel er giort, |340r| haffuer giort paauisning wnder den gode mandtz haand, huor epter ridemendene deris jndførsel slutted haffuer. Thilmed mentte, for:ne siun ey er saa louglig, som det sig bør, i det Jesper Hanßen och Carsten Jffuerßen, saasom til i gaar wor kaldet paa aasteden, och det er saa lang tid siden, menden er werit paa aasteden, epter affsigts bemelding, til med och s. Mathißis børens formyndere ey kaldet er, huor epter thingswinde bleff wdsted. [193

Thingsteffner for Hans Hanßen paa Søegaard wed hans bud Per Anderßen paa Sanderumgaard er Per Jenßen och Anders Nielsen i Dauinde, de hiemlit wed soren æd, at de i dag 14 dage til i dag haffuer hidkaldet Anders Hansen i Kapedrup jmod dom, hannem thiltallit, for hand er dragen aff den gaard i Kierby, hand ibode, och den ey louglig opsagt haffuer. Formentte, hand der fore burde staa thil rette eller lide deelle. Derforwden hannem thiltallit for 45 dlr. gaardfelding aff for:ne gaard epter siunsaffsigt nest forleden 12. juny. Formentte, hand burde betalle med diß anuentte, och dom begierit. Sagen er i 4 wger optagen. [194

Madtz Anderßen i Thorup i denne sag dommer. Thommis Brodersen i Ottense hans thienner Niels Pedersen i rette fordrit windißbyrd, som fremstod, nemlig Madtz Andersen i Høyby, heris fougit her i herettid, want |340v| wed æd med opragt fingere, at det hannem i Gudtz sandhed fulduitterligt er, at aar 1643 thil 1644 da wor det boel i Høyby, Hans Olsen ibode, øde, och kierken miste sin landgild, som wor thoe pund biug, huor for aldellis jngen wdleg wor at bekome. Anders Hansen i Thorup, Niels Larsen ibid., Koruald Nielsen i Fraude en epter anden wed lige soren æd want i alle maade, lige som Madtz Anderßen for wundet haffuer, huor paa en huer for:ne winder bad dem saa sant Gud thilhielpe, huor epter thingswinde bleff wdsted. [195

Heris fougden selff i dommersted. Eptersom den sag jmellem Eyller Sørensen paa Brangstrup hans wdschichede bud anlangende wlouglig sed epter forige irettesettelse sampt irettekallede er optagen, saa wor fuldmegtigen dom begierendis. Huor jmod at suare møtte Per Rasmußen i Løndese och fuldkommelig hiemlit Niels Jensen i Løndese, Espen Jørenßen, Jøren Michelßen, Jøren Hanßen, Hans Hiort ibid. sampt mølleren i Brangstrup

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

mølle wed naffuen Thommis, huiß de paa hans gaars grund saad haffuer, eptersom de hannem i sin nød och thrang (der hans bester hannem wor fradød), formedelst hand kunde bliffue wed gaarden, haffuer forstragt. [196

[*Fol. 341r og v er ubeskrevet.*]

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

NOTER

Noterne indeholder fortrinsvis de mere specielle oplysninger til forståelse af den enkelte sag, mens ordforklaringer og generelle oplysninger vil finde plads i glossar og registre. Personalia og kommentar til ofte tilbagevendende forhold meddeles i almindelighed kun ved første forekomst og må senere søges gennem registrene, ligesom der i flere tilfælde henvises til noterne i 1. bind.

Noterne meddeler i almindelighed ikke henvisninger til håndbøger som Trap: Danmark, Dansk Biografisk Leksikon, Danmarks Adelsaarbog, Wibergs Præstehistorie, Engelstoft: Odense Bys Historie; og lovstederne citeres kun ved bog og kapitel efter Sprog- og Litteraturselskabets udgave ved Erik Kroman og Stig Iuul. I øvrigt er henvisninger med fuld titel eller let gennemskuelig forkortelse bortset fra:

F. R. og F. T. = Fynske Registre og Tegnelser (RA.).
Fussing = Hans H. Fussing: Herremand og Fæstebonde (1942).
H. T. = Historisk Tidsskrift.
K. Br. = Kancelliets Brevbøger.
Kh. Saml. = Kirkehistoriske Samlinger.
Meyer = Poul Meyer: Danske Bylag (1949).
Secher = Forordninger, Recesser og andre kgl. Breve Danmarks Lovgivning vedrørende 1558-1680 I-VI (1887-1918).

1643

S. 1 Om tingbogens autorisation og tingets embedsmænd se indledning til 1. bind s. XIII. Store reces af 1643 2-6-24 (Secher V s. 273f.) fornyer påbuddet om tingbogsføring; men da recessen næppe kan findes anvendt før 1645, er den sandsynligvis først trådt i kraft, efter at det åbne brev af 2. jan. 1645 (ibid. V s. 438) havde påbudt landsdommerne at lade den forkynde på tinge. Følgelig henvises i noterne for 1643 og 1644 fortsat til de ældre love og forordninger, eventuelt med henvisning til Store reces i parentes, og først fra 1645 citeres denne alene.

Nr. 68 Om domsmænd se note til 1642:145.

\- - Om trolddomssagen mod Mette Anders' se 1643:32, mod Rasmus Madsen se 1642:215, mod Karen Larsdatter se 1642:134, jfr. desuden K. Br. 1642-43 s. 631. Sagen er omtalt i Kh. Saml. 2. rk. I s. 222f.

\- - At selvmordere fortaber deres hovedlod og begraves i uindviet jord fastslår verdslig lovgivning først med Danske lov 6-6-21 (hvortil Sechers og Stig Iuuls udgaver anfører Dig. 48.21.3. som kilde). At selvmordere og andre, der døde uden skriftemål, ligesom i det hele alle, der havde stillet sig uden for det kristne samfund, ikke måtte hvile i indviet jord, var fra tidlig middelalder en selvfølge, jfr. corp. jur. can. c. 12, C. XXIII, q. 5 samt c. 11, X 3, 28 (Friedberg I spalte 935 og II 553), der forbyder kirkelig medvirken ved selvmorderes begravelse. Som så mange andre bevaredes også denne regel efter reformationen, jfr. Peder Palladius' Visitatsbog s. 92 (1872). Missive

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

af 31. maj 1592 (Secher II s. 605) indskærper, at mandhelgløse ikke må jordes på kirkegården, hvilket forkyndes på landemodet i Odense 22. maj 1593 (Synodalia XIII § 12-13, Don. var. 124 in 4° s. 101f.), jfr. Synodalia af 1560 11. juni § 15 (ibid. s. 170), hvorefter excommunicerede skal jordes *in terra prophana*.

Nr. 76 Palle Rodsteen til Lundsgaard (Bjerge hd.) 1590—11. nov. 1643.

\- - Sagen om restance og bygfæld er nævnt hos Fussing s. 131 og 330.

\- 80 Måske har Jørgen Rasmussen på Stubberup (Søllinge s., Vindinge hd.) som landstingssaghører haft en slags skriverskæppe. Efter Meyer s. 368f. kan oldermanden indkræve såvel tiende som bropenge og dommeres rettighed.

\- 86 Anne Munk 1599-1677 og Edel Munk — 1657 — var døtre af Frederik Munk (Lange) til Haraldskær, hvis ladegård »Raffnsbøl« synes at have været.

\- - Jacob From, tidl. slotsfoged på Koldinghus, var fra 1635 fiskemester i Koldinghus len (K.Br. s. 218).

\- 88 Ægteskabsordinansen af 1582 5-2 (Secher II s. 288f.) kræver 3, i visse tilfælde 7 års rømning, for at den forladte ægtefælle kan opnå skilsmisse. Muligvis optages tingsvidnet til brug i en tamperretssag.

\- 92 Johan (Kjeldsen) Brockenhuus 1588-1648 til Lerbæk (Tørrild hd.) m.m. var g. m. Helvig Bille d. 1674, søster til Sten Bille (se note til 1643:18) og datter af Erik Bille til Kærsgaard d. 26. juni 1641.

\- - Jfr. Rigens Stævningsbog (RA.) 1643 fol. 378r, 390r, 396r og 405v.

\- 93 Om regnskabsbøger se note til 1642:43, jfr. recessen af 1643 2-15-8 stk. 2 (Secher V s. 307).

\- 108 Skønt både Over og Neder Holluf lå i Aasum hd., regnedes Holluf-gaard på grund af sin beliggenhed vest for Lindved å med til Odense hd., hvilket altså også gjaldt møllen (jfr. 1640-43 s. IX).

\- 113 Om sagen se 1643:60 (der er nævnt hos Fussing s. 324 med forkert dato og med bemærkning om, at dommen ikke findes!).

\- - Fussing nævner s. 246f. eksempler på, at bønder ved at være i husbondens arbejde kunne arbejde bøder af. Videreførelsen til restancer skyldes formentlig påvirkning fra krongodset, hvor kongen i stigende grad anvendte tvangsarbejde på Bremerholm som disciplinarmiddel mod opsætsige bønder, idet håndfæstningen gav adelen ret til at bruge sit gods lige så frit som kronen sit.

\- 114 Om købmandsbøger se note til 1643:93.

\- 115 Ifølge Jyske lov I 50 skal stævning forkyndes på bopælen.

\- 120 Arent von der Kuhla (1599-1658) var 1642-45 lensmand på Dalum kloster, 1642 g. m. Anne, datter af hr. Iver Vind til Torpegaard.

\- - Om jorddrottens samtykke til mageskifte se Meyer s. 358f.

\- 121 Forordningen af 1604 6. sept. (Secher III s. 169) afskaffede enkers ret til at sidde i uskiftet bo, gentaget i recessen af 1643 2-16-1 (ibid. V s. 312). Undlod hun at holde skifte, kunne hun tilpligtes i praksis

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

med kønsed at gøre boet så godt, som det var ved mandens død, jfr. K.Br. 1627 5. aug. (Stig Iuul: Fællig og Hovedlod s. 279).

Nr. 124 Om dommen over »galne Rasmus« se 1642:215.

- 127 Da tingsvidnet om bygfælden er 1642:122 (28. april), har Niels Andersen formodentligt forpligtet sig til at forbedre gården inden for en vis frist eller i modsat fald rømme den (Fussing s. 327f.).

- 128 Tingsvidnet er 1643:124.

- 130 Ifølge åbent brev af 1640 3. juni skulle lensmændene sende de bondesoldater, der ikke mødte til mønstring, til Bremerholm (Secher V s. 57).

- 132 Sag nr. 133 har fejlagtigt fået nr. 132, hvilket nr. således optræder to gange.

- 132a Jfr. Rønninge St. Sørens Gildes vedtægt, hvis § 44 forpligter en afdød gildebroders arvinger til inden tre uger efter hans død at give gildet en tønde øl (Danske Vider og Vedtægter I s. 285).

- 136 Om sagen se 1641:257.

- - Jyske lov II 11 fastslår ellers, at kun sandemændene i det herred, hvor gerningen skete, skulle sværge.

- 137 Tingsvidnet er 1642:122.

- - Om lovlig flytning samt om rømning se Fussing s. 307ff.

- 142 Bekendelsen er 1642:324, tingsvidnet 1643:132.

- 143 Jfr. 1643:158 og 219. Påstanden synes at forudsætte, at moderen ved at tage den døde datters gods til sig har vedgået arv og gæld. I tiden indtil lovligt fragåelsesskifte kan krav kun rejses mod boet, Matzen: Retshistorie, Privatret I s. 130ff.

- 145 Skatten er vel den 1642 16. dec. til fastelavn udskrevne kornskat (Secher V s. 120).

- 152 Erik Kaas (se note til 1640:43) var g. m. Kirsten Gaas til Tøjstrup (Gudme hd.) 1611-77.

- - Om ugedagsbønders skattefrihed se J. A. Fridericia i H.T. 6. rk. II s. 567f. og Fussing s. 201f.

- 158 Om lejermålsbøder se note til 1640:1, jfr. recessen af 1643 2-5-4 (Secher V s. 259f.).

- - Jfr. note til 1643:143.

- 159 Om Iver Bødkers ølsalg jfr. 1641:39 og 48, 1642:229, 1643:218 og 1644:149. Jfr. recessen af 1643 2-27-1 (Secher V s. 324f.).

- - Om Hans Christensen se 1640-43 s. XV.

- 164 Om indhegning af fælles overdrev se Meyer s. 189f.

- 165 Skatten er vel den 1642 29. dec. til s. Hans udskrevne (Secher V s. 120).

- 166 Efter recessen af 1558 § 51 skulle tiende ydes i kærven (Secher I s. 36f.), jfr. recessen af 1643 1-4-47 (ibid. V s. 201).

- - Fraugde sogns kongetiende har formodentligt været fæstet af Fraugdegaard, jfr. 1641:400.

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Nr. 167 Om bylovs besegling se Meyer s. 87f.

\- 177 Danmarks Gamle Personnavne kender intet kvindenavn svarende til »Wsle« (1643:211 »Aasle«), mon »Ursula«?

\- 178 Om sagen se 1643:48.

\- 180 Om tøjring se Meyer s. 229f.

\- 181 »Maedøye« må være Maare (Herrested s., Vindinge hd.).

\- - »Threduffte dag«, jfr. Jyske lov I 23 og 26 samt forordningen af 1623 1. juli (Secher IV s. 79f.).

\- 187 Om sårbøder se Jyske lov III 26 og 27.

\- - Anders Hellesens værneting er Gudme hd.

\- 194 S. Peder Nielsen (»Lerche«) var borgmester i Nyborg 1614-38 (Danmarks Adelsaarbog 1934 s. 63).

\- 201 Bo Bosen var ridefoged på Koldinghus (K.Br. 1642-43 s. 52).

\- - Ifølge indskrift på Søbysøgaard skal gårdens ældste dele være opført 1641, hvilket utvivlsomt er forklaringen på Iver Hansens nærværelse. Hans afdøde broder Hans Hansen kan tænkes at have stået i Lisbet Billes tjeneste, da Nørre Gammel-Køgegaard ombyggedes i hendes tid (1603-33). Tyge Andersen var 1636 i strid med Lisbet Billes søster Birgitte om regnskab fra hans tid som foged på Køgegaard (K.Br. s. 650). Tyge Olsen nævnes 1640 som byfoged i Faaborg (Blomberg: Faaborg Bys Historie I s. 41).

\- - Gæsteretsdom betyder sikkert her en gældsdom afsagt over en person, der ikke er bosat i retskredsen, men har jord eller løsøre i denne, jfr. forordningen af 1623 1. juli § 5 (Secher IV s. 87) og recessen af 1643 2-15-7 (ibid. V s. 305f.).

\- 205 Fru Lisbet Sofie (Breidesdatter) Rantzau var enke efter den 1642 afdøde hr. Hans Lindenov til Søbysøgaard, Iversnæs m.m. (se note til 1640:3 og 1642:260).

\- - »Hans Boesen« er vel fejl for Hans Hansen (jfr. 1643:201).

\- 206 Om skifte se note til 1643:181.

\- 210 Om poder, pile og humlekuler se recessen af 1558 § 59 (Secher I s. 40), jfr. recessen af 1643 2-20-1 (ibid. V s. 316).

\- 212 Augustinus Ebel var 1611-15 kgl. enspænder, 1615-16 kaptajn over de fynske bondesoldater, 1618 borger i Odense, fæstede 1618 Næsbyhoved mølle af kronen, rådmand ibid., d. 1650 (Hirsch, K.Br. 1616-20 s. 799 og Medd. fra Rentekammerarkiverne 1872 s. 114 og 156).

\- - Om kronens mølletvang se forordningen af 1617 16. febr. (Secher III s. 493), jfr. recessen af 1643 2-9-1 (ibid. V s. 290). Den gennemførtes i Odensegaards len allerede 14. nov. 1582 og atter 13. jan. 1611 (K.Br.).

\- 213 Mads Hansen, tolder og 1634 rådmand i Odense, var tidligere foged på St. Knuds kloster (K.Br. 1637-39 s. 481).

\- 217 Den tilsyneladende uoverensstemmelse mellem tekstens fire piger og de kun tre irettekaldede skyldes formentlig blot, at den fjerde har betalt godvilligt i henhold til voldgiften (1643:177 og 211).

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Nr. 218 Om Iver Bødkers ølsalg se note til 1643:159.

\- 219 Ifølge udbredt retspraksis straffedes lejermål kun, når barnefødsel havde fundet sted (jfr. note til 1643:158). Om sagen se 1643:143 og 158.

\- 220 I 2. afsnit efter sidste ord i 4. linie bør der sættes komma, da Jørgen Rasmussen, lægdsmand og ladefoged i Sønder Næraa, døde mellem 4. febr. og 15. april 1641 (1641:34 og 125). Den tidligere rettergang er 1643:182.

\- \- Om skiftet se 1641:125-6.

\- \- Peder Pedersen er formodentlig Peder Pedersen Lerche, søn af Peder Nielsen (se 1643:194), dennes efterfølger som kirkeværge, men snart efter flyttet til Odense (Danmarks Adelsaarbog 1934 s. 67f.).

\- \- Om førlov se Fussing i H. T. 11. rk. III s. 271ff.

\- 222 Tingsvidnet er 1642:300, om sagen jfr. 1643:157.

\- 224 Forordningen om hunde af 1640 6. juni (Secher V s. 58).

\- 225 Om broer se note til 1641:213, jfr. recessen af 1643 2-23-1,2 (Secher V s. 320f.).

\- 228 Om høring se note til 1640:57.

\- \- Dommen er 1643:221.

\- 231 Domme af Viborg landsting fra midten af 16. årh. hævder, at vidner mod en død mand ikke har nogen kraft; men en rettertingsdom af 1552 fastslår, at sådanne vidners beviskraft må afgøres i hvert enkelt tilfælde (Kolderup-Rosenvinge: Gl.d.D. I s. 174f.).

\- 236 Skødet er 1643:199.

\- \- Måske er her tale om en fæstensgave, jfr. Stig Iuul: Fællig og Hovedlod s. 262f.

\- 237 Om Appelone Pedersdatters adkomst til huset se 1643:200.

\- \- Husmanden hævder, at da han har ydet sin landgilde og holdt fæstet ved magt, kan hans husbond, selvejeren i Højby, ikke udvise ham, jfr. recessen af 1558 § 42 (Secher I s. 33f.). Men at der synes at være et hul i lovgivningen angående selvejergods og selvejeres husmænd, fremgår bl.a. af åbne breve til Koldinghus len af 1603 10. dec. og 1579 7. april (ibid. III s. 164 og II s. 129f.). Jfr. dog Fussing s. 315 om husbondens udvisningsret, i fald han selv vil bruge fæstet.

\- 238 Om sagen se 1643:224.

\- 239 Peder Rasmussen Galteberg synes tidligere at have været foged for Erik Kaas til Tøjstrup m.m. (1640:43), og tiltalen angår formodentlig hans regnskabsførelse og skovudvisning (jfr. 1643:194, 390 og 391). 1645:143 optræder han som fru Jytte Bilds fuldmægtig.

\- \- Såvel ulydighed mod husbonden som manglende vedligeholdelse af gærder var udvisningsgrund efter recessen af 1558 § 42 (Secher I s. 33f.).

\- 246 Om tinghuset se 1640-43 s. XIIf.

\- 250 Om den kgl. befaling se 1643:241. En sådan befaling kendes ellers ikke.

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Nr. 255 Der kan både læses »kare« (d.v.s. kærre) og »kore« (d.v.s. vognkurv).

- 258 Om sagen se 1643:136. Jens Poulsens tidligere vidnesbyrd er 1641:258.

- 259 Lovgivningen indeholder ingen udtrykkelig bestemmelse om vidnepligt på herredstinget; men en sådan forudsættes i Christiern II's Lov for Landet § 66 og i forordningen af 1631 25. aug. § 3 (Secher IV s. 549), der dog intet siger om følgerne af vidnernes udeblivelse, hvilket her medfører forfølgelse med høringsdele.

- 260 »Bortagit« skal måske læses »bort[t]agit«.

- 264 Stævningen er vel den i 1643:258 nævnte.

- 266 Recessen er af 1558 § 51 (Secher I s. 56), ordinansen er kirkeordinansen af 1539 (Rørdam: Kirkelove I s. 98f.). Recessen af 1615 § 7 (Secher III s. 437) gentager, at tienden skal afsættes i kærven i tiendemodtagerens nærværelse, jfr. recessen af 1643 1-4-47 og 51 (ibid. V s. 201f.). Forordningen af 1542 § 14 om pebersvendes tiende fremhæver indskrivning hos sognepræsten (Rørdam: Kirkelove I s. 202).

- 268 Dommen er 1643:261.

- 269 Dommen synes ikke indført i tingbogen, måske netop på grund af herredsfogedens forsømmelighed.

- 271 Engnavnet »Siun« kan også læses »Suin«.

- 274 Sagens 3.-4. sidste linie skal måske læses: »hjemmel at føre«.

- 278 Om sagen se 1643:206, 221 og 231.

- - Om at føre vidner på en død mand se note til 1643:231.

- 281 Møllerne synes at hævde, at da deres tjenestefolk udelukkende er møllersvende og ikke beskæftigede i landbruget, må de være fritagne for skat. At dommeren intet hensyn hertil tager, står vel i forbindelse med skattebrevets krav om, at tjenestefolk skal betale, hvad enten de lønnes med kornsæd eller ej (29. aug. 1643, K.Br. s. 573).

- 282 S. 82 l. 2 »forner« er tydeligt skrevet i eet ord, men skal læses »for nær«.

- 294 Om de uvillige vidner se 1643:259. En sådan pantsætning til sikkerhed for, hvad pantsætteren evt. måtte komme til at erlægge som følge af en påfølgende retssag findes der, så vidt vides, ikke andre vidnesbyrd om, jfr. Meyer s. 416.

- 295 Om hævdsprincippet i hegnspligten se Meyer s. 213f.

- 298 Om afpløjning se Meyer s. 323ff.

- 299 Nr. 299 er fejlagtigt gentaget.

- 299a Dommen er 1643:235.

- 302 Tingsvidnet er 1643:294.

- 303 Dommen er 1643:261.

- 312 Om tiende se note til 1643:266.

- 313 Om svenskegodset på Fyn se note til 1642:230.

- - Fæstes forbrydelse ved modvillighed til at udføre pligtigt hoveri efter recessen af 1558 § 42 (Secher I s. 33f.).

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Nr. 318 Om tryglebreve se Bro-Jørgensen: Forsikringsvæsenets historie i Danmark s. 30ff.

\- - Om Niels Knudsens syge heste se 1641:241.

\- 323 Om den henrettede (Hans Pedersen) se 1642:282 og 299.

\- 325 Den forrige irettesættelse er 1643:271.

\- 335 Om fogedpenge se Fussing s. 87f.

\- 337 Fru Ellen (Henriksdatter) Gøye 1603-56, enke efter Mourids von Aschersleben til Jerstrup, d. 11. nov. 1641, søster til fru Beate Gøye, født 1607/08, d. 1672, g.m. Hans Bille til Jungetgaard (Nørre hd., Salling) d. 1672.

\- Jens N., mon ikke Jens Hansen, skriverdreng på Rønninge Søgaard, 1641:139.

\- 339 Dommen er 1643:221.

\- 344 Om sagens begyndelse se 1643:292; formentlig er den en udløber af 1643:274.

\- 347 Skriveren titulerer fortsat hospitalsmester Lars Hansen som hospitalsforstander; denne stilling indtog de to følgende indstævnede Hans Nielsen (se note til 1642:201) og Hans Dyre, borger i Odense (K.Br. 1642-43 s. 570).

\- 360 Pantet skal herefter kun følge panthaveren, indtil denne fyldestgøres, altså brugeligt pant, se Matzen: Panterettens Hist. s. 359.

\- 371 Om nævnte lejermål se 1640:1 og 1643:335.

\- 372 Om delefogeders ansvarlighed for skatterestancer se Fussing: Stiernholm len s. 62; jfr. note til 1642:263-64.

\- 373 Klingstrup (Sunds hd.) købtes 1637 af Henning Walkendorff, der som Odensegaards og St. Hans klosters lensmand 1643 22. aug. fik kgl. tilladelse til at lade kronens bønder føre hans tømmer til Klingstrup (K.Br. s. 569).

\- 374 Skatten er vel den 1643 30. aug. til mortensdag udskrevne (Secher V s. 387f.).

\- 376 Om pantning for ikke opfyldt ægtspligt se Meyer s. 346f.

\- 378 Om bogsed se note til 1642:133. Ifølge den der nævnte henvisning til Jyske Samlinger Ny række III (1954) s. 77 aflagdes eden i 17. årh. dog på lov- eller tingbogen, jfr. liniekommentar til Skånske lov cap. 226 (ved Stig Iuul og Erik Kroman).

\- 379 Om sagen se 1643:86.

\- 385 Dommen er 1643:374.

\- 395 Ditlev Jensen er foged for fru Sidsel Høeg til Fjællebro d. 8. aug. 1648, enke efter Ebbe Munk d. 1622.

\- 400 Om sagen se 1643:187.

\- 401 Om arveafkald over graven jfr. 1645:120.

\- 402 S. 122 linie 1 »1 huid lødit« kan også læses »1 huid lidit«.

\- 403 Fru Lisbet Sofie Lindenov (datter af hr. Hans Lindenov og fru Lisbet Sofie Rantzau) 1608-52, g. m. hr. Christoffer Urne til Aarsmarke, jfr. note til 1642:260.

\- 405 Om udeblevne vidner se note til 1643:259.

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

1644

Nr. 12 Kirkebogen er kirkens regnskabs- og jordebog.

\- 15 Knud Ulfeld var ejer af Hellerup, se ad 1640:37.

\- 22 Omkring Middelfart og langs Lillebælt befalede rigsmarsk Anders Bille til Damsbo (1600-57) over en dansk hærstyrke, der skulle afværge den svenske general Lennart Torstenssons overgang fra det erobrede Jylland til Fyn (jfr. K.Br. 1642-43 s. 654f., 657 og 661). Allerede 21. dec. 1643 (K.Br.) havde kongen pålagt bønderne over hele riget at holde strandvagt. 3. febr. 1644 (F.T. fol. 271) blev Fyn inddelt i 8 strandvagtsområder; stranden fra Middelfart mod syd til grænsen mod Baag hd. var under inspektion af lensmanden på Hindsgavl Claus Sehested (d. 1649), mens stranden $1^1/_2$ mil nordpå mod Bogense under Frantz Pogwisch t. Ravnholt.

\- \- Kongeskatten er vel den 30. aug. 1643 (K.Br.) udskrevne dobbeltskat med mortensdag som betalingstermin.

\- 25 Mads Mortensen er vel fogeden på Ørritslevgaard (Otterup s. Lunde hd.), der optræder på vegne af den tidligere ejer Tønne Friis's arvinger; jfr. ad 1642:49 og K.Br. 1642-43 s. 225.

\- 27 Et Bullerup sogn eksisterede ikke, men står vel for den del af Agedrup s., der lå i Aasum hd., jfr. bd. 1640-43 indledn. s. X.

\- \- Restance for kongeskat se ovenfor ad 22.

\- \- Bøndernes dragonheste iflg. kongebrev af 4. febr. 1644, der befalede lensmændene at sørge for, at kronens som adelens bønder i hvert sogn stillede 2-4 heste med sadler eller hynder og andet udstyr til rytteriet ved Middelfart (F.T. fol. 271).

\- \- Hø og havre skulle efter kongelig ordre leveres det stationerede rytteri af bønderne. 16. febr. 1644 (F.T. fol. 273) indskærpes dette, og kvanta bestemmes for lenene; Odense St. Hans klosters len skulle hver 14. dag levere 100 tdr. havre og 100 læs hø til ritmester Jørgen Seefeld i Ejby (Vends hd.) og dertil 35 tdr. havre og 35 læs hø til ritmester Henrik Rantzau i Vejlby (Vends hd.) mod betaling efter en særlig takst (F.T. fol. 333f.). Allerede 1. febr. 1644 pålagdes det de fynske lensmænd at udvirke, at adelens bønder udstod samme tynge vedr. indkvartering og leverancer som kronens tjenere (F.T. fol. 270; jfr. Kr. Erslev, Rigsråd og Stændermøder III s. 38).

\- 29 De Davinde mænd, der tjener til Sanderumgaard, må være dem, der i 1638 erhvervedes af Hans Lindenov til Søbysøgaard; se ad 1640:3 og 1642:260.

\- 37 Lensmanden synes stævnet i anledning af kravet i skattebrevene siden 1641 om, at han skulle attestere tingsvidner om fritagelse og lettelse i skat ved forarmelse (Secher V s. 96; K.Br. 1642-43 s. 574f. og 638; Fussing, Stiernholm Len s. 84).

\- 38 Jfr. ovenfor ad 22 og 27. — Lensmændene Mogens Kaas på Nyborg, Christoffer Urne på Tranekær og Jørgen Brahe på Hagenskov var 1. jan. 1644 af kongen beordret til sammen med Henning Valken-

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

dorf på Odensegaard at have højeste inspektion i Fyn under det svenske indfald (K.Br. 1642-43 s. 665; jfr. Erslev anf. v. III s. 2 og 37f.).

Nr. 39 Der er intet fundet om straf for at forlokke sin næstes gods.

\- 40 Hr. Christen er vel Fraugde-præsten C. Olufsen Braad, se ad 1640:56.

\- 41 og 43 Om dragonheste og kongebrev herom se ovenfor ad 27.

\- 44 Alexander von Kückelson (d. 1643), tidligere kgl. dansemester, forlenedes 1633 med Assens provsti og fik 1637 kgl. ventebrev på den hermed forbundne Gamtofte kirketiende, når forgængerens enke Margrethe v. d. Luhe havde nydt nådsensåret (K.Br. 1626 $^{12}/_{7}$, 1633 17/5, 1636 2/11, 1637 18/2, 22/10 og 23/12). Senere købte han en selvejergård i Stubberup (Sandager s. Baag hd.), vist Stubberupgaard (jfr. K.Br. 1642-43 s. 144 og 434). Jfr. Samlinger til Fyns Historie og Topographie IV s. 290f.

\- 44 Dr. Hans Mikkelsen (1578-1651) var siden 1616 biskop over Fyns stift, mag. Jacob Sperling (d. 1658) siden 1628 sognepræst ved St. Knuds kirke i Odense. Bispen og stiftets provster skulle dømme i striden om nådsensåret (se herom kirkeordinansen af 1539 og 1607 2-9) mellem arvingerne og Henning Pogwisch t. Hollufgaard, der allerede 22. sept. 1643 var blevet forlenet med Assens provsti (K. Br. 1642-43 s. 588 og 624).

\- 46 Kontrakten af 6. april 1643 se ovenfor 1643:120.

\- 53 Hans Iversen i Lunde i Højby vist fejl for H. I. Lunde i Højby (jfr. nedenfor 1645:17). Der kendes ingen lokalitet Lunde i Højby s.

\- \- Navne med et efterfølgende (!) synes at være gentagelser.

\- \- Livsstraf for vagtforsømmelse kendes fra frdng. af 4. juli 1645 (Secher V s. 465f.), men kun når tændte bavner eller klokkeklemten har tilkendegivet, at fjenden »er for hånden«; ellers straffedes udeblivelse fra mønstring med bøder og 3. gang »med jern på Bremerholm i år og dag«.

\- 63 En lejermålsbøde på 9 rigsort kendes ikke; iflg. recessen 1643 (2-5-4) var den som tidligere 12 rdl. for manden og 6 rdl. for kvinden (Secher V s. 259, jfr. ovenfor ad 1640:1).

\- 64 Tingsvidnet af 25. april se ovenfor nr. 56.

\- 66 Herredsfogeden synes at følge en almindelig tendens hos underretsdommere til at henvise sager, hvor adelige var implicerede, til landstinget (overdommer), selv om det ikke som ved livs- og æressager var lovhjemlet; jfr. lignende sag Meyer s. 344.

\- 67 Om præsten hr. Niels og hans forgænger hr. Jørgen i Allerup se ad 1641:319.

\- \- Ved »ey« (!) sammenblanding af »formente, om J.P. ej bør« og »formente, at J.P. bør«.

\- 73 Kongeskatten er vel den dobbelte pengeskat, udskrevet 22. jan. 1644 at betale til påske 1644, mens kornskatten vel er den af 14. dec. 1643 udskrevne at erlægge til fastelavn 1644 (Secher V s. 424 og 395f.).

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Nr. 76 Jyske lov III 55 forbyder at holde skabede heste på fælleden; jfr. Meyer s. 169f.

- 78 Casper Due og hans tilknytning til Rønninge Søgaard, se ad 1642 212.

- 80 Bøde for næveslag var 6 mk. iflg. Jyske lov III 32.

- 81 Woldermis = Valborgs (Walpurgis) messe = 1. maj.

- 84 Kagstrygning var straffen for 3. gang lejermål af berygtet kvinde iflg. frdng. af 12. okt. 1617 og reces 1643 (Secher III s. 515 og V s. 259).

- 87 Landsdommer Claus Brockenhuus (se ad 1642:129) optræder her som ejer af Nordskov (Gestelev s. Sallinge hd.) og husbond for bønderne i Rynkeby og Gestelev. — Det fremgår, at der har hersket vangelag (fællesgræsning af samtidig fælled for tilgrænsende vange) mellem Rynkeby, Gestelev og Freltofte. Tvisten drejer sig om, hvorvidt Freltoftes ensidige ophævelse af vangelaget ved indhegning forpligter den til at hegne alene eller kun halvt; jfr. dommen nedenfor nr. 108 og om vangelag og hegnspligt Meyer s. 210ff. og 218ff.

88 Når selvejergården yder hoveri og ægter til Dalum kloster, kan det være for en af klostret fæstet jord (jfr. 1644:256), men ofte var selvejere pligtige at yde ægt og arbejde til kronen (jfr. Hans Knudsen i Festskr. til Kr. Erslev 1927 s. 371ff.).

- 92 Vurderingsdom, dom om udlæg ved retslig vurdering af skyldnerens bo, hvis han ikke betalte inden 15 dage, indførtes fra frdng. af 1623 (se ad 1640:12) i recessen af 1643 2-15-7 (Secher V s. 305f.).

- 97 Iflg. Jy. lov I 56 var straffen for at spærre eller ødelægge alfar vej 3 mk. til kongen og pligt til atter at gøre vejen farbar. Påstanden knytter sig på, at den nye vej er ulovlig, fordi vangelaget mellem Allerup og Over og Neder Holluf gør det uberettiget for Allerup at indhegne nogen løkke på fælles græsmark, se Meyer s. 191 og 182f.

- 99 Angår Rønninge Søgaard; delefogeden er Jacob Pedersen i Rønninge; jfr. nedenfor nr. 107.

- 101 Jfr. ovenfor nr. 84. Da sagen angår den tiltalte kvindes ære, skal den iflg. § 2 i frdn. 9. sept. 1638 (Secher IV s. 722) pådømmes af landstinget.

- 105 Ansvar for gravet dam eller grøft jfr. Eriks sj. lov II 63.

- 106 Lisbeth hr. Povels er vel enken efter Poul Olsen, der var sognepræst i Dalum fra 1605 til sin død 1643.

- 108 Jfr. ovenfor nr. 87. — Lisbeth Sophie Rantzau t. Søbysøgaard (jfr. ad 1640:3) burde som ejer af gårde i Freltofte have været indvarslet, hvis sagen drejede sig om ejendomsret, men næppe ved sag om simpel hegnspligt (jfr. reces 1558 § 14, Secher I s. 16f.). Iflg. Jyske lov III 58 skal byerne være lige om hegnspligten ved opløsning af mellembys vangelag; jfr. Meyer s. 215.

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Nr. 111 Angår Søbysøgaards fæstere; vel samme sag som nedenfor nr. 125.
- 113 Jfr. ad 1644:37. Et forbud mod tingsvidner vedr. skattelettelser kendes ikke; jfr. nedenfor nr. 119.
- - Om 3 ugers varsel som ugyldigt jfr. 1642:184 med note.
- 116 Prinsen: den udvalgte prins Christian (1603-47).
- 119 Det gamle princip indenfor skattelæg: den rige hjælpe den fattige, synes indskærpet under krigen.
- 122 At L.H. i F. dømmes, da han trods sin ed ikke »beviser« sin påstand, synes at stride mod frdn. af 31. marts 1635 (jfr. reces af 1643 2-6-20), der indskærpede, at dommeren kun måtte lade sigtede aflægge ed, hvor sagen var tvivlsom, og eden derfor skulde afgøre sagen (Secher IV s. 633ff. og V s. 272).
- 124 Skovsynet for Fraugdegaard finder sted p.gr.a. fogedskiftet fra Lauritz Poulsen til Lauridts Frandsen.
- - »Berkom wdj loed Berckende« (2. stk. lin. 4) bør vel læses: »Birkum: i Birkende lod på L.H.s mål«.
- - Da markbogen 1682 ikke kender åse benævnt Huitved og Holmene, må *Osen* vel som disse opfattes som skovnavn svarende til åsene: Aas Løkken, Store og Lille Aas Løkke.
- 131 »Egene« (ms. med stort E) kan opfattes som et skovnavn, men er snarest et appellativ, der udtrykker, at egen i det år ikke bar olden; jfr. nedenfor nr. 178.
- 135 Omtalt Fussing s. 123 (under år 1641) med note s. 466 (under 19. *dec.* 1644).
- 136, 140-43 m.fl. Kornskatten af 2. sept. 1644 skulle som den af 17. nov. 1641 kun ydes af hel- og halvgårde og kunne eftergives ved tingsvidne om forarmelse (Secher V s. 434 f., jfr. s. 95f.).
- 145 Jfr. om dommen Jyske lov II 113 og Danske lov 5-8-10 og 14.
- 149 Frdng. af 1. maj 1618 § 1 om ulovlig kro og ølsalg (Secher V s. 538).
- 157 Hr. Carsten er vel Carsten (el. Christen) Lauritzen (o. 1596-1670), 1639 residerende kapellan, 1642 sognepræst ved Odense St. Hans kirke.
- 161 Seddelens datering 22. oktober skal være 22. september; jfr. nr. 147, der daterer tyveriet til tirsdag 8 dage før tingmødet 3. okt.
- 162 Jørgen Mortensen i Aarslev var 3. aug. 1643 blevet fradømt sin gård under Odense St. Hans kloster ved Aasum herredsting (1643 :226), skønt Aarslev lå under Vindinge hd.
- 166 Jørgen Hartvigsen t. Kærsgaard (1594-1666) skrev sig således allerede 1644 til Terpgaard (Lisbjerg s. og hd.). Han ejede forskellige fynske hovedgårde, bl.a. Lindved (Stenløse s. Odense hd.), erhvervet med hustruen Birgitte Ovesdatter Bille.
- - Falk Falksen Gøye til Skærsø (d. 1643).
- 169 »Homlegaden« skal måske snarere læses »homlego[r]den«.
- 170 Jfr. ovenfor nr. 149.
- 186 Jens Lassen på Skjoldemose (Stenstrup s. Sunds hd.) er vel iden-

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

tisk med J. L. på Bramstrup, idet begge gårde ejedes af Holger Rosenkrantz (se ad 1641:61).

Nr. 200 Om herremandens retslige forsvar for sin fæster se Fussing s. 412ff.

- 205 Bavnehuset må vel ses i forbindelse med adelens anbefaling på herredagen maj 1642 af at oprette bavner på passende steder ved fjendtligt anfald og bruge dem efter gammel sædvane (Erslev, Rigsråd og Stændermøder II s. 617). Et påbud om bavner på Fyn kendes ikke, men for Sjælland ved frdng. af 4. juni 1645 § 13 (Secher V s. 466). Her krævedes en bavn for hver 2 à 3 sogne, hver passet af en nærboende bonde med bistand af 3 mand eller karle. Bavnehuset synes sulebygget og må vel opfattes som et primitivt vagthus.
- 207 Om hr. Carsten Larsen = C. Lauridtsen se ovenfor ad nr. 157.
- 209 Lars Frandsen er fogeden på Fraugdegaard; jfr. nr. 192 og 223.
- 210 Den omtalte store skat er vel den defensionsskat, som den fynske adel 13. juni 1644 bevilgede for tre måneder (Erslev, Rigsraad og Stændermøder III s. 27). Der findes ingen kongebreve herom, men 6. nov. 1644 tiltrådte kongen, at den hidtidige ordning fortsattes (F. T. fol. 293ff.); jfr. 1645:66 ang. månedsskat.
- 214 Angår restancer til Vejlegaard.
- 220 Ifølge Jyske lov I 6 kunne børn ved skifte efter moderen ikke få udleveret deres andel i købejorden, men måtte vente til skiftet efter faderens død. Her påstår børnene af faderens 1. ægteskab, at der heller ikke efter faderens død er givet dem part i bondegården.
- 221 16. søndag efter trinitatis var 1644 den 6. oktober.
- 225 Sagen omtalt Fussing s. 135.
- 226 Tiltalen efter fortegnelse angår vel landgilderestancer.
- 228 Dommen af 3. okt. se ovenfor nr. 145.
- 237 Malene hr. Christens er vel Magdalene Jørgensdatter, datter af sognepræsten ved St. Knuds kirke i Odense mag. Jørgen Simonsen (d. 1602) og enke efter tidl. præst i Fraugde Christen Ebbesen (1561-1638), mens den fremmødte hr. Christen er hans efterfølger Christen Olufsen Braad (se ad 1640:56).
- 241 Omtalt Fussing s. 135 med dateringen 12. maj (s. 468) for 12. dec.
- 249 Angår tingskriverens udestående gebyrer.
- 253 Det udeladte beløb for børnegods fremgår af 1645:21.
- 256 Synsnævnet af 28. nov. se ovenfor nr. 220.

1645

Nr. 1 Om domsmænd se note til 1642:145.

- - Om Iver Bygmester jfr. 1643:201.
- - Straf for lønlig barnefødsel efter recessen af 1643 2-5-1 og 2 (Secher V s. 252f.), jfr. forordning af 1635 31. marts § 5 (ibid. IV s. 633) og 1641 29. nov. § 5 (ibid. V s. 105).
- - Om begravelse i kristen jord jfr. note til 1643:68. Om høj og heden jord som straf for tyveri se Sokkelund Herreds Tingbog 1625:70.

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Nr. 7a Vidnet er 1644:238.

- 8 Dommen er 1644:145.
- 10 Om sagen jfr. 1644:237.
- 15 Husbonden er hr. Iver Vind til Torpegaard, som 1633 16. juli fik Sønder Næraa sognetiende i livsfæste (K.Br. s. 215).
- 21 Rasmus Block kan også læses Rasmus »Black«. 1644:253 og i ekstraskattemandtal kaldes han blot Rasmus Hansen.
- 25 Hr. Claus Christensen Hesselager var 1630-54 sognepræst til Oure-Vejstrup (Gudme hd.).
- 29 Om arvesagen efter Hans Hansen den ældre i Højby jfr. 1643:199-200 og 1644:207 m.fl.
- 36 Aksel Jørgensen Urne til Brobygaard 1598-1653.
- - Fru Sofie Oldeland (1576-1639) blev 1592 g. m. Caspar Markdanner d. 1618; da deres ældste søn Frederik døde 1639, blev den yngre søn Hans værge for Frederiks børn, og ved Hans Markdanners død 1641 overgik værgemålet til nærmeste mandlige slægtning fru Sofies brodersøn Melchior Oldeland til Uggerslevgaard, jfr. note til 1642:165.
- 42 Om synet se 1645:54.
- 53 Om at kongebud går forud for hovbud se Fussing s. 254.
- 54 Synsmændene udmeldes 1645:42.
- 64 Om at lide på kroppen se note til 1643:113.
- 66 Månedsskatten er vel den 1644:210 nævnte.
- 69 Frantz Pogwisch ca. 1612-1653, 1641 lensmand i Norge, 1644 generalproviantmester, 1641 g. m. Hilleborg Krafse til Ravnholt d. 1661.
- 82 Om bondesoldater se note til 1641:69. Adelens bevilling af 1638, fornyet 1643, nævner dog, at bønderne kun skal betale krudtet i fredstid (Erslev: Rigsraad og Stændermøder II s. 481f. og 637f.).
- 89 Hr. Anders Christensen Riber f. 1600 var hospitalspræst i Odense fra 1624 til sin død 1668.
- 92 Efter recessen af 1643 2-16-1 (Secher V s. 312) skal der straks efter faderens død holdes skifte mellem moder og børn. Ifølge Jyske lov I:30 kan stedfaderen med frændernes samtykke overtage værgemålet over konens børn af tidligere ægteskab. Her synes farbroderen Anders Madsen at være blevet børnenes værge, idet han modtager størsteparten af børnenes arv, som skal forrentes på sædvanlig måde. Når stedfaderen modtager $12^1/_2$ sletdaler uden forrentningspligt, indtil det yngste barn er 12 år (altså ikke myndighedsalderen), er årsagen vel, at børnene bliver hos moderen (og stedfaderen) og får deres underhold der.
- 107 Ostebæk var Odense bys østgrænse (Engelstoft: Odense Bys Historie, s. 115).
- - S. 241 linie 18 »lost« skal vist opfattes som præteritum 2. person singularis af at le.

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Nr. 108 Den unge herremand er Christian Daa til Fraugdegaard, jfr. 1645 :70 og 106.

\- 113 Jørgen Ratlou til Østrupgaard og Krogsgaard, d. efter 1650.

\- - Ejler Høeg til Dallund m.m. d. 1660.

\- 118 Om dragoner jfr. 1644:27 o.m.a. Da dragonernes chef (se 1645:127) var kompagnichef ved Gamle Danske Regiment (infanteri), må dette helt eller delvis have været beredent. (Om interessen for beredent infanteri se Rockstroh: Den nationale hær i Danmark I s. 129, 142 m.fl.).

\- 120 Om fragåelse af arv og gæld jfr. note til 1643:401.

\- 124 Jacob Lerche var rådmand og 1639 toldskriver i Nyborg (K.Br. s. 935).

\- 127 Hans Peitersen (Petersen) var 1629 kaptajn på Fyn, blev 1638 major i Gamle Danske Regiment, fik 1640 ordre til at føre sit kompagni til Odense (K.Br. s. 74), kaldes 1644 officer i Gamle Danske Dragonregiment, 1645 oberstløjtnant, d. 1647 (Hirsch).

\- 128 Om dommen se 1644:15.

\- 131 »En part af eder« betyder formodentlig, at vidnerne eller skriveren ikke ønsker at gengive tiltaltes usømmelige sprog; »eder« kan dog også opfattes som 2. person pluralis af det personlige pronomen.

\- - Om landsbyvedtægternes almindelige forbud mod at lokke naboers tyende i sin tjeneste se Meyer s. 367, jfr. forordning af 1619 16. nov. (Secher III s. 592f.).

\- 140 Tingsvidnet om fordelingen er 1645:8, dommen 1644:145.

\- 143 Efterhånden som godsejerne opnåede sagefaldsret, tiltog de sig også påtaleret i modstrid med den middelalderlige opfattelse, hvorefter kun den krænkede kunne anlægge sag, eventuelt indgå udenretligt forlig, jfr. Kulturhistorisk Leksikon bd. II sp. 533.

\- 144 Recessen af 1643 2-16-1 (Secher V s. 312) samlede de hidtidige regler om skifte.

\- 146 Recessen af 1643 2-20-1 og 2 (Secher V s. 316) afløste 1558-recessens regler om bondens pligter.

\- 147 Om ulovlig opsigelse se Fussing s. 300; jfr. 1645:159.

\- 150 Om nødværgedrab se recessen af 1558 § 21 (Secher I s. 20f). I sådanne sager kunne der, som her, indgås forlig og udstedes orfejdebrev uden bøder til kongen, jfr. rettertingsdom af 1599 20. okt. (Secher: Rettertingsdomme I s. 298). Om forlig i øvrigt se note til 1645:143.

\- 154 Et sådant missive kendes ikke, jfr. dog den sjællandske forordning af 1645 4. juni § 1 (Secher V s. 462f.).

\- 159 Jfr. 1645:147. Om kort fæstetid som undskyldning for bygfæld se Fussing s. 323f., jfr. 1643:60 og 113.

\- - Om bondens krav på tømmer se Fussing s. 324, jfr. 1643:52.

\- - Ved lovlig opsigelse kan husbonden kræve rugsæden sået, men skal da erstatte bonden udsæden, jfr. Fussing s. 296ff.

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

Nr. 160 Jørgen Nielsen Skriver d. 1635 var borgmester til 1622.
- 163 Ifølge lensregnskaberne var Nørre Lyndelse kongetiende normalt bortfæstet til Bramstrups ejer, fra 1632 Holger Rosenkrantz.
- 164 Jyske lov II: 71-73 går ud fra, at afgrøden skal følge jordejeren.
- 168 Jens Pedersen Krag på Hellerup havde Vindinge hd. til værneting.
- - Linie 13 »wedteg« skal formentlig læses: wedteg[t], eventuelt: wedtag.
- 172 Lensmanden viderebefordrer herved forordningen af 1645 4. juni (§ 16), jfr. note til 1645:154.
- - Om bavner se 1644:205.
- 174 Morten (Martin) Lydervolt kendes som kompagnichef 1644-61 (Hirsch).
- - Caspar Due var 1637 kaptajn på Fyn, 1640 oberstløjtnant, skulle 1644 have været regimentschef, men hans hvervning blev ikke til noget (Hirsch), jfr. note til 1642:212.
- 175 Forordning af 1645 19. juli (Secher V s. 468).
- 176 Laurids Povlsen på Pugholm er den tidligere foged på Fraugdegaard; jfr. note til 1644:124.
- 177 Hr. Christen Rasmussen Schmidt var sognepræst til Nørre Lyndelse fra ca. 1609 til sin død 1649.
- 185 Om arvesagen se 1645:29 m.m.
- - Christen Ostersøn Weyle: Glossarium Juridicum (1652) p. 155 henviser til Jyske lov I:30 som hjemmel for en almindelig regel om forrentning af børnepenge. Efter recessen af 1643 2-15-11 (Secher V s. 308) var den lovlige maximalrente 6 %, jfr. dog 1645:238.
- 186 Vor Frue dag er vel Mariæ visitationis (2. juli).
- 191 Skatten er vel den 22. maj udskrevne hovedskat til s. Hans (Secher V s. 458f.).
- - Om rodesedler se note til 1642:88.
- 193 Om indførslen se 1645:113.
- 194 Jfr. 1645:159 med note.
- 195 Som forvalter af rigskanslerlenet Odense Provsti varetager Thommas Brodersen her regnskabsprovstens pligter som sognekirkernes forsvarer.
- 196 Den forrige irettesættelse er 1645:164.

RETTELSER

til 1. bind 1640—43:

S. 346 note 94, læs: 1641 9. *okt.*
S. 352 note 48, stk. 1, læs: jfr. 1640:52 og 1642:165.

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK

SLÆGTSFORSKERNES BIBLIOTEK